

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק

בעניין: פרקליטות מחוז מרכז - פלילי
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל סטופ

המאשימה

נגד

פלוני

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד עדי כרמלי ועו"ד ארז אלוש

הכרעת - דין

- מותר לפרסום – למעט כל פרט מזהה על הקטינות והנאשם -

פתח דבר

1. אומר כבר בפתח הדברים, כי החלטתי לזכות את הנאשם מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.
 2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו בשני אישומים עבירה של מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה. כל אחת מהעבירות בוצעה כלפי קטינה אחרת. לשם הנוחות נכנה את הקטינה שעניינה מתואר באישום הראשון – "א", ואת הוריה אד' ו-מ'. את הקטינה שעניינה מתואר באישום השני – "ב" ואת הוריה ש' ו-י'. לפי המיוחס בכתב האישום, הנאשם ביצע את העבירה כלפי כל אחת מהקטינות בלא שהיו לאירוע עדים נוספים.
- הכרעת הדין מבוססת, בתמצית, על המסקנות הבאות: אין מחלוקת בדבר מהימנות הקטינות, אולם לא ניתן ליתן משקל של ממש לזיהוי של הנאשם על ידי שתי הקטינות. הזיהוי על ידי הקטינה א' הוא זיהוי מכלי שני ולא היה זיהוי ספונטני בתחנת המשטרה. מכאן שמשקל הזיהוי על ידי א' הוא אפסי. הזיהוי על ידי קטינה ב' זוהם ומשקלו מזערי. כן נפלו פגמים ומחדלים קשים ביחס לראיות הזיהוי בתיק, שיש בהם כדי לפגוע בהגנתו של הנאשם; לא נמצא כי יש לפסול את הודאת הנאשם, לפי סעיף 12 לפקודת הראיות [נוסח משולב], תשל"א - 1971. עם זאת, יש מקום לפסילת ההודאה בהתאם לכללי הפסילה הפסיקתית, כפי שנקבעו בע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי, פ"ד סא(1) 461 (1999), וזאת

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

משום פגיעה קשה בהגינות ההליך, לרבות הפרה חמורה של זכות ההיוועצות ואי תיעוד שיטתי של פעולות חקירה ואירועים; יתר על כן, משקל ההודאה אינו מספק, הן בשל מיהות הנאשם, הן בשל לחצים פנימיים וחיצוניים שהובילו להודאה והן בהיעדר חיזוקים מספקים.

3. לא ניתן לקבוע, אפוא, במידה המספקת למשפט הפלילי, כי הנאשם אמנם ביצע את המעשים המיוחסים לו. יש לזכור בהקשר זה, כי למרות הקושי שנוצר באפשרות כי מבצע העבירות לא הובא לדין, "לזכות אלף חוטאים, יותר טוב ונכסף מהרוג זכאי יום אחד" (ספר המצוות לרמב"ם, לא תעשה מצווה רצ).

4. התשתית הראייתית מבוססת בעיקרה על ראיות זיהוי ועל הודאתו של הנאשם.

ראיות זיהוי – אין מחלוקת בדבר מהימנות הקטינות, משמע כי אמנם בוצע בהן מעשה מגונה. המחלוקת היא בשאלת מהימנות הזיהוי. לפי עמדת התביעה, הנאשם זוהה על ידי א' ברחוב ולאחר מכן, באופן ספונטני, בתחנת המשטרה וכן זוהה על ידי ב' במסדר תמונות. דא עקא, כי במהלך ניהול המשפט התברר, כי אין כל ודאות ש-א' אכן זיהתה את הנאשם ברחוב ולמעשה מדובר בזיהוי מכלי שני. יתר על כן, הזיהוי בתחנת המשטרה לא היה זיהוי ספונטני אלא שהוא לוהה בהצבעה על ידי אביה של א'. עוד התברר, כי מסדר הזיהוי שנערך לקטינה ב' זוהם באופן שאינו מאפשר עוד להתבסס על זיהוי זה, וזאת בעיקר בשל שיחה בין שתי משפחות הקטינות לפני הזיהוי, חשיפה לנאשם עצמו ועיון בתמונת פייסבוק של הנאשם בסמוך לזיהוי;

הודאת הנאשם – הנאשם הכחיש אמנם את המיוחס לו בחקירתו הראשונה, אולם הודה במיוחס לו בחקירתו השנייה. לאחר מכן שב והכחיש את המיוחס לו בחקירתו השלישית. לעמדת התביעה, יש לקבל ולאמץ את הודאת הנאשם בחקירתו השנייה כראיה ממשית וחזקה המלמדת על אשמו. עוד טענה, כי לא נפלו פגמים של ממש בהליכי החקירה וכי יש לייחס מהימנות מלאה להודאת הנאשם. במהלך המשפט, ברשות בית המשפט, העלו בא כוח הנאשם טענות זוטא מפורטות. כן טענו, כי אין לייחס כל מהימנות להודאתו של הנאשם. כפי שיובהר, לא מצאתי מקום לקבלת טענות הזוטא, וזאת משום מהות הטענות והקושי לבסס ראייתית את טענות הזוטא. עם זאת, בשל פגמים קשים בהליכי החקירה שיש בהם כדי לפגוע בהגינות החקירה, ובין היתר פגיעה קשה בזכות ההיוועצות ואי תיעוד פעולות חקירה מהותיות, ותוך איזון אל מול שיקולים נוספים, יש לפסול את הודאת הנאשם בהתאם לכללים שנקבעו בהלכת יששכרוב. יתר על כן, בהחלת המבחנים כפי שנקבעו בפסיקה, גם לא ניתן לייחס משקל מספק להודאת הנאשם.

5. סוגייה נוספת שליוותה את ההליך כולו יסודה בטענות למחדלי חקירה ולהגנה מן הצדק. חלק מטענות אלו אף התגבשו במהלך ניהול המשפט, בשל סדרה של תקלות ופגמים קשים בעבודת תחנת המשטרה, יבנה, אשר חקרה את הפרשה כולה. יאמר כבר כאן, כי נמצאו כשלים

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מהותיים וקשים בחלק גדול מהליכי החקירה ואף בהשלמות חקירה שהתבצעו במהלך ניהול ההליך הפלילי עצמו. מקצת המחדלים כוללים בעיקר את הפגמים הבאים: אי עריכת פעולות חקירה בסיסיות לאיתור מצלמות וסרטונים; אי עריכת בדיקות פורנזיות נדרשות; מתן אפשרות למשפחות הקטינות לשוחח לפני מסדרי זיהוי וחשיפת הקטינות לצילומים וייתכן אף לנאשם עצמו; אי תיעוד פעולות חקירה מהותיות; מחיקת הסטוריית חיפוש על ידי אמה של א' בדף פייסבוק של הנאשם, וזאת במסגרת השלמת חקירה; פגיעה בזכות ההיוועצות והקלטת שיחה עם עורכת דין; אי בדיקת האליבי של הנאשם בזמן אמת ועוד.

המחדלים הקשים אינם נקודתיים והדיון בהם שזור לאורך כל הכרעת הדין והיה בהם כדי להשליך על הראיות, קבילותן ומשקלן, וזאת למרות שלא היה צורך לדון בטענה לביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק. יש לקוות כי בנסיבות אלו הגורמים הממונים ייתנו דעתם לאופן ניהולה של חקירה כה רגישה לצורך תיקון מערכת בחקירות דומות עתידיות.

6. לאור כל האמור, החלטתי לזכות את הנאשם, כאמור, מכל המיוחס לו.

מבוא

כתב האישום והמענה לו

7. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו בשני אישומים עבירות, כדלקמן:
8. **באישום הראשון** - עבירה של מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה, לפי סעיף 348(א) בנסיבות של סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.

לפי המיוחס בכתב האישום, בצהרי יום 8.5.18, חזרה א' מבית הספר לביתה בעיר יבנה. הנאשם הבחין ב-א' ועקב אחריה עד לביתה. בשלב מסוים, הנאשם הגביר את קצב הליכתו בכך שעקף את א', נכנס לבניין והמתין לה. מיד עם כניסתה של א' לבניין, אחז בה הנאשם, הרים את חצאיתה, נגע בישבנה, הסיט את תחתוניה ונגע באיבר מינה, כן התקרב עם פניו לאיבר מינה וליקק אותו. בכל אותה העת, א' התנגדה למעשיו והפצירה בו שיפסיק, אולם הנאשם אמר לה כי "זה יהיה לך כיף". לאחר מכן הנאשם הניח ל-א' ונמלט מהבניין.

9. **באישום השני** – עבירה של מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה, לפי סעיף 348(א) בנסיבות של סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין.

לפי המיוחס, בצהרי יום 26.5.18, שיחקה ב' עם מספר קטינים נוספים בני משפחתה בסמוך לבית סבתה בעיר יבנה. הנאשם עקב אחר ב', אשר בשלב מסוים התנתקה מיתר הקטינים ועשתה דרכה לבית סבתה בעודה רוכבת על קורקינט. הנאשם נכנס אחר ב' לתוך הבניין

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

והציע לסייע לה עם הקורקינט. בהמשך, הנאשם אמר ל-ב' כי בכוונתו "לשחק משחק". הנאשם החזיק את ב' במותניה, הוריד את חצאיתה ותחתוניה, נגע באיבר מינה באמצעות ידו ופיו. בכל אותה עת, ב' התנגדה למעשיו והפצירה בו שיפסיק. בשלב מסוים ב' הצליחה להדוף את הנאשם וברחה לבית סבתה והנאשם נמלט מהמקום.

10. במענה ראשוני לכתב האישום מסרו באי כוח הנאשם, כי סלע המחלוקת הוא לא האם בוצעו המעשים, אם לאו, משום שהמעשים מוכחשים מחוסר ידיעה. עוד מסרו, כי המחלוקת היא בשאלת זיהויו של הנאשם כמי שביצע את המיחוס לו בכתב האישום. לטענתם, יש טעות בזיהוי וכן מחדלי חקירה נוספים, לרבות אליבי של הנאשם שלא נבדק, בדיקה של מצלמות מיד ובסמוך לאירוע, ואי חקירה של עדים רלבנטיים לאירוע.

11. במענה לכתב האישום שהוגש בכתב ביום 6.8.18 הוסיפו באי כוח הנאשם, כי הנאשם נחקר בתחנת המשטרה שלוש פעמים. בחקירתו הראשונה ביום 28.5.18, הכחיש הנאשם כל קשר לעובדות ולחשדות המיוחסים לו. לאחר החקירה הנאשם אף נזקק לטיפול רפואי. בחקירתו השניה מיום 30.5.18 הנאשם הוטעה על ידי החוקרת כך שלא חשב שעומדת לו זכות ההיוועצות עם עורך דין. הנאשם הסביר לחוקריו את מצבו הנפשי הקשה בעת המעצר ועברו הנפשי, אולם לא זכה לטיפול הולם. חלף זאת, הנאשם נאזק בידיו לכיסא. לטענת באי כוח הנאשם, הלה הודה בשל מצבו הנפשי. בחקירתו השלישית מיום 4.6.18 טרם נועץ הנאשם עם סגורו, חזר בו מהודאתו לאחר שהסביר לחוקרים כי חשב שהודאתו תזרז את שחרורו ממעצר. עוד הוסיף, כי את הפרטים שמסר בחקירתו שמע מהסביבה. עוד טענו, כי החוקרת כבר הטיחה בו את פרטי האירוע בחקירה הראשונה, ומכאן שאין מדובר בפרטים מוכמנים.

12. באי כוח הנאשם הוסיפו והגישו ביום 8.4.19 טענות זוטא - ברשות בית המשפט – ולמרות השלב המאוחר של ההליך. במסגרת טענות הזוטא טענו, כי יש לקבוע שהודאתו מיום 30.5.18 אינה קבילה כראיה, הן מכוח סעיף 12 לפקודת הראיות והן מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית. לטענתם, ההודאה אינה קבילה משום שניתנה שלא מרצון חופשי, תוך פגיעה בזכויותיו של הנאשם ובהן זכות ההיוועצות. עוד טענו, כי הנאשם הודה בשל לחצים נפשיים בלתי הוגנים מצד שוטרים, נקיטת אמצעי פיתוי והשאה בלתי הוגנים והפעלת מונולוג סוגסטיבי מצד השוטרים.

בין היתר פירטו באי כוח הנאשם את האמצעים הפסולים הבאים: העברת הנאשם לתא מיוחד המכונה "חללית", למרות מצבו הנפשי, שם שהה במשך יומיים בתנאים קשים עת המזגן עובד ללא הפסקה ובתא מצויים תיקנים; צילום הנאשם ואיום כי אם הנאשם לא יודה תמונתו תפורסם; השמעת מונולוגים ופרטי מידע רבים הקשורים לאירועים, בין היתר, בחקירות שכלל לא תועדו; לחץ מצד שוטרת בשם "ענבל" להודות בחקירה שלא תועדה, וכן

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

אמירות כי אם יודה יקבל "עונש קל" ואם יכחיש צפויות לו שנות מאסר ממושכות ואלימות; יצירת רושם מוטעה כי לא עומדת לנאשם זכות היועצות, אי מתן הודעה מספקת על זכויותיו והיעדר מימוש הזכות; היעדר תיעוד מספק של חזרת הנאשם מהודאתו; איזוק הנאשם לכיסא משך שעות ממושכות.

התלונות ומהלך החקירה - רקע עובדתי תמציתי

13. כאן יתוארו בתמצית התלונות שהוגשו והשתלשלות העניינים שהובילה בסופו של דבר לתפיסת הנאשם ולהגשת כתב האישום נגדו.
14. ביום 8.5.18, בשעה 13:13, פנו א' והוריה, אד' ו-מ', למשטרה והגישו תלונה, לפיה מאן דהוא פגע מינית ב-א' עת חזרה מבית הספר בפתח בניין המגורים שלהם ברחוב ... ביבנה (נ/41). בהמשך לכך, נערכו מספר שיחות עם א' ו-אד' כדי לברר את פרטי התוקף. אד' נחקרה במשטרה במועד זה, 8.5.18, ומסרה את הפרטים שלטענתה מסרה א' בדבר התוקף והאירוע (ת/13).
15. בהמשך לכך, יצאו שוטרים ביום 9.5.18 ... ביבנה וביצעו שם סריקות לאיתור מצלמות. צוין כי לא נמצאו מצלמות אבטחה רלוונטיות (ת/35) ולא אותר דבר (ת/37).
16. א' נחקרה לראשונה על ידי חוקרת ילדים ביום 21.5.18 (ת/1; ת/2). בחקירה זו מסרה א' תיאור של האירוע וכן תיאור של התוקף.
17. החקירה לא התקדמה באופן ממשי והוריה של א' החלו לנסות ולחפש חשודים פוטנציאליים. בין היתר הסתובבו עם א' ברכב במטרה שתנסה לזהות את מי שתקפה ואף תחקרו אותה על מראהו של הפוגע.
18. ביום שבת, 26.5.18, הגיעה ש' לתחנת המשטרה ודווחה על אדם שפגע מינית בבתה, ב', באותו היום בסביבות השעה 16:00 בפתח בניין המגורים של הוריה ... ביבנה. המשטרה יצאה באותו היום לבצע סריקות וצוין כי נבדקו מצלמות (ת/27). כן צוין, כי לא נמצאו מצלמות אבטחה רלוונטיות (ת/36).
19. ביום 27.5.18 בשעות אחר הצהריים התקשרה אד' למשטרה ומסרה, כי בעת שנסעה ברכב עם א' בשעה 14:45, זיהתה א' את התוקף, אולם לא עלה בידיהן לתפסו.
20. למחרת, ביום 28.5.18, עת נסעו אד' ו-מ' ברכב, ציינה אד' כי היא מזהה את הנאשם כמי ש-א' זיהתה יום קודם לכן, מ' יצא מהרכב, השתלט על הנאשם והחזיק בו עד שהמשטרה הגיעה למקום. הנאשם נעצר והובא לתחנת המשטרה (ת/28; ת/29).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

21. בחקירתו הראשונה ביום 28.5.18 הכחיש הנאשם את כל המיוחס לו (ת/9 ; ת/9א ; ת/9ב). אין מחלוקת, כי חקירתו הראשונה של הנאשם נערכה מבלי שנועץ קודם לה עם עורך דין.
22. בו ביום הוגשה תלונה של מתלוננת נוספת, שלצורך הנוחות תכונה ג' (נ/17). הוריה של ג' יכוננו ה' ו-ר'.
23. בהמשך למעצרו של הנאשם, נערכו שני מסדרי זיהוי ביום 28.5.18, האחד, בנוכחותה של ב' והשני, בנוכחותה של ג'. ב' זיהתה את הנאשם כמי שפגע בה (ת/32). לעומת זאת, ג' לא זיהתה את הנאשם (ת/33).
24. ב' נחקרה על ידי חוקרת ילדים פעמיים, ביום 28.5.18 וביום 29.5.18 (ת/19 ו-ת/20). יוער כאן, כי חקירת הילדים השנייה הועברה לבאי כוח הנאשם רק במהלך ניהול המשפט וזמן רק לאחר תחילתו.
25. כן נערכה בהמשך למעצרו של הנאשם חקירת ילדים נוספת ל-א' ביום 30.5.18 (ת/3 ; ת/4). בחקירה זו מסרה א' שוב תיאור של התוקף, השונה בפרטים מסויימים מהתיאור הראשוני שמסרה. עוד מסרה בחקירה זו, כי ראתה את התוקף בחדר של החוקר וכי היא בטוחה כי זהו התוקף.
26. בחקירתו השנייה של הנאשם ביום 30.5.18 המשיך הנאשם תחילה להכחיש כל קשר למיוחס לו. אולם, בשלב מסוים של החקירה הודה הנאשם במיוחס לו (ת/10 ; ת/10א ; ת/10ב). השאלה אם הנאשם נועץ בעורך דין לפני חקירה זו שנויה במחלוקת והיא תידון בהמשך.
27. בחקירתו השלישית של הנאשם ביום 4.6.18 חזר הנאשם והכחיש את כל המיוחס לו (ת/11 ; ת/11א ; ת/11ב). אין מחלוקת, כי הנאשם הכחיש את המיוחס לו בטרם נועץ עם עורך דין לפני החקירה. בפתח החקירה, ולאחר שהמשיך להכחיש את המיוחס לו ביקש להיוועץ בעורך דין, ובהמשך, התאפשרה לו היוועצות. השיחה בין הנאשם ועורכת הדין הוקלטה על ידי החוקרים ואף הוגשה תחילה לבית המשפט. בהמשך, הוצאה מתיק בית המשפט (ת/11ב, ת/11ג).
28. בין ובין נחקרו הוריהם של א' ושל ב' מספר פעמים.
29. החקירה התמקדה, אפוא, בשתי קבוצות של ראיות: האחת, ראיות זיהוי הן על ידי א' והן על ידי ב'; השנייה, חקירתו של הנאשם, לרבות הודאתו במסגרת חקירתו השנייה. לאחר ש-ג' לא זיהתה את הנאשם, נסגר התיק בעניינה ובסופו של דבר הוגש כתב אישום אך בעניינן של א' ו-ב'.

מיקום האירועים

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

30. האירועים מושא כתב האישום אירעו כולם ביבנה, ברחובות סמוכים זה לזה. שלושת המתלוננות והנאשם מתגוררים בסמוך זה לזה והנאשם אף נתפס בסמוך לביתו ולבתי כנסת בהם הוא נוהג להתפלל (ת/53, ת/54).

31. האירוע מושא האישום הראשון אירע בבניין מגוריה של א' ב... ביבנה. האירוע מושא האישום השני אירע בבניין מגורי סבתה של ב' ב... ביבנה. ג' ומשפחתה מתגוררים ב... הנאשם מתגורר ב... המצוי במרחק קצר מבתי המתלוננות.

המעורבים בחקירה: רקע תמציתי

32. לצורך הנוחות, כאן המקום לתאר את בעלי התפקידים המרכזיים שהיו מעורבים בחקירה ותפקידיהם.

33. רס"מ אוקסנה גרגיר שירתה 15 שנים בימ"ר תל אביב בתפקיד בילוש והיא משמשת כחוקרת עבירות מין בתחנת יבנה. גרגיר ביצעה פעולות חקירה רבות בתיק, ובכלל זאת, היתה מעורבת במסדרי הזיהוי, היתה אחראית על חקירותיו של הנאשם, היתה מעורבת בניסיונות לאיתור מצלמות, בהשלמות חקירה ועוד. אין מחלוקת, כי חקירת התיק היתה אחד מתיקי עבירות המין הראשונים שחקרה.

34. פקד מזי באני, קצינה המשמשת כראש משרד חקירות בתחנת המשטרה רחובות. בעת הרלוונטית שימשה באני כראש משרד חקירות בתחנת יבנה. מתוקף תפקידה היא אחראית על כלל החקירות בתחנה. באני שימשה כקצינה שלוותה את החקירה, היא נתנה הוראות רבות בתיק, ובין היתר היתה ממונה על גרגיר ולוותה אותה בחקירה.

35. רס"מ נטליה וקסמן משמשת כחוקרת וכראש צוות אלימות במשפחה, מין וחסרי ישע במשטרת יבנה. וקסמן חקרה חלק מהמעורבים בתיק, ובכלל זה את הוריה של א' וכן שלחה מוצגים לבדיקת מעבדה. וקסמן גם היתה מעורבת בחקירתו של הנאשם וערכה השלמות חקירה.

36. ענבל שטר, משמשת כחוקרת נוער בתחנת המשטרה ביבנה. שטר שמרה על הנאשם, היתה מעורבת בחקירת הנאשם, שכונתה "תשאול" לפני חקירתו השנייה וכן נכנסה לחקירתו.

37. אבינועם בשארי משמש כחוקר במרכז לשירות לציבור בתחנת יבנה ובשנתיים האחרונות משמש כרכז מודיעין. בשארי היה מעורב בחקירת הנאשם.

38. רס"ב ולדילסלב זרובימסקי משמש כחוקר זירה טכנית בתחנת יבנה. זרובימסקי ביצע את רוב רובן של הפעולות הטכניות בתיק, ובכלל זאת, ניסיונות לאיתור מצלמות וצפייה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

- בסרטונים, איסוף מוצגים לבדיקות ושליחה למעבדות. בה בעת, ולדיסלב היה גם מעורב בחקירות הנאשם ובהשלמות חקירה.
39. אסף לילאי משמש כרכז מודיעין בתחנת המשטרה ביבנה. למרות שלילאי לא ערך פעולות חקירה פורמאליות בתיק, לילאי היה מעורב בניסיון לאיתור מצלמות וצפייה במצלמות. לילאי היה גם מעורב בניהול "שיחות" עם הוריה של א'.
40. רס"ב רם אל חי משמש כשוטר בתחנת יבנה. אל חי שימש כשוטר תורן בחלק מהמועדים הרלוונטיים לאירועים מושא כתב האישום. בין היתר גבה אל חי עדויות מ-ש' ושוחח עמה, וכן היה מעורב באיסוף מוצגים הקשורים ב-ב'.
41. רנ"ג אלי פרג' משמש כסייר בתחנת המשטרה ביבנה. פרג' יחד עם קצין תורן עסקו באיתור מצלמות וחשודים. פרג' היה מעורב בקבלת מידע מהוריהן של א' ו-ב' והוא יצא לסריקות לאחר קבלת התלונות.
42. רס"ב יואב וונה מזיהוי פלילי מרחב שפלה, משמש כחוקר בתחנת רחובות ותחנת יבנה. וונה ערך את מסדר התמונות והיה מעורב בפעולות חקירה של זיהוי פלילי.
43. רס"ר גיאר בת חן משמשת כשוטרת בתחנת יבנה במסגרת השיטור העירוני. גיאר קיבלה תלונה דרך מוקד 100.
44. רס"ל אילן סיון משמש כבלש בתחנת יבנה. סיון הגיע לבית הנאשם לתפוס את הטלפון שלו. בעת התפיסה, מסרו לו הוריו של הנאשם, כי הוא אובדני. סיון גם היה נוכח עת התעלף הנאשם במשרד החקירות.
45. הגב' זוהר מנשאוף משמשת כחוקרת ילדים, מטעם משרד הרווחה, שירות לחקירות ילדים, מחוז מרכז. מנשאוף חקרה את ב' ביום 28.5.20, נפגשה עמה למחרת במסדר זיהוי בתחנת יבנה ולאחר מכן ביצעה השלמת חקירה.
46. הגב' יסמין גואטה, שימשה כאחראית מתנדבים בגדרה ומזה כ-8 חודשים משמשת כרכזת אג"מ. גואטה שהתה עם הנאשם בחצר תחנת המשטרה לפני חקירתו הראשונה.
47. הגב' מור חדד, משמשת כסמבצית בתחנת יבנה. גם חדד שהתה עם הנאשם בחצר תחנת המשטרה לפני חקירתו הראשונה.
48. הגב' מזי שאואט, שימשה כסיירת בתחנת המשטרה ביבנה וכיום מנהלת מרכז נוער במצבי סיכון. שאואט היתה מעורבת בפינוי הנאשם לבית החולים לאחר שהתעלף בתום חקירתו הראשונה ושהתה עמו שם.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

49. רוני גטנך משמש כראש צוות ביחידת סיור ומנהל משימות כשנתיים. גם גטנך היה מעורב בפיוני הנאשם לבית החולים לאחר שהתעלף ושהה עמו שם.
50. יוער, כבר כאן, כי חלק מהשוטרים המעורבים בחקירה לא צוינו מלכתחילה כעדי תביעה, משום שלא תיעדו את הפעולות בהן היו מעורבים, אולם זומנו במהלך המשפט, לאחר שהתבררה מעורבותם בחקירה, ובכללם: ענבל שטר, אבינועם בשארי, אסף לילאי, יסמין גואטה, מור חדד, מזי שאואט ורוני גטנך.

תמצית המחלוקת ומתווה הדיון

תמצית המחלוקת

51. הצדדים חלוקים ביחס לשלוש קבוצות של ראיות שהוגשו לבית המשפט: ראיות הקשורות לזיהוי על ידי המתלוננת באישום הראשון; ראיות הקשורות לזיהוי על ידי המתלוננת באישום השני; חקירות הנאשם והודאתו. הצדדים גם חלוקים בשאלה אם נפלו מחדלי חקירה חמורים ואם קמה לנאשם טענה להגנה מן הצדק.
52. למרות שבמהלך המשפט הרושם שנוצר הוא, כי הן ראיות הזיהוי והן ההודאה עומדות בבסיס כתב האישום – כראיות שוות ערך בחשיבותן - בסיכומיה טענה התביעה, כי ההודאה היא הראיה הבסיסית להרשעה ושתי ראיות הזיהוי בגדר ראיות מחזקות גרידא. עמדה זו נבעה, כך לעמדת התביעה, בין היתר מקשיים שנפלו בראיות הזיהוי, כפי שהתבררו במהלך ניהול המשפט.
53. בשלב זה יתוארו המחלוקות בתמצית בלבד, ובהמשך תפורטנה המחלוקות, במסגרת הפרקים הרלוונטיים.

הצדדים חלוקים בדבר מהימנות הזיהוי באישום הראשון:

54. התביעה טענה, כי יש לקבוע שראיות הזיהוי באישום הראשון עומדות במבחן הפנימי והחיצוני שנקבעו בפסיקה וכי יש לייחס משקל של ממש לזיהוי זה. לטענתה, גם אין ראיות כי הזיהוי זוהם, ולכל היותר עדותה של אד', בהקשר זה אינה נקייה מקשיים.
55. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי אין לייחס לזיהוי באישום הראשון משקל של ממש, וזאת בשל פגמים וסתירות רבות שנפלו בראיות הזיהוי. עוד טענו, כי הזיהוי זוהם הואיל והוצגו ל-א' תמונות וסרטונים של הנאשם והיו בידי משפחתה של א' פרטיו של הנאשם קודם לזיהויו. בין היתר הדגישו את התיאורים השונים של מבצע העבירה שנמסרו על ידי א'. כן

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

טענו, כי נערכו חקירות רבות בקשר לזיהוי שלא תועדו. עוד הוסיפו, כי היה קשר בין משפחות המתלוננות שגם הוא הוביל לזיהום הליכי הזיהוי.

עוד חלוקים הצדדים ביחס למהימנות הזיהוי באישום השני:

56. לטענת התביעה, יש לייחס משקל של ממש לזיהוי הנאשם במסדר זיהוי על ידי ב'. עוד טענה התביעה, כי אין כל ראיה לפיה ב' נחשפה לדמותו של הנאשם לפני המסדר וגם אין תשתית בדבר קשר בין משפחתה של ב' ומשפחתה של א'. התביעה הוסיפה, כי הפרטים שמסרה ב' בחקירתה הראשונה עולים בקנה אחד עם תיאורו של הנאשם. מכאן שיש בחקירת הילדים של ב' כדי לחזק את הראיות נגד הנאשם.

57. מנגד טענו באי כוח הנאשם, כי יש לייחס משקל אפסי לזיהוי שנערך על ידי ב' במסדר הזיהוי. ב' לא העידה בבית המשפט ולא נחקרה נגדית על אודות מסדר הזיהוי. המדובר בזיהוי שזוהם הואיל ומשפחות הקטינות ב' ו-ג' ידעו את פרטי הנאשם והציגו את תמונתו ל-ב' לפני מסדר הזיהוי. יתר על כן, ג' כלל לא זיהתה את הנאשם ומכאן, כי מבצע העבירות בכל הקטינות אינו הנאשם.

מחלוקת נוספת עניינה במחדלי חקירה שנפלו ביחס לראיות הזיהוי וכן לאיתור חשודים נוספים:

58. לטענת התביעה לא נפלו מחדלי חקירה מהותיים ביחס לראיות הזיהוי. אכן, לא נערך ל-א' מסדר זיהוי תמונות, אולם היא זיהתה באופן ספונטני את הנאשם. לטענתה, זרובימסקי אכן מחק את הסטוריית החיפוש בפייסבוק של אד', אולם הדבר אירע בשל שגגה בתום לב. עוד טענה, כי לא נפל כל מחדל מהותי ביחס לבדיקות הפורנזיות. לטענתה, גם אם לא תועדו בדיקות שנערכו ביחס למצלמות, גם כאן אין מדובר בפגם מהותי שיש בו כדי להשליך על תוצאות ההליך.

59. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי נפלו מחדלים ממשיים ביחס לראיות הזיהוי. בין היתר מנו את המחדלים הבאים: מחיקת הסטוריית החיפוש של אד' בפייסבוק של הנאשם; אי העברת חקירת הילדים השנייה של ב' לידי ההגנה אלא במהלך המשפט; היעדר בדיקה של מצלמות רלוונטיות; היעדר בדיקה ראויה של בדיקות פורנזיות.

עוד טענו, כי המשטרה לא ערכה פעולות חקירה כלשהן לאיתור חשודים נוספים. בין היתר, המשטרה לא בדקה האפשרות כי הואיל ו-ג' לא זיהתה את הנאשם, אחר פגע בה ובמתלוננות הנוספות. המשטרה גם לא בדקה את תלונת אביו של הנאשם בדבר מעורבות של אחר.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

הצדדים גם חלוקים ביחס לקבילות ההודאה לפי סעיף 12 לפקודת הראיות ולפי הלכת יששכרוב:

60. התביעה טענה, כי הודאת הנאשם מיום 30.5.18 היתה "חופשית ומרצון" ולא היה שימוש באמצעים פסולים כלשהם. עוד טענה, כי לא מתקיימים התנאים לפסילת ההודאה בהתאם להלכת יששכרוב. בהקשר זה הוסיפה התביעה, כי רבות מטענות הפסול הועלו בשיהוי ניכר ודי בכך על מנת לדחות. לטענתה, הנאשם אמנם הוחזק בהשגחה, אולם רק במשך יום אחד וזאת מחמת מצבו הנפשי ועל מנת להגן עליו. יתר על כן, איזוקו של הנאשם לכיסא נעשה לפי הנחיית מפקד המרחב ובשל בריחת עציר. כן טענה, כי לא הונחה תשתית כלשהי בדבר שימוש באיומים, באלימות או בהבטחות פסולות כדי להוביל את הנאשם למסור הודאה.

עוד טענה התביעה, כי אין כל בסיס לטענת הנאשם בדבר שימוש במונולוגים סוגסטיביים, והואיל ומכלול השוטרס דחו אפשרות זו מכל וכל ואין ליתן אמון בטענות הנאשם, בהקשר זה.

לטענת התביעה, גם לא היתה פגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם, אלא שהנאשם בחר שלא לממש.

61. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי יש להורות על פסילת הודאת הנאשם אשר ניתנה בחקירתו ביום 30.5.18 ולקבוע כי ההודאה אינה קבילה. לטענתם, ההודאה נתנה שלא מרצונו החופשי, תוך שימוש באמצעים פסולים על ידי החוקרים, יצירת לחצים נפשיים בלתי הוגנים, לרבות הפעלת מונולוג סוגסטיבי, ותוך פגיעה בזכות היסוד שמקנה לו ההליך הפלילי.

בין היתר העלו באי כוח הנאשם את טענות הפסול הבאות: זכות ההיוועצות של הנאשם הופרה; הנאשם היה כבול בידיו וברגליו, לרבות איזוק לכיסא, במשך שעות רבות במהלך חקירותיו; גרגיר צילמה את הנאשם באמצעות הטלפון האישי שלה ואיימה כי תפרסם תמונותיו; החקירות כללו איומים, טפיחות על גבו של הנאשם ודפיקות על השולחן; הנאשם הוחזק בתא "חללית" במשך יומיים והודאתו נתנה בסמוך לאחר מכן; נערך "תשאול נעלם" קודם לחקירתו השנייה, במהלכו שוכנע הנאשם ליתן הודאה מפלילה על מנת להביא לשחרורו ממעצר. כן נמסר לנאשם כי תופעל נגדו אלימות בחקירותיו; העברת מידע לנאשם על האירועים מושא כתב האישום קודם לחקירתו הראשונה ובמהלכה; עוד הוסיפו באי כוח הנאשם, כי במהלך חקירות שלא תועדו נעשה שימוש במונולוגים סוגסטיביים, לצד איומים על הנאשם והבטחות לשחרורו אם יודה.

כן טענו באי כוח הנאשם, כי הנאשם היה נתון במצוקה נפשית קשה עקב המעצר והרקע הנפשי שלו, כפי שעולה מתוך המסמכים שהוגשו בעניינו, לרבות במהלך שירותו הצבאי. בנסיבות אלו, ניתוקו של הנאשם, בין היתר בהחזקתו ב"חללית" ויצירת לחצים נפשיים

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

חוזרים ונשנים, הובילו את הנאשם להודאת שווא. הנאשם גם נחקר בעת שהיה ללא משקפיו שנפלו בעת מעצרו ומבלי שהיה יכול לראות כראוי.

עוד חלוקים הצדדים ביחס למשקלה של הודאת הנאשם:

62. לטענת התביעה, יש לייחס משקל של ממש להודאת הנאשם.

התביעה טענה, בהקשר זה, כי הנאשם אינו חולה נפש, אינו סובל ממוגבלות שכלית ולאורך כל שלבי החקירה, ניכר כי הנאשם צלול, מרוכז, מתנסח בבהירות ויודע לבטא את עצמו כהלכה. התביעה גם טענה, כי טענתו של הנאשם כי לא ראה במהלך חקירותיו – שקריות. עוד טענה התביעה, כי ההודאה נתנה על רקע הבנת הנאשם כי יש די ראיות נגדו וטרם הודאתו לא איימו על הנאשם ולא הופעל עליו לחץ. לטענת התביעה מדובר בהודאה קוהרנטית, הגיונית, רציפה ומפורטת, ניכר כי היא אותנטית ומכאן, כי משקלה הפנימי הוא רב. עוד הוסיפה התביעה, כי הנאשם מסר פרטים מוכמנים, לרבות: ביחס לסבתא, לקורקינט, ביחס להורדת התחתון והמכנסיים של ב' בו זמנית, וכן ביחס למיקומו עת א' זיהתה אותו. לטענתה, הנאשם מסר גרסאות סותרות לגבי מקור הפרטים המוכמנים ומכאן שיש לדחות. מספר חיזוקים נוספים נמצאו, לעמדת התביעה, שאף יש בחלקם משום סיוע, ובכלל זאת: ראיות הזיהוי של שתי הקטינות; צפייה בפורנוגרפיה ייחודית "פטיש"; הדמיון בין המעשים; וכן שקרי הנאשם.

63. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי יש לקבוע שמשקלה של ההודאה אפסי.

לטענתם, הנאשם צעיר, התגורר עם הוריו, וסובל מהפרעות נפשיות ונסיונות אובדניים. במהלך החקירה הנאשם התעלף בחדר החקירות ופונה לבית החולים. הנאשם נחקר ללא משקפיים בחקירותיו, דבר שהוסיף ללחץ הפנימי. מכאן, כי הנאשם נמצא בקרב קבוצת סיכון למסירת הודאת שווא. עוד טענו באי כוח הנאשם, כי במבחן הפנימי, יש לקחת בחשבון שהנאשם לא ידע לתאר פרטים רבים ביחס לשני האירועים: הודאת הנאשם באשר לאירוע מושא האישום הראשון היא דלה וטכנית, ואינה אלא חזרה על פרטים שהוטחו בו במהלך חקירתו או במהלך שהייתו בתחנת המשטרה; הנאשם לא ידע לתאר את צבע הקורקינט, גודלו וסוגו. הנאשם לא תיאר שיח עם ב', לא סיפר על הדחיפה ואף לא תיאר את המעקב אחרי הקטינה. הנאשם לא תיאר סיטואציה שבו מבצע העבירה עלה במדרגות ואף רדף אחר הקטינה. הנאשם לא ידע לתאר את צבע תחתוניה ואת צבע חולצתה. הנאשם לא ידע לתאר את חדר המדרגות ואת המבנה. עוד הוסיפו וטענו באי כוח הנאשם, כי הנאשם שגה כמעט בכל פרט מממצאי החקירה ולא ידע כלל לספר על אודות האירוע השלישי. לטענתם, גם אין חיזוקים נוספים להודאת הנאשם.

מחלוקת נוספת עניינה במחדלי חקירה הקשורים בחקירת הנאשם:

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

64. התביעה טענה, כי לא נפלו מחדלים בחקירת הנאשם שיש בהם כדי לפגוע בהגנת הנאשם. לטענתה, מקור טענות הנאשם להגנה מן הצדק בתקלות שאירעו בתום לב וללא כוונת זדון. אין מדובר בפגמים שיורדים לשורשו של עניין ואין בהם כדי לפגוע בתחושת הצדק וההגינות, בשים לב לתמונת הראיות בתיק. מכאן טענה, שיש לדחות את הטענות להגנה מן הצדק.
65. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי נפלו מחדלים חמורים בחקירת הנאשם שיש בהם להביא לביטול כתב האישום ובהם: הפגיעה בזכות ההיוועצות; אי כתיבת מזכרים ודוחות פעולה באופן שיטתי מצד השוטרים; אי בדיקת טענת אליבי של הנאשם; ואי עריכת בדיקת פוליגרף.

מתווה הדיון

66. כאמור, שלוש קבוצות של ראיות עומדות בבסיס כתב האישום: ראיות הזיהוי באישום הראשון; ראיות הזיהוי באישום השני; חקירות הנאשם והודאתו.
- הדיון יכול התייחסות לכל אחת ואחת מקבוצות הראיות, לפי הסדר הכרונולוגי של התפתחות החקירה, משמע תחילה תידון קבוצת הראיות הקשורות לזיהוי באישום הראשון. בהמשך, תידון קבוצת הראיות הקשורות לזיהוי באישום השני. לבסוף, תידונה חקירות הנאשם והודאתו.
- כאן המקום להעיר, כי הצדדים אמנם סיכמו טענותיהם תחילה ביחס לחקירות הנאשם והודאתו ובהמשך ביחס לראיות הזיהוי, וזאת בהמשך לעמדת התביעה, כי בשל הקשיים בראיות הזיהוי, ההודאה היא הראיה המרכזית ואילו ראיות הזיהוי הן בגדר חיזוקים גרידא. אולם לעמדתו, יש לדון בראיות כפי סדרם, וכפי שהצטברו במהלך החקירה. למעשה, יש קושי בהבנת מהלך חקירותיו של הנאשם, מבלי לדון ולהכריע תחילה בראיות הזיהוי.
67. בחלק א' יידונו ראיות הזיהוי, מהימנותן ומשקלן, לפי פרקי המשנה הבאים:
- בפרק הראשון יערך דיון משפטי בראיית הזיהוי – בפרק זה תונח התשתית הנורמטיבית לדיון בנוגע לזיהוי, לרבות סוגי הזיהוי השונים, מהימנות הזיהוי, זיהוי ספונטני, זיהוי באלבום תמונות, זיהום הזיהוי ומהימנות הזיהוי.
 - בפרק השני ידון הזיהוי באישום הראשון – תחילה יוצגו טענות הצדדים ביחס לזיהוי באישום הראשון. בפרק יידונו הנושאים הבאים: תיאור השתלשלות העניינים שהובילה להגשת התלונה; תמצית המחלוקת באשר למהימנות הזיהוי באישום הראשון; מהימנות הזיהוי באישום הראשון, לרבות תיאורים שונים של החשוד לאורך הליך הזיהוי, הזיהוי ברחוב, הזיהוי בתחנת המשטרה, המוטיבציה הגבוהה של ההורים בתפיסת הנאשם וזיהום החקירה.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

- בפרק השלישי ידון הזיהוי באישום השני – תחילה יוצגו טענות הצדדים ביחס לזיהוי באישום השני. בפרק יידונו הנושאים הבאים: תיאור השתלשלות העניינים; תמצית המחלוקת באשר למהימנות הזיהוי באישום השני; מהימנות הזיהוי, לרבות שינויים בתיאור החשוד, היעדר הערכת מהימנות הזיהוי שנערך על ידי ב', פגמים בהליך הזיהוי והקשר בין ב' ומשפחתה ו-ג' ומשפחתה.

- בפרק הרביעי יידונו מחדלי חקירה שנפלו ביחס לראיות הזיהוי ואיתור הפוגע - תחילה תונח התשתית המשפטית לדיון במחדלי החקירה. לאחר מכן, יוצגו טענות הצדדים ביחס למחדלי החקירה הרלוונטיים. הפרק יכלול בהמשך התייחסות לנושאים הבאים: מחדלים שעניינם במצלמות, תמונות וסרטונים; מחדלים בתיעוד איתורו של חשוד; היעדר מיצוי החקירה באיתורו של חשוד ובזיהויו; מחדלים בביצוע בדיקות פורנויות ומחדלים בביצוע השלמות חקירה במהלך ניהול המשפט.

68. *בחלק ב' יידונו חקירותיו של הנאשם, ובפרט הודאתו, לפי פרקי המשנה הבאים:

- הפרק הראשון הוא פרק מבוא לדיון בקבילותה של הודאה – תחילה, יתוארו חקירות הנאשם בתמצית. בהמשך, תונח התשתית הנורמטיבית לבחינת קבילות הודאה לפי סעיף 12 לפקודת הראיות ולפי מבחני הפסילה הפסיקתית כפי שנקבעו בהלכת יששכרוב. לבסוף יוצגו טענות הצדדים באשר לקבילותה של ההודאה.

- בפרק השני יידונו טענות הפסול שהעלה הנאשם, אחת לאחת - בפרק תפורט התשתית העובדתית לטענות הנאשם בדבר פסילת ההודאה, תוך קביעת ממצאים עובדתיים באשר לכל אחת ואחת מהטענות, וכן תידון התשתית המשפטית הרלוונטית לטענות אלו. בין היתר יידונו הנושאים הבאים: אי מתן הודעה כנדרש ופגיעה בזכות ההיוועצות, שימוש בטכניקות פסולות, לרבות כבילה, איומים והבטחות, ואי תיעוד החקירה כראוי.

- בפרק השלישי יידון השאלה אם יש בטענות הפסול כדי להוביל לפסילת ההודאה – תחילה תידון השאלה אם טענות הזוטא הועלו בשיהוי. בהמשך, תידון נפקות טענות הפסול והשאלה אם יש לפסול ההודאה, לפי סעיף 12 לפקודת הראיות ולפי כללי הפסילה הפסיקתית.

- בפרק הרביעי ידון משקל ההודאה – תחילה, תונח תשתית משפטית לדיון במשקל ההודאה. בהמשך, יידונו טענות הצדדים באשר למשקל ההודאה. לאחר מכן, תידון ההודאה, בהתאם לשלושה מבחנים, "מי אמר", "מה אמר", ו-"דבר מה".

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

- בפרק החמישי יידונו מחדלי חקירה הקשורים לחקירת הנאשם. בין היתר, תידון אי בדיקת טענת האליבי, היעדר עריכת בדיקת פולגרף. כן יידונו הטענות למחדלי חקירה והגנה מן הצדק במבט על.

חלק א': ראיות הזיהוי - דיון

פרק ראשון: ראיות הזיהוי – דיון משפטי

69. שתי קבוצות עיקריות של שיטות זיהוי רלוונטיות לדיון בתיק זה. האחת, זיהוי אקראי, והשנייה, זיהוי שהוא תוצאה של פעולות חקירה יזומות. הזיהוי האקראי נובע מהזדמנות שנקרתה בפני העד בחיי היום יום והוא מאופיין במקריות ובספונטניות. הזיהוי היזום הוא תוצר של פעולות חקירה משטרתית, כמו למשל, הצגת תמונה יחידה של החשוד, עיון באלבום תמונות, מסדר זיהוי תמונות, מסדר זיהוי חי, והסתכלות סמויה על חשוד (ע"פ 347/88 דמיאניוק נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(4) 353, בעמ' 393 (1993)).

70. משקל ראיות הזיהוי עשויה להשתנות ממקרה למקרה בהתאם לנסיבות, ותלוי בשאלה אם בזיהוי היה תהליך של ברירה אמיתית (שם, בעמ' 397). על בית המשפט לבחון בכל מקרה בקפידה מה טיב הזיהוי ובאיזה מידה היה בשיטה שאומצה כדי ליצור ראיה אמנה של זיהוי (שם, בעמ' 403; ע"פ 8939/08 מוזס נ' מדינת ישראל, בפסקה כא (5.10.11)).

71. משמעות הדבר, כי מהימנותה של כל אחת מראיות הזיהוי בתיק הנדון תיבחן, בין היתר, לאור שיטת הזיהוי בה נעשה שימוש.

72. כאן המקום להתייחס לזיהוי נאשם על ידי קטין. ככלל, הערכת מהימנות זיהוי על ידי קטין תעשה בהתאם לכללי הערכת ראיות הזיהוי המקובלים. עם זאת, ניתן ליתן משקל בהערכת מהימנות הזיהוי גם למאפיינים הייחודיים לקטינים. כך למשל נקבע, כי אין ליתן משקל משמעותי לסתירות, פרכות או חללים המתגלים בעדויותיהם של קטינים וזאת לאור מאפייניהם הייחודיים (ע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל (20.10.10); ע"פ 30/15 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 51 (20.4.16)).

73. זיהוי על ידי קטין במסגרת חקירת ילדים עשוי להתקבל כראיה בבית המשפט, לפי סעיף 9 לחוק לתיקון דיני ראיות (הגנת ילדים), תשט"ו – 1955 (להלן – "חוק הגנת ילדים"), אם

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

חוקר הילדים מצא לנכון שלא להעידו. בנסיבות אלו, בית המשפט רשאי להביא בחשבון את הערכת המהימנות של הקטין על ידי חוקרת הילדים (ע"פ 8805/14 כהן נ' מדינת ישראל (7.1.16)).

74. ככל ותתקבל חקירת קטין באמצעות חוקר ילדים חלף עדות הקטין, לצד חקירת הילדים ועדות חוקר הילדים נדרשת ראיית סיוע, לפי סעיף 11 לחוק הגנת ילדים. ראיית סיוע במקרה כזה נדרשת להיות מהותית ולא טכנית, הואיל והעדויות לא עמדה במבחן החקירה הנגדית (ע"פ 40/85 דקל נ' מדינת ישראל, פ"ד (לט) 652 (2) (1985); ע"פ 694/83 דנינו נ' מדינת ישראל, פ"ד (4) 253, 257 (1986)).

הבחנה בין מהימנות המזהה למהימנות הזיהוי

75. הערכה של ראיית הזיהוי נעשית בשני מישורים: במישור האחד, תיבחן אמינותו האישית של העד המזהה, כנותו ויושרו. במישור השני, תיבחן מהימנות הזיהוי שביצע העד המזהה. בחינה זו של מהימנות הזיהוי נערכת אף היא בשני רבדים: ברובד הראשון, נבחנת יכולתו של העד להטביע בזכרונו רשמים חזותיים, ובפרט את חזותו של מבצע העבירה. ברובד השני, נבחנת יכולתו של העד לשחזר את חזותו של מבצע העבירה ולזהותו בפועל (ע"פ 9040/05 אוחיון נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (7.12.06); לחלוקת מהימנות הזיהוי בין רובד סובייקטיבי ורובד אובייקטיבי, השוו: ע"פ 2734/13 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 22 (2.10.14); ע"פ 8902/11 חזיזה נ' מדינת ישראל, בפסקה 48 (15.11.12); ע"פ 4524/11 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (17.6.13)).

76. יפים לעניין זה דבריה של השופטת עדנה ארבל בע"פ 2331/08 קסטרו נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 (16.9.09):

"ברקע בחינת משקלו של הזיהוי עומדת האבחנה בין מהימנותו של העד המזהה, לבין מידת השכנוע בנכונות הזיהוי עצמו. כלומר, יכול העד להימצא אמין ועדיין תוטל בספק אמינות הזיהוי שביצע" (ראו גם: ע"פ 6508/02 פלוני נ' מדינת ישראל (6.2.04); ע"פ 648/77 קריב נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(2) 729, בעמ' 758 (1978)).

77. הבחינה בכל רובד היא משמעותית משום שגם אם הוטבעה דמותו של מבצע העבירה בזכרונו של העד באופן מיטבי, תיתכן טעות בתום לב בשחזור המידע (עניין דמיאניוק, בעמ' 405; ע"פ 3055/18 אבו רקייק נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (4.8.20); דורון מנשה ורביע עאסי "טעות בזיהוי חזותי של חשודים: הזמנה למחקר ורפורמה משפטים כה (תשס"ה) 205, בעמ' 209)).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

78. מחקר עדכני רחב היקף שנערך בארה"ב ביחס להרשעות שבוטלו עקב ראיות חדשות, ובמיוחד בדיקות DNA, גילה כי ראיית הזיהוי היא הראייה המרכזית המובילה להרשעות שווא. משמע, כי שיעור הטעות בראיות הזיהוי הוא גבוה (ראו: Samuel R. Gross, Michael Shaffer **Exonerations in the United States, 1989 - 2012 – Report by the Dan Simon In ; National Registry of Exonerations** (June, 2012), p. 43 – 48; **Doubt – The Psychology of the Criminal Justice Process** (Harvard University Press, 2012), p. 50 - 89).

79. בית המשפט העליון קבע כי בשל האפשרות לטעות, יש לנהוג בזהירות מרבית בהינתן עדות יחידה בדבר זהותו של נאשם (ע"פ 339/80 **עדיקה נ' מדינת ישראל**, פ"ד לד(4) 106, בעמ' 110 (1980); **עניין דמיאניוק**, בעמ' 392). יפים לעניין זה דבריו של השופט יעקב טירקל:

"הכל מסכימים כי זיהוי של אדם הוא מקור לא אכזב של טעויות וטעויות כאלו בזיהוי של אדם, גרמו למקרים טרגיים של עיוות דין ... הרשעתו של אדם על פי זיהוי בלבד היא דין קשה, הנעשה קשה שבעתיים כאשר לא הוטל ספק במהימנותו של העד המזהה, והשאלה היחידה היא אם אפשר לסמוך על כח זכרוננו הויזואלי ... לפיכך נהגו בתי המשפט במקרים כאלה בזהירות מופלגת וכאשר לא היה הזיהוי בטוח כל צורכו לא הסתפקו בכך ונזקקו לראיה מסייעת לצורך ההרשעה ...

... כאשר הגבול בין הרשעתו של אדם לבין חפותו דק ומטושטש כל כך וכאשר אנו עומדים נוכח הסכנה שבהרשעת אדם חף מפשע על פי זיהוי של קרבן העבירה לבדו, די בספיקות ובתהיות כאלה כדי שהזיהוי לא יוכל לשמש בסיס להרשעה". (הדברים הובאו בע"פ 6508/02 **פלוני נ' מדינת ישראל** (6.2.03) כציטוט מע"פ 795/80 **פלוני נ' מדינת ישראל** (לא פורסם)).

80. כאמור, ברובד הראשון, בוחן בית המשפט את יכולתו האישית של העד לחרות בזכרונו רשמים חזותיים ומכוחם לזהות בני אדם על פי חזותם, וזאת בהתאם למלוא הנסיבות והתנאים שאפפו את האירוע, לרבות משך החשיפה של העד לפניו של החשוד, המרחק ממנו צפה העד על החשוד, התאורה הקיימת בעת הצפייה, השתייכות האתנית של החשוד ושל המזהה, משך הזמן שחלף מאז מפגשו של העד עם העבריין ועד הזיהוי, ועוד (**עניין דמיאניוק**, בעמ' 403; ע"פ 492/02 **עסל נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(6) 935, בעמ' 943 (2002); ע"פ 10360/03 **שדיד נ' מדינת ישראל**, בפסקה 11 (2.3.06); ע"פ 4253/13 **סוסן נ' מדינת ישראל** (27.6.13); ע"פ 5933/11 **איטל נ' מדינת ישראל**, בפסקה 65 (26.6.14); ע"פ 2064/14 **קואסמי נ' מדינת ישראל** (24.2.15); ע"פ 2173/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (18.11.15); **מנשה ועאסי**, בעמ' 253 – 266).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

81. ברובד השני, בוחן בית המשפט את יכולתו של העד לשחזר את חזונו של מבצע העבירה ולבצע את הזיהוי בפועל, לרבות התנאים הפיזיים ששררו בעת הזיהוי, ומצבו הנפשי, סובייקטיבי של העד המזהה שיש בו כדי להשפיע על כושרו לזהות את מבצע העבירה. יש לתת את הדעת בין היתר להשפעות שונות: ציפייה של העד לפגוש במבצע העבירה, אשר עלולה להובילו לזיהוי שגוי; רצונו של העד לסייע לאתר את החשוד, אשר עלול להובילו לזיהוי על פי דמיון יחסי; נסיבות בלתי מבוקרות שבהן מתבצע הזיהוי; רמזים שונים הניתנים לעד; הלחץ והחשש המלווים את העד; ומידת הבטחון של העד המזהה בזיהוי, אם כי מחקרים מלמדים על קשר רופף ביותר בין מידת הבטחון לבין מהימנות הזיהוי (עניין קריב, בעמ' 745; ע"פ 611/85 **חחיחאשויילי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מא(1) 337 (1987); עניין שדיד, בפסקה 14 ו-24; עניין איטל, בפסקה 66; **מנשה ועאסי**, בעמ' 226 – 238; Simon, p.69, 75, 115).

82. על חשיבותה של הבחנה בין מהימנות העד המזהה ובין מהימנות הזיהוי נאמר בעניין קריב:

"לעניין המהימנות, לא הרי זיהוי של הנאשם על-ידי קורבן העבירה כהרי עדותו של מה שקרה לו, ... מהימנותו כדובר אמת מטביעה הן על עדות הזיהוי והן על עדות המעשה חותם של אמת סובייקטיבית; אך עד שיוכל בית המשפט, על-ידי שיסמוך ידו על אמת זו, להפכה לאמת אובייקטיבית (כביכול), צריך הוא להיות סמוך ובטוח תחילה שהעד, בהאמינו לתומו שעדותו אמת היא, לא טעה, לא מתוך היסח דעת ולא מתוך מגבלות הזיכרון האנושי ולא מתוך השפעות חיצוניות או תת הכרתיות ... בזיהוי הנאשם על-ידי קורבן העבירה, כשאין ראיה אחרת הקושרת את הנאשם לעבירה, יש, בדרך כלל, לחשוש מטעויות מעין אלו – לא משום שלעניין זה נפגמה כהוא-זה מהימנותו של המזהה כדובר אמת, אלא אף-על-פי שלא נפגמה כלל. ... הרי רובם ככולם של הזיהויים המוטעים שהביאו לידי הרשעתם של חפים מפשע, נעשו בתום לב על-ידי עדי אמת: רק משום שהיו מהימנים על השופטים או המושבעים, האמינו להם גם לעניין הזיהויים. חייבים אנו ללמוד את הלקח הפשוט ממשגים אשר כאלה שכבר נחשפו ונחקרו דיים – והוא שלעניין זיהוי של הנאשם בידי קורבן העבירה במהימנות המזהה לא סגי. ואולם אין צורך לומר שגם לעניין זיהוי זה תנאי בל יעבור הוא, כנקודת מוצא, שהמזהה יהא מהימן על בית-המשפט כדובר אמת" (שם, בעמ' 758).

83. אך לאחרונה עמדה הוועדה הציבורית למניעת הרשעות שווא ותיקון, בראשות השופט (בדימוס) יורם דנציגר, במסגרת דו"ח ביניים בנושא עדויות ראיה שגויות וזיהוי מוטעה, על שיעור הטעות הגבוה יחסית במסגרת ראיות זיהוי (להלן – "דו"ח הביניים של ועדת דנציגר"). בדו"ח הביניים פרסמה הוועדה מספר המלצות בהקשר זה, ובין היתר ההמלצות הבאות הרלוונטיות לענייננו: יש לבחון בזהירות רבה את הזיהוי שנערך על ידי עדי ראיה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ולסייג את משקלו הראייתי. זאת בעיקר כשאין היכרות משמעותית מוקדמת בין החשוד ובין העד המזוהה; למשתנים אישיים ואישיותיים עשויה להיות השפעה משמעותית על מידת הדיוק של הזיהוי. לפיכך, יש לנקוט זהירות יתרה במקרים שבהם הזיהוי מבוצע על ידי ילדים מתחת לגיל 15, אנשים מבוגרים מעל גיל 60 ואנשים בעלי לקות ראייה; גם למשתנים תרבותיים – חברתיים עשויה להיות השפעה משמעותית על מידת הדיוק של הזיהוי; השפעתו המדויקת של מרחק הצפייה תלויה בנסיבות המקרה וביתר הגורמים החוץ מערכתיים; רמת הדיוק של זיהוי שנערך שעות ספורות לאחר האירוע היא ככלל גבוהה יותר מזיהוי שנערך בחלוף זמן רב יותר; ככלל אין לתת משקל לדיווח מאוחר של עד הראייה במהלך ההליך המשפטי בנוגע למידת בטחונו בזיהוי; ככלל, לא יוענק לזיהוי באמצעות עיון באלבום תמונות משקל כראייה עיקרית ויראו בו, לכל היותר, תמיכה ראייתית לראיות אחרות.

זיהוי ספונטני

84. כאמור, עניינו של הזיהוי הספונטני בזיהוי הנעשה במסגרת מפגש מקרי בין העד ובין המזוהה, ללא הכנה מוקדמת. הפסיקה הכירה בכך שזיהוי ספונטני יכול להתקבל כראיה קבילה ומהימנה. אולם, משקלו של זיהוי ספונטני נתון לשיקול דעת בית המשפט והוא יקבע על יסוד הנסיבות שבהן התרחש הזיהוי, תוך שבית המשפט ייתן דעתו לנסיבות בלתי מבוקרות שבהן זוהה הנאשם. בנסיבות כאלו עשוי בית המשפט להפחית עד מאוד ממשקלו של הזיהוי (ע"פ 16/82 מלכה נ' ישראל, פ"ד לו(4) 309 (15.11.82); עניין אחיחאשוילי; ע"פ 3727/93 עזאמי נ' מדינת ישראל (17.5.94); ע"פ 5905/04 סלומון נ' מדינת ישראל (9.10.07); ע"פ 6056/07 אלחמודי נ' מדינת ישראל (26.3.09); ע"פ 2734/13 פלוני נ' מדינת ישראל בפסקה 24 (2.10.14)).

85. ההסתייגויות הנשמעות נגד זיהוי במסדר זיהוי ספונטני מקורן בחשד או בחשש שמא אין מדובר בספונטניות אלא בתכנון של החוקרים להפגיש את החשוד עם המזוהה כאשר הנסיבות תרמוזנה למזוהה כי לפניו החשוד. על כן יש לבדוק האם לא הופעלה על העד המזוהה השפעה כלשהי, רמז או סימני היכר בנוגע לזהות החשוד. כן יש לבדוק אם הזיהוי הספונטני נבע אך ורק מכוח זכרוננו וטביעת עינו של העד המזוהה (ע"פ 3055/06 גרובי נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 (8.1.07); יעקב קדמי, על הראיות, חלק שלישי 1235 (2009)).

זיהוי על ידי אלבום תמונות או מסדר זיהוי תמונות

86. זיהוי על ידי עיון באלבום תמונות מתבצע בדרך כלל לאחר שכבר אותר חשוד. מסדר זיהוי תמונות נערך באופן מלאכותי, ובמסגרתו בוחרת המשטרה תמונות אשר סובבות את תמונת המטרה. תמונות הניצבים הנבחרות למסדר אמורות להיות דומות ככל הניתן לתמונת

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

המטרה ולמנוע הבלטת תמונה זו ורימוז לעברה (**עניין דמיאניוק**, בעמ' 397 – 398; **עניין שדיד**, בעמ' 9).

87. הפסיקה הכירה בערכו הראייתי של זיהוי על ידי עיון באלבום תמונות. עם זאת, שני מאפיינים מרכזיים עשויים לעלות חשש לזיהוי מוטעה במסדר תמונות: אחד, היעדר דמיון ומכנה משותף בין התמונות, אשר עשוי להוביל לזיהוי על בסיס דמיון יחסי ולא על בסיס זיהוי אמיתי ונכון; השני, חשש לזיהוי מוטעה בשלב איתור החשוד (ע"פ 193/14 **נסראללה נ' מדינת ישראל**, בפסקה 28 (26.10.14); ע"פ 2098/08 **פרעוני נ' מדינת ישראל**, בפסקה 6 (28.12.11); **עניין איטל**, בפסקה 64; **עניין אוהיון**, בפסקה 16)). למרות חששות אלו, אין לשלול מזיהוי שנעשה תוך עיון באלבום תמונות כל ערך ראייתי, ועל בית המשפט בזהירות רבה להעריך נכונה את משקל הראייה כפי שעליו לבחון כל ראיית זיהוי (**עניין שדיד**, בעמ' 11, **עניין נסראללה**, בפסקה 29).

88. בהליך זיהוי מסדר קיימת חשיבות לנוכחות של סנגור, שנועדה להבטיח שמירה על הכללים בעת עריכת מסדר הזיהוי ווידוא אמינות הזיהוי. עם זאת, נקבע שאי נוכחות סנגור במסדר זיהוי אינה מאיינת את משקלה של הראייה, אלא אך מפחיתה ממשקלה (בש"פ 7686/03 **רפיב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(6) 753, 760 (2003)).

זיהום הליך הזיהוי

89. זיהום הליך הזיהוי יכול ויתרחש אם מובא בפני המזהה מידע שעשוי להשפיע ולהשליך על הליך הזיהוי באופן הפוגע במהימנותו. כך למשל נקבע, כי יש להקפיד באופן דווקני על כך כי לעד הנקרא לזהות לא תהיה הזדמנות כלשהי לראות את החשוד לפני הליך הזיהוי (**עניין קריב**, בעמ' 745). בה בעת, לא כל מידע המובא בפני העד המזהה הקשור באירוע, בהכרח יוביל לזיהום הזיהוי, והכל תלוי במידע שהיה בפי המזהה הפוטנציאלי ביחס למזוהה. בהתאם להלכה הפסוקה, לא כל פוטנציאל אפשרי לזיהום יוביל בהכרח לפסילת אמינות המזהה. כך למשל, שיח בין מתלוננים לא בהכרח יוביל לזיהום הזיהוי והכל תלוי בטיב המידע שהועבר בין המעורבים (ע"פ 7479/19 **בן דוד נ' מדינת ישראל**, בפסקה 24 (12.7.20); ע"פ 30/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.4.16); **עניין כהן**, בפסקה 32). מכאן נקבע, שכאשר עולה חשש לזיהום עדויות, ובפרט עדות קטינים, יש לחקור עד תום אם היה לזיהום השלכות על העדות (ע"פ 4649/01 **אסולין נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(1) 616, 623 (2002)).

90. עוד נפסק, כי חשיפת עד לתמונת הנאשם קודם למסדר זיהוי תמונות לא בהכרח תוביל לפסילת זיהוי מאוחר יותר במסדר זיהוי חי (ע"פ 5764/92 **עמר נ' מדינת ישראל**, פ"ד מז(2) 213, 218 – 219); כן נפסק, כי חשיפה של קטין לנאשם כחלק ממכלול אנשים לא בהכרח

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

יוביל לפסילת זיהוי מאוחר יותר, וזאת משום שהנאשם לא זוהה כחשוד אפשרי (ע"פ 4095/91 דוריב נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(3) 190, 200 – 201 (1992)).

91. בה בעת, נקבע שכאשר עסקינן בעדויותיהם של קטינים, ובעיקר ילדים רכים בשנים, יש לשמור עד כמה שניתן על טוהר החקירה ולהימנע ככל הניתן ממעורבותם של גורמים חיצוניים שאינם חלק מהחקירה, שיש בהם כדי להשפיע על עדותו של הקטין (ע"פ 2950/11 חן נ' מדינת ישראל, פסקה 109 (8.5.14); ע"פ 446/02 מדינת ישראל נ' קובי, פ"ד נז(3) 769, 781 (2002)).

פרק שני: הזיהוי באישום הראשון

הזיהוי באישום ראשון – טענות הצדדים

92. התביעה טענה, כי יש ליתן משקל של ממש לראיות הזיהוי באישום הראשון, העומדות במבחן הפנימי והחיצוני, כפי שנקבעו בפסיקה. לטענתה, ראיות הזיהוי מחזקות את הודאת הנאשם.

לטענתה, א' זיהתה את הנאשם ברחוב ופרטי הזיהוי תואמים את הנאשם. יתר על כן, הנאשם זוהה למחרת על ידי אד', כאותו אדם שזוהה על ידי א' יום קודם לכן. בהמשך, גם זוהה הנאשם על ידי א' בתחנת המשטרה. התביעה הוסיפה, כי הואיל ו-א' זיהתה את הנאשם בזיהוי ספונטני, לא היה כל צורך בעריכת מסדר זיהוי.

עוד טענה התביעה, כי הזיהוי לא זוהם, למרות התמיהות שעלו בעדותה של אד'. בהקשר זה טענה, כי גם אם הוריה של א' הציגו לה את תמונתו של הנאשם באופן אגבי, כמו שהציגו תמונות של חשודים פוטנציאליים אחרים, הרי שהדבר אירע לאחר מעצרו. לטענתה, לא הוצגו ל-א' תמונות או סרטונים של הנאשם לפני מעצרו ואין כל ראיה מספקת או היגיון בטענה, כי משפחתה ידעה את זהות הנאשם קודם למעצרו.

93. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי משקל הזיהוי נמוך ביותר, בשל פגמים רבים שנפלו בהליכי הזיהוי, סתירות ותמיהות. לטענתם, א' כלל לא זיהתה את הנאשם ברחוב והזיהוי בתחנת המשטרה כלל לא היה זיהוי ספונטני.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בין היתר טענו באי כוח הנאשם, בהקשר זה, כי א' מסרה תיאורים שונים של החשוד והתיאור שמסרה לאחר מעצרו של הנאשם הושפע מהעובדה שנחשפה אליו.

כן טענו, כי כל הליך הזיהוי זוהם. בין היתר, נערכו תשאולים וחקירות ללא תיעוד בקשר לנסיונות איתור החשוד; הוריה של א' בצעו פעולות חקירה מהותיות בניסיון לאתר את החשוד; הוריה של א' השפיעו על התיאורים שמסרה; הוריה של א' ידעו את שמו של הנאשם עוד לפני מעצרו והם אף הציגו ל-א' את תמונתו לפני מעצרו וציינו בפניה פרטים; גם היה קשר בין משפחות המתלוננות, שגם הוא זיהם את מהימנות הליכי הזיהוי.

תיאור השתלשלות העניינים – האישום הראשון

94. חוקרת הילדים אישרה את עדותה של א'. בהסכמת הצדדים, לפי הצעת בית המשפט, הוגשו כל הראיות הנוגעות לחקירת הילדים של א' חלף עדות ראשית, וזאת על מנת לצמצם את משך עדותה וחקשיים הטבעיים הנובעים ממנה (ת/1 – ת/6). באי כוח הנאשם הסכימו, ברוב אדיבותם, להצעת בית המשפט למקד את החקירה הנגדית של א' לפערים וקשיים שעניינם בסוגיית הזיהוי ולא לחקור נגדית את א' על האירוע עצמו (פרוטוקול הדיון, בעמ' 4).

95. בחקירת הילדים הראשונה שנערכה לה, מסרה א', כי באחד הימים חזרה מבית הספר ופגשה מישהו ליד העצים שבא אחריה. לאחר מכן הלך לתוך הבניין, הרים לה את החצאית, ואת התחתונים, הוריד לה את החצאית, הוציא את התחתונים ו"בא לנשק את הטוסיק". בהמשך לכך "הזהירה אותו" ו"הבריחה אותו". לאחר מכן נכנסה הביתה ובכתה, אמה התקשרה למשטרה ושוטרים הגיעו אליהם הביתה (ת/1, בעמ' 4 – 5). כן הוסיפה, כי פחדה, חשבה שהוא ערבי וחששה לצעוק ושהוא "יגנוב אותה". לדבריה, בזמן שהרים לה את החצאית אמרה ש"לא בא לה", "אל תיגע לי בטוסיק" והוא אמר "שיהיה כיף" (שם, בעמ' 6). כן ציינה, כי "זקן מישהו שיש לו זקן". לדבריה, כאשר הרים לה את החצאית הידיים שלו רעדו. לדבריה, הזיז את התחתון ובא "לנשוק את הטוסיק" (שם, בעמ' 10). כן מסרה, כי היא חושבת שהעניינים שלו היו כחולות ושהוא היה גבוה "יותר מאבא". כן ציינה, כי הוא נראה לה בן 55, מבוגר והפנים שלו "לבן, לבן". לדבריה, תזהה אותו לפי הפרצוף (שם, בעמ' 15). כן מסרה, כי סיפרה על כך לכל המשפחה, המורה, המנהלת, השכנה, סבתא וכל המשפחה יודעת (שם, בעמ' 21).

96. א' העידה במסגרת עדות מוקדמת בהתאם להסכמות, שתוארו למעלה, בין הצדדים. בעדותה מסרה כי "לבן אדם שעשה את הדבר הרע קוראים..." (פרוטוקול הדיון, בעמ' 7). כן מסרה, כי אמה סיפרה לה את שמו. א' ציינה, כי הנאשם לבש חולצה שחורה, לא היתה לו כיפה והוא נראה כמו ערבי, אולם לא נשמע כמו ערבי (שם, בעמ' 7). כן מסרה, כי היתה לו קרחת. בהמשך מסרה כי היה לו שיער קצר "פה (בצדדים) לא היה כלום, רק למעלה" (שם, בעמ' 8).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

א' הוסיפה, כי היא אינה זוכרת איך נראו פניו וגם לא זוכרת את גילו (שם, בעמ' 17). בהמשך מסרה, כי היה לו קצת זקן (שם, בעמ' 17). לדבריה, כשישבה עם אורטל (חוקרת הילדים – א.פ.) לא זכרה את צבע השיער אבל היום זוכרת שזה היה בצבע חום (שם, בעמ' 18). עוד מסרה, כי האיש החזיק שקית ביד והיו שם סדינים של מזרונים "אבל אמא סיפרה לי שזה לא מזרונים שזה תפילין. כי היא ראתה מהמצלמות" (שם, בעמ' 15). בהמשך א' מסרה כי בשקית היה תפילין "כי אמא סיפרה לי" (שם, בעמ' 16, 18).

כן מסרה כי היא זוכרת שאמרה שהוא דומה לאבא (שם, בעמ' 8). כשנשאלה האם מישוהו הראה לה תמונות של הנאשם, השיבה "כן, אמא. אמא ואבא ודודה וזהו" (שם, בעמ' 9). עוד ציינה, כי ראתה את התמונה דרך הטלפון, תמונה של האדם בצבא (שם, בעמ' 9). א' מסרה כי ראתה את התמונה באותו היום שקרה המקרה וכי היא ואביה יצאו באוטו לסיבובים לחפש אותו ברחוב (שם, בעמ' 9 - 10). א' מסרה כי הוריה שיגעו אותה "הם אמרו לי מה האיש עשה לי וסיפרתי להם מאתיים פעם" (שם, בעמ' 10). א' מסרה כי האיש שהיה בטלפון היה האיש במשטרה. א' לא ידעה לומר אם ראתה את התמונה לפני הגעתה לתחנת המשטרה (שם, בעמ' 10). בהמשך מסרה כי הסרטון והתמונה של האיש נמצאים בטלפון של אביה (שם, בעמ' 19). כן מסרה כי בסרטון רואים את האיש שעשה לה רע (שם, בעמ' 20, 21). א' השיבה בחיוב לשאלה "מה אמרו לך אמא ואבא לגבי האיש שמופיע בתמונות שזה האיש שעשה את המעשה?" (שם, בעמ' 22).

תחילה מסרה א' כי עצרו את האיש בבית הספר, היא ראתה מהחלון ששמו לו אזיקים היא לא ראתה את אבא שלה חונק אותו אלא סיפרו לה על כך. אולם בהמשך מסרה, כי סיפרו לה ששמו לו אזיקים וכי היא לא ראתה מחלון בית הספר (שם, בעמ' 11 - 12, 15).

א' מסרה כי ראתה את הנאשם בבית הכנסת מניח תפילין. כן ראתה אותו בתחנת המשטרה עת היתה בדרכה לשירותים לבדה. לדבריה "רק אבא אמר לי להציץ אם זה הבן אדם, אבל לא הצצתי, רק הלכתי לשירותים", "הלכתי והדלת היתה פתוחה אז הסתכלתי עליו ואחרי זה הלכתי" (שם, בעמ' 13). כן ציינה, כי לא אמרו לה משהו כשהציצה לתוך החדר (שם, בעמ' 14).

97. גם אמא של א' (להלן – "אד") העידה על אודות האירוע. לדבריה, במועד האירוע, חזרה א' מבית ספר לבדה, כשהיא בוכייה ונסערת. א' סיפרה כי מישוהו הרים לה את החצאית. לאחר מכן התקשרה לבן זוגה והוא הזמין משטרה. לדבריה, א' אמרה שמדובר במישהו עם זקן, מזכיר את סבא. מכאן הסיקה כי מדובר באדם מבוגר. כן שאלה את א' מה בדיוק עשה לה. בהמשך הגיעה המשטרה ותחקרה אותם. בתחקור זה מסרה א' שהאדם ליטף אותה ועקב אחריה לבניין, ובכניסה לבית בחדר המדרגות, הרים לה את החצאית, הזיז לה את התחתון

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

וניסה לנשק אותה שם. א' ספרה לה שאמרה "לא בא לי, אל תיגע לי בגוף שלי" ואותו אדם אמר "למה לא, יהיה לך כיף" (פרוטוקול הדיון, בעמ' 27 - 32).

98. עוד העיד אביה של א', מ', בדבר השתלשלות האירוע. בעדותו מסר, כי במועד האירוע התקשרה אליו אשתו, אמרה שא' הגיעה בוכייה הביתה ומסרה שמישהו נגע בה. לאחר מכן, הגישו את תלונתם למשטרה והחלה החקירה (שם, בעמ' 123).

מהימנות הזיהוי – האישום הראשון

99. ראיה מרכזית העומדת לחובתו של הנאשם באישום הראשון היא הזיהוי ברחוב ולאחר מכן בתחנת המשטרה על ידי א'. כאמור, אין מחלוקת בדבר מהימנות המזהה, משמע, כי א' תיארה תיאור אמיתי בדבר אירוע במהלכו מאן דהוא ביצע בה מעשה מגונה. המחלוקת העיקרית היא בדבר מהימנותו של הזיהוי.

100. מהימנות הזיהוי תיבחן במספר הקשרים. ראשית, תיבחן הטענה כי התיאור שמסרה א' בדבר מראהו של החשוד השתנה במהלך הזמן והושפע תחילה משיחות בין א' והוריה, ובהמשך, ממראהו של הנאשם לאחר שנתפס. שנית, תיבחן מהימנות הליך הזיהוי ברחוב. בכלל זה תיבחן הן הטענה כי א' הושפעה מהלחץ של הוריה לזהות את החשוד. עוד תיבחן הטענה, כי אין כל ודאות ש-א' אמנם זיהתה את הנאשם ברחוב, משום שנתפס רק למחרת, ולמעשה אמה, אד', היא שזיהתה את הנאשם על יסוד הזיהוי שנעשה יום קודם; שלישית, תיבחן מהימנות הליך הזיהוי בתחנת המשטרה, לרבות הטענה כי גם כאן, הושפעה א' מהוריה ולא זיהתה את הנאשם באופן ספונטני; רביעית, תיבחן שאלת הוודאות והביטחון של א' ובני משפחתה בהליך הזיהוי, והשפעתם על מהימנות הזיהוי; חמישית, תיבחן המוטיבציה הגבוהה של א' ומשפחתה לתפיסת החשוד והשלכתה על מהימנות הזיהוי; שישית, ייבחנו טענות לזיהום החקירה.

תיאור החשוד לאורך שלבי הזיהוי

101. א' מסרה תיאורים רבים ומשתנים בדבר החשוד שתקף אותה, וזאת ביחס למאפיינים רבים, ובכלל זה, ביחס לתיאור שיערו, גילו, מוצאו, גובהו, צבע עיניו והשאלה מה החזיק בידו. תיאורים רבים שמסרה אינם עולים בקנה אחד עם הנתונים האובייקטיביים של הנאשם.

102. חלק מהתיאורים נמסרו ישירות מפיה של א' למשטרה או לבית המשפט, וחלקן באמצעות אמה, משמע דיווח של אד' על דברים שאמרה לה א'. כאן המקום לתאר את כל ההזדמנויות שבהם נמסרו תיאורים של התוקף:

ביום 8.5.18 הגיעה אד' למשטרה למסור תלונה בדבר תקיפתה של א'. בהיותם בתחנת המשטרה תוחרה אד' ומסרה תיאור של התוקף, כפי שנמסר, לטענתה, מפיה של א'.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

- בהמשך, גם נגבתה ממנה הודעה מסודרת (ת/13). במועד זה, יצאו שוטרים לחיפוש התוקף ושוחחו שוב עם אד' ועם א' על אודות תיאור התוקף (פרוטוקול הדיון, בעמ' 955 – 956).
- חקירת ילדים ראשונה נערכה ביום 21.5.18, וגם בה מסרה א' פרטים על אודות התוקף (ת/1). ביום 28.5.18, לאחר שהנאשם נעצר, מסרה אד' תיאור נוסף של מי ש-א' זיהתה יום קודם, וכן של הנאשם, כפי שנתפס (ת/14).
- חקירת ילדים נוספת נערכה ביום 30.5.18 – לאחר מעצרו של הנאשם - וגם שם נמסרו פרטים נוספים ושונים על אודות התוקף (ת/3).
- אד' נחקרה פעם נוספת ביום 4.6.18. גם בחקירה זו הועלתה פעם נוספת סוגיית תיאורו של הפוגע ושל הנאשם שנתפס (ת/15).
103. אבחנה זו בין התיאורים שנמסרו בהזדמנויות שונות היא מהותית לקביעת מהימנות הזיהוי, ומכאן יתוארו להלן הן הפרטים השונים שאליהם התייחסה א' במישרין והן הפרטים שאליהם התייחסה אד', אמה.
104. שיערו של התוקף – בהודעה הראשונה של אד' במשטרה ביום 8.5.18 ציינה, כי א' מסרה לה שלתוקף היתה קרחת. בחקירתה הראשונה בפני חוקרת הילדים לא אמרה א' דבר בנוגע לשיער של התוקף. לעומת זאת, בחקירתה השנייה בפני חוקרת הילדים, לאחר שהנאשם נתפס, מסרה א' כי שיערו היה חום (ת/3, בעמ' 7). אד' מסרה בהודעתה מיום 28.5.18, כי א' זיהתה אותו לפי התספורת שלו (ת/14). בהודעה נוספת מיום 4.6.18 ציינה, כי א' הדגישה בפניה שהתספורת של הפוגע דומה לתספורת של אחיה, וכאשר ראתה את התוקף הבינה, כי א' התכוונה ל"ערימת שיער מקדימה ובצדדים פחות" (ת/15, בעמ' 1).
105. האם היה לתוקף זקן – אד' מסרה בחקירתה הראשונה ביום 8.5.18, כי א' תיארה את התוקף כבעל "זיפי זקן" (ת/13). לעומת זאת, בחקירת הילדים מסרה א', כי החשוד "זקן מישוהו שיש לו זקן" (ת/1, בעמ' 9); אד' אישרה כי א' ציינה בתחילה שלתוקף היה "זקן כמו של סבא" (ת/15).
106. גילו של התוקף – בחקירת הילדים הראשונה תיארה א' את גילו של התוקף כבן 55 (ת/1, בעמ' 14 - 15). אד' מסרה, כי מייד לאחר האירוע א' תיארה את התוקף כמי שמזכיר את סבא שלה. לדבריה, מכאן הסיקה כי מדובר באדם מבוגר (ת/15, בעמ' 1). בהמשך, הוסיפה אד' בחקירה שהתנהלה לאחר מעצרו של הנאשם, כי "עם הזמן הילדה ... תיארה לי בחור בגיל צעיר כבן 25 – 30 ולא בגיל של סבא שלה". לדבריה, משום שהזקן של הבחור הזכיר לה את הזקן של סבא, הסיקה שמדובר באדם מבוגר (שם). הלכה למעשה, הנאשם היה בן 22 בעת האירוע;

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

107. מוצאו של התוקף - א' מסרה בחקירת הילדים הראשונה, כי היא חושבת שהתוקף ערבי וכי החזיק שקית עם סדינים (ת/1, בעמ' 7). לעומת זאת, במועד בו נתפס הנאשם מסרה אד', כי החשוד שראתה ברחוב יום קודם היה עם כיפה וביום שנתפס היה עם תפילין. עוד הוסיפה, כי אימה מסרה לה "שהחשוד התחפש ליהודי", משום שבפעם הקודמת שראתה אותו לא היה עם כיפה (ת/14). בחקירת הילדים השנייה אישרה א', כי אמרה שהוא נראה לה ערבי והוסיפה "אמא שלי בסוף ראתה אותו עם תפילין, אז אני לא חושבת שהוא ערבי. הוא יהודי". כן הוסיפה "אני חשבתי שהוא ערבי בגלל שהוא היה כמו ערבי..." (ת/3, בעמ' 3). בעדותה שוב אישרה, כי הוא היה נראה לה ערבי. לאחר מכן אמרה, "התברר שהוא יהודי" (פרוטוקול הדין, בעמ' 7). לעומת זאת, אד' הדגישה כי א' אמרה לה שהוא לא נראה ערבי (שם, בעמ' 109). בסיום עדותה ציינה לפתע אד' לראשונה, כי א' אמרה לה שהנאשם נראה רוסי. לטענתה, נזכרה בכך פתאום (שם, בעמ' 109 – 110). כאן המקום להעיר, כי לא ניתן להתעלם מהתמיהה באשר לטענה שהתוקף היה עם שקית תפילין בידו, הואיל ומדובר בשעת צהריים, משמע בסמוך לתפילת מנחה, במהלכה אין מניחים תפילין. יתר על כן, המידע על אודות החזקת שקית תפילין הועלה לראשונה על ידי אד' לאחר תפיסת הנאשם בשעה 10:30 לערך עם שקית תפילין בידו.

108. גובהו ומשקלו של התוקף – אד' מסרה בחקירתה הראשונה ביום 8.5.18, כי א' תיארה את התוקף כבחור "ממש רזה" בגובה 1.65 – 1.70 (ת/13). בחקירת הילדים תיארה א' את התוקף כאדם גבוה מאביה (ת/1, בעמ' 14 – 15). בעדותה הוסיפה אד', כי א' מסרה לה שהתוקף "רזה יותר ממני", בגובה של אביה. אד' אישרה, כי היא זו שהשלימה את הפרטים לפיהם גובהו של התוקף 1.65 – 1.70, וזאת מתוך דבריה של א' כי גובהו של התוקף כגובה אביה. כן ציינה, כי היום היא מבינה שגובהו של הנאשם גבוה מהגובה שתיארה א' "כראות עיניה" (פרוטוקול הדין, בעמ' 42).

109. פנים - גוון עור, צבע עיניים ופצעים – בחקירת הילדים מסרה א' כי אינה זוכרת את צבע העיניים של התוקף, אבל היא חושבת שהיו כחולות (ת/1, בעמ' 14). בחקירה מיום 28.5.18, מייד לאחר מעצרו של הנאשם, אד' הדגישה, כי זיהתה את החשוד "לפי העיניים שלו", פצע על פניו ואפו הבולט (ת/14, בעמ' 2). א' הוסיפה בחקירתה השנייה, כי זיהתה את הנאשם לפי הפרצוף (ת/3, בעמ' 3). בחקירתה של אד' מיום 4.6.18 מסרה, כי א' הדגישה שהעיניים בצבע כחול או ירוק, ועתה היא רואה כי מדובר בעיניים בהירות בצבע ירוק. לאחר מכן הוסיפה, כי הבינה מבתה שמדובר בעיניים בהירות ועור לבן (ת/15, בעמ' 2).

110. לבושו של התוקף – אד' מסרה בחקירתה הראשונה ביום 8.5.18, כי א' תיארה את התוקף כמי שלבש חולצה ומכנסיים שחורים (ת/13). כך גם מסרה א' בחקירת הילדים הראשונה כי התוקף לבש מכנסיים וחולצה שחורים (ת/1, בעמ' 12). לעומת זאת, בחקירת הילדים השנייה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מסרה א', כי זיהתה את התוקף ברחוב לפי החולצה הלבנה שלבש, שיערו ופרצופו (ת/3, בעמ' 2 ו-6).

111. הנה כי כן, התיאור שמסרה א' בדבר מראהו של מי שתקף אותה עבר שינויים בלתי מבוטלים, ובכלל זאת ביחס לפרטים מרכזיים הקשורים לזיהוי – שיערו של התוקף והשאלה אם חבש כיפה; גילו של התוקף; האם היה לתוקף זקן; מוצאו של התוקף; גובהו ומשקלו של התוקף; גוון עורו וצבע עיניו.

חלק גדול מהפרטים שנמסרו לאורך הזמן אינם מתאימים לתיאורו של הנאשם. כך למשל, לנאשם אין ולא היתה קרחת. הנאשם אינו זקן וגם לא היה לו זקן. מוצאו של הנאשם אינו ערבי. לנאשם עיניים חומות ולא בהירות במיוחד.

במקביל, גם לא נמצאו פרטים מובהקים המתאימים לנאשם. ייתכן שיש לנאשם פצעים, אולם אלו לא בולטים. גם לא התרשמתי כי אפו של הנאשם בולט במיוחד או כי הוא גבוה בצורה מובהקת, בהינתן גובהו, 1.65 או 1.68. למעשה, תיאורו של החשוד כפי שנמסר על ידי אד' יכול אמנם להתאים לאנשים רבים, וגם קשה להניח, כי שמה לב לכל הפרטים הללו בעת שנסעה ברכב ואדם כלשהו ברח ממנה.

112. אכן, את חלק מהשינויים שחלו בתיאור הפוגע ניתן להסביר בבלבול שייתכן וחל אצל א', קטינה צעירה בשנים, אשר עברה טראומה ולא ניתן לצפות ממנה לרמת דיוק גבוהה (ע"פ 5582/09; ע"פ 30/15, בפסקה 51). אולם, לא ניתן להסביר באופן זה את כל השינויים, ובפרט לא את השינויים המרכזיים, כמו למשל גילו של התוקף וצבע עיניים. גם לא ניתן להסביר כלל את השינויים שחלו בתיאור שמסרה אד', שהרי היא היתה יכולה לדעת את התיאור אך מפיה של א'.

113. למרבה הצער, הראיות מלמדות, כי א' הושפעה הן משיחות חוזרות ונשנות עם הוריה והן מאיתורו של הנאשם, כפי שיפורט להלן בהרחבה. יאמר כבר עתה, בתמצית, כי א' עצמה תיארה בעדותה כי הוריה לא הפסיקו לשוחח עמה על המקרה, לקחו אותה לסיבובים ברכב לחפש את התוקף, "שגעו אותה" והיא ספרה להם "מאתיים פעם" (פרוטוקול הדיון, בעמ' 9 – 10).

אביה של א', מ', אמנם ניסה לטעון בעדותו כי התיאור המינימלי של החשוד שמסרה א' נותר קבוע לאורך הזמן (שם, בעמ' 159). אולם, דברים אלו אינם עולים בקנה אחד עם מכלול הראיות, המלמדות, כאמור, על מגוון תיאורים שונים של הפוגע.

יתר על כן, אד' עצמה אישרה כי במשך הזמן, שאלה את א' בדבר פרטים בדבר החשוד והתיאורים שמסרה "התבהרו". כך ציינה, כי "התבהרו פרטים נוספים על מנת לאתר את

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

התוקף במהלך שיחות עם א". עוד ציינה "לאט לאט התבררו פרטים" במהלך התקופה שבה ניסו לאתר את האדם שפגע ב-א', עד שא' זיהתה את הנאשם. בה בעת טענה, כי ניסו להדחיק את האירוע ולא לדבר עם הילדה עליו (שם, בעמ' 35 – 40 ו-74 - 75). אד' גם אישרה, כי א' אמנם טעתה בחלק מהפרטים, אולם לדבריה מדובר בטעות "בפרטים קטנים" ואין בהם כדי לשנות (שם, בעמ' 43).

למעשה, גם לאחר חקירתה של א' במשטרה ועדותה בבית המשפט, המשיכו הוריה "לתחקר אותה". אד' עצמה ציינה כי גם לאחר החקירות של א' ניסתה להבין מה אירע בחקירה ובעדותה של א', אולם א' לא רצתה לדבר על כך (שם, בעמ' 38).

114. המסקנה המתבקשת היא, כי תיאור הפוגע כפי שנמסר על ידי א' עבר שינויים בלתי מבוטלים במהלך הזמן, ובפרט לאחר איתורו של הנאשם ומעצרו. בשינויים אלו יש כדי לפגוע במשקל ההודאה. המשמעות שיש לייחס לשינויים אלו והשפעתם אל מהימנות הזיהוי תידון עוד להלן.

הזיהוי ברחוב

115. א' תיארה את הליך הזיהוי ברחוב, וזאת במסגרת חקירת הילדים השנייה שנערכה לה (ת/3). לדבריה, יום קודם לחקירה היתה עם אמה, ראתה את האיש שעשה לה את המעשה, ואמרה לה "זה הוא". בהמשך לכך, תפסו ביום החקירה את האיש בעת שהיתה בבית ספר (שם, בעמ' 3). עוד הוסיפה, כי בעת שראתה את האיש היתה ברכב עם אמה (שם, בעמ' 6).

כן הוסיפה בעדותה בבית המשפט, בהקשר זה, כי אמרה לאמה "זה הוא, זה הבן אדם", הוא חיכה ליד בית הספר שמישהי תבוא והוא יעשה לה שוב את המעשים. כן ציינה, כי למחרת ראתה מחלון בית הספר ששמו עליו את האזיקים. לאחר מכן הוסיפה, כי מישהו סיפר לה כי אבא שלה תפס אותו וחנק אותו וגם מישהו סיפר לה ששמו עליו אזיקים (פרוטוקול הדיון, בעמ' 11).

116. כאמור, הוריה של א' מסרו, כי על מנת לאתר את החשוד, במהלך תקופה ממושכת, ניסו להוציא מ-א' פרטים לגבי החשוד וכן הראו לה חשודים פוטנציאליים.

117. אד' מסרה בעדותה "רציתי שהאדם הזה ייתפס". לדבריה, א' נתנה תיאור למספר אנשים ומסרה תיאור מדויק בדבר לבושו ומראהו של התוקף. עוד מסרה, כי לאור התיאור שמסרה א' החליטה לצאת עם א' "כי חייבים לתפוס את האדם", ומספר פעמים, בעת שהסתובבה עם א' שאלה אותה אם אדם כזה או אחר הוא התוקף.

עוד ציינה, שכחודש לאחר האירוע, ביום 27.5.18, יצאה לאסוף את א' בשעה 14:45, ובזמן שעמדו לצאת מבית הספר, א' אמרה "זה הוא" "זה האדם שנגע בי". האדם התקדם לכיוון

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

הירידה של בית ספר. לפיכך, עשתה סיבוב פרסה על מנת להגיע לקצה השביל בו הלך. בדרך לשם ראתה את הדוד שלה, אמרה לו לחכות, והיא המשיכה לנסוע. לדבריה, א' זיהתה את האדם, ואמרה "זה הוא", "תחזרי אחורה" בעודו עומד במרחק של מספר מטרים מהן. כן אמרה "אני רואה שהוא התחפש ליהודי, הוא שם כיפה, בפעם הקודמת לא היה עם כיפה".

כן מסרה אד', כי באותו רגע ביקשה מקבוצה של ילדים טלפון והתקשרה למשטרה. כן אמרה לילד "תקרא לבחור", והילד אמר "הבחור בורח". עוד הוסיפה, כי לא רצתה לצאת מהרכב בהיותה בחודש השמיני להריונה, ולפיכך נסעה שוב על מנת לנסות לתפוס אותו מהצד השני של השביל אליו נכנס, יצאה אחריו ורצה אחריו, אולם לא הצליחה לתפוס אותו. בשלב זה, התקשרה למשטרה פעם נוספת.

כן הוסיפה אד' בעדותה, כי למחרת, יום 28.5.18, הגיעה יחד עם בן זוגה לאסוף קרוב משפחה, וראו שוב את הבחור עוצר במעבר חצייה. בן זוגה יצא החוצה ואמר לו "מה עשית לילדה שלי". לדבריה, היה לה "ספק" ו"סוג של רחמים", ולכן ביקשה מאמה שתביא את א' למקום על מנת שתזהה את החשוד בוודאות. באותו שלב, גם התקשרה למשטרה (ת/8). המשטרה הגיעה למקום, לקחה את הנאשם מהמקום, וא' לא הספיקה לזהותו במקום (פרוטוקול הדיון, בעמ' 27 – 42).

לדבריה של אד' "ידעתי בדרך שלי להוציא את הפרטים כדי להגיע לבחור", וכן "נראה לך הגיוני שיגעו בבתי שלי ואני אדחיק את הנושא ... אני לא אשתוק ואשב על הילדה שלי עד שהבן אדם נתפס". בכלל זה הוסיפה, כי כל יום ניסתה להוציא פרטים מ-א', הצביעה לה על אנשים רבים ברחוב, עד שא' אמרה לה "הנה זה זה", אמא זה הבחור שנגע ב" (שם, בעמ' 75 - 76).

118. כאן המקום לציין, כי בהודעה שמסרה אד' למשטרה ביום 28.5.18, מייד לאחר מעצרו של הנאשם, מסרה שכאשר זיהתה את הנאשם ברחוב, יום לאחר הזיהוי שנערך על ידי א', ביקשה מאמה להביא את א' למקום על מנת שתזהה פעם נוספת את הנאשם, וזאת "על מנת שלא לגרום לו עוול לבן אדם אם אני מתבלבלת למרות שהייתי בטוחה שזה אותו בחור עליו הצביעה" (ת/14, בעמ' 2).

119. לדברי מ', מספר ימים לאחר התקיפה היה בקשר עם המשטרה, אולם, לא היתה כל התקדמות בחקירה. עוד מסר, כי חוקר אמר לו שהדבר היחיד שיכול לקדם את ההליך הוא זיהויו של החשוד על ידי א'. מכאן ואילך, לקח את א' ברחובות יבנה והראה לה חשודים אפשריים לפי התיאור שמסרה. כן אמר כי חיפש אנשים חסרי מעש, משום שא' לא מסרה פרטים רבים, והוא הראה לה אנשים שהוא חושב שיכולים לעשות דבר כזה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 123, 129 - 130).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

עוד הוסיף מ', כי כחודש לאחר האירוע, אשתו התקשרה ומסרה כי א' זיהתה את החשוד וצעקה "אמא תעצרי את הרכב", אולם החשוד ברח, לאחר שהבין כי פונים אליו, ו-אד' ואחיה לא הצליחו למצאו, וגם הוא עצמו ניסה לחפשו ולא צלח בכך. למחרת, נסע עם אשתו וחמתו ברכב ובצומת אשתו צעקה "זה הוא", דהיינו מי שראתה אתמול. לדבריו, עצר את הרכב, תפס את הנאשם ביד ואמר לו "אתה לא זז עד שתגיע משטרה". הנאשם שאל "מה עשיתי", "יש כאן טעות". לאחר כ-5 דקות הגיעה המשטרה והעניין עבר לטיפולם (שם, בעמ' 124). גם מ' מסר, כי חש צורך בחיזוק ולפיכך שאל את אד' אם היא בטוחה שזה האדם שזוהה ולדבריו, ביקש מחמתו להביא את א' למקום. עם זאת, בניגוד ל-אד', אשר מסרה כי עד ש-א' הגיעה למקום, הנאשם כבר לא היה שם, מ' מסר כי א' אכן חזרה ואישרה את הזיהוי (שם, בעמ' 150).

120. כאן המקום להתייחס לעדותו של הנאשם באשר ליום 27.5.18.

בעדותו מסר הנאשם, כי לא היה אירוע בו ראה שמזהים אותו ברחוב, לא קראו לו והוא לא רץ. הנאשם הדגיש, כי לא ראה את אמה של א' עד ליום מעצרו, וכי כנראה טעתה (פרוטוקול הדיון מיום 16.7.19, בעמ' 831). הנאשם אישר, כי במהלך היום שקדם למעצרו, 27.5.19, אמנם יצא מביתו לבית הכנסת, בדרך העוברת בסמוך למקום זיהויו של החשוד בשעות 13:15 – 13:20 וחזר מבית הכנסת בסביבות 14:00 בעודו משוחח בטלפון. עם זאת, לדבריו המסלול אינו עובר ..., ומכאן כי לא היה במקום בו זוהה לטענת אד' (פרוטוקול הדיון מיום 16.12.19, בעמ' 813 - 814). אכן, הנאשם מסר תחילה בחקירתו, כי שוחח באותה העת בטלפון עם חברו, חן קמחי. אולם, בהמשך תיקן ואמר, כי מדובר היה בשיחה עם אמו. בעדותו הבהיר, כי חשש שדבר מעצרו יגיע אל חבריו ולפיכך ציין כי שוחח עם אמו (פרוטוקול הדיון מיום 16.7.19, בעמ' 794).

121. הלכה למעשה, מפירוט השיחות עולה, כי הנאשם אמנם דיבר בעת הרלוונטית עם חברו (ת/44). אכן, הנאשם לא אמר אמת ביחס לזהות האדם שעמו דיבר בטלפון. אולם, השאלה אם דיבר בטלפון אם לאו ועם מי שוחח, אינה רלוונטית כלל לשאלת זיהויו. מכאן, שקשה לומר שדי בכך כדי ללמד שאכן זוהה ברחוב ביום 27.5.18, כאשר אין כל ודאות בכך.

122. הנה כי כן, ביום 27.5.18, בעת ש-א' נסעה ברכב עם אמה, זיהתה אדם כלשהו כמי שפגע בה. אד' ביקשה שיקראו לאותו אדם, אולם הוא עזב את המקום והיא לא הצליחה לתפסו. למחרת, בעת ש-אד' נסעה ברכב עם מ' ללא א', אד' ראתה אדם שאותו זיהתה כמי שזוהה יום קודם לכן על ידי א'. הזיהוי של הנאשם ברחוב כמי שפגע ב-א' לא נעשה, אפוא, על ידי א' אלא על ידי אד' ביום שלמחרת. אד' עצמה ציינה, כי לא היתה בטוחה שזה האדם ולא רצתה לגרום עוול, ומטעם זה ביקשה כי יביאו למקום את א', אולם א' הגיעה למקום רק לאחר

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

שהנאשם נעצר ועזב את המקום, וזאת בניגוד לדבריו של מ'. ממילא, לא ניתן לראות בזיהוי ברחוב משום זיהוי ספונטני. גם לעניין זה של זיהוי מכלי שני יש השלכה על משקל הזיהוי, כפי שעוד יפורט להלן.

הזיהוי בתחנת המשטרה

123. על האופן שבו נערך הזיהוי בתחנת המשטרה, ואם מדובר בזיהוי ספונטני אם לאו, נשמעו גרסאות רבות והם יתוארו להלן.

124. תחילה לתיעוד הליך זיהוי זה בחקירת המשטרה. בתיק החקירה אין כל מזכר המפרט את הליך הזיהוי בתחנת המשטרה והליך זיהוי זה נזכר אך בחקירת הילדים של א' מיום 28.5.18, ובסוף ההודעות של אד' ושל מ' ממועד זה.

125. א' נשאלה על הזיהוי של הנאשם במסגרת חקירת ילדים שנערכה במועד תפיסתו של הנאשם. תחילה, סיפרה כי היתה בבית הספר כאשר הנאשם נתפס וכי ראתה אותו רק לאחר שנעצר. לאחר מכן הוסיפה א' את הדברים הבאים :

"ראיתי, הצצתי ...

הצצתי בדלת של החוקר" (ת/3, בעמ' 3).

126. א' לא נשאלה בחקירת הילדים דבר על הליך הזיהוי, כיצד אירע כי ראתה את הנאשם, מה היו נסיבות הזיהוי, האם מישהו הפנה אותה לחדר של החוקר, האם נשאלה דבר מה בהקשר זה, ומה בדיוק אמרה כשראתה את הנאשם.

127. בסוף הודעתו של מ' מיום 28.5.18 הוסיפה החוקרת וקסמן את המילים הבאות בכתב ידה :

"ש. האם היום היית ליד ... כאשר היא זיהתה את הבחור?

ת. אני הולכתי יחד עם ... לשתוף לה ידיים בשירותים חדר בסוף המסדרון של 2 מטר היה פתוח וכאשר עברנו שם ... סובבה את הראש ואמרה 'הנה זה הוא'. לא ידעתי שהוא נמצא שם בכלל כי החדר היה פתוח והוא ישב שם עם שוטר..." (הטעויות במקור – א.פ, ת/17, בעמ' 2).

128. תיעוד מקביל מצוי בסוף חקירתה של אד' ממועד זה במילים הבאות שהוספו בכתב יד :

"ש. יש לך משהו להוסיף?

ת. לא (מכאן הרישום בכתב יד), אבל היום כאשר היינו בתחנת המשטרה הילדה הלכה לשירותים בקומה הראשונה ועברה בסמוך לתא מעצר, כאשר

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

סובבה את הראש ראתה את הבחור יושב בפנים, אחרי שחזרה מהשירותים אמרה שזה הוא: 'זה שפגע בה' (ת/14, בעמ' 2).

129. החסרים בתיעוד הליך זיהוי יידונו בהמשך, אולם יאמר כבר עתה, כי המעט הקיים מרמז על ההיעדר. משמע, על פניו מתוך הכיתוב בסוף החקירות ניתן היה לסבור, כי הזיהוי אמנם היה ספונטני. למעט התייחסויות קצרות אלו, אין שאלות נוספות בחקירה בדבר אופן הזיהוי, נסיבותיו, הדברים שנאמרו, ואין פירוט נוסף של הליך הזיהוי על ידי א' בתחנת המשטרה.

130. לעומת זאת, בבית המשפט מסרה א' את התיאור הבא: "אבא אמר לי להציץ אם זה הבן אדם, אבל לא הצצתי, רק הלכתי לשירותים" (פרוטוקול הדיון, בעמ' 13). א' הוסיפה והשיבה בחיוב עת נשאלה אם אביה אמר לה לראות אם זה האדם (שם, בעמ' 14).

מכאן, שלפי תיאורה של א' הזיהוי לא היה ספונטני, אלא נעשה לפי שאלה שהופנתה אליה על ידי אביה, בראותה את הנאשם עצור וביודעה כי הנאשם נעצר במועד זה.

131. אד' מסרה, לעומת זאת, כי לאחר שהגיעו למשטרה, ישבה בחוץ עם בן זוגה, אמה ודודה, גם אחיה הגיע למקום, והם המתינו לתת עדות. א' יצאה לשירותים עם אביה, ובעת שחזרה, אמרה "זה הוא", "הסתכלתי בחדר" "אני בטוחה שזה הוא", "אני שמחה שתפסו אותו" (פרוטוקול הדיון, בעמ' 36).

לדברי אד', הזיהוי על ידי א' היה ספונטני ולא ייתכן ש-מ' שאל אותה אם זה החשוד (שם, בעמ' 111 – 112). לדברי אד', א' אמרה "כן, זה הבחור שנגע בי" (שם, בעמ' 41).

אד' אמנם מסרה שמדובר ב"זיהוי ספונטני", אולם היא לא היתה במקום בעת הזיהוי, וכל עדותה בעניין זה היא בגדר עדות שמועה או סברה.

132. מ' מסר בעדותו הראשית, כי לאחר מעצרו של החשוד, הסבתא הביאה את א' מבית הספר לתחנת המשטרה. א' רצתה ללכת לשירותים והוא הלך עמה וליווה אותה עד לשירותים. עוד מסר, כי מצד שמאל, היה החשוד בתוך חדר עם דלת פתוחה, כשפניו לכיוונם. כן הוסיף "לא שאלתי אותה בכלל אבל אמרה זה הוא, זה הוא". לאחר מכן, עלה לקומה שנייה, ראה את החשוד מהחלון וצילמו (שם, בעמ' 124 – 125).

133. בגרסתו של מ' לעניין זיהוי הנאשם בתחנת המשטרה נמצאו קשיים ממשיים, והיא עברה שינויים בלתי מבוטלים.

מ' טען תחילה כי לקח את א' לשירותים, אולם לאחר שהוצגה לו גרסתה של א', מסר לראשונה כי ליווה אותה "חצי דרך" (שם, בעמ' 131 – 132). מ' ציין תחילה בעדותו הראשית, מיוזמתו ובלי שנשאל, כי "לא שאל אותה", משמע את א'. כן הכחיש תחילה מכל וכל, כי הוא

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ביקש מ-א' לראות אם זה האדם (שם, בעמ' 131). אולם, לאחר שהוצגה לו גרסתה של א' מתוך עדותה אמר: "ביקשתי מהילדה אולי". לדבריו. לאחר שראה את הנאשם, ביקש מהילדה להציץ, ושאל את הילדה "אם זה הוא", והיא ענתה שכן (שם, בעמ' 132 - 133). מ' הוסיף בהמשך, כי בדרך לשירותים "ביקש לנצל את המעמד", ראה שהנאשם בפנים, ושאל אותה "זה הוא?" והיא ענתה שכן (שם, בעמ' 134).

הנה כי כן, בניגוד לגרסה שמסר מ' במשטרה, שלפיה במהלך הליכתם לשירותים, א' סובבה את הראש וזיהתה ספונטנית את הנאשם (ת/17) ולגרסה שמסר מ' בעדותו הראשית, לפיה א' זיהתה את הנאשם, מבלי ששאל אותה דבר, התברר במהלך החקירה הנגדית, כי לא מדובר כלל בזיהוי ספונטני. למעשה, א' תיארה הליך שבו אביה, מ', הוא שהפנה אותה לנאשם, והיא אך אישרה שמדובר בתוקף, וזאת רק לשאלתו. מ' הכחיש זאת תחילה בעדותו, אולם בהמשך אישר גרסתה של א', אשר עומדת, כאמור, בסתירה לגרסתו במשטרה.

134. מכאן, שזיהוי הנאשם על ידי א' בתחנת המשטרה אינו זיהוי ספונטני כלל ועיקר. זהו זיהוי הנובע כל כולו משאלה שהפנה מ' לבתו, א'. יתר על כן, מדובר בזיהוי של הנאשם בעודו עצור, משמע, לאחר שידוע ל-א' כי הפוגע נתפס ונעצר. לכל אלו יש משקל של ממש בהערכת מהימנות הזיהוי. לא זו אף זו, בהליך זיהוי זה בתחנת המשטרה, לרבות תיעוד הליך זה, נפלו פגמים ממשיים, שידונו בהמשך.

המוטיבציה הגבוהה לתפיסת חשוד והוודאות בזיהוי

135. הוריה של א' משוכנעים מעל כל צל של ספק, כי תפסו את האדם שפגע בבתם. כך למשל, אד' אמרה במהלך עדותה, "ברגע שהיא הצביעה על הבחור לא היה לי ספק לרגע" (פרוטוקול הדיון, בעמ' 43) וכן ציינה כי הנאשם הוא מי שפגע בבתה ב"מיליון אחוזים" (שם, בעמ' 104). גם מ' הפגין ביטחון בתפיסה לאורך עדותו. א' עצמה מאמינה, גם היא, באמונה שלמה ובביטחון מלא במהימנות הזיהוי (שם, בעמ' 50 - 51).

136. הוריה של א' מבססים את ודאותם בזיהוי על הנחתם, כי לא ייתכן ש-א' טעתה בזיהוי, והראיה כי זיהתה באופן ספונטני את הנאשם גם ברחוב וגם בתחנת המשטרה. עם זאת, כפי שפורט, לא היה זיהוי ספונטני על ידי א' לא ברחוב ולא בתחנת המשטרה.

137. כאן המקום להדגיש, כי הביטחון של אד' ו-מ' בתפיסת מי שביצע את העבירה במהלך המשפט אינו עולה בקנה אחד עם הספקות שהביעו בעת תפיסת הנאשם באשר לוודאות הזיהוי. כאמור, באותה העת הדגישו, כי ביקשו להביא את א' למקום הואיל ולא היו בטוחים בתפיסת הפוגע.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

138. אד' תיארה את כל הפעולות שערכה על מנת לתפוס את מבצע העבירה ואת גאוותה על מעורבות המשפחה בתפיסה. כך למשל אמרה "אני אומרת בגאווה, שאני, א' ובעלי הם אלו שתפסו אותו" (שם, בעמ' 72). בכלל זה הדגישה, כי פנתה לראש העיר, שיפעיל לחץ על המשטרה. לאחר מכן, ראש העיר מסר להם, כי הנאשם נתפס ואף הודה להם. לדברי אד', היא ובעלה אמרו לראש העיר כי הם שתפסו את הנאשם (שם, בעמ' 72). עוד ציינה, כי לפני שהוא נתפס, לא ישנה בלילות, ולאחר שנתפס, החלה לישון בלילות (שם, בעמ' 73).

אד' הוסיפה, כי פעלו לאיתור החשוד, לאחר שהתבקשו לעשות כן על ידי "אסף" השוטר (שם, בעמ' 81). בכלל זה, אד' הדגישה את הפעולות שביצעה יחד עם אחרים במטרה לתפוס את הנאשם. כפי שכבר פורט, אד' תחקרה את א' פעמים רבות לגבי תיאור החשוד. אד' הפנתה את א' מספר פעמים לאנשים שראו ברחוב ושאלה, אם "זה יכול להיות הוא?", והראתה לה תמונות בפייסבוק של חשודים פוטנציאליים. כן פנתה, יחד עם מ', לאיתור מצלמות, ולבעלי עסקים ושכנים לשם כך (שם, בעמ' 85 – 86).

אד' הדגישה מספר פעמים כי לו ידעה שהנאשם הוא אמנם מי שפגע בבתה, "הוא לא היה בחיים" וכן "לא היה יושב פה" (ראו, למשל, שם, בעמ' 81 – 82). כן אמרה "צריך היה לתפוס אותו ולפרק אותו" (שם, בעמ' 83). עוד ציינה, כי אין בכך ש-א' תיארה בעדותה "אדם מבוגר" כדי ללמד כי הנאשם לא "עשה את המעשה" (שם, בעמ' 85).

139. גם עדותו של מ' מלמדת על המוטיבציה הגבוהה בתפיסת החשוד ועל בטחונו בתפיסת הנאשם.

מ' ציין, כי מספר ימים לאחר הגשת התלונה, אמר לו שוטר, שהדבר היחיד שיקדם את החקירה זה זיהוי על ידי א'. לפיכך, "זה (הזיהוי – א.פ.) הפך למטרתו". מכאן ואילך, החל להראות ל-א' חשודים אפשריים לפי התיאור שמסרה. כן אמר כי חיפש אנשים חסרי מעש, משום שא' לא מסרה פרטים רבים, והוא הראה לה אנשים שהוא חושב שיכולים לעשות דבר כזה (שם, בעמ' 123, 129 – 130).

עוד מסר מ', כי הואיל ולא היתה התקדמות בחקירה, פנה בעצמו לבתי עסק באזור על מנת לחפש מצלמות, אולם התברר כי המשטרה כבר נטלה מצלמות ולא היה דבר שיכול לזהות את החשוד (שם, בעמ' 123). מ' גם תיאר את הסריקות שערך במטרה לאתר את החשוד לאחר ש-אד' דיווחה לו כי ראו אותו (שם, בעמ' 141 – 143). סריקות אלו נערכו למרות ש-מ' כלל אינו יודע כיצד נראה הפוגע אלא מפיה של א'.

גם מ' תיאר את הפנייה של אד' לראש העיר, אשר אמר שיעשה הכל לתפוס אותו. לאחר שהנאשם נתפס, ראש העיר התקשר אליו ואמר לו שהנאשם הודה במיוחס לו (שם, בעמ' 125).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

140. המוטיבציה הגבוהה של הוריה של א' לתפוס את החשוד שפגע בבתם היא מובנת וטבעית, וניתן להזדהות עמה. עם זאת, הואיל ומוטיבציה זו תורגמה לפעולות חקירה, הלכה למעשה, כפי שתואר ועוד יתואר, עולה חשש של ממש בדבר זיהום החקירה בהעברת מידע ל-א' שייתכן והשפיע על הזיהוי. למרבה הצער, המשטרה נתנה יד לדבר, בכך ששלחה את הוריה של א' לאתר את החשוד ולנסות לאתר, ובכך שלא ביצעה בעצמה פעולות חקירה נדרשות. על כל אלה נעמוד עוד להלן.

זיהום הזיהוי הראשון

141. הוריה של א' ביצעו פעולות חקירה רבות על מנת לאתר את הפוגע וכפי שכבר צוין, ההורים משוכנעים כי פעולותיהם הובילו לאיתור הפוגע. דא עקא, ולמרות שתכלית פעולות אלו היתה חיובית, משמע, לתפוס את הפוגע, למרבה הצער, פעולות אלו פגעו בחקירה שנערכה על ידי המשטרה וזיהמו את מהימנות הזיהוי.

ההורים ביצעו פעולות חקירה רבות -

142. הפעולות שביצעו הוריה של א' לאיתור החשוד כללו, בין היתר בדיקה של מצלמות באזור, פנייה לראש העיר ולשכנים לאיתור מצלמות; הורדת סרטון ממצלמת משרד תיווך המצוי באזור ושבעליו חבר של מ' (נ/1); המשך בירורים של מ' גם לאחר תחילת המשפט מול משרד התיווך (פרוטוקול הדיון, בעמ' 151 – 154; נ/11).

ההורים יצאו מספר רב של פעמים עם א' לחפש את התוקף וכן שאלו אותה בדבר מראהו. כן שוחחו עם רבים מבני משפחתם על כך (פרוטוקול הדיון, בעמ' 46 – 48, ובעמ' 129 – 130, 146 – 147); כפי שכבר פורט, גם א' עצמה העידה על השיחות המרובות אשר ערכו עמה הוריה באשר לאירוע ולאיתור הפוגע ואף אמרה "ששיגעו" אותה (שם, בעמ' 9).

מ' אמנם הכחיש בחקירתו, כי הראה ל-א' תמונות של חשודים (ת/18, בעמ' 3). עם זאת, אין כבר ספק, כי ההורים הראו ל-א' תמונות וסרטונים של חשודים פוטנציאליים, כפי שאישרה אד' וגם א' עצמה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 53); אד' הוסיפה כי ייתכן שגם אחותה הראתה ל-א' תמונות של חשודים פוטנציאליים (שם, בעמ' 56).

אמנם, אד' טענה בעדותה, כי לא רצו להעמיס רגשית על א' וגם טענה, כי לא רצו לדבר עמה על המקרה (שם, בעמ' 35). עם זאת, טענה זו סותרת את דבריה של א', כי דיברו עמה על המקרה כל הזמן, הראו לה תמונות, סרטון, כי ציינו בפניה את השם, ועוד.

ההורים של א' השפיעו על המשטרה במסירת מידע משתנה על אודות מראה החשוד -

143. הוריה של א' וגם א' עצמה מסרו למשטרה מידע משתנה על מראהו של החשוד, בהתאם להתפתחויות החקירה, כפי שכבר תואר למעלה. שינויים אלו השפיעו על השוטרים

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בחקירתם, למשל בסריקות שערכו ובצפייה בסרטונים, שכן זיהוי החשוד היה פרט מהותי בתהליך החקירה.

כאמור, בתחילת החקירה החיפושים היו אחרי גבר מבוגר, בגובה של מעל 1.70, עם עיניים בהירות – כחולות או ירוקות – זקן ומוצא ערבי. כפי שכבר פורט, תיאור זה לא מתאים לנאשם. לעומת זאת, לאחר תפיסת הנאשם, נשאלו א' והוריה שאלות שאפשרו להם שינוי של תיאור החשוד באופן שיתאים לתיאורו של הנאשם.

התנהלו שיחות בין הוריה של א' והוריהן של ב' ושל ג' והועברו תמונות בין המשפחות -

144. בעדותה מסרה אד', כי לאחר שהנאשם נעצר נודע לה מהמטרה שיש מתלוננות נוספות. לדבריה, שוטר שלח לבעלה בשגגה פנייה הקשורה לעריכת מסדר זיהוי על ידי ג' (שם, בעמ' 46). כן מסרה, כי שוטר אמר לה שהנאשם ביצע עבירות גם בקטינה נוספת (שם, בעמ' 88).

עוד ציינה אד', כי סברה תחילה שהנפגעת הנוספת היא בתה של ה', אולם ה' מסרה לה שבתה רק "כמעט נפגעה" וכי מדובר בקטינה אחרת. בהמשך לכך, ה' הפנתה אותה ל-ש' והיא שוחחה עמה מספר פעמים והן שיתפו זו את זו באירועים (שם, בעמ' 44). בין היתר ש' ציינה בפניה, כי גם לבתה קרה המקרה בחדר המדרגות וכי בתה השתתפה במסדר זיהוי ובו הצביעה על הנאשם (שם, בעמ' 89, 92 - 93). עוד ציינה אד', כי האב של ג' פגש את בעלה ואמר לו "כל הכבוד שתפסתם את הבחור" (שם, בעמ' 45).

במהלך חקירתה הנגדית, חזרה בה אד' מהטענה, כי שוחחה עם ש' לאחר מעצרו של הנאשם ואמרה "סליחה, זה לא היה לאחר המעצר אלא לפני, כי היא ספרה ביום שבת וביום שני תפסנו את הבחור". כן הוסיפה, כי היו להם מספר שיחות (שם, בעמ' 89). לאחר מכן, שוב חזרה לגרסתה הראשונית וטענה כי שוחחו לאחר המעצר (שם, בעמ' 91).

אד' גם אישרה כי במהלך השיחות בין ההורים, הוחלפו תמונות ותיאורים (שם, בעמ' 93).

145. מ' מסר בהשלמת חקירה – שעליה נעמוד בהמשך - כי אינו מכיר את הוריה של הקטינה הנוספת, לא היה בקשר עמם ולא נפגש עמם. עם זאת הוסיף, כי כשבוע לאחר מעצרו של הנאשם פנה אליו אדם, שאינו יודע את שמו, בתחנת דלק ומסר כי גם בבתו פגעו (נ/9). בעדותו מסר, כי לא דיווח על כך למשטרה, משום ששיער שכבר הגיש תלונה. כן ציין, כי לפי התיאור שמסר לאד', היא איתרה את אותו אדם. לאחר מכן אמר, כי אינו יודע אם אד' איתרה אותו (שם, בעמ' 155 – 156). מ' לא ידע להסביר כיצד פנה דווקא אליו אותו אדם (שם, בעמ' 157).

146. מבלי להידרש לפערים שבין הגרסאות של אד', בינן ובין עצמן, ולפערים שבין גרסתה ובין גרסתו של מ', אין כבר ספק, כי התקיימו מספר שיחות בין הוריהן של א', ב' ו-ג'. בהמשך, תידון השאלה מתי במדויק נערכו שיחות אלו ומה השלכתן על התיק, אם בכלל.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

א' נחשפה לתמונות ופרטים של הנאשם -

147. כבר אין מחלוקת, כי א' נחשפה למראהו של הנאשם ולפרטים על אודותיו, הן מתוך תמונותיו בפייסבוק והן מתוך תמונות שצילם אביה בתחנת המשטרה. במהלך שמיעת התיק התעוררה מחלוקת באשר לשלב שבו נחשפה א' לתמונות ולפרטים.

148. אד' אישרה כי הראתה ל-א' את תמונתו של הנאשם מתוך הפייסבוק ולדבריה, הראתה ל-א' גם פרופילים של חשודים נוספים בפייסבוק. אד' עמדה על כך, כי הראתה ל-א' את תמונתו של הנאשם רק לאחר שנעצר. לדבריה, לא במכוון הראתה ל-א' תמונה בעת שישבו עם בני משפחה וראו תמונות. בה בעת טענה אד', כי לא תיארה את שמו של הנאשם בפניה של א' (שם, בעמ' 57 ובעמ' 81).

אד' סיפרה על שיחה בינה ובין אחיה שבמהלכה הועלתה האפשרות כי הנאשם הוא החשוד, וזאת למרות שלא צוין שמו אלא רק תיאורו כדוד של חבר. תחילה מסרה, כי השיחה נערכה לפני המעצר. לדבריה, לאחר נודע שמו של הנאשם כמי שחשד בו. אולם, לאחר מכן חזרה בה וטענה כי השיחה היתה לאחר המעצר (שם, בעמ' 59). בהמשך תיקנה אד' את גרסתה פעם נוספת וציינה, כי השיחה עם האח התנהלה יום קודם למעצר. לדבריה, לאחר שבהיותה עם א' ברכב ראו את הנאשם תיארה אותו בפני אחיה והוא ציין את הנאשם כחשוד פוטנציאלי ואמר כי הוא מקווה שלא זה החשוד (שם, בעמ' 59 - 60).

149. עוד אין מחלוקת, כי מ' צילם תמונות של הנאשם בתחנת המשטרה והן נשלחו בקבוצת הווטסאפ המשפחתית (שם, בעמ' 65).

מ' אישר כי במהלך שהייתם בתחנת המשטרה, עלו לקומה השנייה למתן עדות, ובעת ההמתנה, ראו את הנאשם דרך חלון, והוא צילם אותו מספר תמונות ולאחר מכן שיתפן בקבוצה המשפחתית (שם, בעמ' 125 ; ת/16).

מ' הכחיש מכל וכל כי הציג ל-א' תמונה של איש עם שקית ובה תפילין או כי אמר לה דבר מה על כך שהנאשם נתפס ונכבל באזיקים, כטענתה של א'. אולם, לאחר שהוצגה לו גרסתה של א', לפיה אכן אמר לה את הדברים, אישר כי ייתכן שהוסיף זאת כדי לחזק את ההתלהבות של א' מתפיסת הנאשם (נ/6 ; פרוטוקול הדיון, בעמ' 154).

מ' הכחיש בחקירתו מכל וכל, כי היו לו תמונות או סרטונים של הנאשם לפני מעצרו וטען, כי התמונות היו מעת המעצר. תחילה טען, כי לא הראה ל-א' תמונות, אולם, לאחר מכן הוסיף

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ואמר "אני לא זוכר במכוון אני לא הראיתי לה ... היא משחקת לי לפעמים בטלפון ... אולי ראתה בלי כוונה אני לא זוכר שהראיתי לה תמונות" (ת/18, בעמ' 2).

כן הכחיש מ' בעדותו, כי אד' הראתה תמונה ל-א' תמונה של חשוד פוטנציאלי אחר – אלי אלקיים – או כי החזיק תמונות של חשודים אחרים, שהראו אותם ל-א' (שם, בעמ' 145 – 146, 160 - 161). אולם, בהמשך לאחר שהוצגה לו גרסתה של אד' לעניין זה, מסר כי ייתכן שהראו תמונות מתוך הסרטון של התיווך. עוד המשיך ואישר בהמשך לכך, כי גם הראה ל-א' תמונות של חשודים. בה בעת הדגיש, כי לא היו להם תמונות של הנאשם לפני המעצר, וכי ישב עם אד' לאחר המעצר, גילו ששמו של החשוד הוא ..., וראו את התמונה בפייסבוק (שם, בעמ' 161 - 162). לאחר מכן הוסיף לפתע, כי ייתכן שגיסו מכיר את הנאשם והוא מסר להם את פרטיו של הנאשם (שם, בעמ' 162). מ' לא ידע להסביר מדוע היה צורך להוריד את תמונת הנאשם מהפייסבוק לאחר מעצרו, בעוד שהיתה בידיהם תמונה שהוא עצמו צילם בתחנת המשטרה. מ' גם לא מסר הסבר מדוע היה צורך להציג ל-א' את תמונתו של הנאשם ולציין בפניה את שמו לאחר שנעצר (שם, בעמ' 163).

150. א' עצמה מסרה גרסה שונה מזו של הוריה. תחילה ציינה, כי הראו לה תמונות של הנאשם במדי צבא וזאת לפני המעצר. בהמשך אמרה שאינה זוכרת אם זה היה לפני או אחרי המעצר (פרוטוקול הדיון, בעמ' 10). עוד ציינה א', הן בשיחת הכנה קודם לעדותה והן בעדותה, כי אמה מסרה לה את שמו של הנאשם (שם, בעמ' 7 ; נ/6). אין מחלוקת, כי באותה העת תמונתו של הנאשם בפייסבוק היתה במדי צה"ל.

151. הנה כי כן, מדבריה של א' עצמה עולה, כי הוריה הראו לה תמונות של חשודים לפני המעצר או אחריו. מדבריה של א' עולה גם, כי הוריה ציינו בפניה את שמו של הנאשם והראו לה תמונה של הנאשם. הוריה של א' מסרו גרסאות סותרות בדבר חשיפת א' לצילומים ולפרטים של הנאשם ובדבר המועד בו נחשפה. עם זאת, אד' אישרה כי אחיה ציין בפניה את פרטי הנאשם לפני מעצרו, משמע, כי היתה ידיעה בדבר פרטי הנאשם לפני מעצרו, וזאת בניגוד לגרסתו של מ'. בנסיבות אלו, ונוכח הגרסאות הסותרות, עולה חשש של ממש, כי א' נחשפה לתמונות ולפרטים של הנאשם לפני מעצרו. חשש זה הוביל את בית המשפט, כפי שעוד יפורט להלן, ליתן צו לבדוק את היסטוריית החיפוש בפייסבוק של אד' וכן צו לחיפוש בטלפון של מ'. דא עקא, כי ביצוע צווים אלו – סוכל במסגרת חקירת המשטרה, והכל כפי שיפורט עוד להלן.

152. כאן המקום להתייחס לעדותו של אוהד צויק, אשר הובא כעד הגנה. צויק שימש באותה העת כתב במקומון והוא פרסם ביום 1.6.18 כתבה על אודות האירוע מושא האישום הראשון (נ/4, על תנאי – הפך לנ/4 לאחר עדות הכותב).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בעדותו מסר, כי בסמוך לפני 1.6.18 פנתה אליו בטלפון תושבת שדיווחה על הטרדת בתה ומסרה, כי המשטרה לא פועלת לאיתור הפוגע והיא בקשה להפעיל לחץ על המשטרה, בין היתר באמצעות פרסום הכתבה. לדבריו, הואיל ובניין מערכת המקומון מצוי ..., האם אף ביקשה כי יפנה למתווך בבניין סמוך ויבקש שיבדוק את המצלמות במקום. האם גם אמרה לו שהיא יודעת מי התוקף ואף העבירה למשטרה בגדים של הילדה לבדיקה, אולם המשטרה לא עושה דבר. היא גם ביקשה לפרסם תמונה של התוקף. לאחר כמה ימים האם עדכנה אותו שהם תפסו את התוקף ומדובר "במי שהיא חשבה באמת". בהמשך לכך, פרסם כתבה על מנת להזהיר אנשים, אולם ללא שם או תמונה כחלק מהמדיניות שלו. כן הוסיף, כי האם הראתה לו פרופיל של הפוגע בפייסבוק. למיטב זכרונו, התבקש לפרסם את התמונה גם לפני שהפוגע נתפס כדי להביא לתפיסתו. עוד מסר, כי האם הציגה בוודאות את התמונה לפני המעצר וביקשה שיסייע לזהות את התוקף. את התמונה הציגה לו באמצעות הטלפון. כן זכר כי האם מסרה ששמו הפרטי של התוקף הוא ... והוא זוכר זאת משום ששם הבעלים של העיתון הוא לדבריו, הוא גם זוכר שהיא הציגה פרטים אלו לפני המעצר על מנת לזהות את התוקף (פרוטוקול הדיון, בעמ' 883 – 887). כן הדגיש, כי האם אמרה לו שהעבירה את כל המידע למשטרה והם לא עושים דבר עם המידע, אולם הוא אינו יודע אם הציגה למשטרה את תמונת הפוגע מהפייסבוק (שם, בעמ' 889 – 890). עוד מסר, כי האם אמרה לו שבעת שהגיעה לאסוף את בתה, היא ראתה את הפוגע, צעקה לו והוא ברח. צויק הוסיף, כי האם מסרה לו מידע זה כשבוע לאחר הצגת תמונת הפייסבוק (שם, בעמ' 891 – 892).

153. עדותו של צויק כי אד' הציגה לו פרופיל פייסבוק של התוקף לפני מעצרו סותרת את דבריה של אד'. בה בעת, קשה להתעלם מדבריו של צויק. לא מצאתי כי יש כל היגיון בכך שצויק ימציא את הדברים, כשזכרונו נטוע בהקשר, משמע, כי שם הפוגע היה ... כשם מנהלו בעתון, וכי התמונה הוצגה לפני המעצר משום שהאם אמרה שהיא מבקשת שיסייע לתפוס את החשוד. צויק היה עקבי מאוד בעמדתו באשר להצגת התמונה לפני המעצר והיא מתיישבת, כאמור, עם אחת הגרסאות שמסרה אד'.

154. הנה כי כן, ממכלול הראיות עולה חשש של ממש, כי א' נחשפה לפרטים ולתמונות של הנאשם. גרסתו של צויק עולה בקנה אחד עם הודאתה של אד', כי אחיה ציין בפניה את שמו של הנאשם קודם למעצרו. משמעות הדבר, כי גם לפי אחת הגרסאות של אד' היו בידי המשפחה פרטיו של הנאשם קודם למעצרו. כבר הובהר, כי א' נחשפה לתמונתו של הנאשם ולפרטיו, אולם היא לא ידעה לומר במדויק אם הדבר אירע לפני המעצר או אחריו. בנסיבות אלו, שבהן למשפחה היו פרטיו של הנאשם קודם למעצרו ואין כבר מחלוקת כי א' עיינה בתמונתו, עולה חשש של ממש כי א' נחשפה לפרטים ולתמונה לפני מעצרו של הנאשם. גם בכך יש כדי לפגוע באופן ממשי במשקל הזיהוי. מכאן, שגם אם היה מקום ליתן משקל של ממש לזיהוי ברחוב

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ובתחנת המשטרה, לחשש בדבר חשיפתה של א' לפרטי הנאשם ולתמונתו קודם לזיהוי זה, יש משקל של ממש בקביעת מהימנות הזיהוי.

מהימנות הזיהוי באישום הראשון – סיכום ביניים

155. לבחינת מהימנות הזיהוי שנערך תחילה ברחוב ולאחר מכן בתחנת המשטרה מספר נדבכים.
156. הנדבך הראשון עניינו בשינויים הרבים שעבר תיאור הפוגע, כפי שנמסר על ידי א' ועל ידי אד'. אכן, לא די בפערים בתיאור החשוד כדי לאיין את משקל הזיהוי וייתכן כי יהיה בכך אך כדי להפחית ממשקלו עד כדי דרישת ראיות מחזקות ממשיות ומשמעותיות (ע"פ 4209/14 קרן נ' מדינת ישראל, בפסקה 52 (15.11.15)).
- עם זאת, לא ניתן להימנע מהרושם, כי דווקא התיאורים הראשונים הם המהימנים ביותר, שכן נמסרו לפני שנתפס הנאשם. לעומת זאת, השינויים המהותיים שעבר תיאור החשוד לאחר תפיסתו של הנאשם, הותירו רושם, כי נעשה ניסיון על ידי הוריה של א' להתאים את תיאור הפוגע למאפייניו הפיסיים של הנאשם.
- אין ספק כי גילה של הקטינה עשוי להשליך על דיוק התיאור שמסרה, ובפרט כאשר מדובר בתיאור המלווה אירוע טראומטי, ואין משמעות אי הדיוק, בהכרח, כי הזיהוי אינו מהימן (ע"פ 5582/09, לעיל; ע"פ 30/15, לעיל). אולם, נוכח הפערים המהותיים בתיאורים שנמסרו והחשש כי שינויים אלו נבעו משיחות עם הוריה, היה מקום, לכל הפחות, לשאול את הקטינה בחקירת ילדים על כך ולא ניתן היה להותיר את הדברים ללא כל התייחסות. יתר על כן, הבלבול של הקטינה בתיאור הפוגע עשוי גם לבוא לידי ביטוי בהליך הזיהוי. משמע, אם הקטינה אינה זוכרת באופן מדויק את תיאורו של מי שפגע בה, הכיצד ניתן להתעלם מפרט זה בהערכת מהימנות זיהויו של הנאשם כמי שביצע את העבירה? יוזכר, בהקשר זה, כי לפי דו"ח הביניים של ועדת דנציגר, יש לנקוט זהירות יתרה במקרים שבהם הזיהוי מבוצע על ידי ילדים מתחת לגיל 15, וזאת משום מאפיינים אישיותיים שיש להם השלכה על מהימנות הזיהוי.
157. הנדבך השני עניינו במסקנה, כי למעשה א' לא זיהתה את הנאשם ברחוב. כאמור, א' זיהתה אדם כלשהו ברחוב יום קודם לתפיסת הנאשם ואילו את הנאשם זיהתה אד' על בסיס הזיהוי שנעשה יום קודם. לא זו בלבד שמדובר בזיהוי מכלי שני, אלא ש-אד' עצמה תחילה לא היתה משוכנעת בזיהוי זה, כפי שהעידה בגילוי לב. בהקשר זה קיים קושי מובנה להתבסס על עדותה של אד', כי האדם שראו ביום 27.5.18 הוא הנאשם שנתפס ביום 28.5.18. אד' היתה בנסיעה בזמן ש-א' זיהתה את אותו אדם והיא אף טענה, כי הוא רץ מהר מהמקום. מכאן,

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

שתנאי הזיהוי לא היו מיטביים, הן מבחינת משך הזמן הקצר בו נצפה האדם, הן מבחינת מרחק הזיהוי והן מבחינת התנועה בעת הזיהוי (ראו: **עניין דמיאניוק**, בעמ' 403; **עניין עסל**, בעמ' 943; **עניין שדיד**, בפסקה 11 (2.3.06); **עניין איטל**, בפסקה 65)). גם בכך יש כדי להשליך על מהימנות הזיהוי. כך או כך, לא ניתן לומר ברמת וודאות מספקת, כי היה זיהוי ספונטני של הנאשם על ידי א' ברחוב.

158. הנדבך השלישי עניינו במסקנה, כי גם לא היה זיהוי ספונטני בתחנת המשטרה. אמנם, נקודת המוצא בחקירה ואף של התביעה במשפט היתה, כי מדובר היה בזיהוי ספונטני. אולם, חקירתם הנגדית של הוריה של א' ושל א' עצמה, לא מותירים עוד מקום לספק. מ', אביה של א', הוא שהצביע ל-א' על הנאשם בהיותו עצור, והיא אך אישרה כי הנאשם הוא הפוגע. יתר על כן, ההצבעה נערכה לאחר ש-א' ידעה שהפוגע נתפס וכי הוא מצוי בתחנת המשטרה. לזיהוי מסוג זה שנערך לאחר שאביה של א' הפנה אותה לנאשם העצור ישנו ערך נמוך ביותר וזאת משום הנסיבות הבלתי מבוקרות בהן נערך הזיהוי (**עניין מלכה**, בפסקה 8; **עניין חחיחאשוילי**, בפסקה 11; **עניין עזאמי**, בעמ' 4 - 5). הואיל ולא היה זיהוי ספונטני היה מקום לעריכת מסדר זיהוי תמונות או מסדר חי גם ביחס ל-א' טרם ראתה את הנאשם בתחנת המשטרה.

159. הנדבך הרביעי עניינו במוטיבציה הגבוהה של ההורים לתפיסת החשוד ולזיהויו של הנאשם כמי שפגע ב-א'. מוטיבציה גבוהה זו באה לידי ביטוי במספר היבטים: יציאות חוזרות ונשנות עם א' על מנת "לתפוס את החשוד"; חקירה עצמאית על ידי הוריה של א'; ביטחון וודאות גמורה בזיהוי של הנאשם כמי שפגע ב-א'. יתר על כן, גם עדותם של ההורים לימדה על המוטיבציה הגבוהה להפליל את הנאשם גם במחיר של היעדר מהימנות בבית המשפט.

פעמים רבות, בעת ש-אד' עומתה במהלך חקירתה הנגדית עם סתירות בין גרסתה וגרסתה של א', התפרצה וצעקה על הנאשם בעודה מטיחה בכל הסובבים האשמות בדבר היעדר תקינות ההליך המשפטי. אד' הדגישה כי אינה סומכת כלל על הליך החקירה ועל העדות בבית המשפט (ראו, למשל: **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 107 - 108).

אד' אף התקשרה לפרקליט לאחר עדותה של א' וציינה כי א' התרגשה והתבלבלה בעדותה (נ/5). בעדותה מסרה, לעומת זאת, כי א' כלל לא אמרה שהתבלבלה וגם סירבה לתאר את מהלך הדיון, אלא שזו היתה תחושתה שלה (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 108). מ' מסר לעניין זה, כי שאלו את א' לשלומה לאחר הדיון, אולם ידעו כי אסור להם לחקור אותה (**שם**, בעמ' 150). גם כאן נהיר, כי ההורים פעלו מתוך מוטיבציה להוביל להרשעה.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

כבר הדגשתי למעלה, כי ניתן להבין את המוטיבציה של ההורים לתפיסתו של חשוד והבאת הפוגע לדין. עם זאת, כאשר אינטרס לגיטימי זה מיתרגם למוטיבציית יתר, שיש בו כדי להשליך על העדויות והראיות, עשוי אינטרס זה להוביל לזיהום ולפגיעה במהימנות הראיות.

160. הנדבך החמישי עניינו בפעולות חקירה רבות שנערכו על ידי הוריה של א' נדבך זה מתקשר במישרין לנדבך הרביעי. למרבה הצער, פעולות החקירה הרבות עשויות היו לזהם את החקירה, ובפרט את מהימנות הליך הזיהוי. בכלל זה, נערכו שיחות רבות בין א', ילדה בת 7, ובין הוריה שעלויות היו להשפיע על איסוף הראיות בשני מישורים: האחד, שינוי בפרטים שמסרה א' בדבר תיאור מראהו של הפוגע בעקבות מידע המוזן על ידי ההורים; השני, פעולות שביצעו ההורים לאתר את הפוגע, בסיורים בשכונה ואף בהצגת תמונות. כאן המקום להדגיש, כי הוכח שהוריה של א' הציגו לה תמונות של חשודים פוטנציאליים ויש חשש של ממש כי התמונות הוצגו אף לפני מעצרו של הנאשם. יתר על כן, ההורים גם דיברו בינם ובין עצמם לפני העדויות ואף במהלכן. הוריה של א' שוחחו עם הורים נוספים של ב' ושל ג', או מי מהם. בין היתר העבירו תמונות בין ההורים, שיש בהן כדי לעורר חשש ממשי לזיהום הליך הזיהוי. החשש אינו לצפייה בשגגה בתמונה של הנאשם כחלק מתמונות נוספות או בתוך קבוצה של אנשים, אלא בהצגת תמונה בודדת בפניה של א' שיש בה כדי לזהם באופן ממשי את הזיהוי (עניין עמר, בעמ' 216).

161. ייתכן, שלו היו לפני הנדבכים הראשון עד השלישי בלבד, היה ניתן עוד לומר כי המשקל של הזיהוי נפגם, אולם לא הצטבר לכדי משקל אפסי. אולם, הנדבך הרביעי והחמישי במצטרף לכל יתר הנדבכים מאיינים את משקל הזיהוי. משמע, המוטיבציה לתפוס את הפוגע שהובילה לפעולות חקירה יחד עם בחינת פרטיהם של חשודים ספציפיים, איתור תמונות ופרטים, לרבות תמונתו ופרטיו של הנאשם, אינם מאפשרים עוד לייחס משקל של ממש לזיהוי שנערך על ידי א'.

162. בסופו של יום, מהימנות הזיהוי על ידי א' נפגעה באופן ממשי, כך שלא ניתן עוד להתבסס על הזיהוי מכלי שני שהוביל לתפיסת הנאשם ועל הזיהוי בתחנת המשטרה שנעשה בדרך של הצבעה על הנאשם בעת שהיה כבר עצור. מכאן, שמשקל הזיהוי שנערך על ידי א' הוא אפסי. כאן המקום לציין, כבר בשלב זה, כי מחדל החקירה החמור שעוד יתואר להלן, שעניינו במחיקת הסטוריית העיון בפייסבוק של הנאשם על ידי אד', מעצים עוד את הקושי לייחס משקל כלשהו לזיהוי.

פרק שלישי – הזיהוי באישום השני

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

הזיהוי באישום השני – טענות הצדדים

163. הצדדים חלוקים, כאמור, גם ביחס למהימנות הזיהוי באישום השני.
164. לטענת התביעה, יש לייחס משקל של ממש לזיהוי הנאשם במסדר זיהוי על ידי ב'. עוד טענה התביעה, כי אין כל ראיה לפיה ב' נחשפה לדמותו של הנאשם לפני המסדר וגם אין תשתית בדבר קשר בין משפחתה של ב' ומשפחתה של א'.
- התביעה הוסיפה, כי יש לבחון בנפרד את עדותה של ב' בחקירת הילדים הראשונה, את מסדר הזיהוי ואת חקירת הילדים השנייה שבוצעה בעקבותיו. הפרטים שמסרה ב' בחקירתה הראשונה עולים בקנה אחד עם תיאורו של הנאשם. מכאן שיש בחקירת הילדים של ב' כדי לחזק את הראיות נגד הנאשם.
165. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי יש לייחס משקל אפסי למסדר הזיהוי וזיהויה של קטינה ב' את הנאשם. לטענתם, ב' לא העידה בבית המשפט ולא נחקרה נגדית על אודות מסדר הזיהוי ואילו חוקרת הילדים לא העריכה את מהימנות הזיהוי.
- לחלופין טענו באי כוח הנאשם, שככל שבית המשפט יסבור שיש לייחס משקל לזיהוי הנאשם על ידי ב', הרי שתידרש לה תוספת ראייתית מסוג סיוע מחוזק.
- עוד הוסיפו, כי מסדר הזיהוי זוהם באופן שאינו מאפשר לייחס לו משקל כלשהו. לטענתם, המשפחות של ב' ו-ג' ידעו פרטים על אודות הנאשם לפני מסדר הזיהוי, החזיקו את תמונתו של הנאשם והציגו אותה ל-ב' בטרם נכנסה למסדר הזיהוי. מכאן שלא ניתן לבסס על מסדר הזיהוי ממצא כלשהו בדבר זיהוי הנאשם על ידי ב'.
- עוד טענו באי כוח הנאשם, כי הואיל ו-ג' לא זיהתה את הנאשם כמבצע העבירה, בעוד שסביר כי מבצע העבירות בכל שלושת האירועים הוא אחד, יש לקבוע כי הנאשם אינו מי שביצע את העבירות.

תיאור השתלשלות העניינים – האישום השני

166. ב' נחקרה פעמיים על ידי חוקרת הילדים, תחילה ביום 28.5.18 ולאחר מכן ביום 29.5.18, לאחר מסדר הזיהוי. תחילה אישרה חוקרת הילדים את עדותה, אולם בהמשך חזרה בה, הואיל ואמה של ב' מסרה, כי אינה מעוניינת ש-ב' תעיד (ת/20). חקירות הילדים הוגשו, אפוא, לפי חוק הגנת ילדים.
167. בחקירת הילדים הראשונה שנערכה ביום 28.5.18 מסרה ב', כי בשבת הלכה לטייל עם דודתה וחזרה לבד עם "הדבר שקנו" לה. בעת שחזרה היה איש שעקב אחריה, עזר לה להיכנס "עם הזה ... שהעליתי אותו במדרגות", אמר שזה משחק "ניסה לנשוק אותי" והיא אמרה לו "לא לא" ושהיא לא רוצה. לאחר מכן דחפה אותו ועלתה מהר (ת/19א, בעמ' 4 – 5). בהמשך

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

הוסיפה, כי האיש עזר לה עם "הסקייט" שהיה כבד, אמר שזה משחק כדי "להסיח את דעתה", הוריד לה את הבגדים וניסה לנשוק אותה (שם, בעמ' 6 – 8). לדבריה, הוא הוריד לה את החצאית והתחתון וניסה להכניס את הפה שלו לאיבר הזה, תוך שהצביעה על איבר מינה (שם, בעמ' 9 – 10). לאחר מכן הוסיפה, כי היתה לו חולצה לבנה והיה לו שיער "בלונדיני כזה". לדבריה היה בגובה בינוני, כמעט בגובה של אמא. כן ציינה, כי תזזה אותו לפי השיער וכי היה רזה (שם, בעמ' 11, 13 – 14). עוד הוסיפה, כי זה קרה "איפה שאני חונה את המכוניות הקטנות האלה שלי במגדל של סבתא", "מה שסיפרתי לך על הדבר הזה שנסעתי בו, איפה שאני שמה את זה" (שם, בעמ' 14). לדבריה, אף אחד לא ראה אותו מהחלון של הסבתא (שם, בעמ' 15).

168. בטופס סיכום החקירה שערכה חוקרת הילדים מנשאוף התרשמה, כי ב' תיארה אירוע מתוך חוויה (ת/19ב). למעשה, אין כל מחלוקת על כך ש-ב' אמנם נפגעה מינית, כגרסתה.

169. חקירת ילדים שנייה נערכה ביום 29.5.18 לאחר מסדר הזיהוי. כאן המקום להעיר, כי חקירת ילדים זו לא הועברה תחילה להגנה במסגרת חומר החקירה והועבר רק בשלב מתקדם של ניהול המשפט ולכך אדרש עוד בהמשך (ת/25).

בחקירתה תיארה ב' כי במסדר הזיהוי ראתה את כל האנשים וזיהתה את האיש לפי הפנים שלו והשיער שלו (ת/21א, בעמ' 1). לדבריה, היו לאיש "בפנים נקודות קטנות כאלה". כן ציינה כי "השיער שלו היה מובן" וכי "היו לו פה לא הרבה שיער". כן מסרה, כי צבע שיערו היה שחור (שם, בעמ' 2). לאחר מכן, נערכה הפסקה בחקירה, ולאחריה, נשאלה ב' על השינוי בצבע השיער שמסרה מבלונדיני לשחור. בתגובה לכך אמרה "טעיתי ... כי זה היה מזמן ושכחתי". ב' לא נשאלה עוד שאלות בהקשר זה (שם, בעמ' 3).

170. כאן המקום להדגיש, כי בטופס סיכום החקירה שערכה מנשאוף לאחר החקירה ציינה בהתרשמותה את הדברים הבאים: "אין ביכולתי להעריך מהימנות על הליך של מסדר זיהוי" (ת/21ב).

171. ש', אמה של הקטינה ב', העידה בדבר האירוע מושא כתב האישום השני.

בעדותה מסרה, כי במועד האירוע, יום שבת, 28.5.18, ביקרו בבית הוריה ביבנה. בסביבות השעה 16:00 אחותה לקחה שניים מהילדים ואחיו נוסף לטיול. ב' היתה עמם ורכבה על קורקינט. בסמוך לאחר הבניין ב' ביקשה לחזור ואחותה הפנתה אותה לחזור הביתה. בעת שחזרה, הפוגע עקב אחריה, עזר לה להעלות את הקורקינט במדרגות ונכנס אחריה לבניין. בכניסה לבניין תפס הפוגע את ב', הוריד לה חלק מהמכנסים, אמר לה "בואי נשחק משחק כיפי" הוריד את ראשו לכיוון איבר מינה, והיא דחפה אותו בכל כוחותיה, הצליחה להדוף אותו ועלתה במדרגות. הפוגע עלה אחריה עד הבית ואמר "אני אביא לך סוכרייה, אנחנו

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

נשחק משחק כיפי" אולם הילדה סירבה. בהמשך לכך, נכנסה ב' לבית כשהיא חיוורת ולבנה ומכנסיה לא מסודרים. ב' טרקה את הדלת בעודה רועדת ואמרה בצעקות "אמא, אמא, מישו נגע בי", "מישהו רדף אחריי", "הוריד לי את המכנסיים". לדבריה, חרב עליהם עולמם, ירדו לחפש אדם, אולם לא מצאו אף אחד, ולפיכך הגיעו למשטרה והגישו תלונה. כן הוסיפה, כי בעת שנסעו למשטרה, ב' הוסיפה כי היא עדיין מרגישה שהוא נוגע בה עם הפה שלו (שם, בעמ' 167 – 168). לדבריה, לאחר שערכה בדיקה לבתה בתחנת המשטרה, לפי בקשת השוטר, אמרה לו כי לא ראתה כלום, "הוא נגע לה עם הפה" (שם, בעמ' 176).

172. שק', דודתה של ב', העידה גם היא. בעדותה מסרה, כי ירדה עם אחייניה, ובשלב מסוים ב' חזרה הביתה לבד. לאחר שחזרה מהטיול, הבינה כי "נגעו" באחינית מתחת לבניין. עוד ציינה, כי אחותה נסעה לתחנת המשטרה עם בן זוגה ועם ב'. לאחר מכן גם היא התבקשה להגיע לתחנת המשטרה ומסרה הודעתה (שם, בעמ' 195 – 196).

מהימנות הזיהוי – האישום השני

173. ראיה מרכזית העומדת לחובתו של הנאשם באישום השני היא זיהויו על ידי ב' במסדר התמונות. מכאן החשיבות בבחינת מהימנות הזיהוי במסדר התמונות.

גם ביחס לאישום השני אין מחלוקת בדבר מהימנותה של ב', משמע, כי ב' אמנם נפגעה כטענתה וכי בוצע בה מעשה מגונה. המחלוקת בין הצדדים היא לעניין מהימנותו של הזיהוי גרידא.

174. ב' זיהתה את הנאשם במסגרת מסדר תמונות. יוער כבר כאן, כי באותו מועד נערך מסדר נוסף בו נטלה חלק ג', קטינה נוספת שהתלוננה כי בוצע בה מעשה מגונה, והיא לא זיהתה את החשוד ((ת/30 - ת/33; פרוטוקול הדיון, בעמ' 301).

175. כאמור, השוטר וונה ערך את מסדרי התמונות (ת/30 - ת/33). בעדותו מסר וונה, כי ב' זיהתה את החשוד, כפי שתועד בדו"ח. עוד הוסיף, כי באותו מועד ערך מסדר נוסף גם ל-ג' והיא לא זיהתה את החשוד (פרוטוקול הדיון, בעמ' 301). בדו"חות ציין וונה כי שאל את המתלוננות אם הן מכירות את החשוד והן ענו שלא (ת/32, ת/33, בסעיף 3).

176. גם כאן מהימנות הזיהוי תיבחן במספר הקשרים. ראשית, גם כאן תיבחן הטענה כי תיאור החשוד השתנה במהלך הזמן והושפע משיחות בין ב' והוריה; שנית, תיבחן מהימנות הליך הזיהוי עצמו; שלישית, תיבחן הטענה בדבר זיהום הליך הזיהוי, באמצעות הצגת תמונות הנאשם ופרטיו ל-ב' קודם להליך הזיהוי. בהקשר זה גם ייבחנו טענות כי היה בהליך זיהוי שנערך על ידי ג' – מתלוננת נוספת שלא הוגש כתב אישום בעניינה – כדי להשליך על הליך הזיהוי של ב'.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

שינויים בתיאור החשוד על ידי ב'

177. כאמור, זיהויו של הנאשם על ידי ב' במסדר זיהוי מהווה ראיה ממשית לחובתו. חוקרת הילדים הדגישה, בהקשר זה, כי לאחר הזיהוי, נערכה השלמת חקירה, ובה מסרה ב' כי זיהתה את החשוד בשל הפנים, צורת השיער ונקודות על הפנים (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 204).

178. עם זאת, גם תיאור החשוד שמסרה ב' עד לזיהויו של הנאשם במסדר התמונות עבר שינויים במספר מישורים שיפורטו להלן, והוא מעורר תמיהות בלתי מבוטלות.

179. תיאור פניו ושיערו של הפוגע - לפי דו"ח הפעולה של קאשי מיום 26.5.18 – מועד האירוע מושא האישום השני - ב' מסרה שצבע שיערו של החשוד בהיר. עוד צוין "ככל הנראה שטני כי אמרה שלא בלונדיני" (נ/36). תיאור דומה מסרה ש' בחקירתה הראשונה במשטרה ביום 26.5.18 (נ/13). גם בעדותה מסרה ש' כי ב' אמרה בדרך למשטרה וכן בתחנת המשטרה שהפוגע היה עם שיער בהיר - בלונדיני ובהיר בפניו (**שם**, בעמ' 169). ב' מסרה תיאור דומה בחקירת הילדים הראשונה, בה אמרה, כי לפוגע היה שיער "בלונדיני כזה, לא ממש בלונדיני, בלונדיני כזה". ב' חזרה על תיאור זה מספר פעמים במהלך החקירה (**ת19א**, בעמ' 13). בחקירה זו אף ציינה ב' פעמים רבות, כי היא זוכרת את שיערו של החשוד. כן ציינה כי תוכל לזהות את החשוד, משום שהיא "מזהה אותו כל הזמן", בשל השיער שלו, שאותו היא זוכרת ממש (**ת19**).

למרות התיאור שמסרה ב', לא היה במסדר תמונה של אדם עם שיער בלונדיני או שטני, וזאת מבלי שניתן לכך הסבר מספק (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 557).

בחקירת הילדים השנייה, אשר נערכה לאחר שהנאשם נעצר ונערך הליך הזיהוי, מסרה ב' תחילה, כי זיהתה את החשוד לפי השיער והפנים, שהיו לו "נקודות קטנות האלה" על הפנים. כן ציינה כי צבע שיערו של החשוד – שחור. לאחר שערכה חוקרת הילדים הפסקה לבדיקת צבע השיער, שאלה את ב' על צבע השיער, וזו השיבה כי צבע שיערו "שחור". ב' נשאלה כיצד ציינה יום קודם ששיערו בלונדיני ואילו עתה ששיערו שחור והשיבה "טעיתי ... כי זה היה מזמן ושכחתי". (**ת21א**, בעמ' 2 – 3).

חוקרת הילדים אישרה בעדותה, כי עצרה את החקירה לשם התייעצות עם המדריכה שלה אשר להבהרת נושא תיאור השיער, וזאת בשל הסתירות שנפלו בהקשר זה (**שם**, בעמ' 219 – 220). עם זאת, חוקרת הילדים לא שאלה את ב' למקור הטעות בדבר פרט בו הדגישה ב' כי תזכור ותזהה את התוקף לפיו (**ת21א**, בעמ' 2; **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 220 – 221, ובעמ' 228 – 229). חוקרת הילדים גם לא שאלה לפרש דבריה של ב' כי תזהה את החשוד משום שהיא "מזהה אותו כל הזמן" (**שם**, בעמ' 229 – 230). למעשה, חוקרת הילדים לא שאלה את ב' שאלה כלשהי על טעות כה דרמטית בתיאור שמסרה יום אחד בלבד לפני מסדר הזיהוי.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

גרסתה של ב' כי טעתה משום "שזה היה מזמן" אינה עולה בקנה אחד עם השתלשלות האירועים. משמע, כי דווקא את הגרסה שלפוגע יש שיער "בלונדיני כזה" מסרה מיד לאחר האירוע, ולאחר מכן בחקירתה השנייה, בעוד שאת הגרסה שלפוגע יש שיער שחור מסרה בחלוף זמן לאחר מסדר הזיהוי.

גם ש' העידה על השינוי בתיאור צבע שיערו של התוקף. לדבריה, לאחר הליך הזיהוי, ב' נכנסה עם החוקרת לחדר אשר שאלה אותה מספר שאלות, וכשיצאה אמרה לה, כי כנראה התבלבלה ושיערו של התוקף לא היה בלונדיני אלא שחור. כן ציינה, כי דיווחה זאת לחוקרת, אשר אמרה לה שזה "לא משנה" ו"לא קביל" כי היא כבר זיהתה אותו (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 180).

כאן המקום להדגיש, כי שיערו של הנאשם חוס כהה – שחור, כפי שניתן להתרשם הן מתמונותיו במהלך החקירה והן באולם בית המשפט.

180. גובהו ומשקלו של הפוגע – דו"ח הפעולה של השוטר קאשי מלמד כי מיד לאחר האירוע מושא האישום השני מסרה ב', כי גובהו של הפוגע 1.75 - 1.70, קצת יותר גבוה מאבא שלה (נ/36). לעומת זאת, בחקירת הילדים מסרה ב', כי הפוגע רזה בגובה בינוני, יותר נמוך מאמה (ת/19). ש' ציינה, לעומת זאת, בהודעתה במשטרה, כי ב' אמרה שהפוגע יותר נמוך מאביה. לדבריה, היא זו שציינה במשטרה כי הפוגע היה בגובה 1.70, וזאת לאור הערכתה את הגובה לפי גובהו של בן זוגה, ולמרות ש-ב' לא נקטה בגובה זה (**שם**, בעמ' 170 – 171). ש' הוסיפה בעדותה, כי ב' אמרה להם שהפוגע היה רזה מאוד, צעיר וגבוה "כמו אבא" (**שם**, בעמ' 169).

181. גילו של הפוגע – דו"ח הפעולה של השוטר קאשי מלמד גם, כי ב' מסרה מיד לאחר האירוע שהחשוד כבן 30 "כמו אבא שלי" (נ/36). גם השוטר אלי פרג' ציין בדו"ח הפעולה ממועד זה, כי האם דווחה על חשוד כבן 30 (ת/27). עם זאת, לדבריה של ש' בעדותה, לאחר החקירה, בעת שיחות עם המשפחה, ב' אמרה שהוא "צעיר כמו אחיה", והואיל ואחיה בן 22, הניחה כי הפוגע בן כ-22. לדבריה, מדובר במסקנה שאליה הגיעה מאוחר יותר ממועד החקירה שבו כלל לא עלה נושא הגיל. עוד ציינה כי ידוע לה שהנאשם היום בן 23 (**שם**, בעמ' 173 – 174). כאשר נשאלה ש' על הדברים שמסרה ב' לשוטר מיד לאחר האירוע מסרה, כי איננה יודעת מה השוטרים כתבו, וכי בתה מסרה את התיאור אולם לא ציינה את הגיל 30, וייתכן שהיא או השוטר ציינו גיל זה (**שם**, בעמ' 179).

182. הלכה למעשה, שיערו של הנאשם הוא חום – שחור, גובהו כ-1.65, וגילו של הנאשם בעת האירועים מושא כתב האישום היה 22. אכן, קשה לומר כי הפערים לעניין גילו וגובהו של הנאשם הם מהותיים, ובפרט בהינתן שהמזהה היא קטינה צעירה ביותר. עם זאת, לעניין צבע שיערו של הפוגע, מסרה ב' תחילה תיאור אשר אינו תואם את תיאורו של הנאשם באופן

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מהותי ולכך ישנה השלכה בהערכת מהימנות הזיהוי. כל זאת, בפרט כאשר השינוי בתיאור נעשה לאחר מסדר זיהוי וייתכן מאוד לאחר חשיפתה של ב' לתמונתו של הנאשם, כפי שעוד יפורט להלן.

היעדר הערכת מהימנות הזיהוי שנערך על ידי ב'

183. משפחתה של ש' משוכנעת לחלוטין במהימנות הזיהוי. לדבריה של ש', בתה אמרה לה מספר פעמים שלא תשכח לעולם את פניו של התוקף, ומכאן הוודאות שלה בזיהוי שזיהתה בתה את הנאשם.

184. כאמור, אין מחלוקת בדבר מהימנותה של ב' וכי אמנם בוצע בה מעשה מגונה, כטענתה.

185. על הרושם המהימן העולה מתוך גרסתה של ב' בדבר האירוע שאירע עמדה חוקרת הילדים, אשר פירטה את שיטת התחקור, את תגובותיה של ב' ואת הכלים בהם עשתה שימוש בחקירה. להערכת חוקרת הילדים, מהימנותה של ב' גבוהה ותשובותיה אופייניות לילדים שחו פגיעה מינית. כן התייחסה לפרטים שמסרה ב' ולהשתלשלות הדברים, תוך עיגון הפרטים במקום ובזמן, תיאור התקשורת בינה ובין הפוגע, שילוב ציטוטים והדגמות מתוך האירוע ותיאור תחושותיה. כל אלה מלמדים, גם הם, להערכת חוקרת הילדים, על מהימנותה של ב'. להתרשמותה, לאור האמור, ב' תיארה את האירוע מתוך חוויה אישית (שם, עמ' 207 – 208).

186. עם זאת, מנשואן הדגישה בסיכום חקירת הילדים, כי אין ביכולתה להעריך את מהימנות הליך מסדר הזיהוי (ת/21ב, בסעיף 7). כן הדגישה בעדותה, כי הערכת המהימנות שלה מתייחסת אך ורק לעצם קרות האירוע, וכי הערכת המהימנות הגבוהה שייחסה ל-ב' מבוססת על כך שהעריכה כי האירוע, כפי שתיארה, אמנם התרחש. חוקרת הילדים הדגישה כי אינה נדרשת כלל וכלל למהימנות הזיהוי. מכאן, שגם לא נדרשה לפערים בגרסתה של ב' ביחס לתיאור הפוגע במסגרת הערכת מהימנותה (שם, בעמ' 224).

187. הואיל וזירת המחלוקת היא במהימנות הזיהוי ולא במהימנותה של ב', וחוקרת הילדים הדגישה כי כלל לא נדרשה למהימנות הזיהוי, וגם לא נדרשה לפערים בתיאורים שנמסרו, נמצא קושי של ממש לייחס משקל למהימנות הזיהוי באמצעות עדותה של חוקרת הילדים. אין בהגשת חומר החקירה שנוגע לחקירת הילדים ולהליך הזיהוי כדי להשלים פער זה, משום שבית המשפט אינו יכול להשלים בעצמו את החסר. על החסר הממשי בחקירה נגדית, לצורך בחינת מהימנות, ניתן ללמוד מתוך חשיבות החקירה הנגדית של א' ביחס לכל השאלות הקשורות בזיהוי. למעשה, אלמלא חקירה נגדית זו של א' לא היו מתבררות עובדות רבות בנוגע למהימנות הזיהוי, היעדר הספונטניות בזיהוי בתחנת המשטרה ושאלתו של אביה ביחס לנאשם, הצגת תמונות של הנאשם ל-א', דברים שאמרו לה הוריה, ועוד. קושי זה מתעצם

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

נוכח החשש לזיהום הליך הזיהוי שנערך ל-ב' ושיתואר להלן והעובדה, כי לא ניתן היה לברר חשש זה באמצעות חקירה נגדית.

זיהום הליך הזיהוי בו נטלה ב' חלק

188. אין עוד מחלוקת כי קודם להליך הזיהוי, שבו נטלו חלק הן ב' והן ג', ישבו ב' והוריה יחד עם ג' והוריה ושוחחו. למחלוקת בקשר לשיחה זו מספר היבטים: האחד, עניינו בתוכן השיחה; השני, עניינו בשאלה אם המשפחות צפו יחד בתמונות הנאשם מהפייסבוק לפני המסדר; והשלישי, עניינו בשאלה אם יש בשיחה ובצפייה בתמונות כדי להשליך על מהימנות הזיהוי.

189. למעשה, מי שחשף תחילה את דבר קיומה של השיחה בין הבנות והוריהן היה עורך דינו דאז של הנאשם, עורך דין יפתח רפאלי. לאחר שראה את המשפחות משוחחות ביניהן לפני המסדר, ערך מזכר ודיווח על כך לחוקרים. כן ציין בפני החוקרים כי אין זה תקין שההורים יושבים יחדיו ומחליפים מידע על אודות החשוד (מצורף לת/32).

190. הוריהן של ב' ו-ג' אישרו קיומה של השיחה.

191. ש' מסרה בעדותה, כי לאחר האירוע, התברר לה ממשפחתה של ג', שהם חבריה וקרובי משפחתה, שכמעט והתרחש אירוע דומה לבתם, ג', אשר הצליחה לברוח מבעוד מועד. לפיכך, גם משפחתה של ג' הגישה תלונה למשטרה, למרות ששם "המקרה לא מומש" (פרוטוקול הדין, בעמ' 191).

ש' אישרה כי בעת הליך הזיהוי היו במקום ה' ו-ר', הוריה של ג', אשר השתתפה באותו יום בתהליך של זיהוי. לדבריה, במהלך השיחה ביניהם ניסו לבדוק "מי זה האדם", "לתאר אותו". כן ציינה כי ה', אמה של ג', תיארה בפניה את החשוד, כפי שתואר על ידי בתה, וכי שוחחו גם במהלך הליך הזיהוי שנערך על ידי הבנות (שם, בעמ' 181 – 182).

לדברי ש', ה' ו-ר' ראו את הנאשם בעת שהלכו להגיש תלונה בתחנת המשטרה, יומיים לפני הליך הזיהוי, ומכאן תיאור הנאשם, כפי שנמסר על ידם. עוד ציינה, כי לאחר שמשפחתה של ג' ראו את הנאשם, דיברו איתם ומסרו כי התיאור זהה לתיאור שמסרו הבנות (שם, בעמ' 182). כן הוסיפה, כי לאחר הזיהוי, ציינו בפני ב' את שמו של הנאשם והיא אף "קיבלה" את התמונה שלו מהפייסבוק, והכוונה שראתה את התמונה באחד הטלפונים של משפחתה של ג' (שם, בעמ' 183 – 185). בהמשך אמרה כי בני משפחתה של ג' הציגו לה את התמונה בזמן שנערך תהליך הזיהוי, וכי הכירה קודם לכן את האדם שהציגו לה (שם, בעמ' 185). לאחר מכן אמרה, כי בזמן הזיהוי, ישבו וחיפשו את התמונה. בה בעת אמרה "בזמן שישבנו היתה תמונה". לאחר מכן הוסיפה, כי לאחר ש-ב' יצאה, התמונה היתה בידיהם, ומשפחתה של ג' ביקשה להציג לה את התמונה אולם היא סירבה (שם, בעמ' 186). לבסוף אמרה, כי איננה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

יודעת לומר בוודאות מתי בתחנת המשטרה הוצגה ל-ב' תמונתו של הנאשם, וכי ערכו חיפוש בפייסבוק עד שנמצאה התמונה. כן ציינה, כי איננה יודעת אם החיפוש נערך מהטלפון שלה או של ה' ו-ר' (שם, בעמ' 186 – 187).

ש' אישרה, כי אמנם דיברו ליד הבנות בעת שהמתינו לפני עריכת המסדר, אולם לדבריה, הדיבור היה "בקודים". בה בעת הודתה, כי ר' ידע במי מדובר משום שראה את הנאשם לפני כן. אולם בשלב זה טענה, כי את התמונה ראתה רק לאחר מכן (שם, בעמ' 189 – 190).

ש' הוסיפה, כי לאחר ש-ג' יצאה מהזיהוי ולא זיהתה את הנאשם, הוריה אמרו לגרגיר שהיא היתה מאוד מבולבלת, ואז הם הראו לה את התמונה, והיא אמרה "זה הוא". אולם, גרגיר אמרה להם שלא ניתן לערוך זיהוי נוסף משום שזה לא קביל (שם, בעמ' 188).

ש' הדגישה, כי שמעה מהמשטרה על נפגעת נוספת ועל כך למדה גם מהעיתון. גם ידעה שהוריה של אותה ילדה הביאו למעצרו של הנאשם (שם, בעמ' 190). לדבריה, רק כשבוע או שבועיים לאחר המעצר, נוצר הקשר בינה ובין אד', יזמה עמה מספר שיחות והן שיתפו זו את זו במה שעובר עליהן.

192. הואיל ו- ש' מסרה גרסאות רבות ומשתנות ביחס לשיחה בין המשפחות ומועד הצגת התמונות, יש קושי מובנה לייחס מהימנות לגרסתה בהקשר זה. מכל מקום, ש' אישרה בכל גרסאותיה, כי הוריה של ג' ראו את הנאשם יומיים לפני הליך הזיהוי ומכאן שמידע על זהות הנאשם היתה בידי המשפחות לפני מסדר הזיהוי. כן אישרה את קיומה של השיחה בין המשפחות, בנוכחות הבנות, קודם למסדר הזיהוי. עוד אישרה בכל גרסאותיה, כי תמונתו של הנאשם בפייסבוק היה בידי המשפחות והוצגה לבנות.

193. גם גורמי החקירה העידו באשר לשיחה בין המשפחות וצפייה בתמונות.

194. השוטר וונה, אשר ערך את מסדר התמונות, אישר בעדותו, כי עורך הדין שהיה במקום דיווח על שיחה בין משפחות העדות, אשר נערכה לפני מסדר הזיהוי בו נטלה ב' חלק. כן אישר כי עורך הדין רצה לשאול שאלה במסדר והדבר לא ניתן לו. וונה טען, כי אין הוראות מיוחדות לעניין ביצוע שני מסדרים ברצף ביחס לאותו חשוד וגם אין בשיחה בין עדים מזהים והחלפת מידע ביניהם כדי לפגוע במסדר, משום שכל התמונות עונות לתיאור דומה (שם, בעמ' 307 – 309). בה בעת, וונה אישר כי אם עד רואה תמונות בפייסבוק של החשוד לפני המסדר, יש בכך כדי לפגוע במהימנות הזיהוי (שם, בעמ' 303).

195. חוקרת הילדים מנשאוף ציינה בהכנה לעדותה, כי ראתה את הוריה של ג' מציגים לה תמונה של הנאשם מתוך הפייסבוק (נ/15).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בעדותה מסרה תחילה, כי אינה יודעת דבר על החלפת תמונות בין הורים. עם זאת, בהמשך אישרה כי ראתה את משפחות הבנות יחדיו ואף מסרה, כי לאחר המסדר ראתה שהמשפחות מעיינות בתמונות בפייסבוק (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 223 - 225). לדבריה, ראתה שמדובר בעיון בפייסבוק והבינה שמדובר בעיון בתמונתו של הנאשם כי הילדה אמרה "כן זה הוא". בהמשך לכך, פנו הוריה אל שוטר או השוטרת בעניין זה, ומטעם זה לא עסקה בדבר. לדבריה, העריכה שמדובר בנאשם אולם לא ראתה את התמונה עצמה. עוד ציינה, כי להערכתה, גם לא מדובר היה בזיהום של החקירה משום שהדבר התנהל לאחר המסדר והשוטרת שניהלה את מסדר הזיהוי היתה שם. תחילה ציינה, כי לפני המסדר הבנות היו מופרדות ולא ראו תמונות. אולם, בהמשך מסרה, כי אינה יודעת אם שוחחו ביניהן (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 226).

כאן המקום לציין, כי לאחר מסדר הזיהוי נערכה ל-ב' חקירת ילדים נוספת (**שם**, בעמ' 210 - 211). תחילה טענה חוקרת הילדים, כי השלמת החקירה נערכת לפי הנדרש בדיני הראיות. אולם, בהמשך מסרה, כי גם אם אין בסיס מפורש בחוק, המדובר בהנחיה שלפיה לאחר כל פעולת חקירה שבה מתווסף חומר נוסף, מתבצעת השלמת חקירה (**שם**, בעמ' 211 - 212). עם זאת ציינה, כי זה המקרה הראשון שבו ליוותה קטינה למסדר תמונות (**שם**, בעמ' 212 - 213).

196. באני מסרה בעדותה, כי אינה רואה כל פסול בישיבה משותפת של המשפחות בהמתנה למסדר זיהוי (**שם**, בעמ' 768). עם זאת, הדגישה, כי אין זה תקין שמזהה נמצא עם תמונה וככל שהיתה תמונה בידי מזהה, לא היתה עורכת מסדר זיהוי. לדבריה, לא ידוע לה כי אחד מבני המשפחה פנה לשוטר עם תמונת חשוד וההתרחשות שתיארה חוקרת הילדים לא הובאה לידיעתה (**שם**, בעמ' 769). באני הדגישה כי אירוע שבו מציגים לקטינה תמונה של חשוד מתוך הפייסבוק מעוררת חשש לשיבוש. עוד הוסיפה, כי יש צורך בתיעוד אירוע כזה, וכי אינה יודעת מדוע גרגיר לא תיעדה זאת (**שם**, בעמ' 769).

197. כאן המקום להתייחס לעדותה של גרגיר ביחס למפגש בין המשפחות לפני מסדר הזיהוי ואחריו.

בעדותה טענה גרגיר תחילה, כי תפקידה במסדרי הזיהוי התמצה בעריכת פרוטוקול של המסדרים, ותו לא (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 386). כן טענה גרגיר, כי לא היו אירועים חריגים ביום מסדרי הזיהוי (**שם**, בעמ' 538 - 539). תחילה לא זכרה גרגיר כל שיחה עם עורך הדין דאז של הנאשם סביב מסדר הזיהוי. עם זאת, לאחר עיון במזכר (**ת/32**), נזכרה, כי במהלך הזיהוי עורך הדין ציין בפניה כי משפחות הקטינות ב' ו-ג' יושבות ומשוחחות במסדרון. לאחר מכן הוסיפה, כי בא כוח הנאשם, דאז, אמר "שזה לא בסדר" (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 385). בהמשך אישרה גרגיר כי בא כוח הנאשם העלה הדברים על הכתב. תחילה ציינה כי אינה זוכרת מה העלה עורך הדין על הכתב. אולם, בהמשך אישרה כי הסניגור העביר לה את

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

המסמך ואף העלה טענותיו בפניה. בה בעת, לא זכרה מה היה תוכן הדברים ואף ציינה כי אינה יכולה לקרוא את כתב ידו (שם, שם), בעמ' 538 – 539, 545 – 546).

גרגיר הדגישה מספר פעמים בחקירתה הנגדית, כי אינה זוכרת מה עורך הדין אמר לה. כאשר נשאלה על העברת תמונות פייסבוק בסמוך למסדרים אמרה, כי היא שומעת על אפשרות זו לראשונה בעדותה (שם, בעמ' 543 – 544). בה בעת מסרה, כי היתה "טענה לא זוכרת בדיוק מה על תמונה" (שם, בעמ' 544). לדבריה, אינה זוכרת כלל שחוקרת הילדים אמרה לה שיש שיחה בין המשפחות וכי העבירו תמונה ביניהן (שם, בעמ' 546). עוד הוסיפה, כי היא לא ניהלה את המסדר אלא רק ניהלה את הפרוטוקול. בה בעת אישרה, כי לא היה במקום שוטר נוסף, למעט איש מז"פ שתפקידו להציג את התמונות. בהמשך גם אישרה, כי היא שהוציאה את הקטינות החוצה ותזמנה את הכניסה למסדרים וגם לא שללה כי היא זו שהזמינה את הקטינות למסדרים (שם, בעמ' 544 – 546, 550).

כאשר נשאלה על אפשרות שמשפחות הקטינות ישבו יחדיו – אמרה "אני לא זוכרת בדיוק". עם זאת, לאחר מכן אישרה כי שתי המשפחות חיכו סביב אותו שולחן המצוי במסדרון (שם, בעמ' 547). גרגיר אישרה כי אין לה כל ניסיון בניהול מסדרי זיהוי וכי אינה יודעת מהו "זיהום מסדר זיהוי". בה בעת אישרה כי הצגת תמונה לפני מסדר פסולה (שם, בעמ' 548). עוד מסרה, כי המשפחות אמנם זומנו לאותו זמן בשל נוכחות איש המז"פ והסניגור. לדבריה, "אינה מכירה כל כך את הנוהל של זיהוי תמונות ומכאן כי אינה יכולה לענות על השאלה" שעניינה בזימון המשפחות יחדיו. כן ציינה, כי בשל היעדר ניסיונה "לא התייחסה לזה". עם זאת, הסכימה כי נכון יותר היה להפריד בין המסדרים (שם, בעמ' 551).

גרגיר מסרה כי אינה זוכרת דין ודברים באשר לזיהוי מאוחר. גם לא זכרה שהתבקשה לערוך מסדר נוסף לאחר ש-ג' לא זיהתה את החשוד. לדבריה, אינה זוכרת כל שיחה עם ההורים לאחר מסדר הזיהוי. עם זאת, אישרה כי היא מניחה שהיתה עורכת תיעוד לו היתה פנייה כזו (שם, בעמ' 550 – 551).

גרגיר אישרה כי עיון בתמונות עשוי להשליך על הזיהוי. לדבריה, היא אינה יודעת אם הוצגו תמונות החשוד למי מהקטינות קודם למסדר הזיהוי. לדבריה, איש לא מסר לה בזמן אמת כי הוצגו תמונות ביום המסדר והדבר נודע לה רק במהלך המשפט. ממילא, לא תיעדה דבר בהקשר זה (שם, בעמ' 583).

198. עדויותיהם של כל השוטרים באשר למפגש בין המשפחות לפני מסדר הזיהוי ואחריו מעוררים אי נחת רבה. בעדותה של גרגיר נמצאו סתירות ותמיהות רבות, בין גרסאותיה לבין עצמן, וכן בין גרסאותיה וגרסאותיהם של כל יתר המעורבים, לרבות הורי הקטינות וחוקרת הילדים.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

199. למעשה, גרגיר הכחישה תחילה כל אירוע חריג, לא זכרה שיחה עם עורך הדין ולא זכרה כי הועבר אליה מידע בדבר העברת תמונות. כל זאת, למרות שעדים שונים, לרבות ש' ואף חוקרת הילדים, מסרו כי גרגיר היתה מודעת להתרחשות וידעה על הצגת התמונות. על כך ניתן ללמוד גם מתוך המזכר שערך עו"ד רפאלי. גרסתה של גרגיר תמונה במיוחד נוכח דברי חוקרת הילדים, כי פנתה אל גרגיר לאחר שראתה את המשפחות מעיינות בפייסבוק והבינה שיש בכך קושי. גם גרסתה של ש' עולה בקנה אחד עם גרסה זו. משמעות הדבר, כי גרגיר לא טיפלה בזמן אמת בהתנהלות החריגה של שיחה בין המשפחות ועיון בפייסבוק סביב הזיהוי וגם לא אמרה אמת באשר לכך.

יתר על כן, קשה להאמין, כי גרגיר לא זכרה אירועים כה חריגים ושיחות עם אחרים באשר לאירועים והרושם העולה, כי ניסתה בעדותה לצמצם בתיאור מעורבותה בנושא. גם דבריה, כי אינה מודעת לנהלי המשטרה באשר לזיהוי קשים ביותר. משמעות הדבר, כי חוקרת האחראית על החקירה בתיק כה רגיש המתבסס על זיהוי אינה מודעת לנהלי המשטרה בסוגייה מהותית לחקירה. הדבר חמור, בין אם אמנם אינה מודעת לנהלים ובין אם רק אמרה את הדברים, על מנת להרחיק עצמה מהמחדל שהתרחש בהקשר זה. מטבע הדברים, בשל מחדלה החמור של גרגיר, המידע לא תועד וגם לא הועבר לקצינה הממונה, באני.

200. גם עדותה של באני, בהקשר זה, מטרידה ביותר. העובדה כי קצינה, ראש מדור חקירות, אינה רואה כל פסול בשיחה בין משפחות של קטינות שעומדות לפני מסדר זיהוי מלמדת, כי אינה מבינה כלל את הליך הזיהוי ואת חשיבות הגינותו. יש בכך כדי ללמד כי גם אינה מבינה את החשש לפגיעה במהימנות הזיהוי והחשש לזיהומו. יתר על כן, ככל שגרגיר לא ידעה את באני בדבר ההתרחשויות שעניין בשיבה המשותפת של המשפחות ובעיון בתמונות, הרי שהדבר מלמד כי המעורבים כלל לא ייחסו חשיבות להתרחשות החריגה ולהשלכותיה.

201. גם עדותו של וונה מטרידה. וונה ערך את המסדרים, הוא ידע לפני עריכתם כי המשפחות משוחחות ביניהן, ולמרות זאת הוציא את הליך הזיהוי אל הפועל. יתר על כן, למרות דברים אלו, הקטינות לא נשאלו, לפני הזיהוי, מה דובר בין המשפחות. לא למותר לציין, כי לא ניתנו הנחיות למשפחות שלא לשוחח ביניהן על הנושאים הרלוונטיים לחקירה.

202. גם עדותה של חוקרת הילדים, מנשאוף - קשה. חוקרת ילדים צפתה באירוע חריג ביותר שבו יושבות משפחות של קטינות יחדיו בסמוך למסדר זיהוי ומעיינות בתמונה בפייסבוק והיא מבינה שמדובר בתמונה של הנאשם. גישתה כי היו במקום שוטר או שוטרת, ולפיכך לא תיעדה את הדברים גם היא מעוררת אי נוחות, משום שניתן לצפות מאיש מקצוע, כי ייתן דעתו להשלכות מעשים חריגים הנעשים כחלק מחקירה. לא זו אף זו, מנשאוף ערכה השלמת חקירה לאחר המסדר ולא מצאה לנכון לשאול שאלה כלשהי את ב' בדבר השיחה בין

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

המשפחות ובדבר הצפייה בתמונות, גם לא כאשר נתקלה בפער גדול בין התיאור שמסרה ב' בדבר צבע שיערו של הנאשם לפני ואחרי מסדר הזיהוי. למעשה, בשל הערכתה כי אינה יכולה להעריך את מהימנות הזיהוי, היתה חייבת לברר בהשלמת חקירה את הפרטים הנוגעים להתנהלות חריגה זו.

203. הנה כי כן, התרחשויות חריגות ליוו את מסדר הזיהוי בו נטלה ב' חלק. בכלל זה, ב' והוריה ישבו גם ג' והוריה לפני מסדר הזיהוי והן שוחחו על החקירה. יתר על כן, המשפחות עיינו יחדיו בתמונות בפייסבוק. אכן, קיים קושי מובנה לקבוע באופן חד משמעי, כי העיון בפייסבוק היה לפני המסדר. אולם, אין כבר מחלוקת ממשית כי פרטיו של הנאשם היו בידי המשפחות לפני המסדר ואין לדעת לאיזה מידע במדויק נחשפו הבנות. המשטרה לא מנעה את המפגש בין המשפחות וגם לא ציינה בפניהן כי אסור להן לשוחח על מושא החקירה. אולם, חמור מכך, איש מהשוטרים שידע על ההתרחשויות בזמן אמת ועוד לפני מסדר הזיהוי, לא מנע את ההתרחשויות, וגם לא פעל לתיקון ההשלכות. איש מהשוטרים גם לא תיעד את ההתרחשויות החריגות, ואלמלא התיעוד של בא כוח הנאשם, המידע כלל לא היה מגיע לבית המשפט. יודגש, כי גם לאחר שבא כוח הנאשם דאז התריע על השיחה בין המשפחות לפני מסדרי הזיהוי, לא טרח מי מהשוטרים למנוע את המשך השיחה לאחר המסדר. המתלוננות גם לא נשאלו לפני הזיהוי מה דובר בין המשפחות ואם עיינו בתמונות החשוד, וזאת למרות שגם פרט זה היה בידיעת המשטרה. גם לאחר הזיהוי, חוקרת הילדים לא שאלה את הבנות שאלה כלשהי בקשר לכך.

204. ייתכן, שדי בהתרחשויות חריגות אלו כדי להוביל לזיהום הזיהוי. עם זאת, גם אם אין מובילות לפסילת הזיהוי הרי שיש בהן כדי להשליך באופן ממשי על מהימנותו. משמע, שיחה בין הוריהן של קטינות והקטינות עצמן על האירועים לפני הליך הזיהוי מעוררת חשש לזיהום הזיהוי. לא כל שכן, אם הוחלפו פרטים על החשוד וצפו בתמונות, שהרי אז החשש לזיהום הופך לזיהום ממשי. על הצפייה בתמונות של הנאשם יפורט עוד להלן בדיון על תלונתה של ג'.

תלונתה של ג' והשלכתה על האירועים מושא כתב האישום

205. כאן המקום להתייחס להליך הזיהוי שבו נטלה חלק ג', קטינה נוספת שהתלוננה כי בוצע בה מעשה מגונה, ולהשלכות של הליך זיהוי זה על החקירה.

206. כאמור, המשטרה חשדה כי הנאשם ביצע עבירות מין כלפי ג' והזמינה גם אותה למסדר זיהוי. אין מחלוקת כי ג' לא זיהתה את הנאשם ומטעם זה לא הוגש כתב אישום נגד הנאשם בגין המעשים שעליהם דיווחה ג'. יתר על כן, בעקבות היעדר הזיהוי הופסקה חקירת האירוע שעליו דיווחה ג'.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

207. עוד אין מחלוקת, כפי שכבר פורט, כי ב' ומשפחתה ניהלו שיחה עם ג' ומשפחתה קודם להליכי הזיהוי ואחריו.

208. מספר התרחשויות נוספות קשורות למסדר הזיהוי בו נטלה ג' חלק ויש להן השלכה על האירועים מושא כתב האישום.

היכרות אפשרית בין ג' והנאשם –

209. וונה, אשר ערך את מסדר התמונות, ציין בדו"חות שערך כי שאל הן את ב' והן את ג' אם הן מכירות את החשוד – קודם לעריכת מסדר הזיהוי - והן ענו שלא (ת/32, ת/33, בסעיף 3). בעדותו מסר, לעומת זאת, כי בעת ששאל את ג' אם היא מכירה את החשוד השיבה כי היא מכירה אותו וכי ראתה אותו בכמה הזדמנויות. לאחר שנשאל מדוע רשם כי אינה מכירה אותו, ציין כי ראה בדבריה שאינה מכירה אותו אישית בגדר תשובה שלילית, וזאת למרות ש- ג' אמרה שהיא מכירה את החשוד. וונה לא סיפק הסבר ממשי, מדוע לא רשם את הדברים כהווייתם ומדוע יצר את הרושם בדיווח שערך, כי ג' כלל אינה מכירה את החשוד (פרוטוקול הדין, בעמ' 303).

וונה אישר בעדותו, כי היה מקום לשאול את ג' היכן ראתה את החשוד, וככל שראתה את החשוד בפייסבוק לפני המסדר, יש בכך כדי לפגוע במהימנות הזיהוי (שם, בעמ' 303). וונה הוסיף, כי למיטב זכרונו, ג' אכן אמרה שהיא ראתה את החשוד בבית כנסת או בשכונה ותיארה פרטי לבוש. עם זאת טען, כי לא היה צריך, באותה העת, להוסיף שאלות על מקום ההיכרות "כי לא היה חשד לשיבוש" (שם, בעמ' 305 – 307).

210. בגרסתו של וונה באשר להיכרות האפשרית בין ג' לנאשם נמצאו מספר קשיים. כאמור, וונה ציין בדו"ח שרשם, ברחל בתך הקטנה, כי ג' אינה מכירה את החשוד, וזאת למרות שבעדותו הסתבר כי דווקא מסרה שהיא מכירה אותו. וונה מסר בעדותו, כי ג' מסרה כי ראתה את החשוד בבית כנסת או בשכונה, למרות שאין כל תיעוד בדו"חות שנערכו, כי ג' מכירה את החשוד וכי מסרה פרטים על אודות היכרות זו. יתר על כן, מהדו"חות עולה, כי ג' כלל לא נשאלה על המקום בו ראתה את החשוד. לא זו אף זו, וונה לא סבר, כי יש מקום לדווח למאן שהוא על דבריה של ג' או לברר את מקורם. למעשה, דבריה של ג' כי היא מכירה את הנאשם עולים בקנה אחד עם עדותה של ש', שכבר תוארה, כי היה בידי משפחתה של ג' מידע על זהות הנאשם לפני המסדר.

הקשר בין הוריה של ג' והוריה של ב', עיתוי הגשת תלונתה של ג' –

211. ג' הגישה את תלונתה במשטרה כחודש לאחר המועד הרלוונטי לאירוע מושא תלונתה.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ה', אמה של ג', העידה כעדת הגנה ומסרה, כי הגיעה להגיש תלונה במשטרה נגד הנאשם, לאחר ששמעה, כי "אותו דבר אבל יותר" קרה ל-ב'. לדבריה, ש' היא חברתה הטובה ביותר ובנותיהן חברות. עוד ציינה, כי ב' סיפרה את שאירע לה לחברותיה. עוד מסרה, כי כחודש לאחר האירוע ש' אמרה לה שתפסו את הפוגע ולפיכך פנתה למשטרה. כן ציינה, כי לא מצאה לנכון לפנות קודם לכן "כי לא ידעו מי זה". לטענתה, היא יודעת "בוודאות" מי פגע בבתה וב-ב', מתוך התיאור של ג' שראתה אותו במעבר חצייה ביום שבו ב' נפגעה, ובעת שהיתה עם שני קרובי משפחה. לאחר מכן תיקנה ואמרה כי לא ידעה שמדובר בנאשם, אולם מדובר היה באותו תיאור. בתה תיארה אותו כבן אדם רזה, לבן, שיער שטני או שיער בהיר וכיפה על הראש. עם זאת, לא זכרה לומר מהו התיאור שמסרה ב'. עוד הוסיפה, כי בתה, ג', אמרה לה מייד לאחר המקרה כי ראתה את אותו אדם באחד מבתי הכנסת, וכאשר הגיעו לתחנת המשטרה, להגיש תלונה, ראו שם את הנאשם. ר' אמר לה "זה הבן אדם" ואחר כך התברר "שזה הוא" (שם, בעמ' 961 – 964, 968).

עוד הדגישה, כי ר' ידע במי מדובר לפי התיאור שמסרה הקטינה ותמונה שהיתה לו בראש ומשום שהנאשם היה אזוק (שם, בעמ' 966 – 967, 976). ה' אישרה כי אין לנאשם שיער בהיר (שם, בעמ' 966 – 967). לדבריה, בעת שהגיש את התלונה לא ידעה שהנאשם הוא מי שפגע בבתה וב-ב', אולם בעת שהיו בתחנת המשטרה, ועוד קודם לזיהוי, כבר ידעו את שמו של הנאשם (שם, בעמ' 974 – 975).

ה' הוסיפה, כי בתה "התבלבלה" במסדר הזיהוי בשל נוכחות ארבעה מבוגרים, אולם היא זיהתה לאחר מכן את הנאשם בתמונות שהציגה לה "במסדר זיהוי מאולתר" מדף הפייסבוק של הנאשם. ה' אישרה כי הגיעה יחד עם משפחתה של ב' למסדר הזיהוי והמשפחות המתונו יחדיו עם הקטינות זמן רב עד שנכנסו למסדר (שם, בעמ' 965 – 966, 969). לדבריה, לאחר שידעו את שמו של הנאשם, ובעת שהמתונו למסדר, הוציאו תמונה של הנאשם מהפייסבוק והסתכלו עליה יחדיו, אולם, לטענתה, לא הראו אותה לבנות לפני המסדר אלא רק אחרי (שם, בעמ' 969, 975).

ה' מסרה כי אינה מכירה את א' והיא לא יודעת על פגישה בין בן זוגה ובן זוגה של א'. לאחר מכן אמרה, כי היא יודעת על המקרה של א' "ממה שמדברים ביבנה", וכי היא מכירה את אד' בפנים (שם, בעמ' 971 – 972). כן ציינה, כי למרות דבריה של אד', לא היתה כל שיחה ביניהן (שם, בעמ' 973 – 974 ; נ/63).

212. ה' נשאלה על עיתוי הגשת תלונתה בהודעה שגבה ממנה השוטר רוני סגאוקר. בהודעה זו מסרה, כי לא הגישה תלונה במועד האירוע "כי לא חשבנו על זה גם כי לא היה כלום". ה' אישרה, כי הגיעו להתלונן בעקבות מה שאירע ל-ב' ובמיוחד "לפי התיאור לבוש וצעיר שכל

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

אחת תארה בנפרד". עוד מסרה בחקירה זו, כי ג' מכירה את החשוד מבית הכנסת, והיא אף ראתה אותו בשבת האחרונה בסמוך לבית כנסת ודיווחה על כך לאביה ולאחיה (נ/16, בעמ' 5 – 6). בה בעת ה' לא ידעה לומר איך יודעת שמדובר בנאשם כשהיא עצמה לא היתה שם.

213. הוריה של ג' לא נחקרו על אודות עיתוי הגשת תלונתה והטעם להגשת התלונה דווקא במועד זה כחודש לאחר האירוע. ההורים גם לא נחקרו על הטענה, כי ראו את הנאשם לפני מעצרו בבית הכנסת. כאמור, ג' והוריה נכחו בתחנת המשטרה בעת שגם ב' והוריה היו שם, אולם הם לא נחקרו על המידע שהוחלף ביניהם.

214. גרגיר העידה, כי מתלוננת נוספת אמנם הגיעה להגיש תלונתה במועד מעצרו של הנאשם ובאותו זמן ש-ב' והוריה הגיעו למשטרה. לטענתה, הואיל ו-ג' לא זיהתה את הנאשם, לא שאלה את הוריה על נסיבות הגשת התלונה (שם, בעמ' 531 – 532). גרגיר הוסיפה, שאמנם, ככלל, יש לברר בחקירה מדוע תלונה הוגשה באיחור ודווקא במועד מסויים. עם זאת, לדבריה, בהיעדר זיהוי לא היה צורך לבדוק זאת ולא היה המשך לחקירת תלונתה של ג' (שם, בעמ' 529 – 533).

לאחר שהוצגו לגרגיר דבריה של ה' כי המשפחות ישבו יחדיו, אישרה כי היה מקום להוסיף שאלות בהקשר זה, וכי ייתכן שעולה חשש לשיבוש הנובע מהקשר בין המשפחות (פרוטוקול הדיון, בעמ' 535). עוד ציינה כי אינה יודעת אם ישנן פעולות חקירה נוספות שהיו צריכות להתבצע. לדבריה, אם ג' לא זיהתה את הנאשם, משמע כי הנאשם לא ביצע את העבירה כלפיה ומעטם זה לא ביצעו פעולות חקירה נוספות (שם, בעמ' 538). בכלל זה, גם לא בדקו ולא חקרו את ג' בדבר טענתה בדבר זיהוי הנאשם בבית כנסת. גם לא נחקרו אביה או אחיה של ג' על הגרסה שהיא הצביעה בפניהם על החשוד (פרוטוקול הדיון, בעמ' 541). ג' והוריה גם לא נשאלו אם העבירו מידע על אודות אותו חשוד ל-ב' או למשפחתה.

215. ממכלול ראיות התביעה עולה, אפוא, כי ג' הגיעה למשטרה להגיש תלונה בעקבות תלונתה של ב'. משפחתה של ג' חשדה בנאשם טרם מעצרו והם הכירו אותו מבית כנסת. המשפחות הגיעו יחד להליך הזיהוי, ישבו ושוחחו קודם להליך הזיהוי. עם זאת, המשטרה לא חקרה את תוכן המידע שהועבר בין המעורבים בשתי התלונות. המשטרה גם לא חקרה אפשרות כי אדם אחר ביצע את העבירות כלפי ג', וזאת ש-ג' לא זיהתה את החשוד ואף מסרה פרטי זיהוי, שכלל אינם תואמים את הנאשם.

כאן המקום להוסיף, כי המחדל שבאי חקירת תלונתה של ג' חמור במיוחד, שכן חקירת תלונתה, ובעיקר בדיקת טענותיה כי היא מכירה את מי שפגע בה, יכולה היתה להוביל לממצאים בחקירת תלונותיהן של א' ושל ב'. ייתכן, כי אף היה מתגלה חשוד אחר מהנאשם.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

לא זו אף זו – לא נהיר כיצד ניתן ליישב בין דבריה של אד', כי שוחחה עם ה' ובעלה של ה' אף פנה לבעלה, עם דבריה של ה' כי לא היה כל קשר בין המשפחות. הסתירה שבין התיאורים מעוררת אי נוחות, שכן מי מההורים אינו דובר אמת.

216. כאן המקום להדגיש, כי מדבריה של ה' עולה כי עת הגיעו לתחנת המשטרה ראו את הנאשם ו- ר' אמר לה כי זה "הבן אדם". דברים אלו מתיישבים עם הקלטת החקירה ועם עדותו של הנאשם.

בשלב מסוים בהקלטת החקירה הראשונה שומעים מחוץ לחדר החקירות קול של ילדה האומרת "אבא". בשלב זה מוצא הנאשם מחדר החקירות ושומעים אדם אומר "הייתי שובר לו את השיניים" (ת/ב9, מונה 2: 21: 30). בעדותו הוסיף הנאשם, כי בעת שיצא לשירותים האדם שהיה שם צילם אותו. מדובר באדם המוכר לו מבית הכנסת, שאמר "מסריח" "הייתי שובר לו את השיניים", במקום היו עוד משפחות והמולה ואנשים אמרו לו "הנה הסוטה", "לך לעזאזל" (פרוטוקול הדיון מיום 18.7.19, בעמ' 803 - 804).

מכאן, כי בני משפחה של ג' נחשפו לנאשם עצמו, שעמו יש להם ול-ג' היכרות קודמת.

217. הנה כי כן, צירוף הנסיבות מעורר חשש של ממש לזיהום החקירה בחשיפת מידע ותמונות של הנאשם בפני הקטינות לפני המסדרים, ובכלל זה: המידע שהיה בידי משפחתה של ג' על הנאשם, שעמו יש להם היכרות מבית כנסת, טרם המסדרים; החשיפה של ג' והוריה אל הנאשם עת הגיעו להגיש תלונה; החברות בין ש' ובין ה' והגשת התלונה של ג' בעקבות התלונה של ב'; הישיבה המשותפת של המשפחות לפני מסדר הזיהוי והשיחה ביניהן; הימצאות תמונת הנאשם מהפייסבוק אצל המשפחות ועיון של הקטינות בתמונה זו.

מהימנות הליך הזיהוי באישום השני – סיכום ביניים

218. גם לבחינת מהימנות הזיהוי באישום השני מספר נדבכים.

219. נדבך ראשון גם באישום השני עניינו בפערים שנמצאו בתיאור הפוגע על ידי ב' ובשינויים שחלו לאורך הזמן. גם כאן, נמצאו מספר פערים לעניין גילו של הפוגע, גובהו וצבע שיערו. אכן, הפערים שנמצאו לעניין גילו וגובהו של הפוגע אינם מהותיים, ובפרט בהינתן גילה הצעיר של ב'. עם זאת, הפער לעניין צבע שיערו של הפוגע הוא מהותי ויש להניח כי גם ילדה בת 7 יודעת להבחין בין צבע שיער בהיר, בלונדיני או שטני, כתיאורה הראשוני, ובין צבע שער כהה – שחור, כפי שתארה לאחר מסדר הזיהוי. לפער זה בתיאורים שמסרה ב' ישנה השלכה בהערכת מהימנות הזיהוי ויש בה כדי לפגוע במשקלו (עניין קרן, בפסקה 52).

יתר על כן, לא ניתן להתעלם מהרושם, כי ייתכן שהשינוי שעבר התיאור שמסרה ב' נבע משיחות עם הוריה, או חמור מכך, מצפייה בתמונות של הנאשם קודם למסדר הזיהוי או

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

חשיפה לנאשם עצמו עת יצא מחקירתו. יתר על כן, העובדה כי פער זה לא נחקר כראוי על ידי חוקרת הילדים, מהווה פגם חמור בחקירה, משום שישנה משמעות קריטית לשאלה מדוע חל שינוי בתיאור שמסרה ב'. לא זו אף זו, גם התיקונים הנוספים שערכה ב' בתיאור הנאשם הגיעו דווקא לאחר שנערכו שיחות בינה ובין משפחתה. מכאן, שהפערים בין התיאורים שמסרה ב' לעניין תיאור החשוד אינם עומדים כשלעצמם, אלא יש בהם כדי להצביע על חשש לזיהום הזיהוי, בין באמצעות שיחות חוזרות עם בני המשפחה ובין באמצעות צפייה בתמונות של חשודים פוטנציאליים, בתמונות הנאשם או בנאשם עצמו, והכל בניגוד לכלל הבסיסי שלפיו אין לחשוף את העד לפניו של החשוד (**עניין קריב**, בעמ' 745).

220. נדבך שני עניינו בהתרחשויות החריגות שליוו את הליך הזיהוי על ידי ב'. כאמור, אין כבר מחלוקת כי ב' והוריה ישבו עם ג' והוריה לפני מסדר הזיהוי ושוחחו על החקירה. יתר על כן, למשפחות היה מידע בדבר זהות הנאשם קודם למסדרי הזיהוי והמשפחות עיינו יחדיו בתמונות בפייסבוק. מדובר אפוא במידע שעשוי היה להשפיע ולהשליך על הליך הזיהוי באופן הפוגע במהימנותו להבדיל ממידע שאינו קשור לאירוע (**עניין בן דוד**, בפסקה 24). המשטרה לא מנעה את המפגש בין המשפחות וגם לא ציינה בפניהן כי אסור להן לשוחח על מושא החקירה, ובפרט הואיל ומדובר בקטינות רכות בשנים (**עניין חן**, בפסקה 109; **עניין קובי**, בעמ' 781). אולם, חמור מכך, המשטרה אשר ידעה על ההתרחשויות בזמן אמת ועוד לפני קיום מסדר הזיהוי לא מנעה את ההתרחשויות, וגם לא פעלה לתיקון ההשלכות. איש מהשוטרים גם לא ערך תיעוד של ההתרחשויות החריגות. למעשה, המתלוננות גם לא נשאלו לפני הזיהוי מה דובר בין המשפחות ואם עיינו בתמונות החשוד, וזאת למרות שגם פרט זה היה בידיעת המשטרה. המתלוננות גם לא נשאלו על כך לאחר הזיהוי על ידי חוקרת הילדים, אשר היתה, גם היא, מודעת להתרחשויות.

221. נדבך שלישי עניינו בזיהוי שנערך על ידי ג'. ככל ש-ג' הכירה את הנאשם קודם לזיהוי, מתעצם החשש, כי בשיחה בין ב' ומשפחתה ובין ג' ומשפחתה עבר מידע הנוגע לנאשם. וונה ציין כי ג' אינה מכירה את החשוד, וזאת בניגוד גמור לדבריה שלה. בכך יש משום מחדל חקירתי ממשי שאינו בגדר רשלנות גרידא. יתר על כן, לא זו בלבד שהיה על וונה לרשום כי ג' מסרה שהיא מכירה את החשוד, אלא שהיה מקום לערוך חקירות נוספות, בהקשר זה. המשטרה גם לא מצאה לנכון לחקור את הקשר בין הוריה של ג' והוריה של ב' ולא עמדה על משמעות הגשת תלונתה של ג' בעקבות הגשת תלונתה של ב'.

222. לכל אלו, יש להוסיף את הקושי המובנה בהערכת מהימנות הזיהוי באמצעות עדותה של חוקרת הילדים, אשר הדגישה כי כלל אינה יכולה להעריך את מהימנות הזיהוי. נוכח דברים אלו של חוקרת הילדים אין בפני בית המשפט, בנסיבות אלו, ראיה ממשית לעניין מהימנות הזיהוי. יתר על כן, נוכח ההתרחשויות החריגות במפגש שבין המשפחות ובאפשרות החשיפה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

לפניו של הנאשם, בין בתמונה ובין הלכה למעשה, לא ניתן להסתפק בהתרשמות של בית המשפט במהימנות הזיהוי מתוך תיעוד ההליך. למעשה, קשה להלום כיצד ויתרה התביעה על עדותה של ב' בנסיבות אלו. ממילא, גם לא ניתן היה לחקור נגדית את חוקרת הילדים על סוגייה שכלל לא נדרשה לה בחוות דעתה. מכאן, שמשקל הזיהוי על ידי ב' נפגם באופן משמעותי, שכן למעשה לא הובאה בפני בית המשפט ראיה בדבר מהימנות הזיהוי.

223. כאן המקום להתייחס לראיית הסיוע הנדרשת לעדותה של ב' באמצעות חוקרת הילדים, לפי סעיף 11 לחוק הגנת ילדים. נוכח המסקנה שאליה הגעתי בדבר הקושי לייחס משקל של ממש לזיהוי שנערך על ידי ב', אין עוד צורך להמשיך ולדון בראיית הסיוע. עם זאת, גם אם הייתי מייחסת משקל ממשי לזיהוי שנערך על ידי ב', שלא נבדק כלל במבחני המהימנות – הואיל וחוקרת הילדים לא נדרשה למהימנות הזיהוי – הרי שהיתה נדרשת ראיית סיוע ממשית, מהותית ומחוזקת, בנסיבות אלו. כל זאת, נוכח הכלל כי משקלו של הסיוע תלוי במשקלה של העדות הבסיסית הצריכה סיוע והוא עומד ביחס הפוך למשקלה (ע"פ 7832/04 פלוני נ' מדינת ישראל (4.5.06)). ראיית סיוע משמעותית – אין, כפי שיפורט עוד בהרחבה.

פרק רביעי: ראיות זיהוי - מחדלים ופגמים במהלך החקירה והמשפט

מחדלי חקירה באיסוף ראיות הזיהוי ואיתורם של חשודים – טענות הצדדים

224. התביעה טענה, כי לא נפלו מחדלים של ממש באיסוף ראיות הזיהוי ובאיתורם של חשודים וגם אם נפלו מחדלים כלשהם במהלך ניהול המשפט במסגרת השלמות החקירה, הרי שמדובר בטעויות בתום לב שאין להן השלכה של ממש על מכלול הראיות.

לטענת התביעה, גם אם ניתן היה לתעד בצורה מיטבית יותר את בדיקת המצלמות בסמוך למקומות בהם אירעו האירועים, הרי שאין מדובר בפגם מהותי היורד לשורשו של עניין ואין במחדל כדי להביא לזיכויו של הנאשם. כך גם באשר לבדיקות הפורנזיות, שגם אם ניתן היה לערכן ולתעדן בצורה מיטבית יותר, אין מדובר במחדל חקירה שמוביל לזיכויו הנאשם.

עוד טענה התביעה, כי אמנם מחיקת החיפוש בפייסבוק של אד' על ידי השוטר זרובימסקי – במסגרת השלמת חקירה – היא בגדר מחדל חקירה משמעותי. אולם לטענת התביעה, מדובר במחדל שאירע בתום לב. יתר על כן, הואיל ו-אד' לא חששה מהבדיקה בטלפון ובפייסבוק ונתנה הסכמתה ללא סייג, הרי שלא ניתן היה לצפות למצוא שם ממצאים שיובילו לזיכויו של הנאשם.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

225. באי כוח הנאשם טענו לעומת זאת, כי די במחיקת הסטוריית החיפוש שנערך על ידי אד' בדף הפייסבוק של הנאשם כדי לזכותו, משום שיש במחדל זה משום פגיעה משמעותית ומהותית בראיות שהיו יכולות לסייע לנאשם.

עוד טענו באי כוח הנאשם, כי נפל מחדל חמור בכך שהמשטרה לא תפסה את המצלמות החולשות על זירות האירועים. לטענתם, ישנן מצלמות רלוונטיות רבות ביחס שני האירועים מושא כתב האישום, וגם נתפס סרטון שכלל לא הוצג. מצלמה נוספת נמצאת בסמוך לביתה של ג'. לטענתם, תיעוד מבית עסק סמוך יכול היה להצביע על המעורב בשלושת האירועים.

כן הוסיפו, כי לא נערכו בדיקות פורנזיות בזירת האירועים במטרה לאתר את מבצע העבירה וגם לא נערכה כל בדיקה פורנזית ל-ב' שהיתה יכולה ללמד אם הנאשם מבצע העבירה, אם לאו. כן נפלו מחדלים חמורים בתיעוד הבדיקות שנערכו.

באי כוח הנאשם הוסיפו וטענו, כי המשטרה לא ביצעה פעולות חקירה כלשהן לאיתור חשודים נוספים. בין היתר לא בדקה האפשרות, כי אחר פגע הן ב-ג' והן המתלוננות הנוספות. המשטרה גם לא בדקה את תלונת אביו של הנאשם כי אחר היה מעורב באירועים.

מחדלים ופגמים בהליכי איתור וזיהוי במסגרת החקירה

226. כאמור, החקירה מוקדה בשני כיוונים מרכזיים: האחד, איתורו וזיהויו של החשוד; השני, חקירות הנאשם והודאתו.

227. כבר פורטו למעלה הקשיים הבלתי מבוטלים הנוגעים למהימנות ראיות הזיהוי. קשיים אלו אינם עומדים כשלעצמם אלא שהם קשורים בטבורם למחדלים ופגמים רבים שנמצאו הן במהלך החקירה, ואף במהלך המשפט, שיש להם השלכה על ראיות הזיהוי.

228. הדיון בחלק זה יתמקד במחדלי החקירה שעניינם בזיהוי הפוגע ובאיתורו של הפוגע – להבדיל ממחדלי חקירה שעניינם בחקירת הנאשם, שיידונו בהמשך. את המחדלים הקשורים בזיהוי ובאיתור ניתן לחלק ל-3 קבוצות עיקריות: מחדלים הקשורים לפעולות חקירה מהותיות שלא בוצעו ושמן הראוי היה לבצען; אי תיעוד פעולות חקירה מהותיות, שהיה צורך לתעדן; אי ביצוע ראוי של חקירות, לרבות השלמות חקירה שהמשטרה התבקשה לבצע במהלך המשפט עצמו.

229. לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי חלק מהמחדלים שעניינם בהליכי הזיהוי - וגם בהליכי חקירת הנאשם, כפי שעוד יפורט להלן - מקורם בעובדה, כי לממונה על החקירה, גרגיר, לא היה ניסיון של ממש בחקירת תיקי עבירות מין כה מורכבים.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

230. לדבריה של גרגיר, היא עברה השתלמות בנושא "עבירות מין" במהלך כשבוע בחודש יולי 2018, משמע מספר חודשים לאחר ניהול החקירה, ולא קיבלה כל הכשרה בנושא עבירות מין קודם לחקירת תיק זה. גם לא עברה כל הכשרה לשמש כחוקרת. עוד הוסיפה, כי עד לחקירת תיק זה, חקרה אך תיקים ספורים בעבירות מין. לאחר מכן דייקה ואמרה שחקרה תיק אחד בלבד, קודם לתיק זה, שעניינו עבירות מין בקטינים (פרוטוקול הדין, בעמ' 390 – 391, 395).

231. באני אישרה כי הכשרה לחוקרי עבירות מין אינה תנאי לביצוע התפקיד וחוקר מיומן יכול לחקור עבירות מין גם ללא הכשרה (שם, בעמ' 715). באני לא ידעה לומר כמה תיקי עבירות מין חקרה גרגיר, ולדבריה, תיק זה "בוודאות" אינו התיק הראשון שבו גרגיר חקרה תיקי עבירות מין (שם, בעמ' 716).

232. הנה כי כן, את החקירה הובילה חוקרת ללא ניסיון ממשי בחקירת עבירות מין, וזאת למרות מורכבות החקירה. כפי שעוד יתואר, החלק הראשון של החקירה – טרם מעצרו של הנאשם – נוהל בצורה חובבנית ומבלי שנערכו פעולות חקירה בסיסיות. פעולות רבות לא תועדו כפי הנדרש ופעולות מהותיות לא בוצעו כלל. החלק השני של החקירה – לאחר מעצרו של הנאשם – גם הוא סבל ממחדלים רבים, ובמקביל לוה בעודף מוטיבציה להביא את הנאשם לדין ולא לחקור ולבדוק כיוונים נוספים או קשיים שהיו בתיק.

מחדלים שעניינם במצלמות, סרטונים ותמונות

233. בסמוך לביצוע העבירות, לא היה בידי המשטרה מידע כלשהו בדבר זהות הפוגעים. מכאן, שלו איתרה המשטרה סרטונים מצלמות סמוכות לאזורי הפגיעה בקטינות ומועדים קרובים, היה בכך הן כדי לסייע לאיתור הפוגע ולזיהויו והן כדי לבסס את החשד שעמד נגד הנאשם ולחלופין - להפריכו. לרוב סרטונים לא נשמרים תקופה ממושכת ולפיכך, היה על המשטרה לחפש מצלמות וסרטונים במועד קרוב ככל הניתן לקבלת התלונות..

234. כפי שיפורט, ישנן מצלמות הסמוכות לזירות האירועים. אולם, התביעה לא הגישה סרטונים כלשהם ממקומות ומועדים הסמוכים לאירועים והסרטון היחיד ממקום ומועד סמוכים לאירוע הוגש על ידי ההגנה ולא היה מצוי בחומר החקירה (נ/1).

מחדלים באיתור מצלמות וסרטונים הרלוונטיים לאירוע מושא האישום הראשון -

235. ביום 8.5.19 הוגשה תלונתה של א' ומשפחתה. המשטרה הגיעה לביתה של א' שעה ו-14 דקות לאחר שהוריה של דיווחו למשטרה על הפגיעה. בהמשך לכך, נגבתה עדותה של אד', ובמהלך עדותה ביקשה לבדוק את המצלמות באזור בשל קיומה של מצלמה "בשביל הכניסה לבניין" (ת/13, נ/41).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

236. גרגיר, שכאמור היתה אחראית על החקירה, לא נתנה הוראות כלשהן לאיתור המצלמות. עם זאת, גרגיר מסרה בעדותה, כי נבדקו מצלמות ונעשו ניסיונות סריקה לאחר קבלת התלונה, אולם לא נמצא דבר (**שם**, בעמ' 598 - 599) בה בעת ציינה, כי אינה זוכרת שנתפסו מצלמות וגם לא ידעה להוסיף פרטים על הבדיקות שנערכו, למרות שציינה כי דיווח על מצלמות אמנם מצריך בדיקה (**שם**, בעמ' 552 - 553).

על המועד והמקום שבו נערכו ניסיונות לאיתור מצלמות ניתן ללמוד ממזכר שערכה גרגיר ביום 5.6.18, משמע כחודש לאחר הגשת התלונה. רק באותה העת פנתה גרגיר לערוך בירור לגבי המצלמות. לפי מזכר זה, התקשרה גרגיר אל אד' כדי לברר לאילו מצלמות התכוונה, אולם היא היתה בחדר יולדות ו-מ' מסר כי מדובר במצלמות ששייכות לתיווך (נ/25, ת/46). גרגיר לא שאלה באיזה משרד תיווך מדובר וגם לא ידעה לומר במהלך עדותה מדוע לא ביררה זאת. לדבריה, "רשמה את מה שרשמה". גם לא הובהר מדוע הדבר לא נבדק במועד מוקדם יותר (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 615 - 617). גרגיר מסרה כי אינה מכירה את הסרטון שהציגה ההגנה (נ/1).

גרגיר לא ידעה להסביר מדוע פנתה להוריה של א' בעניין המצלמות רק בחלוף חודש מהגשת התלונה ואם שוטרים פעלו לאיתור המצלמות בתקופה שחלפה מאז התלונה. גרגיר גם לא זכרה מדוע היה צורך לערוך המזכר ביום 5.6.18 אם אמנם נעשו ניסיונות לאיתור המצלמות בסמוך לאחר הגשת התלונה. עוד לא ידעה לומר מדוע במהלך החודש לא אותרה המצלמה שמיקומה המדויק נמסר על ידי אד' (**שם**, בעמ' 600). גרגיר גם לא ידעה לומר מתי בדיוק נערכו הבדיקות של המצלמות. תחילה ציינה כי מדובר במועד הסמוך לתלונה, ביום האירוע או ביום שאחריו. עם זאת, לאחר מכן מסרה כי זו הערכתה והיא אינה יודעת זאת באופן אישי (**שם**, בעמ' 613 - 614).

237. עדותה של גרגיר בנוגע לאיתור המצלמות מעוררת אי נחת רבה. מעדותה עולה, כי האחראית על החקירה לא ידעה כלל אילו פעולות בוצעו לאיתור מצלמות, אם בכלל, ולא עשתה דבר כדי להביא לאיתור ראיות כה חיוניות. עדותה גם מלמדת, כי למרות שהוריה של א' תיארו קיומן של מצלמות רלוונטיות ואף איתרו בעצמם סרטון, המשטרה לא אספה ראיות אלו ולא פעלה באופן מינימאלי על מנת לבדקן.

238. באני אישרה בעדותה את המחלל הקשור באיסוף המצלמות.

לדבריה, לאחר הגשת התלונה היה צורך לבצע באופן מיידי סריקות בשטח, תפיסת מצלמות שליחת מוצגים לבדיקה ובקשה לעריכת חקירת ילדים. באני לא ידעה לומר אם נתפסו מצלמות ומדוע לא נתפסו, וזאת למרות התיאור שמסרה אד' בחקירתה בדבר קיומן של מצלמות בסמוך למקום ביצוע העבירה. באני הוסיפה, כי בנסיבות אלו היה מקום לבקש

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מאנשי הזירה הטכנית או מהסיירים לתפוס את המצלמות באופן מיידי, וזאת משום שבדרך כלל לא נשמר תיעוד ממצלמות לאורך זמן וגם ישנה אפשרות שהסרטים יימחקו. בהקשר זה, אישרה כי בהגשת תלונה מאוחרת יש גם חשש לאי שמירת תיעוד ממצלמות. עוד הוסיפה, כי הנחיות לתפיסת מצלמות מתועדות ביומן או טלפונית או באמצעות מסרונים (שם, בעמ' 723 - 725). באני לא ידעה להסביר תחילה מדוע הפנייה של גרגיר לאיתור המצלמות בכתובת שמסרה אד' נערכה רק כחודש לאחר התלונה (שם, בעמ' 726 - 727). אולם, בהמשך טענה, כי ייתכן שהניסיון לאיתור המצלמות נבע מניסיון לקדם את התיק עם מעצרו (שם, בעמ' 728).

באני טענה, כי לא היה צורך לתפוס סרטון אם לא ראו בו את א', וזאת משום הגרסה כי עברה במקום עם החשוד. עם זאת, בהמשך חזרה בה וציינה, כי היה מקום לתפוס את הסרטון, ורק לאחר מכן לבדוק אם הוא רלוונטי. כן אישרה כי יש לערוך רישום בזמן אמת של תפיסת הסרטון, הכתובת, ובעליהם של המצלמות וציינה, כי אין זה תקין אם לא נערך רישום כזה (שם, בעמ' 727 - 728). עוד התייחסה להשלמה שנערכה ביום 23.10.18, משמע חודשים רבים לאחר האירוע, ובהיעדר תיעוד (נ/26). על השלמת חקירה זו נעמוד עוד להלן.

239. זרובימסקי, נציג היחידה הטכנית, יצא לזירה לאחר האירוע במטרה לאתר מצלמות.

לפי דו"חות הפעולה של זרובימסקי, ביום 9.5.18 יצא לחפש מצלמות אבטחה ... ביבנה. זרובימסקי, ציין באחד מהדו"חות שערך ביום 9.5.18, כי לא מצא מצלמות רלוונטיות (ת/35). כאן המקום לחזור ולהעיר, כי כתובתה של א' זרובימסקי לא ציין בדו"ח אם חיפש מצלמות בכתובות סמוכות. למעשה, זרובימסקי גם לא ציין בדו"חות הפעולה היכן בדיוק חיפש מצלמות, אם מצא מצלמות, ואם בדק את הרלוונטיות שלהן. זרובימסקי גם לא ציין אם ראה סרטונים כלשהם. בדו"ח נוסף שערך כחודש לאחר מכן ציין, לעומת זאת, כי צפה במצלמות אבטחה במשרד ..., אולם לא איתר דבר (ת/37).

בעדותו מסר זרובימסקי, שבעת שציין שלא מצא מצלמות, כוונתו היתה שלא מצא מצלמות רלוונטיות, אולם אין משמעות הדבר כי לא מצא מצלמות כלל, וייתכן שהיו מצלמות שלא היו "מכוונות החוצה" (פרוטוקול הדיון, בעמ' 357). עוד הוסיף, כי צפה בסרטונים מתוך מצלמה בתיווך וגם ראה מצלמה ..., למרות שלא ציין זאת בדו"חות הפעולה. לדבריו, המצלמות היו פנימיות והסרטונים לא רלוונטיים, ומכאן שלא ציין מידע זה (שם, בעמ' 362). זרובימסקי אישר, כי למרות שלא רשם כל מזכר בזמן אמת על צפייה בסרטונים, רשם מזכר כזה בדיעבד, ביום 5.6.18 (ת/37). עוד הוסיף, כי היה במקום יחד עם רכז המודיעין, לילאי, ומשום שלא ראו דבר במצלמות לא רשמו על כך דו"ח פעולה (שם, בעמ' 365). זרובימסקי לא הסביר את הנסיבות שבהן נדרש לערוך מזכר בדיעבד. זרובימסקי אף טען, כי אין כל קשר בין רישום הדו"ח שלו ובין מידע שקיבלה גרגיר מ-מ', באותו מועד ממש, בקשר למצלמות התיווך

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

(פרוטוקול הדיון, בעמ' 371). זרובימסקי שלל אפשרות כי העביר למתלוננים סרטונים (שם, בעמ' 374).

כאמור, למרות שזרובימסקי צפה בסרטונים, הוא לא מצא לנכון לתפסם. לאחר שהוצג לזרובימסקי סרטון ממצלמת התיווך (נ/1) טען, כי לו היה מדובר בסרטון מהמועד והשעות הרלוונטיות, היה תופס סרטון זה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 366).

240. זרובימסקי לא כלל בדו"חות הפעולה שלו פרטים רלוונטיים רבים. הוא לא ציין כלל שיצא עם לילאי לחפש מצלמות. הוא לא כלל בדו"חות מידע על המקומות שבהם חיפש מצלמות. הוא לא ערך דו"ח בזמן אמת על מציאת מצלמות ועל צפייה בסרטון וגם בדו"ח שערך בדיעבד לא ציין שהיה במקום עם לילאי. גם לא ציין בדו"ח מה ניתן היה לראות ומדוע לא ניתן היה לראות בסרטון, להערכתו, מידע רלוונטי. הדו"ח גם לא כולל כל הסבר בדבר הנסיבות שבהן נערך הדו"ח בדיעבד, לאחר כחודש, ומי דרש ממנו לערוך הרישום.

241. אסף לילאי, המשמש כרכז מודיעין בתחנת המשטרה ביבנה, זומן כעד הגנה. בתיק אין כל דו"ח פעולה או מזכר שערך. בעדותו מסר, כי במועד קבלת התלונה, התלווה לחוקר הטכנולוגי ויצאו יחדיו למקום האירוע על מנת לבדוק אם ישנן מצלמות. לדבריו, היו בשני משרדי תיווך, האחד, ... והשני באזור מקום המגורים. במצלמות חיפשו את הילדה ואירועים חריגים, אולם הוא לא ידע לומר אם נתפסו מצלמות. לדבריו, לא היתה סיבה לרשום דו"ח פעולה, משום שאך התלווה לחוקר הטכנולוגי (שם, בעמ' 945 - 947). לילאי הדגיש כי לא אסף את המצלמות או הסרטונים משום שזה היה תפקידו של זרובימסקי, אולם לא מסר הסבר כלשהו מדוע מצלמות או סרטונים לא נאספו. עם זאת, אישר כי צפה עם זרובימסקי במצלמות. לדבריו, לא היה אירוע בו עלה חשד במהלך הצפייה בסרטונים (שם, בעמ' 951, 960). לילאי הוסיף, כי אינו מעדכן אזרחים בדבר פעולות החקירה שלו. כל זאת, בניגוד לעדותה של אד' כי לילאי עדכן אותה בדבר צפייה במצלמות (שם, בעמ' 952 והשווה לעמ' 50).

242. הנה כי כן, אין כבר מחלוקת כי זרובימסקי ולילאי אכן צפו במצלמות אבטחה, סברו שאין בהן מידע רלוונטי, ולא תפסו את המצלמות (ת/52).

243. היעדר בדיקה של מצלמות הסמוכות לזירה, שעליהן דווח על ידי אמה של המתלוננת, מהווה מחדל חקירה חמור, שיש בו פוטנציאל לפגיעה בהגנת הנאשם, וזאת מעבר לפגיעה המובנית והברורה באפשרות לברר את תלונתה של המתלוננת. גם אם נעשה ניסיון לאיתור מצלמות בכתובת אחרת, אין בכך הסבר למחדל החמור שבהתעלמות מהפנייה של אד' למצלמה ספציפית. טענתה של א' באני כי ייתכן שנערכו פעולות קודמות לאיתור מצלמות בסמוך לכתובתה של א' אינה אלא בגדר משאלת לב שאין לה כל תיעוד בתיק. המחדל בהיעדר איתור של המצלמה הספציפית בזמן אמת מנעה בדיקת אפיקי חקירה, איתור חשודים או נוספים

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

והפרכת האפשרות כי הנאשם היה מעורב במעשה. למחדלים שנפלו בקשר למצלמות במהלך ניהול החקירה נוספו מחדלים נוספים שאירעו במהלך ניהול המשפט, אשר ידונו עוד להלן.

פעולות חקירה שבוצעו על ידי הוריה של א' לאיתור מצלמות וסרטונים -

244. בשל מחדליה של המשטרה פעלו הוריה של א' לאיתור מצלמות וסרטונים, כפי שניתן ללמוד מעדויותיהם.

245. מ' מסר בעדותו, כי פעלו לחיפוש סרטונים אצל בעלי עסקים סמוכים. לדבריו, פנה לתיווך באמצעות חברו, בנו של המתווך, וביקש לצפות במצלמות שבעסק. עוד מסר, כי לאחר פנייתו למתווך, מסר הלה או בנו, כי המשטרה כבר נטלה את הסרטון. מטעם זה לא סבר, כי עליו להפנות הסרטון למשטרה. עוד הוסיף, כי חיפש סרטונים משעות רלוונטיות לאירוע ומצא סרטון מתאים. עם זאת, לדבריו לא ניתן היה לזהות את הדמות שרואים בסרטון ומכאן שלא היה עוד צורך בו (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 135). מ' לא סיפר תחילה כי העתיק הסרטון, אולם לאחר מכן אישר ואמר כי שמר את הסרטון אצלו על מנת לראות אם הוא מתאים לתיאור שמסרה א' (**שם**, בעמ' 136). מ' הדגיש כי לא צפה בתמונות נוספות של חשודים פוטנציאליים באותו היום (**שם**, בעמ' 137). מ' לא ידע לומר מדוע היה צורך בצילום הסרטון אם היה כבר בידי המשטרה (**שם**, בעמ' 138).

246. אד' מסרה בעדותה, כי חוקר מודיעין בשם אסף (לילאי – א.פ.), מסר להם כי נמצא סרטון, ובעקבות זאת הלכה עם בן זוגה למשרד התיווך. לדבריה, הסרטון מצוי בידי המשטרה. לאחר מכן ציינה, כי בעלה צילם את הסרטון מתוך המצלמה. עוד הוסיפה כי הסרטון לא רלוונטי משום שתיעד "שעה לא נכונה" (**שם**, בעמ' 55).

247. כאן המקום לציין, כי ישנם מספר פערים בעדויות הוריה של א' באשר לנסיבות איתור הסרטון ובאשר לסרטון עצמו. כך למשל, גרסתה של אד' כי הסרטון לא רלוונטי משום שהשעה לא מתאימה לאירוע סותרת את גרסתו של מ' כי השעה דווקא התאימה אולם החשוד לא נראה בבירור. יתר על כן, למרות שתחילה מסרה אד' כי המשטרה היא שהפנתה אותם לקיומו של סרטון, מ' מסר, לעומת זאת, כי הם אלו שהפנו את השוטר לסרטון זה. למעשה, אד' אישרה בהמשך עדותה, שכפי שמסרה בחקירתה, כי דווקא היא שהפנתה את המשטרה לקיומו של סרטון (**שם**, בעמ' 55).

248. כך או כך, העיקר הוא שנמצא סרטון על ידי הוריה של א' מאזור ומשעה סמוכים למקום האירוע וסרטון זה הובא לידיעת המשטרה (נ/1). דא עקא, כי סרטון זה לא הוכלל בחומר החקירה וממילא לא נעשו פעולות חקירה כלשהן בקשר לסרטון, כמו למשל ניסיון לאתר את האדם שנראה בסרטון או בדיקה מדוקדקת וממצא ברור באשר לשעת הסרטון. גם כאן, אי

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בדיקת הסרטון בזמן אמת מהווה מחדל חקירתי חמור, משום שייתכן שהיה בו כדי לסייע באיתור הפוגע או בהפרכת האפשרות כי הנאשם הוא שביצע את המיוחס לו.

249. צפיתי בסרטון שהגישה ההגנה (נ/1) ובו נראה אדם כלשהו בסמוך למקום האירוע מושא האישום הראשון ובמועד סמוך, השובש בגדים שחורים. הסרטון מטושטש וקשה לזהות את האדם. המדובר בסרטון ממשרד התיווך של ארז פיניש, המצוי מול ביתה של א', כפי שגם העידו הוריה. הסרטון הוצג ל-א' במהלך עדותה והיא העידה כי ראתה את הסרטון בטלפון של אביה. כן אמרה כי "זה הבן אדם שעשה לי את האירוע" וכי היא בטוחה בכך (פרוטוקול הדיון, בעמ' 20).

קיומו של סרטון אצל משפחתה של א' ובו תמונה של אדם שיכול וביצע את המעשה המגונה, אשר לא נמצא בידי המשטרה, מהווה מחדל חמור. אולם, למעלה מכך, ייתכן וסרטון זה יכול היה לסייע בחקירה. כך למשל, יכול וזיהויו של האדם על ידי א' כבר בחקירה, היה מוביל לפעולות חקירה נוספות, כמו למשל עיבוד של הסרטון, טיוב התמונה ופעולות להקפאת תמונות מתוך הסרטון באופן שיסייע בזיהוי. ייתכן גם שניתן היה לערוך השוואת מעבדה בין מאפייני האדם הנראה בסרטון ובין הנאשם. כל זאת לא נעשה בהיעדרו של הסרטון מחומר החקירה.

המשטרה גם לא פעלה לאיתור מצלמות וסרטונים הקשורים לתפיסת הנאשם -

250. כפי שכבר פורט, ישנה מחלוקת של ממש בשאלה אם האדם שעליו הצביעה א', יום קודם לתפיסת הנאשם, הוא אכן הנאשם. מכאן, שגם בהקשר זה, סרטונים ממקום האירוע יכולים היו לסייע בבירור האמת. למרבה הצער, גם כאן, לא פעלה המשטרה כראוי לאיתור מצלמות וסרטונים ממקום האירוע ומהמועד הרלוונטי.

גם בעניינה של ב' לא פעלה המשטרה לאיתור מצלמות וסרטונים -

251. לפי דו"ח פעולה של איל פרג', יצא לבצע סריקות ב... ובסמוך לו לאיתור החשוד ולמצוא מצלמות. לפי דו"ח הפעולה היה ביחד עם השוטרת לילך בן סימון (ת/27).

בעדותו מסר פרג' תחילה כי לא איתר מצלמות, כפי שציין בדו"ח. דא עקא, כי מתמונות שהציג בא כוח הנאשם עולה, כי ישנו מספר לא מבוטל של מצלמות באזור (נ/21). בהמשך לכך, הודה פרג' כי אכן ישנן מצלמות במספר עסקים ב..., כפי שידוע לו מאירועים אחרים. בה בעת, לא היה בידו להסביר מדוע לא איתרן ולא בדקן (פרוטוקול הדיון, בעמ' 288). פרג' אף אישר כי בדיקת מצלמות בזמן אמת יכולה היתה לסייע באיתור החשוד הרלוונטי (שם, בעמ' 289).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

252. זרובימסקי אמנם ציין בדו"ח פעולה, כי בחיפוש ב..., לא נמצאו מצלמות אבטחה רלוונטיות (ת/36). בה בעת, כפי שכבר פורט, גם בעניינה של ב' הדגיש, כי כוונתו לכך שלא מצאו מצלמות רלוונטיות וייתכן כי היו מצלמות במקום. בה בעת, זרובימסקי לא ידע לציין היכן במדויק חיפשו מצלמות, אם מצאו מצלמות כלשהן ואם עיינו בצילומים (פרוטוקול הדיון, בעמ' 357).

253. לעומת זאת, קאשי, אשר היה מעורב בחקירת האירוע מושא האישום השני, דווקא דיווח כי איתר מצלמות הרלוונטיות לאירוע ואנשי קשר והעביר את המשך סוגיית איתור המצלמות לבאני (נ/36). מכאן, ישנה אפשרות, כי בניגוד לטענתו של זרובימסקי, אותרו מצלמות רלוונטיות.

254. באני לא ידעה לומר בעדותה מה נעשה עם המידע שקיבלה מקאשי. בעדותה טענה אמנם, כי "יש להניח" שאכן פעלה לפי דו"ח זה, וכי בדרך כלל היא נותנת לאנשי זי"ט הנחיות טלפוניות והם רושמים דו"ח (פרוטוקול הדיון, בעמ' 732). בה בעת, באני לא ידעה לומר אם נתנה הנחיות במקרה הנדון ומה נעשה בקשר להנחיות אלו. לדבריה, בכל מקרה מצופה היה מחוקרי זי"ט לתפוס את המצלמות ולהביאן למשטרה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 733).

255. כאמור, אין בחומר החקירה כל דו"ח פעולה, לפיו באני פעלה למתן הנחיות לאיתור המצלמות ואנשי קשר, או לפיו אנשי זי"ט פעלו לפי ההנחיות. אין גם תיעוד כי מאן דהוא פגש את אנשי הקשר הנדרשים. יתר על כן, כפי שכבר הודגש, לא נתפסו כלל מצלמות או סרטונים גם בקשר לאירוע מושא האישום השני.

גם כאן, יש להתייחס לפעולות שביצעו הוריה של ב' בקשר לתפיסת מצלמות וסרטונים -

256. ש' מסרה בעניין זה, כי פעלה באופן עצמאי בניסיון לאתר תצלומי אבטחה מקרבת המקום, ובכלל זאת חיפשו מצלמות באזור אצל השכנים ואצל בעל חנות שווארמה בשם "תומר הקולומביאני". לדבריה, תומר אמר כי שוטרים כבר היו אצלו "ולקחו או שישבו ובדקו". כן הוסיפה, כי שוטר התקשר אליה, מסר שהוא מחפש סרטונים ולפיכך חדלו מהחיפוש. שוטר זה גם העביר לה תמונה של חשוד עם חולצה כחולה. כן ציינה, כי הראתה ל-ב' את התמונה, אולם היא אמרה לה "מה פתאום זה מבוגר" וגם "היה שחום וההוא היה בהיר" (שם, בעמ' 192 – 193).

257. גם בקשר לאירוע מושא האישום השני בוצעו, אפוא, פעולות חקירה לאיתור סרטונים שלא תועדו, ובכלל זאת נתפס סרטון או שנבדק ולא נתפס, והוא לא נמצא בחומר החקירה. מדבריה של ש' אף עולה, כי הוצגה לה תמונה מתוך סרטון שנתפס. גם הצגת תמונה זו אינה מתועדת כלל בחומר החקירה, ובכלל זאת, לא נהיר מהיכן נתפסה התמונה, האם מתוך

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

סרטון או תמונה, ומדוע לא נשמרה התמונה שהוצגה. המחדלים בקשר לחיפוש ותפיסת סרטונים גם באישום השני יורדים לשורש העניין, משום שייתכן והיה בהם כדי לסייע לחקר האמת ולהגנת הנאשם.

המשטרה גם לא פעלה לאסוף מצלמות נוספות שהיו באזור -

258. מספר עדי הגנה העידו על קיומן של מצלמות בסמוך לזירות האירועים, אולם, למרבה הצער המשטרה לא פעלה לאסוף אף לא אחת ממצלמות אלו הקיימות באזור ובסמוך לזירות האירועים מושא שני האישומים.

259. תומר בן חמו העיד ומסר שיש לו 5 – 6 מצלמות ב..., האחד לכיוון מעבר החצייה והשני לכיוון הכניסה. לדבריו, הגיע שוטר לראות את המצלמות במקום העסק והוא אינו זוכר למה זה קשור. זה היה לפני למעלה משנה. השוטר בדק את המצלמות ואין לו מושג מדוע. במהלך העדות התברר, כי העד מיודד עם משפחתה של ג'. (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 941 – 943).

260. עוד העיד בנימין נעים, איש ועד הבניין ... בעדותו העיד, כי התקין סביב הבניין שמונה מצלמות לצרכי ביטחון, מתוכן חמש פונות החוצה. לדבריו, הבניין לידו הוא ב... ואין מספר ... אחת המצלמות פונות לכיוון ... , אולם אף אחת מהמצלמות לא קולטות את בניין 43 אלא רק את החנייה. עוד ציין, כי באחת השבתות הגיעו שוטרים ושאלו אם הוא אחראי למצלמות וביקשו לראות את תוכן המצלמות. לדבריו, ביקש צו מבית המשפט והשוטרים לא הציגו צו ועזבו את המקום. עוד הוסיף, כי התקין מצלמות בחודש מאי 2017 והדבר אירע חודשים לאחר התקנת המצלמות, אולם הוא אינו זוכר מועד מדויק. לדבריו, ביקור השוטרים לא היה בשום אופן שנה לאחר התקנת המצלמות (**שם**, בעמ' 876 - 880). העד אישר קיומן של מצלמות בבניין שלו ובבניין לידו (נ/21).

העד נעים תיאר ביקור של שוטרים בשנת 2017 ומכאן שמדובר במועד שאינו רלוונטי לאירועים מושא כתב האישום ולחקירת האירועים. עם זאת, לא ביקור השוטרים הוא העיקר אלא אי בדיקת המצלמות על ידי השוטרים. מדובר במצלמות שחלקן פונה לכיוון ...

261. עוד העיד מיכה ביטון המתגורר ב... שהוא בניין צמוד ל... במתחם ישנם גם בניינים ... לדבריו, באחת השבתות, דפקו שוטר ושוטרת בביתו ושאלו אם הוא חבר בוועד ואם הם יכולים לצפות במצלמות. עוד ציין, כי מסר לשוטרים כי הוא שומר שבת וכי יחזרו במוצאי שבת. עוד הוסיף, כי יש שבע מצלמות בבניין ו-DVR ששומר סרטונים כחודש, שתיים מתוכן פונות ל... אולם, במוצאי שבת לא הגיע אף שוטר לבדוק זאת. לדבריו, אינו יודע עד היום במה מדובר וגם אינו מכיר את הנאשם ומשפחתו. ביטון הוסיף, כי המקרה אירע לפני כשנה וחצי –

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

שנתיים, אולם הוא זוכר כי מדובר היה בשעות הצהריים, משום שזו השעה שהוא נח אחרי הצהריים (שם, בעמ' 926 - 928).

262. עדויות הוריהן של א' ושל ב', כמו גם עדויות עדי ההגנה מטעם הנאשם מלמדות, כי נמצאו בסמוך לזירות האירועים מצלמות שעשויות להיות רלוונטיות לאיתור הפוגע. היעדר בדיקת מצלמות אלו מהווה מחדל של ממש. למרבה הצער נראה, כי המשטרה הסתפקה בפעולות בסיסיות ביותר לאיתור מצלמות, שכלל לא תועדו כראוי. המחדל בא לידי ביטוי הן באי תיעוד פעולות איתור המצלמות והן באי תיעוד מצלמות וסרטונים בהם צפו. ממילא, לא ניתן עוד לדעת היום איזה מידע ניתן היה להפיק מתוך המצלמות, אולם לא ניתן להתעלם מהאפשרות, כי היה בצילומים כדי לסייע בהגנת הנאשם. המדובר שוב במחדל מהותי בחקירה.

מחדלים בתיעוד איתורו של חשוד

263. בשל חשיבות הליכי הזיהוי בחקירת עבירות מין, ובפרט זיהוי על ידי קטינות, היה על המשטרה לתעד כל תו ותג שעניינו באיתורו של חשוד וזיהויו. אולם, גם בהקשר זה, לא פעלה המשטרה כנדרש לתיעוד מלא של פעולות החקירה. נתייחס אחד לאחד למחדלי התיעוד ביחס להליכי האיתור והזיהוי של חשודים פוטנציאליים.

שוטרים לא תיעדו את הביקור הראשון בביתה של א' מייד לאחר האירוע –

264. אין מחלוקת, כי מייד לאחר התלונה במשטרה הגיעו שוטרים לביתה של א'. יתר על כן, במפגש זה, כך לפי דבריה של אד', נמסר לשוטרים, וביניהם לאסף (לילאי – א.פ), תיאור של החשוד (פרוטוקול הדיון, בעמ' 28).

265. למעשה, על הביקור של השוטרים בביתה של א' למדנו מתוך עדותה של אד', בהיעדר כל תיעוד של הביקור. בהמשך לעדות זו, זומן לילאי לעדות כעד הגנה, וזאת למרות שלא ערך כל דו"ח פעולה או מזכר.

266. בעדותו מסר לילאי, כי לאחר הגשת התלונה, הגיע לביתה של א' ומסר למשפחה את מספר הטלפון שלו. בהמשך לכך, הוריה של א' התקשרו אליו מספר פעמים כדי לקבל עדכונים. לדבריו, לאחר המפגש בבית, האם גם הובילה אותם לאזור הרלוונטי והראתה להם מצלמות. לילאי הוסיף, כי במהלך המפגש האם מסרה תיאור של מה שאירע לבת ובעקבות זאת יצאו החוצה כדי להבין אם ניתן לזהות את הפוגע. תחילה הדגיש, כי לא שוחח עם הקטינה. אולם, לאחר מכן אמר "יכול להיות ששאלנו אותה", ואם שאלנו אותה "זה היה לגבי התיאור". עוד מסר, כי היא "סיפרה על בחור מבוגר" והכוונה היתה למישהו מבוגר מהילדה, מגיל 30 ומעלה. כן אישר כי שמע את הקטינה מוסרת בעצמה תיאור (שם, בעמ' 947 – 951, 955, 959).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

– 960). לילאי מסר כי ייתכן שאמר לאד' כי זיהוי החשוד יקדם את החקירה. כן אישר כי ייתכן ואמר לאב שאם א' תזהה את החשוד שיעדכן את המשטרה (שם, בעמ' 955 – 956).

267. באני נשאלה על המפגש בין א' והוריה לשוטרים ללא כל תיעוד. לדבריה, לא היה צורך בעריכת זכרון דברים על ידי השוטרים, בהקשר זה, משום שמדובר היה בביקור של רכו מודיעין שאינו צריך לתעד את פעולותיו (שם, בעמ' 776 - 777). עם זאת, באני אישרה כי היה על החוקרים לתעד את איסוף פרטי החשוד והאירוע מ-אד' ומ-א' (שם, בעמ' 777).

268. הנה כי כן, למרות ששוטרים היו בביתה של א' מייד לאחר האירוע ואף יצאו עם אמה לחפש מצלמות, אין כל תיעוד בדבר הביקור. לא נרשם כל מזכר על הביקור ועל תוכן הפרטים שנמסרו בדבר החשוד. הואיל ואין תיעוד, גם לא ניתן לדעת בוודאות אם רק אד' שוחחה עם השוטרים או שמא גם א' עצמה. בהיעדר תיעוד, לא ניתן לדעת מהם פרטי הזיהוי שמסרו אד' ובתה באותה יום, משמע, במועד הקריטי ביותר, מייד לאחר האירוע.

269. כאן המקום להדגיש, כי כל פעולת חקירה חייבת תיעוד, גם אם בוצעה על ידי קצין מודיעין. ייתכן, ולא זה המקרה, שחלק מפעולות החקירה המתועדות על ידי קצין מודיעין לא יכללו, בסופו של דבר בחומר החקירה, אם הפעולה עונה על החריגים שנקבעו בדבר חיסיון חומר מודיעין. אולם, אין בכך לייתר את חובת התיעוד. יתר על כן, במקרה הנדון, לא הונחה כל תשתית בדבר צורך מודיעיני בחיסוי חקירה בסיסית וראשונית, שנועדה לאתר חשוד בעבירות מין. חומרה מיוחדת מצאתי בעמדה של מנהלת מדור חקירות, כי רכו מודיעין אינו צריך לתעד מפגש עם מתלוננת ואמה בעבירות מין. היעדר התיעוד חמור במיוחד עת מדובר באיסוף פרטים מקטינה שלא באמצעות חוקרת ילדים. כאן המקום להוסיף, כי א' נחקרה לראשונה על ידי חוקרת ילדים רק 20 ימים לאחר הגשת התלונה, ומכאן שהמחדל באי תיעוד חקירתה הראשונית, אף מתעצם.

הליך זיהוי הנאשם על ידי א' בתחנת המשטרה לא תועד באופן מספק והתיעוד הקיים לקוי –

270. כפי שכבר פורט, בבסיס כתב האישום עמדה מלכתחילה ראיה לפיה א' זיהתה את הנאשם באופן ספונטני בתחנת המשטרה. עם זאת, כפי שכבר פורט, במהלך שמיעת המשפט התברר, כי אין מדובר בזיהוי ספונטני.

271. כל הליך הזיהוי בתחנת המשטרה לא תועד כלל, למעט במילים ספורות המופיעות בסוף חקירותיהם של מ' ושל אד', שכבר פורטו למעלה, ושמהם ניתן היה לסבור כי היה זיהוי ספונטני בתחנת המשטרה (ת/17, בעמ' 2; ת/14, בעמ' 2).

272. וקסמן לא שאלה את ההורים שאלה כלשהי בעקבות הדברים הדרמטיים שמסרו בשעתו בדבר הזיהוי על ידי א' בתחנת המשטרה. וקסמן לא סיפקה תחילה כל הסבר מדוע דברים כה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

חשובים נרשמו בכתב יד בסיום העדות, ובפרט כאשר העדויות נגבו זו לאחר זו וגם לא תיארה את הנסיבות שבהן הוסיפה דברים כה חשובים בכתב יד (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 267).

עם זאת, לקראת תום חקירתה הנגדית, לפתע אמרה, כי לאחר תום חקירתו של מ', נשאלה על ידי שוטר כלשהו, שזהותו אינה זכורה לה, אם שאלה את מ' על הזיהוי בתחנת המשטרה. מטעם זה הוסיפה, לטענתה, את הדברים בכתב יד לאחר תום החקירה ובעת שתיקה את החומר בתיק (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 268). וקסמן לא ערכה כל תיעוד של השיחה בינה ובין אותו שוטר, על מה נדרשה לשאול ולחקור, וגם לא על המידע שנמסר לה בהקשר זה (**שם**, בעמ' 269). ממילא, גם אין בידי בית המשפט כל מידע מי היה אותו חוקר ומה היתה מעורבותו בחקירה. יתר על כן, לא היה בפיה של וקסמן כל הסבר מדוע לא שאלה שאלות נוספות על מנת לברר את מהות הזיהוי שנערך.

273. באני אישרה, כי היה מקום לערוך תיעוד בדבר הזיהוי הספונטני, ככל שהיה (**שם**, בעמ' 737 – 738). באני אישרה כי היעדר התיעוד, בהקשר זה, אינו תקין (**שם**, בעמ' 773). לדבריה, התיעוד שנערך בסיפא של הודעת מ' אינו מספק, והיה צורך להוסיף פרטים, כמו למשל שעות, מי היה במקום, מה היו תגובות הילדה, המיקום המדויק, ועוד (**שם**, בעמ' 773 – 774).

274. לא ניתן להתעלם מהאופן שבו נרשמו הדברים על גבי הודעות ההורים ובכתב יד, ללא כל פירוט וללא שנערך מזכר המתעד את הזיהוי בתחנת המשטרה. המדובר בתיעוד בלתי מספק, שאינו כולל פרטים כלשהם בדבר פרטי הזיהוי בתחנת המשטרה. לא ניתן ללמוד מתוך התיעוד החסר, מתי נערך הזיהוי וכיצד נערך. גם לא ניתן להסיק מתוך דברים אלו, כי אכן מדובר בזיהוי ספונטני, כפי שנטען מלכתחילה. למעשה, לאחר עדותה הכנה של א', אין כבר מחלוקת כי הזיהוי לא היה ספונטני ואף מ' אישר כי הוא זה שפנה אל א', הפנה אותה אל הנאשם ושאל אם זה מי שפגע בה. רק בעקבות זאת, אישרה א' כי הנאשם הוא אכן הפוגע. מכאן נקבע, כי הליך הזיהוי בתחנת המשטרה הוא הליך פגום וכי לא ניתן לייחס לו משקל של ממש.

היעדר תיעוד השיחה בין משפחתה של ב' ומשפחתה של ג' ועיון בתמונות לפני מסדר הזיהוי –

275. כאמור, אחד המחדלים המרכזיים שכבר נדונו עניינו בישיבה המשותפת של משפחותיהן של ב' ו-ג' לפני עריכת מסדרי זיהוי. התיעוד היחיד הקיים מישיבה משותפת זו נערך על ידי עו"ד יפתח רפאלי (צורף ל-32). גרגיר או מי מהשוטרים לא תיעד את הדברים שעו"ד רפאלי הביא לידיעתם. למעשה, אלמלא תיעד עו"ד רפאלי את הדברים בזמן אמת, כפי שניתן להתרשם ממזכרו המצורף לפרוטוקול הזיהוי, לא ניתן היה לדעת על שיחה זו. בנסיבות אלו, גם לא ניתן לקבל את דבריה של גרגיר, בעדותה, כי כלל לא ידעה על השיחה בין המשפחות.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

כבר עמדתי על כך שהמפגש בין המשפחות לפני מסדר הזיהוי הוא מחדל חמור שיש בו כדי להשליך על מהימנות הזיהוי. גם לא יכולה להיות מחלוקת, כי אם אכן המשפחות עיינו בתמונות קודם למסדר זיהוי ישנה השלכה קריטית על מהימנות הזיהוי. אולם, למעלה מכך, החשד בדבר השיחה בין המשפחות הובא לידיעתה של גרגיר, והיא לא מצאה לנכון לתעד זאת, למרות שמדובר במידע מהותי להגנת הנאשם, שיש בו כדי להשפיע על הערכת מהימנות הזיהוי.

ליקויים בתיעוד חקירתן של ב' ושל ש' –

276. לדברי ש', בעת שהגיעו לתחנת המשטרה, נשאלה ב' על תיאורו של החשוד. דא עקא, כי אין בחומר החקירה כל תיעוד של חקירה זו. יתר על כן, לדבריה של ש', בחקירה תיארה בפני החוקר רם אל חי את כל פרטי האירוע, לרבות התיאור שמסרה להם ב' בדרך לתחנת המשטרה. ש' הוסיפה, כי לא רק שחסרים תיאורים שמסרה אלא שחלק מהתשובות שמופיעות בהודעתה הם למעשה פרטים שהוסיף החוקר מעצמו (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 171, 177 – 178).

277. בעדותו אישר רם אל חי, כי אמנם קיבל מ-ש' פרטים על אודות התוקף. אל חי אישר, כי לא רשם את הפרטים המלאים שקיבל, אולם לטענתו העבירם הלאה (**שם**, בעמ' 316). אל חי מסר מספר הסברים בדבר היעדר התיעוד המלא. לדבריו, בעת גביית הודעה הוא רושם את עיקרי הדברים ולא תמיד מספיק לתעד את הכל, אולם הנחקר יכול להוסיף דברים שלא ציין וגם ניתן להשלים פרטים בחקירה נוספת (**שם**, בעמ' 329 - 330). עוד טען, כי לא אחת עורכים שיחות לא מתועדות עם מתלוננים קודם לחקירה לשם קבלת פרטים דחופים, וכך גם היה במקרה זה (**שם**, בעמ' 334).

עוד אישר אל חי כי ייתכן ש-ש' אמרה שהחשוד בגובה של בעלה, וכי שאל אותה לאחר מכן מה גובהו וציין את גובהו (**שם**, בעמ' 332 - 333).

278. גם השוטר אלי פרג' אישר בעדותו, כי לא ציין את פרטי הלבוש של החשוד, כפי שנמסרו על ידי האם בדו"ח מיום 26.5.18 (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 292, 298). אולם, פרג' לא שלל את האפשרות כי שמע מהוריה של ב', בעת שפגש אותם ביום 28.5.18, פרטים על אודות האירוע ביום 26.5.18 ומכאן שערך שינויים בדיעבד בתיאור הפרטים הרלוונטיים (**שם**, בעמ' 294 - 295).

279. לפרטים הראשוניים שמסרה ב' בדבר תיאור התוקף חשיבות רבה ומהותית. לא ניתן לצפות מנחקר שישלים דברים שהחוקר לא רשם וגם לא ניתן להצדיק את היעדר התיעוד בדחיפות כלשהי. מכאן שנפלו פגמים גם בתיעוד המידע שמסרה ב' ו-ש' בסמוך לאחר האירוע.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

אי תיעוד פעולות חקירה רבות שעניינן באיתור וזיהוי חשוד – סיכום ביניים

280. כפי שפורט, פעולות חקירה רבות הקשורות באיתור וזיהוי חשוד לא תועדו כלל. בכלל זאת, לא תועד כראוי הליך הזיהוי על ידי א' בתחנת המשטרה; כל פעולות בחקירה שביצע רכז המודיעין לא תועדו כלל, ובכלל זאת, יציאה אל הזירה, שיחות עם הוריה של הקטינה, קבלת פרטי מידע בדבר תיאור החשוד, צפייה במצלמות, ועוד. לילאי ואף באני, קצינת החקירות – סברו שאין כל צורך לתעד פעולות חקירה אלו (שם, בעמ' 958, 960). גם לא תועד כראוי הליך הזיהוי בתחנת המשטרה, אלא בציון הדברים בקצרה בסוף הודעות ההורים. התיעוד שנערך בהקשר זה הוא לקוי ובלתי מספק ואינו נותן תמונה, ולו חלקית, על הזיהוי שנערך. גם השיחות בין ב' והוריה ובין ג' והוריה לא תועדו, כמו גם המחדלים שלוש השיחות אלו. עוד לא תועדו כראוי שיחות של שוטרים עם ב' ועם אמה בסמוך לאחר האירוע.

281. המדובר בשורה ארוכה של מחדלים באי תיעוד פעולות חקירה מהותיות ולכך יש השלכה של ממש על יכולתו של הנאשם להתגונן כראוי.

היעדר מיצוי החקירה שעניינה בזיהוי

282. בשל חשיבותן של ראיות הזיהוי, היה מקום למצות את החקירה בקשר לזיהוי החשוד, אולם למרבה הצער, פעולות חקירה מהותיות לא בוצעו, ובכלל זאת: לא נערך מסדר זיהוי בהשתתפותה של א'; לא נחקר ולא נבדק המקור לסתירות בתיאורים של החשוד שמסרו הקטינות; לא נחקר הליך הזיהוי בתחנת המשטרה; לא נבדקו אפיקי חקירה נוספים, מעבר לנאשם, ובכלל זאת, לא מוצתה חקירת תלונתה של ג' ולא נבדקה האפשרות שהעלה אביו של הנאשם כי אחר ביצע את המיחוס.

אי עריכת מסדר זיהוי בהשתתפותה של א' –

283. בראש ובראשונה, נפל מחדל באי עריכת מסדר זיהוי בהשתתפותה של א'. מחדל זה קשור להנחה – הבלתי מבוססת – כי א' זיהתה את הנאשם באופן ספונטני ברחוב ולאחר מכן בתחנת המשטרה. על כך העידה גרגיר באומרה, כי לא נערך מסדר זיהוי בהשתתפותה של א' משום שהיא זיהתה את הנאשם יום קודם (שם, בעמ' 596 – 597). גם באני מסרה, כי לא היה צורך בזיהוי, בשל הזיהוי הספונטני בתחנת המשטרה (שם, בעמ' 736). בה בעת, וכפי שכבר פורט, באני אישרה את המחדלים בתיעוד של הזיהוי שהוגדר כספונטני בתחנת המשטרה (שם, בעמ' 738).

284. כפי שכבר הובהר, אין כל ודאות כי א' אכן ראתה את הנאשם ברחוב, ואין כל ודאות כי האדם שזוהה על ידי א' הוא הנאשם, שהוריה תפסו למחרת, בהיעדרה. יתר על כן, משהגיעה א'

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

לתחנת המשטרה אחרי תפיסת הנאשם, היה על המשטרה לוודא כי א' אינה נתקלת בנאשם, לא באופן ספונטני וגם לא באופן מכוון, כפי שאירע, עד שמתאפשר מסדר זיהוי. המחדל של המשטרה אינו רק באי קיום מסדר זיהוי אלא בכך שהתאפשר ל-מ' להוביל את א' בתחנת המשטרה באופן שתיתקל בשוגג או במכוון בנאשם, ובכך לחבל בסיכוי כלשהו לקיום מסדר זיהוי.

285. לכך יש להוסיף, כי חוקרת הילדים עצמה המליצה לערוך מסדר זיהוי בשל הפערים בתיאורו של הנאשם, כפי שעלו מחקירותיה של א' (ת/2). גם השופט אייל כהן – שדן במעצרו של הנאשם - הדגיש את סוגיית הזיהוי כקריטית לתיק, וזאת בין היתר בשל הקשיים שהתעוררו כבר אז ביחס לזיהוי (נ/31). למעשה, גם הפרקליט המלווה ביקש לצלם את הנאשם לצורך בדיקת גרסתה של א' ולבדוק את נושא הזיהוי (ת/50). לעניין זה יש להדגיש, כי בשל הקשיים שהתעוררו ביחס לזיהוי, לרבות הפערים ביחס לתיאור החשוד, הגיל, השיער, הגובה, היעדר תיעוד מסודר של התיעוד הספונטני, היתה חשיבות מרבית לעריכת מסדר זיהוי, כהמלצת חוקרת הילדים.

היעדר חקירה בדבר סתירות בין התיאורים השונים שנמסרו על אודות החשוד –

286. כפי שכבר תואר, נמסרו תיאורים שונים של החשוד, הן על ידי הקטינות והן על ידי הוריהן. בכלל זאת, נמסרו תיאורים שונים בדבר שיערו של התוקף, גילו, אם היה לתוקף זקן, מוצאו של התוקף, גובהו ומשקלו של התוקף, גוון עורו וצבע עיניו. הפערים הקיימים בתיאורו של התוקף מקורם הן בגרסאות השונות שמסרה כל אחת מהקטינות והן בהשוואה בין גרסאותיהן של שתי הקטינות זו לזו.

287. בנסיבות אלו, ניתן היה לצפות כי תיערך חקירה ממצה בדבר השינויים, הסתירות בין התיאורים והטעמים לכל אלו. החקירה צריכה היתה לכלול בירור מול הקטינות והוריהן, לרבות בשאלה מדוע חלו שינויים כה רבים ואם מקורם של השינויים בהשפעה על עדויות הקטינות, תמונות בהן צפו, באיתורו של החשוד וכיוצא באלו. עם זאת, למרבה הצער, לא נערכה כל חקירה בעניין זה ולמעשה, חוקרי המשטרה כלל לא נתנו דעתם לשינויים שחלו בתיאור החשוד, לסתירות בין תיאורים שנמסרו ולהשלכתם של אלו על מהימנות הזיהוי (להמחשה בלבד, ראו, למשל: **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 576 – 577).

288. כאן המקום לציין, כי נגבתה מ-אד' הודעה שנייה, לאחר מעצרו של הנאשם, ובה היה ניסיון לברר עמה את פרטי החשוד. השוטר זהר אביסהל גבה את ההודעה (ת/15). לאחר שהתביעה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ויתרה עליו, הובא מטעם ההגנה. בעדותו מסר, כי נדרש לגבות עדות נוספת מ-אד' בשלב מאוחר. אביסהל לא זכר מי ביקש ממנו לגבות את ההודעה אולם אישר כי סביר שמדובר באחד הקצינים וגם סביר שהחקירה נדרשה לצורך השלמות והבהרות (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 929 – 934).

289. נסיבות גביית ההודעה השנייה מ-אד' אינן ברורות כלל ועיקר. לא נהיר מדוע נדרשה אד' למסור עדות שנייה בדבר תיאור החשוד, כאשר מסרה תיאור כבר בהודעתה הראשונה. גם השינויים שחלו בהודעתה, בהקשר זה, מעוררים תמיהות לא פשוטות. בהודעה השנייה אין כל בירור בדבר הפערים ומדוע העדה שינתה את דעתה. לא ניתן להימנע מלהעיר כי שינוי התיאורים במספר פרמטרים לאחר איתור הנאשם כחשוד מעורר תמיהות לא פשוטות והיה על המשטרה לברר הבסיס לשינויים אלו. המשטרה חדלה בכך שלא ביררה כלל שינויים אלו בתיאורים, נסיבותיהם והטעמים לשינויים אלו.

290. למעשה, באני עצמה אישרה, כי היה מקום לבדוק בחקירה את הפערים בין התיאורים שמסרה א' ובין מראהו של הנאשם (**שם**, בעמ' 738).

291. גם חוקרת הילדים עמדה על פערים בתיאורים שמסרה ב' ואת הפסקת חקירת הילדים על מנת לברר תיאורים אלו (**ת/21א**, בעמ' 2; **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 220 – 221, ובעמ' 228 – 229). אולם, היא לא חקרה וביררה את המקור לפערים המהותיים בתיאורים (**שם**, בעמ' 229 – 230).

292. יתר על כן, הפרקליט מוניר, שליווה את התיק, ביקש לברר את כוונת אד' באומרה כי זיהתה את החשוד לפי העיניים (**נ/42**). כן ביקש בהשלמת חקירה לצלם את הנאשם, לצורך בירור גרסת הקטינות באשר למראהו של הנאשם (**ת/50**). גרגיר לא ביצעה את בקשת הפרקליט לברר את כוונת הקטינה והיא גם אינה יודעת מדוע ההנחיה לא בוצעה. גרגיר גם לא הסבירה מה עשתה עם תמונת הנאשם. לדבריה, החלטה שלא לבצע השלמות חקירה היא החלטה של הקצינים, אולם בהיעדר הנחיה כזו עליה לבצע את השלמות החקירה. גרגיר לא זכרה כי היתה הנחיה כזו (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 605 – 607).

293. אין בידי לאמץ את טענת התביעה, כי ההנחיה אמנם בוצעה ועל כך ניתן ללמוד מהתייחסותה של אד' לעיניו של הנאשם בעדותה (**ת/15**). אד' מסרה עדות פתוחה ולא נערך כל בירור מולה בדבר סוגיית הזיהוי לפי העיניים. גם אין בעדות כל התייחסות לבקשת הפרקליט לברר את כוונתה של אד' בדבר זיהוי לפי העיניים, משמע, מהם הפרטים הייחודיים בעיניים, שלפיהם נערך הזיהוי. יתר על כן, אד' מסרה כי עיניו של החשוד היו כחולות או ירוקות. אולם, הלכה למעשה עיניו של הנאשם כלל אינן כחולות או ירוקות אלא חומות, ולא הובהר מול א' כיצד זיהתה את החשוד לפי העיניים אם עיניו בצבע שונה ממה שנמסר.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

היעדר חקירה ממצה בדבר הזיהוי בתחנת המשטרה –

294. כאמור, בתיעוד הליך הזיהוי בתחנת המשטרה נפלו פגמים קשים, משום שלא נערך כל מזכר המתעד את הזיהוי, וגם הפרטים שנרשמו בתום חקירת הוריה של א' הם פרטים דלים ובלתי ממצים. המחל בהקשר זה אינו רק מחדל בתיעוד אלא הוא בעיקר מחדל שעניינו באי מיצוי החקירה הנוגעת לזיהוי בתחנת המשטרה. משמע, כי היה על המשטרה לברר את נסיבות הזיהוי והאם אמנם היה הזיהוי ספונטני. היה על המשטרה גם לברר את הדין ודברים שנוהל בין א' והוריה סביב הזיהוי. על פניו, לאחר עדותו של מ' נהיר כבר, כי אין מדובר בזיהוי ספונטני, וזאת משום ש-א' נשאלה אם זה החשוד שפגע בה. עניין זה צריך היה להיחקר בזמן אמת, משום שיש לו השפעה קריטית בשאלה אם מדובר בזיהוי ספונטני וממילא גם על מהימנותו של הזיהוי.

אי מיצוי החקירה בהקשר של ג' –

295. מרגע ש-ג' לא זיהתה את הנאשם במסדר זיהוי לא קודמה החקירה בעניינה. בכלל זאת, ג' לא נחקרה כלל על ידי חוקרת ילדים וגם לא נערכו פעולות נוספות לאיתור אדם שייתכן ופגע ב-ג'. לא נעשו כל פעולות חקירה לבחון אם האדם שתיארה ג' זהה לאדם שתיארו א' ו-ב'.

296. גרגיר אישרה בהקשר זה, כי לא חשדו באפשרות כי אדם אחר ביצע את העבירות בשל זיהויו של הנאשם הן על ידי א' והן על ידי ב' (פרוטוקול הדיון, בעמ' 539 - 540). עוד אישרה, כי קו החקירה היה מלכתחילה שהנאשם ביצע את העבירות בשל הזיהוי, וכי "חשה בחושיה" כי הוא ביצע את העבירות. מכאן שלא היה צורך, לעמדתה, בהמשך בדיקת תלונתה של ג' גם לא בעקבות הערות שהעיר בית המשפט בהליך המעצר (שם, בעמ' 529). גם לגישתה של באני לא בוצעו עבירות כלפי ג' ולא היה מקום לקדם את החקירה בעניינה (שם, בעמ' 780).

297. גישתן של גרגיר ושל באני עומדת בסתירה להחלטות שניתנו באותה העת בהליך המעצר. בית המשפט (השופט אייל כהן), בהחלטתו מיום 29.5.18, קבע באותה העת כי סוגיית הזיהוי היא קריטית, וזאת לאחר שנערכו שלושת הזיהויים (נ/31).

הרושם העולה הוא, כי מרגע ש-ג' לא זיהתה את הנאשם עצרו את החקירה ולא נבדקה כלל האפשרות שמא אחר פגע ב-ג' ושמא אותו אחר גם פגע ב-א' ו-ב'.

אי בדיקת טענות האב בדבר אפשרות למעורבות של מתן אל משאלי -

298. האפשרות כי הנאשם אינו מבצע העבירה לא נחקרה כלל מרגע שנעצר, כפי שבא לידי ביטוי בהיעדר חקירת תלונתה של ג'. מסקנה דומה עולה גם מהיעדר חקירה של תלונה שהגיעה למשטרה מצד אביו של הנאשם במהלך החקירה, לפיה יש לחקור חשד לגבי אדם אחר.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

299. ביום 24.6.18, לאחר מעצרו של הנאשם, פנה אביו של הנאשם והגיש תלונה למשטרה על אודות אפשרות למעורבותו של אדם בשם מתן אל משאלי. בהודעתו של האב, ישנם פרטים על אותו אדם. האב שוחח עם השוטר אלחי (נ/16, בעמ' 13). באני מסרה בהקשר זה, כי אישרה סגירת התלונה שהגיש אביו של הנאשם (נ/23).

300. גם הנאשם העיד על תלונה זו. לדבריו, יום לפני המעצר, בזמן שיצא מהשירותים בסמוך לבית הכנסת ... , צילם אותו אדם כלשהו, הנאשם שאל "למה אתה מצלם" ואותו אדם השיב "תיכף תראה מה יקרה" ורץ מהמקום. על המקרה הזה סיפר להוריו מייד לאחר מכן באותו היום (פרוטוקול הדיון, בעמ' 809, 841 - 842).

301. אל חי ציין כי אינו זוכר את התלונה, ואינו זוכר את השיחה אולם האב בוודאי יודע הפרטים על אודות משפחת אלמשאלי (שם, בעמ' 350). בה בעת, לא יכול היה לשלול קיומה של שיחה עם האב, ואף הוסיף, כי אביו של הנאשם, וגם אזרחים נוספים נוהגים לפנות אליו בשגרה (שם, בעמ' 352 - 353).

302. משהוגשה תלונה על ידי אביו של הנאשם ניתן היה לצפות, לכל הפחות, לבדיקה ממשית של התלונה, אולם לא הוצגה תשתית כלשהי, לפיה נבדקה אפשרות כזאת ולמעשה החוקרות אישרו כי לאחר הזיהוי ההנחה היתה כי הנאשם ביצע את העבירות.

מחדלים בבצוע בדיקות שהיה בהן כדי להשליך על ראיות הזיהוי

303. גם בדיקות ביולוגיות בבגדי הקטינות או בממצאים מגופן היו עשויות לסייע בחקירה. לו זוהה חשוד פוטנציאלי באמצעות בדיקות DNA היה הדבר עשוי לאשר את החשדות נגד הנאשם או להפריכן. ככל שהחשדות היו מופרכים, ייתכן ותוצאות של בדיקות ביולוגיות עשויות היו להצביע על אחר כמבצע העבירות. את הבדיקות הביולוגיות צריך היה לבצע בסמוך לאירועים עצמם. נוכח גרסת הקטינות, היתה חשיבות לבדיקה פיסית של הקטינות, אולם גם לבדיקה ביולוגית של בגדיהן. למרבה הצער, לא נערכו כלל בדיקות בקטינות עצמן, ונפלו מחדלים מהותיים בבדיקות שנערכו בבגדים. אתייחס למחדלים אלו אחד לאחד.

היעדר ממצאי מעבדה ביולוגית –

304. בחומר החקירה אין כל תיעוד של בדיקה במעבדה הביולוגית ותוצאותיה, למרות שאין מחלוקת כי ניטלו בגדים של קטינה לצורך בדיקתם (נ/19). לא צוין במזכר וגם לא הובהר לבית המשפט באיזו קטינה מדובר. ממזכר נוסף שערכה וקסמן עולה, כי שוחחה עם עובדת מעבדה באשר לממצאים ביולוגיים בתחתונים שהעבירה, וזו מסרה שיש שני פרופילים, האחד נשי, והשני גברי מאוד חלש, ייתכן שמדובר בפרופיל של אבא או של אח מהכביסה בבית

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

(נ/18). לא נהיר מדוע לא נבדק אם אכן מדובר בפרופיל של מי מבני המשפחה. וקסמן מסרה בעדותה, כי השיחה עם עובדת המעבדה נערכה ביום חופש ומטעם זה לא תיעדה הדברים בזמן אמת וגם חסרים פרטים, לרבות זהות עובדת המעבדה עמה שוחחה ובאיזו קטינה מדובר. למעשה, גם התיעוד שערכה וקסמן נערך חמישה ימים לאחר השיחה. וקסמן גם לא ביקשה מעובדת המעבדה להעביר את ממצאיה בכתב. (פרוטוקול הדיון, בעמ' 261 - 262).

הנה כי כן, בדיקה ביולוגית שעשויה היתה להיות מהותית בתיק בוצעה ולא תועדה כראוי. ממצאיה לא נכללו בחומר החקירה ולא הוגשו לבית המשפט. גם לא נהירה זהות הקטינה שבבגדיה נערכו הבדיקות.

ליקויים קשים בתיעוד תפיסת פרטי לבוש –

305. מדוי"ח פעולה שערך השוטר יעקב פרץ עולה, כי נאספו פרטי לבוש של קטינה ..., לרבות תחתונים וחולצה (נ/24). המדובר בכתובתה של ב'. יש להניח כי בגדים אלו הועברו לאל חי, שכן אל חי ציין כי קיבל שקית מוצגים מפרץ. עם זאת, אל חי לא ציין כלל במזכר באילו בגדים מדובר (נ/23). אל חי ציין תחילה בעדותו, כי תפס פרטי לבוש של הקטינה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 311, 322 – 323). אולם, בהמשך התברר, כי לא תפס את המוצגים אלא רק קיבלם מפרץ (שם, בעמ' 327 – 328). לא נהיר מה עלה בגורלם של מוצגים אלו, האם אלו הבגדים שהועברו למז"פ ושעליהם, לפי עדותה של וקסמן קיבלה דיווח, או שמא נערכו בדיקות שונות במוצגים אלו ולא העבר כל דיווח עליהם. מכל מקום, בהיעדר דוח מסודר על שרשרת המוצג לא ניתן לדעת בבירור מה עלה בגורלם של פרטי הלבוש של ב' ואם בכלל נערכו בהם בדיקות.

הקטינות לא נשלחו לבדיקת חיים –

306. הקטינות לא נשלחו לבדיקת חיים, למרות החשיבות הרבה שבביצוע בדיקה כזו לשם איתור ממצאים ביולוגיים. יתר על כן, נוכח גרסת הקטינות כי התוקף נגע בהן, לא ניתן להפריז בתיאור חשיבות הבדיקות. למעשה, באני אישרה כי היה מקום להורות על בדיקת חיים (פרוטוקול הדיון, בעמ' 779).

307. כאן המקום להתייחס לטעמים שנתנו בדבר אי עריכת בדיקת חיים.

באשר לאי בדיקתה של א' - חוקרת הילדים מסרה בעדותה, כי היה מזכר ש-אד' אינה מאשרת בדיקה פנימית (שם, בעמ' 216). אולם, לא הוצג לבית המשפט כל תיעוד בעניין זה. ניתן היה לצפות, כי אם אכן נערכה שיחה מול אד' בעניין בדיקתה של א', הרי שהדברים יובאו במלואם בפני בית המשפט.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

באשר לאי בדיקתה של ב' - ישנו מזכר של אל חי, לפיו האם אינה רוצה בדיקה פנימית (ת/34).

ש' מסרה, כי במהלך החקירה, השוטר שאל אותה אם בדקה את ב' והפנה אותה לבדוק בשירותי המשטרה אם יש דם בתחתונים. לאחר שלא ראתה דבר, השוטר הפנה אותה לבדיקת חיים, אולם היא סירבה לבדיקה וזו לא נערכה. עוד הדגישה בעדותה כי סירבה לבדיקה משום שלא הוסברה לה מהות הבדיקה, ולו היתה מוסברת מהות הבדיקה היתה נעתרת לה (שם, בעמ' 175 – 177).

אל חי מסר תחילה כי אינו זוכר שאמר את הדברים שתיארה ש', וגם אינו זוכר שערך הפסקה בחקירה לצורך כך. לדבריו, גם לא סביר שביקש מהאם לבדוק דם בלבד (שם, בעמ' 342 - 343). לאחר שאמר שאינו זוכר את הדברים, אישר כי ביקש מהאם לבדוק אם לילדה יש סימנים, וזאת על בסיס דבריה של האם שהוצגו לו (שם, בעמ' 343). כך או כך, כל השיחה בין האם ואל חי אינה מתועדת כלל, ולא נהיר מה בדיוק ביקש אל חי. למעשה, גם לא נהיר מתוך המזכר ששערך אל חי שעניינו ב-ב', אולם מהקשר הדברים ניתן להניח כי אכן מדובר בה.

במזכר זה שערך אל חי אין פרטים כלשהם בדבר זהות הקטינה וגם אין פרטים כלשהם בדבר השיחה עם ש'. גם אין במזכר כל התייחסות אם דיווח על מידע זה, בזמן אמת. ברי, שככל שקצינת חקירות קיבלה מידע זה למחרת, בעת הגעתה לתחנת המשטרה, כבר אין עוד טעם בעריכת בדיקה, לאחר שהקטינה כבר התקלחה. מכאן, שבהיעדר דיווח על סירוב האם בזמן אמת, יש כדי למנוע עריכת הבדיקה בהמשך. לו דיווח על כך אל חי בזמן אמת לקצינת חקירות, או לחוקר עבירות מין, ייתכן שניתן היה להסביר לאם על חשיבות הבדיקה. יתר על כן, גרסתו של אל חי כי הסביר לאם על אודות הבדיקה, סותרת את גרסתה של ש' כי לא הובהר לה באיזו בדיקה מדובר, ומטעם זה התנגדה לבדיקה (שם, בעמ' 175). אל חי גם הוסיף, כי הוא עצמו לא ידע את מהות הבדיקה. אל חי טען תחילה, כי ש' גם לא שאלה על פרטי הבדיקה. אולם, בהמשך אישר כי היתה זו טעות שלא להסביר לה, באמצעות חוקר מיומן על הבדיקה, על מנת להסיר את התנגדותה (שם, בעמ' 320 - 321).

308. הנה כי כן, בדיקות ביולוגיות מהותיות לא נערכו לשתי הקטינות וזאת משום מחדל של המשטרה במתן הסבר פשוט להוריהן בדבר מהות הבדיקה. ניתן להניח, כי לו היה ניתן ההסבר הנדרש, היו האימהות מסכימות לבדיקה, שיכולה היתה לסייע באופן מהותי בקידום החקירה. הפסיקה כבר הכירה בכך שבאי עריכת בדיקות פורנזיות יש משום מחדל חקירתי משמעותי (ע"פ 4179/09 מדינת ישראל נ' וולקוב, בפסקה 35 לפסק דינו של השופט גרוניס (18.10.10)). מחדל חמור זה מצטרף למחדל שעניינו בהיעדר תפיסת הבגדים של אחת

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מהקטינות ובהיעדר דיווח מספק על תוצאות הבדיקות שנערכו ביחס לבגדיה של הקטינה הנוספת.

309. על היעדר ביצוען של בדיקות פורנזיות לא דווח לקצינת החקירות בזמן אמת. גם כאן, תיעוד כל הקשור לעריכת הבדיקות, השיחות עם האימהות, פרטי הלבוש שנשלחו, אם בכלל, תוצאות הבדיקות ועוד, לוקים בחסרים ממשיים, עד שלא ניתן לדעת אילו בדיקות נערכו ומה היו תוצאותיהן.

ראיות הזיהוי - מחדלים ופגמים בעת ניהול המשפט

310. למרבה הצער, המחדלים החמורים בתיק זה לא הסתיימו במהלך החקירה, אלא נמשכו עמוק לתוך ניהול ההוכחות בתיק. בכלל זה יש לציין, בתמצית את המחדלים הבאים: בדיקה בלתי מקצועית במכשיר הטלפון של מ' בו צילם את תמונות של הנאשם בזמן אמת, ולמרות שהציג ל-א' תמונות וסרטון של הנאשם; אי מיצוי חקירה בשאלה אם הועברו תמונות הנאשם בין המשפחות; מחיקת הסטוריית החיפוש של אד' בפייסבוק של הנאשם.

311. חלק המחדלים שאירעו במהלך ניהול המשפט קשורים בטבורם לראיות הזיהוי ולמהימנותן והן יידונו בשלב זה. מחדלים אחרים יידונו בפרק ההודאות.

ביצוע צו בית משפט לבדיקת מכשיר הטלפון של אביה של א' –

312. בעקבות מידע שמסרה א' בעדותה לפיה אביה מחזיק בתמונות ובסרטון של הנאשם והוריה אף הציגו לה התמונות והסרטון (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 10 – 19), התבקשה השלמת חקירה בסוף חודש אוגוסט 2018, לאחר תחילת המשפט.

הטלפון של מ' נתפס על ידי גרגיר ביום 29.8.18 לאחר שזימנה את מ' להגיע למשטרה (**ת/47**). בהמשך לכך, נערכה בדיקה לאיתור תמונות בטלפון של מ' וצוין כי נמצאו שם תמונות של הנאשם מיום 28.5.18 בשעה 13:42 ובשעה 13:39 (**ת/40**). המדובר בצילומים ממועד מעצרו של הנאשם. התמונות נמצאו בכרטיס SD של הטלפון. לא נערכה בדיקה של זיכרון הטלפון עצמו. לטענת זרובימסקי, הבעיה היתה בדגם הטלפון ולא עלה בידו לבדוק את הזיכרון. עם זאת, אישר כי ייתכן שיש מידע נוסף בזיכרון (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 273).

בעקבות תפיסת התמונות גבתה באני הודעה משלימה מ-מ'. במהלך השלמת החקירה מסר מ', כי צילם את הנאשם במועד מעצרו והפיץ את תמונות בקבוצה המשפחתית. תחילה שלל כי הראה ל-א' תמונות, לאחר מכן אמר שאינו זוכר, ובהמשך אמר כי במכוון לא הראה לה, אולם אולי ראתה "בלי כוונה" (**ת/18**).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

313. באני הדגישה בעדותה, כי בהתאם להנחיותיה, היה צורך לגשת לאב ולתפוס ממנו את הטלפון על מנת לבדוק את הטענה, וכי פנייה לאב בבקשה למסור את המכשיר בתחנת המשטרה "אינה תקינה" ו- "פחות מקצועית" (פרוטוקול הדיון, בעמ' 757).

314. הנה כי כן, נוכח הגילוי המאוחר בדבר קיומן של תמונות הנאשם וסרטון אצל הוריה של א' – וזאת בהתאם לעדותה של א' עצמה - היה מקום לבדוק שלמת חקירה ממצה את מלוא התמונות והסרטונים המצויים במכשיר הטלפון של מ'. למרבה הצער, לא עלה בידי המשטרה לבדוק את מלוא הזיכרון במכשיר הטלפון. יתר על כן, מכשיר הטלפון נתפס רק לאחר ש-מ' זומן למשטרה וידע את מטרת הגעתו. לא זו אף זו, מ' מסר מספר גרסאות בשאלה אם הציג ל-א' תמונות של הנאשם, והכל בניגוד לגרסתה הבהירה של א', כי הוריה הציגו לה תמונות וסרטון של הנאשם.

השלמת חקירה מיום 5.9.18 – בדיקת הקשר בין המשפחות והעברת תמונות ביניהן –

315. בעקבות הדברים שמסרה אד' בעדותה, ואשר עוררו חשש לשיבוש מהלכי חקירה, לרבות לעניין זיהום הליך הזיהוי, התבקשה המשטרה על ידי הפרקליטות לערוך השלמת חקירה בשאלה אם ייתכן כי תמונות הנאשם שהיו בידי משפחתה של א' הועברו למשפחתה של ב' (נ/9).

כאן המקום להעיר, כי בדיעבד התברר, כי ממילא היו בידי משפחתה של ב' תמונות של הנאשם מהפייסבוק וכי אף ידעו את פרטיו של הנאשם קודם להליך הזיהוי מתוך מידע שמסרה משפחתה של ג' טכפי שכבר פורט.

316. וקסמן העידה, כי התבקשה לערוך השלמת חקירה בדבר ההיכרות בין המשפחות והעברת תמונות ביניהן. לדבריה, לא קיבלה הנחיות מיוחדות כיצד לבצע את השלמת החקירה ושאלה את השאלות הנדרשות. במסגרת השלמת החקירה הסתפקה וקסמן בעריכת שיחות טלפון עם מ' ועם אד'. כן הוסיפה, כי במהלך השלמת החקירה מ' שלל קשר עם המשפחות הנוספות וציין כי לא שלח אליהן תמונות של הנאשם. לעומת זאת, אד' אישרה כי שוחחה עם אמה של ב' לאחר, שלדבריה, חברה קישרה ביניהן. עם זאת, הבהירה כי השיחה התנהלה לאחר שהנאשם נעצר ושללה כי שלחה תמונות של הנאשם למשפחה נוספת (נ/9; פרוטוקול הדיון, בעמ' 251 – 252).

במהלך עדותה של וקסמן התברר, כי ערכה את השלמת החקירה מבלי שידעה, כי ל-מ' היו תמונות של הנאשם. וקסמן גם לא ידעה כי א' מסרה שהוריה הציגו לה תמונות של הנאשם. ממילא לא שאלה את אד' ואת מ' על נסיבות קבלת התמונות. יתר על כן, וקסמן אישרה כי לו ידעה על התמונות, היתה מנהלת אחרת את החקירה, ובכלל זה היתה מזמנת את מ' לתחנת המשטרה ואף שואלת אותו שאלות נוספות. לא היה בפיה של וקסמן הסבר מדוע לא ביקשה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

לחפש במכשיר הטלפון של מ' – שממילא נתפס על ידי המשטרה - על מנת לבדוק טענתו כי לא העביר תמונות למשפחה הנוספת ומדוע הסתפקה בשלילת האפשרות על ידו (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 255 - 256).

317. על המחדל שבהתנהלותה של וקסמן אפשר ללמוד מעדותה של באני. לדבריה, בשל החשש לשיבוש, היה צורך לגבות הודעה מההורים ולא להסתפק בשיחה טלפונית בלתי ממצה (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 785 - 786). יתר על כן, באני אישרה כי גם התייעוד של השיחות עם ההורים אינו ממצה וכי ההשלמה נערכה באופן רשמי (**שם**, בעמ' 786).

318. גם הוריה של א' העידו על השלמת החקירה.

כאמור, מ' מסר בהשלמת החקירה מיום 5.9.18, כי מעולם לא נפגש עם ההורים הנוספים, למעט הפגישה המקרית עם אותו אדם בתחנת הדלק. כן הדגיש, כי לא הראה תמונות לאותו אדם (**נ/9**).

גם אד' מסרה לוקסמן בשיחה טלפונית – שנערכה בעקבות הבקשה להשלמת חקירה - כי נודע לה מחברה שיסנה מתלוננת נוספת, אולם לא שלחה תמונות לאם האחרת, וזאת בניגוד לעדותה בבית המשפט (**נ/9**).

בעדות שנערכה לאחר מכן בבית המשפט התבקשה אד' להבהיר את הסתירה בין עדותה ובין השלמת החקירה. בהמשך לכך אמרה אד', כי שיקרה לוקסמן באשר להעברת התמונות. לדבריה, סברה בשיחת הטלפון שלא מדובר בשוטרת, והיה נראה לה תמוה שמתנהלת חקירה לאחר שכבר הוגש כתב אישום. אד' לא ידעה להסביר מדוע לא ציינה בפני השוטרת כי היא מבקשת לא לערוך שיחה כזו בטלפון אלא פנים מול פנים. אד' גם לא ציינה בפני השוטרת כי היא אינה יודעת אם היא אמנם שוטרת (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 93 - 94). בהמשך, גם אישרה כי לא דייקה כאשר אמרה לשוטרת שידעה על אודות מתלוננת נוספת דרך חברה ולא ציינה כי הדבר נודע לה משוטר (**שם**, בעמ' 99). עוד אישרה בהמשך עדותה, כי ידעה שמדובר בוקסמן, הואיל ושוחחה עמה גם בעבר, אולם ציינה כי "היתה סקפטית" (**שם**, בעמ' 102).

319. ההסבר של אד', כי לא ידעה שמדובר בשוטרת אינו עולה בקנה אחד עם שיחות קודמות שערכה עם וקסמן בטלפון. הסבר זה אינו עולה בקנה אחד עם דברים כנים אחרים שמסרה בשיחה. הסבר זה אינו עולה בקנה אחד עם העובדה כי אד' ציינה את וקסמן כאשר הקשר שלה במשטרה וכן אישרה כי היה לה קו פתוח במשטרה (**שם**, בעמ' 101). הסבר זה גם אינו עולה בקנה אחד עם העובדה כי אד' ידעה באותה העת שמתנהלת חקירה הקשורה לטלפון, משום שבן זוגה זומן לחקירה, ומכאן שהשיחה לא היתה אמורה להתמיה אותה. למעשה, אד' אף אישרה במהלך עדותה כי ידעה שמדובר בשוטרת.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

320. הנה כי כן, אד' לא חזרה בה מגרסתה בבית המשפט, כי בין המשפחות "הוחלפו תמונות", ולמעשה עמדה על גרסה זו בעדותה, גם לאחר שהכחישה זאת בפני וקסמן בהשלמת החקירה.

חלף השלמת חקירה ממשית שבמסגרתה תיבדק השאלה אם ישנו חשש להעברת התמונות מהוריה של א' להוריה של ב', נערכה השלמת חקירה דלה ובלתי ממצה באמצעות הטלפון, כשהמידע החשוב בדבר החזקת תמונות הנאשם על ידי משפחתה של א' כלל לא היה בידי החוקרת שערכה השלמת החקירה. הרושם העולה מהשלמת החקירה הוא, אפוא, שלא נועדה כלל לבירור טענות ממשיות לשיבוש חקירה.

השלמת חקירה מיום 29.10.18 - מחיקת הסטוריית החיפוש על ידי השוטר זרובימסקי –

321. כפי שכבר פורט למעלה, אין כבר מחלוקת, כי תמונות של הנאשם היו בידי משפחות המתלוננות ושתי המתלוננות נחשפו לתמונות אלו. א' עצמה אישרה כי ראתה תמונות וסרטון של הנאשם שהיו בטלפון של אביה. אד' אישרה כי עיינו בדף הפייסבוק של הנאשם ובתמונתו של הנאשם שם. גם בעניינה של ב' התברר כי היא עצמה צפתה בתמונות פייסבוק של הנאשם בעת שמשפחתה ומשפחתה של ג' היו בתחנת המשטרה. לשאלת התזמון של העיון בתמונות ישנה משמעות קריטית למהימנות הזיהוי, שכן ככל שהעיון היה לפני הזיהוי הרי שיש בכך כדי לפגוע באופן קשה ביותר בהליכי הזיהוי.

לאחר שנודע כי אד' מאשרת שהראו ל-א' תמונה של הנאשם בפייסבוק, ביקש בא כוח הנאשם מבית המשפט ליתן צו כלפי פייסבוק, שתפרט היסטוריית החיפוש של אד' באתר הפייסבוק של הנאשם. התביעה ו-אד' הסכימו לבקשה. אולם, עורכי דין מטעמה של פייסבוק התנגדו לבקשה. כפתרון חלופי, במקום הצו נגד פייסבוק, התבקשה המשטרה לערוך חיפוש בהסטוריית החיפוש של אד' בפייסבוק והטלפון של אד' הועבר בהסכמה למשטרה. לפי הצו, היה על המשטרה לבחון בפייסבוק של אד' אם ערכה בדיקות בפייסבוק של הנאשם קודם למעצרו.

322. בסמוך לאחר מתן הצו, התברר, כי זרובימסקי, המשמש כחוקר מיומן, אכן קיבל את הטלפון של אד', ואף הספיק לראות שערכה חיפוש בדף הפייסבוק של הנאשם בין המועדים 8.5.18 ו-7.6.18. זרובימסקי ציין, כי בעת שיצא מהפייסבוק, בטעות מחק את כל הסטוריית החיפוש. המשטרה לא הצליחה בכל האמצעים העומדים לרשותה לשחזר את המידע (נ/10). גם פנייה מאוחרת לפייסבוק בניסיון לשחזר המידע לא צלחה.

323. בעדותו התבקש זרובימסקי להתייחס לנסיבות שבהן אירע הדבר. לדבריו, פנה להיסטוריית חיפוש בפייסבוק וראה את שמו של החשוד, הן בעברית והן באנגלית, בהסטוריית החיפוש של אד'. כן מסר, כי בעת שרצה לתעד את הביצוע באמצעות וידאו, בטעות מחק

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

את דף החיפוש. לאחר מכן, פנה לחברה אזרחית "סלברייט" הנותנת תמיכה למשטרה, ואף הגיע לשם פיסית, אולם כל הניסיונות לשחזר את המידע לא צלחו (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 356 – 357).

לדבריו, לא היה מחויב לצלם את החקירה, אולם בהמשך אישר כי עדיף היה להפעיל המצלמה מתחילת הבדיקה. עוד הוסיף בעדותו, כי העביר דיווח על כך בזמן אמת ותיעד הדברים לאחר מספר ימים במזכר (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 368).

324. לא ניתן להפריז בתיאור עוצמת המחדל שבמחיקת הסטוריית החיפוש של אד' בפייסבוק. אם אמנם עיינה משפחתה של א' בפייסבוק קודם למעצרו של הנאשם, הרי שיש בכך כדי להשליך על מהימנות זיהויו של הנאשם ברחוב ותפיסתו. יתר על כן, לו היה מתברר שמשפחתה של א' אכן עיינה בפייסבוק של הנאשם לפני מעצרו, יכול והדבר היה מוביל לחקירה נוספת שעניינה בהעברת המידע בין המשפחות, בהקשר זה.

הנה כי כן, לא זו בלבד שהמשטרה חדלה באי בדיקת סוגיית העיון בפייסבוק במהלך החקירה עצמה, למרות שהמידע על אודות עיון בתמונות בפייסבוק הובא בפניה, הרי שמחקה את הסטוריית החיפוש שנערך על ידי אד' בדף הפייסבוק של הנאשם במסגרת השלמת חקירה באופן שאינו מאפשר לשחזר עוד את המידע.

גם לא ניתן להתעלם מהקשר האפשרי בין החיפוש בפייסבוק של הנאשם על ידי משפחתה של א' ובין החיפוש בפייסבוק של הנאשם על ידי משפחתה של ב'. משמע, שככל שהיה חיפוש כזה לפני המעצר, ישנה אפשרות של העברת מידע בין המשפחות.

חשיפה לתמונות הנאשם, בין אם מדובר בתמונות שצילמה מי מהמשפחות ובין אם מדובר בתמונות הנאשם בפייסבוק, עשויה לחבל במהימנות הזיהוי או אפילו לאיין לחלוטין את מהימנות ראיית הזיהוי.

בדיקת מידע הנוגע למצלמות במהלך ניהול ההוכחות –

325. כפי שכבר פורט, במהלך ניהול ההוכחות התברר, כי התיעוד הנוגע לבדיקות במצלמות הסמוכות לזירת האירועים לוקה בחסר, וכי זרובימסקי ולילאי צפו במצלמות כלשהן, אולם לא ערכו כל תיעוד של הצפייה.

בהמשך לכך, ובעת ניהול ההוכחות, ערכה גרגיר בדיקה ביום 23.10.18 – ולמרות שלא היתה כל החלטה או אישור לעניין השלמת חקירה - בעניין בדיקת המצלמות. לפי המזכר שערכה גרגיר, זרובימסקי ולילאי אכן ערכו בסמוך לאחר התלונה בדיקה וצפייה במצלמות התיווך, אולם לא נתפס סרטון ולא נתפסו מצלמות (נ/26).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

326. בעדותה מסרה גרגיר, כי מזכר זה נערך לבקשת פרקליט שאת זהותו אינה זוכרת. גרגיר גם לא ידעה לומר אם ישנו קושי בשיחה מול עדים במהלך ניהול תיק ההוכחות. גרגיר ציינה כי אינה יודעת מתי בדיוק נערכו הבדיקות של המצלמות. תחילה ציינה כי מדובר בזמן סמוך לתלונה, ביום האירוע או ביום שאחריו. עם זאת, לאחר מכן מסרה כי זו הערכתה והיא אינה יודעת זאת ממידע שבידיעתה האישית (שם, בעמ' 613 - 614).

327. גם כאן, הביעה באני בעדותה תמיהה על אי רישום המזכר על ידי המעורבים בזמן אמת (שם, בעמ' 729).

328. הנה כי כן, במהלך ניהול ההוכחות, נערכה שיחה בין גרגיר ושוטרים נוספים באשר לסוגיית המצלמות, וזאת בעוד כל העדים מעידים בבית המשפט. נסיבות השיחה אינן נהירות כלל וכלל והפרקליטות לא אישרה כי נתנה הנחייה לעניין זה. יתר על כן, גם לא נהיר מה טעם בקבלת המידע באמצעות גרגיר, כשהיא כלל לא היתה מעורבת בפעולות החקירה הללו. גם לפי התיעוד שנערך בדיעבד – לאחר כחצי שנה - אין כל התייחסות למועד המדויק שבו נערכה הבדיקה או לכתובת בה נערכה הבדיקה, אם בכלל נערכה. בהיעדר תיעוד בזמן אמת על ידי לילאי וזרובימסקי בדבר בדיקת מצלמות, בהיעדר מועד ובהיעדר כתובת, לא ניתן לייחס כל משקל למזכר, שנערך בדיעבד, על ידי חוקרת בתיק ולא על ידי המעורבים עצמם. ממילא, לא ניתן אלא לתמוה על נסיבות עריכתו של מזכר זה.

ראיות הזיהוי ואיתור החשוד – סיכום ביניים

329. מכל האמור עולה המסקנה, כי ישנו קושי מהותי לייחס משקל של ממש לזיהוי שנערך על ידי א'. ראשית, משום שאין כל ראיה ממשית לכך ש-א' זיהתה את הנאשם ברחוב. א' אמנם זיהתה מאן דהוא ברחוב, אולם הוא לא נתפס. הזיהוי נעשה אך מכלי שני, כאשר למחרת זיהתה אד' את הנאשם כמי שזוהה יום קודם לכן על ידי א'. בנסיבות אלו, לזיהוי ברחוב משקל מזערי. שנית, משום ש-א' לא זיהתה את הנאשם באופן ספונטני בתחנת המשטרה, אלא אביה הפנה אותה והראה לה את הנאשם, לאחר שנעצר, תוך ששאל אותה אם ייתכן שזה מי שפגע בה. בנסיבות אלו, לזיהוי בתחנת המשטרה יש לייחס משקל אפסי.

330. לא זו אף זו, לא ניתן לדחות את האפשרות, כי הוצגו ל-א' תמונות של הנאשם ונמסרו לה פרטים על אודותיו אף קודם למעצרו. אין מחלוקת כי הוריה של א' עיינו בדף הפייסבוק של הנאשם, כפי שאישרה אד'. גם א' מסרה כי הוריה הציגו לה תמונות של הנאשם במדים, בעוד שתמונתו בפייסבוק היא מתקופת הצבא. כאן יש להדגיש את המחדל החקירתי החמור שאירע במהלך המשפט במחיקת הסטוריית הפייסבוק של אד'. בנסיבות אלו, גם אם מדובר במחיקה בטעות, הרי שהיה במחדל כדי לפגוע באופן קשה בהגנתו של הנאשם.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

331. להבדיל מהזיהוי על ידי א' בעניינה של ב' נערך מסדר זיהוי, ועל פני הדברים עשוי היה להיות לו משקל של ממש, לו העידה ב'. ב' לא העידה וחוקרת הילדים הדגישה, כי אין לה כל אפשרות להעריך את מהימנות הזיהוי. בנסיבות אלו, אין ראיה ממשית בפני בית המשפט בדבר מהימנות הזיהוי. גם לא מדובר במצב דברים בו בית המשפט יכול בכליו להעריך את מהימנות הזיהוי, משלא נשאלה ב' כל שאלה על הליך הזיהוי, על השיחות עם ג' ומשפחתה ועל העיון בתמונות. כל זאת, למרות חקירת הילדים שנערכה לאחר המסדר ולמרות שחוקרת הילדים היתה מודעת לקשיים שסבבו את המסדר. גם כאן, בשל פגמים חמורים ומחדלים בחקירה, לא ניתן לדחות את האפשרות כי ב' נחשפה לתמונתו ולפרטיו של הנאשם, הואיל ואין מחלוקת כי הוריה של ב' עיינו בדף הפייסבוק של הנאשם יחד עם הוריה של ג' והם אף הציגו תמונת הנאשם ל-ב'. המשטרה לא מנעה את השיחה בין המשפחות, ולמרות שבא כוחו דאז של הנאשם התריע על כך בזמן אמת, גם לא תיעדו את דבר קיומו של המפגש. גם בהקשר זה, לא ניתן לדחות את האפשרות כי העיון היה לפני המסדר. מכאן, שמשקלו של זיהוי הנאשם על ידי ב' הוא מזערי.

332. בשים לב למשקל הנמוך שיש ליתן לראיות הזיהוי ולמחדלים החמורים שנפלו ביחס לראיות אלו, גם לא ניתן לראות בראיות הזיהוי משום חיזוק להודאת הנאשם.

333. כאמור, פורטה שורה ארוכה וקשה של מחדלים ביחס לכל הליכי איתור וזיהוי החשוד בשלבי החקירה השונים, לרבות: היעדר חיפוש ואיתור של מצלמות מזירות האירועים למרות שהוריהן של הקטינות התריעו על קיומן של מצלמות; אי תיעוד כל הליך חיפוש המצלמות, אי תיעוד הצפייה בסרטונים מתוך מצלמות שאותרו ואי שמירת הסרטונים. לצד זאת העלמת מעורבותו של רכז המודיעין בכלל הפעולות הקשורות באיתור הפוגע והסרטונים; אי איתור מצלמות מהאזור בו זוהה לכאורה הנאשם ביום 27.5.18; מחדלים קשים בתיעוד כל הליך איתור החשוד וזיהויו, לרבות - אי תיעוד שיחות של שוטרים עם א' ועם ב', אי תיעוד הליך הזיהוי בתחנת המשטרה, אי תיעוד השיחות בין ב' ומשפחתה ו-ג' ומשפחתה וכן הצפייה שלהם בפייסבוק; ליקויים בתיעוד חקירתה של ב' ואי העברת חקירת הילדים השנייה לנאשם אלא במהלך המשפט; מחדלים בביצוע פעולות חקירה מבוקשות, לרבות מסדר זיהוי בהשתתפותה של א', חקירת הסתירות בתיאורים של החשוד שמסרו הקטינות, חקירה ממצה של הזיהוי בתחנת המשטרה, וחקירת תלונתה של ג'; א בדיקת האפשרות בדבר מעורבותו של אחר; מחדלים קשים בעריכת בדיקות פורנויות, ובעיקר אי מתן הסבר בסיסי להוריהן של הקטינות על מנת לאפשר בדיקות חיים ואי תיעוד ראוי של בדיקות שנערכו.

334. המחדלים הרבים שנפלו בחקירה מלמדים על חקירה בלתי מקצועית, בלתי ממצה ושאינה עונה על הדרישות המינימאליות לעריכת חקירה ראויה בתיק כה רגיש של פגיעה מינית

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בקטינות. בעיקר יש להדגיש את השיטה של היעדר תיעוד של פעולות חקירה מהותיות, שאלה עוד נידרש בדיון בחקירות הנאשם.

335. המחדלים הקשים בתיק לא הסתיימו במהלך החקירה ולמרבה הצער הם נמשכו אל תוך המשפט, כפי שבא לידי ביטוי בכל השלמות החקירה שנדרשו לביצוע במהלך המשפט. בכלל זאת, יש לציין את המחדלים הקשים הבאים: בדיקה בלתי מקצועית במכשיר הטלפון של מ' בו צילם את תמונות של הנאשם בזמן אמת, ולמרות שהציג ל-א' תמונות וסרטון של הנאשם; אי מיצוי חקירה בשאלה אם הועברו תמונות הנאשם בין המשפחות; ובעיקר מחיקת הסטוריית החיפוש של אד' בדף הפייסבוק של הנאשם.

על המשמעות שיש לייחס לשורה הארוכה של המחדלים שעניינם באיתור ובזיהוי, נעמוד עוד להלן, במסגרת הדיון הכולל במחדלים ובטענות להגנה מן הצדק.

חלק ב': ההודאה וחקירותיו של הנאשם

פרק ראשון: קבילות הודאת הנאשם - מבוא

חקירות הנאשם – תשתית תמציתית

336. בטרם דיון בשאלה אם אמנם יש לאמץ את הודאתו של הנאשם כהודאה קבילה או שמא יש מקום לפסילתה, יתואר להלן בתמצית מהלך חקירותיו של הנאשם.

337. גרגיר ניהלה את החקירה בתיק, והיא גם חקרה את הנאשם שלוש פעמים, ביום 28.5.18, ביום 30.5.18 וביום 4.6.18. גרגיר תיעדה את החקירות בהודעות שרשמה. במקביל, שלושת החקירות הוקלטו בוידאו במערכת "ענבל" ובהמשך תומללו.

338. הנאשם נעצר, כאמור, ביום 28.5.18 לאחר שנתפס על ידי הוריה של א'. בחקירתו הראשונה מיום 28.5.18, הכחיש הנאשם כל קשר לאירועים מושא כתב האישום (ת/9, ת/9א, ת/9ב). הנאשם ציין, כי "שום דבר ממה שנאמר בחשדות האלו לא קרה ולא נברא ... כל הסיפור הזה, אני לא יודע על מה זה בכלל. זה משהו שלא מאפיין אותי. בכלל אני נגד הדברים האלו. אני לא יודע מאיפה נפל עליי כל הסיפור הזה" (ת/9א, בעמ' 2 – 3). על דברים אלו חזר פעמים רבות במהלך חקירתו הראשונה, אמר שלא ביצע דבר מהמיוחס לו, אמר ש"הזוי" מה שמייחסים לו וביקש להבין מדוע נעצר. למרות שנאמר לנאשם כי הוא משקר, כי מצאו DNA וכי הילדה זיהתה אותו, הנאשם עמד במהלך חקירתו הראשונה על חפותו. הנאשם גם הכחיש כי היה אירוע בו מאן דהוא קרא לו ברחוב, יום קודם לכן, והוא ברח (שם, בעמ' 21).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

339. הנאשם נחקר בשנית ביום 30.5.18. בחקירתו השנייה המשיך הנאשם תחילה להכחיש כל קשר למיוחס לו ביחס לשלוש המתלוננות, וזאת למרות שנאמר לו כי אחת המתלוננות זיהתה אותו ברחוב והשנייה במסדר זיהוי (ת/10, ת/10א, ת/10ב). גם בשלב ראשון בו הוצגו לנאשם פרטי התלונות, לרבות מועדי האירועים, השעות, ופרטים בדבר המעשים המיוחסים - המשיך הנאשם להכחיש המיוחס לו. הנאשם אף טען כי היה בבית הכנסת בשעה שבה לפי הנתען אירע האירוע מושא האישום השני והפנה את החוקרת לאנשים שראו אותו בבית הכנסת (ת/10א, בעמ' 1 – 18). הנאשם תיאר את מצבו הנפשי הרעוע במהלך שירותו הצבאי ואת שחרורו מהצבא בשל כך. כן תיאר את קשייו הנפשיים לשהות במקומות סגורים ובמקומות מרוחקים מהוריו (שם, בעמ' 19 – 38). הנאשם המשיך והכחיש את המיוחס לו גם בשלב מתקדם מאוד של החקירה (שם, בעמ' 38 – 42). עם זאת, בשלב מסוים אמרה לו גרגיר כי יתחיל לעזור לעצמו וכי השופט ייקח הכל בחשבון. הנאשם אמר "בבקשה תעזרי לי עם זה" וכן אמר "כל מה שתגידי לי", "תגידי לי כל דבר, בסדר?". בשלב זה, נכנסה וקסמן לחדר החקירות ובהמשך גם באני. בהמשך לכך מסר הנאשם גרסה מפלילה באשר לשני האירועים מושא כתב האישום, תוך שמסר פרטים לא מעטים על כל אחד מהאירועים (שם, מעמ' 43 ואילך). על הפרטים שמסר נעמוד עוד בהמשך.

340. בחקירה השלישית מיום 4.6.18, חזר הנאשם מהודאתו ושב להכחיש מכל וכל את המיוחס לו (ת/11, ת/11א, ת/11ב). הנאשם מסר כי אמר את הדברים מתוך לחץ וזאת לא האמת (ת/11א, בעמ' 5). כן אמר הנאשם כי הודה משום שסבר שזה יזרז את הליך השחרור ויסיים את החקירה (שם, בעמ' 11, 14, 24). עוד הוסיף, כי כל הפרטים שמסר זה מתוך שמועות ששמע (שם, בעמ' 12, 22). הנאשם עמד על חזרתו מהודאתו לאורך כל החקירה הממושכת שנערכה.

341. מעת מעצרו של הנאשם ובין חקירותיו אירעו מספר אירועים, שחלקם בגדר פעולות חקירה, שעליהם נעמוד עוד להלן בהרחבה.

הדיון המשפטי – קבילות ההודאה לפי סעיף 12 לפקודת הראיות ולפי מבחני הפסילה הפסיקתית

342. קבילות הודאת הנאשם תיבחן בשני מסלולים המשתלבים זה בזה ומשלימים זה את זה: הראשון, בהתאם לסעיף 12(א) לפקודת הראיות והפסיקה שלפיו; השני, בהתאם לדוקטרינת הפסילה הפסיקתית שהותוותה בהלכת יששכרוב.

343. על היחס בין כלל הפסילה הקבוע בסעיף 12 לפקודת הראיות לבין דוקטרינת הפסיקה הפסיקתית עמדה הנשיאה (דאז) השופטת דורית ביניש בהלכת יששכרוב, כדלקמן:

"... לצד התכלית שעניינה הגנה על אמינותן של הודאות נאשמים, מיועד כלל הפסילה הקבוע בסעיף 12 לפקודת הראיות להגן על זכותו של הנחקר לשלמות הגוף והנפש ועל זכותו לאוטונומיה של הרצון החופשי... לעומת זאת,

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

דוקטרינת הפסילה הפסיקתית נועדה למנוע פגיעה שלא כדין בזכות להליך פלילי הוגן אם תתקבל הראיה במשפט... אשר על כן, מתקיימת הצדקה תכליתית לכך שדוקטרינת הפסילה הפסיקתית תחול על הודאות נאשמים לצידו של כלל הפסילה הקבוע בסעיף 12 לפקודת הראיות. בהתאם לכך, עשויה הודאת נאשם להימצא קבילה לפי הוראת סעיף 12 לפקודת הראיות אך להיפסל במסגרת דוקטרינת הפסילה הפסיקתית ולהפך" (שם, בפסקה 75).

344. המסלול הראשון לבחינת קבילותה של הודאה נקבע, אפוא, בסעיף 12 לפקודת הראיות, שלפיו עדות של הודאת נאשם תהא קבילה רק אם התובע הביא עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודאה ובית המשפט ראה שהיתה "חופשית ומרצון".

345. סעיף 12 לפקודת הראיות מתמקד בחובה החלה על התביעה להוכיח, כי ההודאה היתה "חופשית ומרצון", משמע שההודאה נגבתה ללא נקיטה באמצעים פסולים. בתחילה, פורש סעיף 12 לפקודת הראיות ככזה שנועד להגן על אמינות ההודאה. לפי פרשנות זו, הודאה תיפסל רק אם הוכח שהיה שימוש באמצעים של כפייה ואלימות או פיתוי ותחבולה בלתי הוגנים, שהיה בהם כדי להשפיע על אמינות ההודאה (ע"פ 715/78 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) 228, 233 (1979); ע"פ 115/82 מועדי נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) 197 (1984); ע"פ 5614/92 מדינת ישראל נ' מסיקה, פ"ד מט(2) 669 (1995)).

346. בהמשך, בין היתר עקב חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, פורש הסעיף באופן המאפשר פסילת הודאות גם בשל פגיעה שלא כדין בזכויותיו של הנחקר ובחופש הבחירה שלו במסירת הודאתו. פרשנות זו מדגישה את הגינותו של ההליך הפלילי ואת זכותו של הנחקר להליך הוגן, גם כשלא מתעורר חשש בדבר אמיתות ההודאה (ע"פ 1520/97 חדד נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 337, 351 (2001); עניין יששכרוב, בפסקה 32 ו-34; ע"פ 10715/08 ולס נ' מדינת ישראל, בפסקה 19 (1.9.09); ע"פ 5956/08 אל עוקה נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 לפסק דינו של השופט הנדל (23.11.11); ע"פ 10477/09 מבארק נ' מדינת ישראל, בפסקה 39 (10.4.13); ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 48 לפסק דינו של השופט דצינגר (23.12.15); ע"פ 846/10 בדוי נ' מדינת ישראל, בפסקה 43 (14.7.14); ע"פ 7090/15 ח'ליפה נ' מדינת ישראל, בפסקה 51 (25.8.16); ע"פ 4105/15 מירז נ' מדינת ישראל, בפסקה 23 לפסק דינו של השופט זילברטל (9.7.17); ע"פ 2868/13 חייבטוב נ' מדינת ישראל (2.8.18) בפסקאות 83 - 84 לפסק דינו של השופט שוהם (2.8.18); ע"פ 4855/16 שוויקי נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 (11.11.18)).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

347. הנשיאה השופטת אסתר חיות דנה בהגדרתם של אמצעי חקירה פסולים, אשר יובילו לפסילתה של הודאה, לפי סעיף 12 לפקודת הראיות, כדלקמן:

"השאלה מה ייחשב כאמצעי פסול אשר השימוש בו לצורך חילוץ הודאה מנחקר יביא לפסילתה כראיה מכוח סעיף 12(א) אינה פשוטה ואין לה תשובה ממצה אחת. עם זאת ישנם מספר אמצעי חקירה שהפסיקה קבעה לגביהם כי הם פסולים על פניהם. אמצעים אלו, המכונים "אבות הפסול", כוללים שימוש באלימות או איום באלימות, השפלות וגידופים, פיתוי והשאה, מרמה, ושיטות חקירה בלתי הוגנות שמטרתן לשבור את רוחו של הנחקר. כמו כן, ניצול מצוקה רפואית עלול להיחשב אף הוא בנסיבות מסוימות לשיטת חקירה בלתי הוגנת ... על פי הגישה המקובלת בפסיקה, שימוש באמצעים כאלה במסגרת החקירה אינו פוסל באופן אוטומטי את תוצריה ועל בית המשפט לבחון בכל מקרה לגופו האם השימוש הביא בפועל לשלילת רצונו החופשי של הנחקר. עם זאת נפסק כי שימוש בשיטות חקירה ברוטליות הפוגעות בצלם דמות האדם יביא לפסילת ההודאה שהושגה באמצעותן גם כאשר רצונו החופשי של נחקר לא נפגם כתוצאה מהן ... (ע"פ 6932/17 מדינת ישראל נ' יוסף, בפסקה 26 (11.10.18)).

348. אבות הפסול שהוכרו, אפוא, בפסיקה הם: שימוש באלימות או איום באלימות; השפלות וגידופים; פיתוי והשאה – משמע, הבטחת טובת הנאה ממשית לנחקר תמורת ויתורו על זכותו לחיסיון מפני הפללה עצמית (**קדמי**, לעיל, בעמ' 80 – 83), לרבות במסגרת מונולוגים סוגסטיביים; ושימוש בטכניקות בלתי הוגנות שמטרתן לשבור את רוחו של העבריין.

349. המהלך בו יש לילך לבחינת הודאתו של הנאשם במסלול הראשון, לפי סעיף 12 לפקודת הראיות, כולל מספר שלבים: הראשון, בחינת השאלה אם נעשה שימוש באמצעים פסולים; השני, ככל שהיה שימוש באמצעים פסולים בחינת מהותם ועוצמתם לצד השאלה אם יש בהם כדי לפגוע בצלם האדם; השלישי, ככל שהיה שימוש באמצעים פסולים שאין בהם כדי לפגוע בצלם האדם, בחינת השפעתם של האמצעים על רצונו החופשי של הנאשם.

350. גם המסלול השני לבחינת קבילותה של הודאה במבחני הפסילה הפסיקתית לפי הלכת יששכרוב, כולל מספר שלבים. בשלב הראשון, יבחן בית המשפט אם הראיה הושגה שלא כדין, משמע בדרך לא חוקית, בלתי הוגנת או תוך פגיעה שלא כדין בזכות מוגנת של הנאשם. בשלב השני, תיבחן השאלה אם יש בקבלת הראיה כדי לפגוע בזכותו של הנאשם להליך הוגן. הכוונה לפגיעה משמעותית לתכלית שאינה ראויה ובמידה העולה על הנדרש. בשלב השלישי יאזן בית המשפט בין הערכים המתנגשים, כאשר על כפות המאזניים עומדים מחד גיסא, הצורך להגן

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

על זכויות הנאשם ועל הגינות ההליך הפלילי, ומאידך גיסא, ערכים ואינטרסים ציבוריים שונים, וביניהם גילוי האמת, לחימה בפשע וההגנה על זכויותיהם של נפגעי העבירה.

במסגרת האיזון על בית המשפט להתחשב בשלוש קבוצות של שיקולים: הקבוצה האחת, אופיה וחומרתה של אי החוקיות שהיתה כרוכה בהשגת הראיה. יש לבחון, בין היתר, את מהות ההפרה ועוצמת הפגיעה בזכויות; הקבוצה השנייה, מידת ההשפעה של הפגם על הראיה שהושגה. בהקשר זה על בית המשפט לבחון באיזו מידה עשוי הפגם להשפיע על מהימנותה ועל ערכה הראייתי של הראיה; הקבוצה השלישית נוגעת להשפעת פסילת הראיה על מלאכת עשיית הצדק במובנה הרחב, תוך השוואה בין המחיר החברתי הכרוך בפסילת הראיה ובין התועלת החברתית שבפסילתה. בהקשר זה יש לשקול את חשיבות הראיה להוכחת האשמה, מהות העבירה המיוחסת לנאשם ומידת חומרתה (**עניין יששכרוב**, פסקות 64 - 76; ראו גם: ע"פ 1301/06 **עזבון המנוח יוני אלזם ז"ל נ' מדינת ישראל**, פסקאות 2 - 3 לפסק דינה של השופטת חיות (22.6.09); ע"פ 9808/06 **סנקר נ' מדינת ישראל**, בסעיף 11 (29.7.10); ע"פ 10049/08 **אבו עזא נ' מדינת ישראל** (23.8.12); **עניין זדורוב**, בפסקה 49 לפסק דינו של השופט דצינגר; **עניין בדוי**, בפסקה 44; **עניין ח'ליפה**, פסקה 51; **עניין מירז**, בפסקה 23 לפסק דינו של השופט זילברטל; **עניין חייבטוב**, בפסקאות 86 - 87 לפסק דינו של השופט שהם; **עניין יוסף**, פסקה 25; **עניין שוויקי**, בפסקה 17).

351. מפסיקת בית המשפט העליון לאחר הלכת יששכרוב ניתן לומר כי חומרת העבירה לא תהווה שיקול בלעדי להימנע מפסילת הראיה, בהתאם לדוקטרינת הפסילה הפסיקתית. אולם, חומרת העבירה מהווה שיקול שיש לקחת בחשבון בהחלטה, תוך איזון למול חומרת הפגיעה בהגינות ההליך (ראו: **עניין חייבטוב**, בפסקה 89 לפסק דינו של השופט שוהם; רע"פ 1921/18 **חברת דור חקלאים בע"מ נ' מדינת ישראל** (27.5.18); ע"פ 3239/14 **חמאסה נ' מדינת ישראל** (8.11.16); **עניין אבו עזא**, עמדת השופט דנציגר; ע"פ 5956/08 **אל עוקה נ' מדינת ישראל**, עמדת השופט הנדל (23.11.11)).

352. הנה כי כן, על מנת לבחון הודאת הנאשם במבחני הפסילה הפסיקתית, יש לילך במהלך תלת שלבי: בשלב הראשון, תיבחן השאלה אם הראיה הושגה שלא כדין; בשלב השני, תיבחן הפגיעה בזכותו של הנאשם להליך הוגן; ובשלב השלישי, ככל שהיתה פגיעה בזכותו של הנאשם להליך הוגן, יערך איזון בין הערכים המתנגשים.

קבילות הודאת הנאשם - טענות הצדדים

353. התביעה טענה, כי הודאת הנאשם היתה "חופשית ומרצון". עוד טענה, כי העלאת טענות זוטא 10- חודשים לאחר הגשת כתב האישום ולאחר שבא כוח הנאשם טען מפורשות כי אין טענות

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

זוטא, משליכה על משקל הטענות. לטענתה, עיתוי העלאת הטענות מלמד כי מדובר בטענות כבושות שאין לייחס להן כל משקל.

354. עוד טענה התביעה, כי לא היתה פגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם בעורך דין. בחקירה הראשונה ניתנה לנאשם זכות היוועצות והוא ויתר עליה ואילו בחקירה השנייה הודיע הנאשם כי מימש את הזכות. הנאשם גם נפגש עם עורך דין לפני דיון המעצר. עוד טענה, כי אם היתה מתקבלת עמדת ההגנה לפיה זכות ההיוועצות נפגעה, לא הוכחה הזיקה בין האמצעי הפסול לכאורה ובין הודאת הנאשם וגם לא הוכח כי החוקרים פעלו שלא בתום לב.

355. התביעה הוסיפה וטענה, כי לא היה שימוש בשיטות חקירה פסולות ולא עלה בידי הנאשם להוכיח כי היה שימוש באלימות, באיומים או בהשפלות. בשארי טפח באופן ידידותי על גבו של הנאשם, והשימוש שלו בקיצורים לא הלחיץ את הנאשם. גם גואטה לא איימה על הנאשם באומרה שאם הנאשם ימשיך להכחיש הוא עלול לספוג אלימות ומכות מצד השוטרים, וכי הנאשם חייב להודות אחרת יישאר עצור במשך חודשים. לטענתה מדובר בטענות כבושות שגם לא הוטחו בפני גואטה. גם הטענות לפיהן כונה הנאשם בתחנת המשטרה "פדופיל מסריח" ו-"הפדופיל מיבנה" הן טענות כבושות שלא נטענו ולא הוטחו בשוטרים בחקירות נגדיות.

356. לטענת התביעה, הנאשם הוחזק בהשגחה במשך יום אחד בלבד ולא הושם ב"חללית" כטענתו במשך יומיים כאמצעי לחץ. גם אין לאמץ את טענת הנאשם כי גרגיר צילמה אותו ואיימה להשתמש בתמונתו ולהפיצה. הנאשם אמנם נאזק לכיסא, לפי הנחיית מפקד המרחב. אולם, גם כאן אין מדובר באמצעי לחץ והנאשם לא היה במצב דחק בשל כך. לטענת התביעה, גם לא היה בכניסות קצרות של שוטרים לחקירה כדי להשפיע על הנאשם או לגרום לו למסור הודאת שווא והנאשם גם לא הוכיח כי הובטח לו שישוחרר אם יודה. כן טענה, כי יש לדחות את גרסת הנאשם שלא ראה דבר לאחר שמשקפיו נפלו ונשברו במהלך מעצרו. לטענת התביעה, המדובר בגרסה שקרית וכבושה שאין לאמצה והראיה, כי הנאשם מעיין בהודעותיו ואף עורך בהם תיקונים.

357. עוד הוסיפה וטענה התביעה, כי גם לא עלה בידי הנאשם להוכיח כי היה פיתוי והשאה במסגרת מונולוגים סוגסטיביים. לטענתה, לא זו בלבד שהנאשם העלה טענותיו בהקשר זה בשיהוי ניכר, אלא שהשוטרים דחו את הטענות ואין ליתן בגרסת הנאשם כל אמון. כך טענה התביעה, כי הטענות בדבר מונולוג סוגסטיבי בפנינת העישון, בליווי לבית החולים ובשיחה עם שטר, הועלו בשיהוי ניכר ונשענות רק על גרסת הנאשם.

358. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי יש להורות על פסילת הודאת הנאשם ולקבוע כי ההודאה אינה קבילה, בין מכוח סעיף 12 לפקודת הראיות ובין מכוח דוקטרינת הפסילה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

הפסיקתית. לטענתם, ההודאה נתנה שלא מרצונו החופשי של הנאשם, תוך שימוש של החוקרים באמצעים פסולים ופגיעה בזכויות יסוד של הנאשם. עוד טענו, כי העלו את טענות הזוטא של הנאשם באיחור, משום שחלק גדול מטענותיו הוכח במהלך שמיעת ראיות התביעה. יתר על כן, למרות שהתביעה שמרה לעצמה את הזכות להחזיר עדים לעדות, בשל השלב שבו הועלו טענות הזוטא, לא החזירה מי מהעדים לעדות וגם לא הביאה עדי הזמה.

359. לטענת באי כוח הנאשם, הודאת הנאשם נגבתה שלא באופן חופשי תוך פגיעה חמורה ומשמעותית בזכות ההיוועצות, ומבלי שהודיעו לנאשם כדין על זכויותיו, לרבות הזכות להיוועץ בסניגור ציבורי. בשל התנהלותה של גרגיר, הנאשם לא מימש את זכותו. עוד טענו, כי הפרת זכות ההיוועצות כשלעצמה מצדיקה את פסילת הודאתו של הנאשם. מקל וחומר כשנלוות אל הפרת זכות ההיוועצות הפרות נוספות של זכויות יסוד של הנאשם.

360. באי כוח הנאשם הוסיפו וטענו, כי במהלך החקירה עשו החוקרים שימוש בלחצים ושיטות חקירה לא הוגנות, לרבות איום בפרסום תמונת הנאשם, חביטות בגב, איומים במעצרו ועוד. לטענתם, גרגיר צילמה את הנאשם ללא תיעוד ואימה כי תפרסם את תמונתו. הנאשם גם לא נחקר נגדית בנוגע לאיום בפרסום התמונה ומכאן שיש לאמץ את גרסתו. עוד טענו, כי בשארי חבט על גבו של הנאשם על מנת ליצור לחץ להודאה. גואטה ומור ערכו עם הנאשם שיחה בפנינת העישון שלא תועדה. שיחה זו מהווה, לטענתם, תרגיל חקירה שנועד לדובב את הנאשם מחוץ לחדר החקירות ולשכנעו להודות תוך שימוש באמצעים פסולים. גרגיר אזקה את הנאשם לכיסא, צרחה על הנאשם, דפקה על השולחן ואימה עליו פעמים רבות, תוך יצירת לחצים בלתי סבירים.

361. עוד טענו באי כוח הנאשם, כי הליכי חקירה רבים לא תועדו ובמהלכם נערכו מונולוגים סוגסטיביים. כך למשל, במהלך חקירה ארוכה שערכה שטר ללא תיעוד הבטיחה לנאשם, כי ישוחרר ויראה את הוריו אם יודה. כך אירע גם בעת שהייתו של הנאשם עם שוטרים בבית החולים, שלא תועדה כלל.

362. לטענת באי כוח הנאשם, מצבו הנפשי של הנאשם, התעלפותו, השהייה ב"חללית" והשימוש בלחצים, איומים וגידופים, הובילו את הנאשם למסירה הודאת שווא. לכך יש להוסיף, כי במשך כל חקירותיו, היה הנאשם ללא משקפיו. הנאשם שהה שני לילות ראשונים בבית מעצר ניצן במקום שנקרא "חללית", שהוא תא קטן ומבודד עם גזיקים. בזמן שהייתו ב"חללית" חשב רבות על הוריו המתבגרים ועל קשייהם ולאחר יציאתו מסר את הודאתו. לטענתם, משהנאשם לא נחקר נגדית ביחס לשהייתו ב"חללית", יש לאמץ את עדותו, בהקשר זה.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

363. עוד הוסיפו באי כוח הנאשם, כי ההפרות החמורות של זכויות הנאשם הובילו למסירה הודאת שווא במטרה להשתחרר מן המעצר ולפגוש את הוריו. מכאן, שבאיזון בין האינטרסים, יש לפסול את הודאתו.

פרק שני: טענות הפסול וחוקיות אמצעי החקירה

364. טענות הפסול הקשורות בהודאת הנאשם ובחקירותיו יידונו להלן, הן במתווה שנקבע לפי סעיף 12 לפקודת הראיות והן במתווה שנקבע לפי כללי הפסילה הפסיקתית. תחילה, תיבחן השאלה אם נעשה שימוש באמצעים פסולים או אמצעים שלא כדין, וזאת לצד בחינת עוצמת האמצעים הפסולים או האמצעים הלא חוקיים, ככל שהיו. בהמשך תידון השאלה אם היה באמצעים פסולים, ככל שהיו, כדי להשליך על רצונו החופשי של הנאשם או כדי לפגוע בצלמו כאדם ואם יש לפסול ההודאה, לפי סעיף 12 לפקודת הראיות. במקביל, תידון השאלה אם ההודאה הושגה תוך שימוש באמצעים שהיה בהם כדי לפגוע בזכותו של הנאשם להליך הוגן. ככל שייקבע שההודאה נגבתה שלא כדין ובאופן הפוגע בזכותו של הנאשם למשפט הוגן, יהיה צורך לאזן בין האינטרסים השונים המצויים על כפות המאזניים, ולקבוע את הסעד הראוי בנסיבות העניין.

365. הדיון בשאלה אם היה שימוש באמצעים פסולים או בלתי חוקיים יתייחס לשלוש קבוצות של טענות משנה: פגיעה בזכות ההיוועצות; היעדר תיעוד מספק של פעולות חקירה מהותיות; ושימוש באמצעים פסולים או בלתי חוקיים.

אי מתן הודעה כנדרש על זכויות הנחקר ופגיעה בזכות ההיוועצות

366. תחילה לטענות הנאשם בדבר הפגיעה בזכות ההיוועצות. לצורך בחינת השאלה אם נמסרה לנאשם בחקירותיו הודעה כנדרש על זכויותיו ואם התאפשר לו לממש כראוי את זכותו להיוועץ עם עורך דין, תפורט תחילה התשתית המשפטית הנדרשת לדיון. בהמשך תידון התשתית העובדתית הרלוונטית תוך קביעת ממצאים עובדתיים באשר למספר סוגיות המצויות במחלוקת, בהקשר זה. כן תידון השאלה אם היתה פגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם, וככל שהיתה, מהי עוצמת הפגיעה.

367. זכות הייצוג וההיוועצות בעורך דין המסורה לחשוד בפלילים הוכרה כזכות יסוד מרכזית בשיטת המשפט הישראלית, כבר לפני שנים רבות (ראו: ע"פ 307/60 יאסין ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד י"ז (3) 1541, 1570 (1963); ע"פ 96/66 טאו נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד כ" (2) 539, 545 (1966); ע"פ 533/82 זכאי נ' מדינת ישראל, פ"ד לח (3) 57, 63 (1984); ע"פ 334/86 סבאח נ' מדינת ישראל, פ"ד מד (3) 857, 865 (1990); ע"פ 747/86 אייזנמן

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(3) 453, 447 (1988); בע"פ 7974/07 **לין נ' מדינת ישראל**, בפסקה כ' (9.9.07); **עניין אבו עזא**, בפסקה 98 לפסק דינו של השופט דנציגר; ע"פ 8347/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 15 (11.2.16); **עניין חייבטוב** בפסקה 90 לפסק דינו של השופט שוהם).

368. זכות הייצוג וההיוועצות בעורך דין מסייעת לשמירה על זכויותיהם של הנחקרים, להבטחת הגינותם של הליכי החקירה ולמניעת ניצול לרעה של פערי הכוחות המובנים בין הנחקר וחוקריו. היוועצות עם עורך דין מסייעת לוודא כי הנחקר מודע למכלול זכויותיו, ובהן הזכות לחקירה הוגנת, החיסיון מפני הפללה עצמית וכן זכות השתיקה. זכות ההיוועצות מסייעת לשמור על תקינות החקירה ועל אמינותן של הראיות המושגות בחקירה (**עניין אייזמן**, בעמוד 452; בג"צ 3412/91 **סופיאן עבדאללה נ' מפקד כוחות צה"ל באיזור חבל עזה**, פ"ד מז(2) 847, 843 (1993); בג"צ 1437/02 **האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ' השר לביטחון פנים ואח'**, פ"ד נח(2) 764, 746 (2004); **עניין יששכרוב**, בפסקה 14; רע"פ 8094/12 **אבו טיר נ' מדינת ישראל**, בפסקה 21 (7.1.14); כן ראו: ד' ביי "זכותו של חשוד הנתון במעצר לסניגור בהליכי החקירה – לקראת פתרונות של 'פשרה' " הפרקליט לט (תש"ן) 108; יופי תירוש "הזכות לייצוג משפטי בחקירה" – כללי הצייד במבחן המשפט המשווה" משפט וצבא 14 (תש"ס) 91).

369. זכות היוועצות של עצור עוגנה אף בסעיף 34 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה ומעצרים), תשנ"ו – 1996 (להלן – "חוק המעצרים"); ראו גם: **עניין אבו עזא**, בפסקה 101 לפסק דינו של השופט דנציגר; **עניין חייבטוב**, בפסקה 91 לפסק דינו של השופט שוהם; רע"פ 8860/12 **קוטלאייר נ' מדינת ישראל**, בפסקה 17 (16.1.14).

370. מזכות ההיוועצות נגזרת החובה המוטלת על הרשות להודיע לחשוד את זכותו לממש את זכות ההיוועצות, שאחרת לא ידע החשוד שבאפשרותו לממש את זכותו (**עניין סופיאן**, בעמ' 850; ע"פ 7443/06 **ארקה נ' מדינת ישראל**, בפסקה 32 (28.9.08); ע"פ 1094/07 **דדון נ' מדינת ישראל**, בפסקה כ"א (3.7.08)). חובה היידוע מעוגנת בשני דברי חקיקה: הראשון, סעיף 32 לחוק המעצרים. השני, סעיף 19 לחוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו – 1995.

371. לפי סעיף 32 לחוק המעצרים:

"החליט הקצין הממונה לעצור את החשוד, יבהיר לו מיד את דבר המעצר ואת סיבת המעצר בלשון המובנת לו, ככל האפשר, וכן –
(1) את זכותו שתימסר הודעה על מעצרו, לאדם קרוב לו ולעורך-דין ואת זכותו להיפגש עם עורך-דין, הכל בכפוף להוראות סעיפים 34 עד 36; וכן את זכותו להיות מיוצג על ידי סניגור כאמור בסעיף 15 לחוק סדר הפלילי או לפי חוק הסניגוריה הציבורית;"

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

(ראו גם: עניין לין, בפסקה כא; עניין אבו עזא, בפסקה 120 לפסק דינו של השופט דנציגר)).

372. סעיף 32 הנזכר כולל, אפוא, שני רכיבים: הראשון, הבהרת הזכות למסור הודעה ולהיפגש עם עורך דין; השני, הבהרת הזכות, ככל שאין לחשוד סניגור שבחר, להיות מיוצג על ידי סניגור ציבורי (עניין לין, בפסקה כ"א פסק דינו של השופט רובינשטיין).

373. לפי סעיף 19 לחוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו – 1995:

"נעצר אדם והובא לתחנת משטרה... או שהוא חשוד בביצוע עבירה, יודיע לו הממונה על התחנה או החקירה, בהקדם האפשרי, כי באפשרותו לבקש מינוי סניגור ציבורי אם הוא זכאי לכך לפי חוק."

374. מחוק הסניגוריה הציבורית עולה, כי על הממונה על החקירה להודיע לא רק לעצור אלא גם לחשוד על זכותו לבקש מינוי של סניגור ציבורי, אם החשוד זכאי לכך. יתר על כן, על ההודעה להתבצע לפני חקירתו של החשוד, על מנת להגשים את מטרות ההיוועצות. ללא ידיעה על זכות ההיוועצות לא יהיה הנחקר מודע לזכותו לבקש להיוועץ בעורך דין, והדבר עלול לפגוע בזכות ההיוועצות גופה ואף להוביל לפגיעה בהגינות החקירה. גם לא ניתן לקבל מצב שבו החוקרים משהים את ההודעה על מעצרו של הנחקר, על מנת למנוע ממנו לממש את זכות ההיוועצות בעורך דין (ראו: עניין קוטלאייר, בפסקה 19; עניין אבו עזא, בפסקה 116 - 121; עניין לין, בפסקה כה; עניין אלזם, בפסקה 25 לפסק דינו של השופט לוי; עניין יששכרוב, בפסקה 15 – 17).

375. עוד נפסק, כי בשל חשיבותה של זכות ההיוועצות, הוויתור על זכות ההיוועצות צריך להיות מפורש ועליו להיות מתועד וחתום על ידי הנחקר. יפים לעניין זה דבריו הבאים של השופט יורם דנציגר:

" לסיכום תת פרק זה אדגיש את עקרונות תפישתי ככל שהדברים נוגעים לויתור על ידי חשוד על זכות ההיוועצות: (א) ויתור על זכות ההיוועצות צריך שיהיה ברור ומפורש ואין להכיר באפשרות לויתור משתמע. (ב) על הוויתור להיות חופשי ומרצון. אל להם לחוקרים לחתור להשפיע על הנחקר באמצעות תרגילי חקירה למיניהם כי ינטוש את זכות ההיוועצות. (ג) גם אם החשוד מוכן ליתן הסכמתו המפורשת לויתור על זכות ההיוועצות, על צוות החקירה לוודא שהחשוד מבין את משמעות הוויתור על מנת שיהיה זה ויתור מדעת.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

(ד) על צוות החקירה לתעד את הוויתור בהקלטות וידיאו-אודיו או בלית ברירה בצורה ברורה ומפורשת בכתב, עליו חתום הנחקר" **(עניין אבו עצא, בפסקה 109)**.

376. לא למותר לציין, כי כל שיחה בין חשוד ובא כוחו היא חסויה, מכוח חיסיון עורך – דין לקוח (סעיף 90 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א – 1961). יתר על כן, לפי סעיף 34(ג) לחוק המעצרים, על הרשויות להבטיח כי פגישת העצור עם עורך הדין תעשה ביחידות בתנאים המבטיחים את סודיות השיחה. ברי, כי לא ניתן לבצע האזנה לתוכן הדברים המוחלפים בין עצור ובין עורך דינו (ראו גם: **עניין קוטלאיר, בפסקה 17; עניין אבו עצא, בפסקה 103 לפסק דינו של השופט דנציגר; עניין יששכרוב, בפסקה 15**)).

ההודעה על זכויות והיוועצות בעורך דין - בחקירה הראשונה

377. האם נתנה לנאשם הודעה כדין על זכויותיו בחקירה הראשונה? והאם התאפשר לו לממש את זכותו להיוועץ בעורך דין טרם חקירתו הראשונה?

378. על פניו, מרישום ההודעה שערכה גרגיר בחקירתו הראשונה של הנאשם נמסרה לנאשם, בפתח החקירה, הודעה בדבר זכויותיו במילים הבאות: "זכותך לא לומר דבר, דברך יתועדו ועשויים לשמש כראיה בבית משפט, ואולם דע כי בית המשפט יוכל להביא בחשבון את שתיקתך. זכותך להיוועץ בעורך דין לפני חקירתך, בכפוף למגבלות בחוק וזכותך להיוועץ בסניגור ציבורי אם אתה זכאי לכך לפי חוק". הנאשם חתם על הודעה זו **(ת/9, בעמ' 1; ת/41)**.

379. עם זאת, עיון בחקירה המוקלטת ובתמלולה מלמד, כי ההודעה בדבר זכויות הנאשם לא הוקראה לנאשם, כפי שרשמה בהודעה. מיד לאחר שנלקחו טביעות אצבעותיו של הנאשם, נאמרו לו המילים הבאות: "זה הזכויות שלך תקרא ותחתום ליי". ניכר מההקלטה, כי הנאשם חותם באופן מיידי ללא שהות וכלל לא ברור שקראה. לאחר מכן נאמר לו המילים הבאות: "כל מה שתגיד אני רושמת. אתה לא חייב לומר דבר... יחזקו ראיות נגדך. זכותך להיוועץ עם עורך דין" **(ת/9א, בעמ' 2, ת/9ב, מונה 00:07:00)**.

380. הנאשם העיד, כי אמנם חתם על ההצהרה כי הובהרה לו זכותו להיוועץ עם עורך דין, אולם לא הובהר לו בצורה מספקת, שהוא זכאי לסניגור ציבורי ללא עלות וכי הוא יכול להיוועץ טלפונית עם עורך דין מהסניגוריה הציבורית **(פרוטוקול הדיון, בעמ' 798 – 790, 801)**. עוד מסר, כי לא הבין את הזכויות שמגיעות לנחקר, לא הבין מהי הסניגוריה הציבורית ולא הבין כי הוא יכול לעצור את החקירה על מנת להיוועץ עם עורך דין **(שם, בעמ' 906 – 907)**.

381. ההשוואה בין ההודעה ובין ההקלטה והתמליל מלמדים, כי ישנו פער ממשי בין הרישום בהודעה לעניין ההודעה לנאשם על זכויותיו ובין מה שאירע הלכה למעשה, כפי שניתן ללמוד

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מתוך הקלטת החקירה. הלכה למעשה, לא נאמר לנאשם כי זכותו להיוועץ בעורך דין לפני חקירה ולא נאמר לנאשם דבר על זכותו להיוועץ בסניגור ציבורי. הנאשם לא נשאל אם הוא מבקש להיוועץ בעורך דין לפני החקירה וממילא גם לא נרשמה התייחסות הנאשם לשאלה אם הוא מבקש להיוועץ בעורך דין או בסניגור ציבורי. גם לא הוצגה כל ראיה, לפיה נשלחה הודעה לסניגוריה הציבורית על מעצרו של הנאשם בטרם חקירתו.

382. באני אישרה, כי יש להודיע לנאשם על זכותו להיוועץ וכן להתייחס לתגובת הנאשם. עוד ציינה שגם אמור להיות בתיק טופס הודעה על סניגור ציבורי. עם זאת, לא הכירה הנחייה שלפיה יש להודיע לסניגוריה הציבורית על מעצר, גם אם חשוד אינו מבקש להיוועץ. עוד הוסיפה, שככל שחוקר אחר אפשר את ההיוועצות יש לתעד הדברים (שם, בעמ' 749 – 750).

383. לעמדתה של גרגיר, היא הודיעה לנאשם כדין על כל זכויותיו, לרבות זכות ההיוועצות, וכן אפשרה לו להיוועץ עם עורך דין. לדבריה, טופס ההודעה על זכויות "יוצא אוטומטית" ומכאן שהובא לעיונו של הנאשם. עוד ציינה "בדרך כלל החשוד קורא את זה, חותם ואז בשנית שומע מהחוקר". גרגיר הדגישה מספר פעמים כי היא נותנת לחשודים לחתום על הטופס, אולם לא השיבה אם היא הקריאה לנאשם במקרה הנדון את זכויותיו כפי שהן מפורטות בטופס ואם וידאה שהנאשם קראן (שם, בעמ' 433 – 434).

גרגיר גם לא מסרה הסבר מדוע לא ציינה בפני הנאשם שהוא זכאי לסניגור ציבורי. חלף זאת מסרה, כי אינה זוכרת אם הנאשם ביקש סניגור ציבורי, וכן אמרה: "בסוף הזמנו סניגוריה ציבורית". לדבריה, היא שואלת כל חשוד אם הוא מבקש להתייעץ עם עורך דין. בה בעת גם גרגיר הוסיפה, כי אינה מכירה את ההנחיה לפיה יש להודיע לסניגוריה הציבורית על כל חשוד עצור (שם, בעמ' 594 – 595).

384. כאן המקום להדגיש, כי לפי מזכרו של רוני סוגאוקר מיום 28.5.18, הוא התקשר לסניגוריה הציבורית בשעה 21:30 והודיע לה כי יש צורך בייצוג הנאשם בדיון למחרת בבית המשפט. חקירתו של הנאשם החלה בשעה 14:47 והסתיימה כעבור כשעתיים וארבעים דקות. משמעות הדבר, כי ההודעה לסניגוריה הציבורית נשלחה זמן רב לאחר סיום חקירתו הראשונה של הנאשם. כאן המקום לציין, כי אמנם החלטה רשמית בדבר מעצרו של הנאשם התקבלה רק בשעה 17:20 (נ/34). אולם, כל מהלך החקירה היה הנאשם אזוק בידיו וברגליו. על כך נעמוד עוד בהרחבה להלן.

385. אין מחלוקת, כי הנאשם לא נועץ בעורך דין לפני חקירתו הראשונה.

לנאשם נתנה, אפוא, הודעה על זכויות לצורך חתימתו, אולם ההודעה לא הוקראה לנאשם ככתבה וכלשונה ולא נהיר כלל כי הנאשם קראה. למרות שנאמר לנאשם, כי הוא זכאי להיוועץ בעורך דין, לא נאמר לו כי הוא זכאי לממש את הזכות לפני החקירה וגם לא נאמר לו,

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

כי הוא זכאי להיוועץ בסניגור ציבורי. הנאשם לא נשאל אם הוא מבקש לממש את זכותו להיוועץ בעורך דין או בסניגור ציבורי. גם לא נרשמה עמדת הנאשם בשאלה אם הוא מבקש לממש את זכות ההיוועצות. לא נערכה כל הפסקה בחקירה על מנת לאפשר לנאשם להיוועץ בעורך דין. ממילא, הנאשם לא מימש את זכות ההיוועצות הלכה למעשה, ולא ניתן לראות בהיעדר תגובתו משום ויתור על הזכות.

"התשאול הנעלם" וזכות ההיוועצות

386. האם הודע לנאשם על זכויותיו והאם התאפשר לו לממש את זכות ההיוועצות שלו קודם ל-"התשאול הנעלם" שנערך לו מיד בסמוך לפני חקירתו השנייה, בה הודה במיוחס לו?

387. לפי גרסת הנאשם, קודם לחקירתו השנייה, נערכה שיחה בינו ובין שטר, במהלכה ניסתה שטר לשכנע אותו להודות במיוחס לו. שטר שאלה אם נפגש עם עורך דין והוא השיב לה שאמנם ראה עורך דין בדיון, למרות שלא שוחח עם עורך דין. שטר אמרה "זה נקרא לדבר". בהמשך לכך, נכנסה שטר לחקירתו ואמרה לגרגיר "הוא דיבר עם עורך דין", כפי שניתן לראות בסרטון. הנאשם הוסיף ותיאר את תוכן השיחה בינו ובין שטר, שעוד תידון בהמשך (פרוטוקול הדיון, בעמ' 804 – 805).

388. אין עוד מחלוקת, שכפי שמסר הנאשם, אמנם התקיימה לפני חקירתו השנייה של הנאשם, שבמהלכה הודה, חקירה או "התשאול" - בהתאם להגדרה שניתנה לכך - על ידי שטר וזאת ללא כל תיעוד.

389. שטר אמנם טענה בעדותה, כי מדובר היה ב"התשאול" במהלכו הודיעה לנאשם את זכויותיו, אולם לא ידעה לפרט מה בדיוק הודיעה לו וגם אישרה כי לא ידעה במדויק את המיוחס לו. שטר נשאלה אם אפשרה לנאשם להיוועץ בעורך דין. תחילה טענה, כי אכן מסרה לגרגיר כי הנאשם כבר נועץ עם עורך דין, כפי שניתן להתרשם מדבריה בהקלטה (ת/10ב, מונה 15: 06). עם זאת, שטר לא ידעה לומר אם הנאשם נועץ בעורך דין לפני השיחה עמה או אחריה. כן טענה תחילה, כי ההיוועצות היתה בטלפון ועורך הדין לא הגיע למקום (פרוטוקול הדיון, בעמ' 626). עם זאת, שטר לא ידעה לומר מי עורך הדין שעמו התייעץ הנאשם וגם לא זכרה מי חייג עבור הנאשם. לאחר מכן הוסיפה, כי כלל אינה זוכרת שהנאשם נועץ עם עורך דין, אולם למדה זאת מתוך ההקלטה. לדבריה, היא מאמינה כי אמנם נתנה לנאשם להתייעץ עם עורך דין, אולם היא אינה זוכרת זאת וייתכן שאדם אחר מסר לה כי הנאשם כבר נועץ עם עורך דין. גם אין בידה להראות, כי אכן ניתנה לנאשם זכות ההיוועצות, אין רישום על הייעוץ, אין בנמצא את פרטי עורך הדין והטלפון שלו (שם, בעמ' 627 – 629). שטר אישרה כי במועד הרענון לקראת העדות, לא זכרה אם ניתנה לנאשם זכות ההיוועצות, אם לאו (נ/46).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

390. בהיעדר כל תיעוד לחקירה זו או ל"תשאול הנעלם", לא ניתן כלל לדעת אם אמנם שטר הודיעה לנאשם על זכויותיו והזהירה אותו, ואם כן – מה היה תוכן ההודעה. על תוכן השיחה ניתן, אפוא, ללמוד אך מדברי הנאשם. מכל מקום, קודם ל"תשאול" זה לא נועץ הנאשם עם עורך דין וגם לא התאפשר לו להתייעץ עם עורך דין וממילא גם כאן, לא ויתר הנאשם על זכותו להיוועץ בעורך דין, לא במפורש ולא במשתמע. על "תשאול" או חקירה זאת עוד יפורט להלן בהרחבה.

ההודעה על זכויות והיוועצות בעורך דין - החקירה השנייה

391. האם נתנה לנאשם הודעה על זכויותיו והאם התאפשר לו להיוועץ עם עורך דין לפני חקירתו השנייה?

392. עיון בהקלטה ובתמליל מלמדים, כי החקירה השנייה מתחילה עם הכנסת הנאשם על ידי שטר למשרדה של גרגיר. בשלב ראשון יש שיחה בין שטר וגרגיר – חלקה ברמזים - על אודות כבילת הנאשם לכיסא, שעליה עוד נרחיב בהמשך. שטר מציינת בפני גרגיר כי הנאשם דיבר עם עורך דין. לאחר מכן, גרגיר שוב נותנת לנאשם לחתום על הודעה בדבר זכויותיו בגוף ההודעה (ת/10, בעמ' 1) ובטופס הודעה על זכויות חשוד (ת/43). בשלב זה גרגיר לא הקריאה לנאשם את זכויותיו. גם כאן הנאשם מעיין בטופס שניתן לו לצורך חתימה באופן חפוז ביותר ולא נהיר כלל כי קרא את ההודעה. מיד לאחר מכן הנאשם נשאל: "התייעצת עם עורך דין" והוא השיב "דיברתי איתו". לאחר מכן אומרת גרגיר "התייעצת איתו נכון" והנאשם משיב: "דיברתי איתו ... איך קוראים לעורך דין שלי?" ונענה "יפתח רפאלי" (ת/10א, בעמ' 1 – 2; ת/10ב, מונה 00:08:39). על המילה שאמר הנאשם לאחר המילים "דיברתי איתו" ישנה מחלוקת והיא תידון בהמשך.

393. יאמר כבר כאן, כי ההתרשמות מהאזנה להקלטה מלמדת שנימת דבריה של גרגיר הם בגדר אישור או הודעה לנאשם שכבר דיבר עם עורך דין, בהמשך לדבריה של שטר, ולא בגדר שאלה. משמע, "דיברת עם עורך דין, נכון" ולא "דיברת עם עורך דין?". אין בדברים אלו שאלה שמצופה לקבל עליה תשובה ממשית. אין בפתח החקירה כל עצירה על מנת לאפשר לנאשם להתייעץ עם עורך דין וגם אין בתיק החקירה רישום בדבר שיחת טלפון שנערכה עם עורך דין.

394. גרגיר טענה תחילה בעדותה, כי טרם החקירה השנייה אפשרה לנאשם להיוועץ עם עורך דין והוא התייעץ טלפונית עם עורך דין מהסניגוריה הציבורית. כן מסרה, כי ציינה בפני הנאשם את החשד המיוחס לו והקריאה לו את זכויותיו (פרוטוקול הדיון, בעמ' 420 – 421).

בהמשך הבהירה גרגיר, כי על היוועצות הנאשם בטלפון עם עורך דין למדה מהנאשם עצמו ולא משום שהיא אפשרה את השיחה, הלכה למעשה. לדבריה, שאלה את הנאשם אם התייעץ עם עורך דין לפני כל חקירה והנאשם אכן אישר, כי התייעץ עם עורך דין בטלפון (שם, בעמ' 421).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

421). גרגיר הוסיפה, כי היא בטוחה שהנאשם נועץ עם עורך דין בטלפון, וזאת משום שכך אמר לה, תוך שאף ציין את שמו של עורך הדין. עם זאת, הוסיפה, כי היא לא היתה עדה לכך שהנאשם אמנם מימש את זכותו, היא לא התקשרה לעורך דין וגם לא ראתה את הנאשם משוחח עמו בטלפון. גם לא נרשם בהודעת הנאשם מי הוא העורך דין שעמו התייעץ (שם, בעמ' 432 - 433).

גרגיר לא סיפקה הסבר כיצד יכול היה הנאשם להיוועץ עם עורך דין לפני החקירה אם הובא אליה במישרין על ידי צוות הסיור ולא עבר, טרם כניסתו אליה, חקירה נוספת וגם לא ידעה לומר אם חוקר אחר ערך תרשומת בדבר התייעצות עם עורך דין (שם, בעמ' 435 - 438).

גרגיר הדגישה מספר פעמים, כי למדה מדברי הנאשם כי שוחח עם עורך דינו בטלפון לפני החקירה ולא וידאה זאת הלכה למעשה (שם, בעמ' 438 ו-445). כן הדגישה מספר פעמים, כי "רואים את זה בהקלטת החקירה" שהנאשם אומר כי הוא התייעץ בטלפון. לדבריה, אף שמעה דברים אלו במהלך ריענון הזיכרון לפני הדיון (שם, בעמ' 439, 440, 443 - 444, 445).

395. כאן המקום להתייחס למהלך הדברים, כפי שהוא עולה מתוך התיעוד שנערך.

396. בניגוד לגרסתה של גרגיר, בהודעת הנאשם שהיא עצמה ערכה רשמה, כי הנאשם מסר ש"דיבר מקודם עם עורך הדין", אולם לא נרשם, כי שוחח עם עורך דינו **בטלפון (ת/10)**. גם בתמליל החקירה השנייה נרשם כי "דיבר מקודם עם עורך דין" ולא נרשם כי שוחח עם עורך דין בטלפון (ת/10א, עמוד 2). כך גם בהקלטה, בה שומעים את הנאשם אומר "דיברתי איתו". הנאשם לא אומר כי דיבר עם עורך הדין **בטלפון** וגם לא אומר כי שוחח עם עורך דין לפני החקירה. לאחר מכן הנאשם אומר "איד קוראים לעורך דין שלי?" והחוקרת עונה לו "יפתח רפאלי" (ת/10ב, מונה 10:00 - 10:55). מכאן גם, שבניגוד לטענת גרגיר, הנאשם לא ציין את שמו של עורך הדין ואף פנה אל גרגיר על מנת לשאול לשמו.

397. עמדתה של גרגיר לאורך כל עדותה אינה מעוררת אמון רב. גרגיר הדגישה פעמים רבות, כי היא משוכנעת שניתנה לנאשם זכות היוועצות לפני חקירתו השנייה וזאת בביטחון גמור וללא כל היסוס. כן הדגישה פעמים רבות, במהלך עדותה, כי הסיקה שהנאשם התייעץ עם עורך דין משום שאמר לה כי התייעץ עם עורך דין **בטלפון**. דא עקא, כי לפי הודעת הנאשם, התמליל וההקלטה, הנאשם לא מזכיר כי שוחח עם עורך הדין בטלפון לפני החקירה. גם אין מדובר בעניין של זיכרון, שהרי גרגיר הדגישה כי שמעה את ההקלטות של החקירה הראשונה והשנייה בריענון זיכרון לפני הדיון ולא בקשה לבדוק שוב את הדברים. הפגיעה במהימנות נובעת בין היתר ממספר הפעמים שבהן הדגישה גרגיר כי היא "בטוחה" שהנאשם התייעץ עם עורך דין בטלפון לפני החקירה, וזאת למרות שאין לכך כל ביסוס. יודגש, כי גם לאחר האזנה להקלטה בבית המשפט, שבמסגרתה כלל הנוכחים, עורכי דין והמותב, לא שמעו כי הנאשם

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

אמר ששוחח עם עורך דין בטלפון, עדיין עמדה גרגיר על טענה זו, שאין לה כל אחיזה במציאות (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 444 – 445).

398. יתר על כן, תשובתה של גרגיר כי היא משוכנעת שהנאשם התייעץ עם עורך דין לפני החקירה גם אינה מתיישבת עם סדר הדברים באותו יום. משמע, לא היתה לנאשם כל הזדמנות להתייעץ עם עורך דין באותו יום. גם אין בתיק כל רישום שנערכה פגישה או אפילו שיחה טלפונית והרי ניתן היה בקלות לבדוק זאת, לו היה רישום. גם תשובתה של גרגיר כי די בכך שהנאשם אמר שנועץ עם עורך דין בטלפון אינה מספקת כלל ועיקר, שהרי היה עליה לדעת כי אין זה סביר שנועץ עם עורך דין משום שאף חוקר לא אפשר את שיחת הטלפון וגם לא תיעד קיומה של השיחה.

399. כאן המקום להתייחס לעדות הנאשם בהקשר זה ובפרט ביחס לשאלה אם הנאשם אמר "דיברתי איתו מקודם", כפי שצוין בהודעת הנאשם ובתמליל או שמא "דיברתי איתו בדיון", כפי שטען הנאשם בבית המשפט.

400. בעדותו מסר הנאשם, כי בשיחה עם שטר שהובילה להודאתו בחקירה השנייה נשאל אם דיבר עם עורך דין ואמר לה "דיברתי איתו בדיון" וכי שטר השיבה לו שדי בכך. לדבריו, השיחה עם עורך הדין בדיון המעצר התמצתה בכך שהלה אמר לו שהוא מייצגו. כן מסר, כי בהמשך לכך גם גרגיר שאלה "הוא דיבר עם עורך הדין" ומכאן הבנתו כי הכוונה לפגישה עם עורך הדין בדיון המעצר. הנאשם הדגיש כי לא אמר שדיבר עם עורך הדין "מקודם", כפי שצוין בהודעה ובתמליל, אלא אמר ש"דיבר איתו בדיון" (**פרוטוקול הדיון** מיום 16.12.19, בעמ' 798 – 790, 801).

401. עוד מסר הנאשם, כי אינו מכיר הליכי משפט ומעצר, הוא לא ביקש עורך דין וגם לא הבין שעורך הדין רפאלי מופיע מטעמו, וזאת למרות שמסר לו כי הוא מייצגו. לדבריו, גם לא הבין שהוא זכאי לשוחח עם עורך הדין לפני החקירה (**פרוטוקול הדיון** מיום 16.12.19, בעמ' 800 – 801). עוד הדגיש הנאשם כי לא ישב לשיחה עם עורך דין עד פגישתו עם עו"ד רווית מוחבר לאחר השיחה עם זרובימסקי באמצע החקירה השלישית. לדבריו, עו"ד רפאלי מהסניגוריה הציבורית אמנם ניגש אליו בסמוך לתא העצורים בבית המשפט, אולם הוא לא שוחח עמו ולא נפגש עמו, למעט החלפת מספר מילים בדבר ייצוגו על ידי הסניגוריה הציבורית (**שם**, בעמ' 905 – 906).

402. אכן, בהודעת הנאשם ותמליל ההקלטה נכתב "דיברתי איתו מקודם" (**ת10א**, עמוד 2, שורה 6). בהשמעת ההקלטה במהלך הדיון היה קושי לשמוע את המילה שאמר הנאשם במדויק. לפיכך, נוכח המחלוקת שנפלה בין הצדדים שמעתי את ההקלטה באמצעות אוזניות בעצמי

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ומצאתי, כי לא ניתן לדחות את האפשרות שהנאשם אכן אומר "דיברתי איתו בדיון" (ת/10ב, מונה 00: 07: 55 ; שם, מונה 00: 09: 20).

403. כאן המקום להזכיר, כי בהיעדר כל תיעוד של השיחה עם שטר, אין לי אלא לאמץ את גרסתו של הנאשם, כי גם לשטר אמר הנאשם שדיבר עם עורך הדין בדיון. למעשה, אין כל תיעוד או ראיה שהיתה שיחה נוספת של הנאשם עם עורך דין קודם לחקירתו השנייה ושלא בדיון. מכאן, שגרסתו של הנאשם גם עולה בקנה אחד עם היגיון הדברים, משמע, כי השיחה היחידה שהיתה לו לפני חקירתו השנייה היתה שיחה קצרה עם עורך הדין בסמוך לדיון המעצר, יום קודם לכן. ממילא, אין לי אלא לאמץ את גרסתו, כי מדובר היה בשיחה קצרה שלא היה בה תוכן ממשי למעט הודעה של עו"ד רפאלי בדבר ייצוג הנאשם מטעם הסניגוריה הציבורית.

404. המדובר בנאשם שזה מעצר הראשון והסתבכותו הראשונה בפלילים ומכאן שגם מהימנים עליי דבריו של הנאשם כי לא הבין את מהות הליכי המעצר וגם לא הבין עד תום כי העורך דין מטעם הסניגוריה הציבורית הוא אדם ניטרלי שמייצג אותו. כך גם באשר לתפיסתו של הנאשם שכאשר נשאל בחקירה בדבר שיחה עם עורך דין הכוונה היתה לכל שיחה שקיים עם עורך דין. מכאן, תשובתו של הנאשם כי שוחח עם עורך הדין בדיון. למעשה, בשל היעדר התיעוד של החקירה המכונה "תשאול" גם לא ניתן לדחות את גרסת הנאשם, שאמר לשטר כי שוחח עם עורך דינו בדיון, וזאת במנותק מהשאלה מה אמר במדויק לגריר. חיזוק לכך יש בדבריה של שטר עצמה, כי אכן מסרה לגריר כי הנאשם כבר נועץ עם עורך דין, כפי שניתן להתרשם מדבריה בהקלטה (ת/10ב, מונה 06: 15).

405. מכל האמור עולה, כי גם לפני החקירה השנייה לא הוקראו לנאשם זכויותיו, וזאת גם אם הנאשם חתם על טופס הודעה בדבר זכויות. לא נרשמה התייחסות הנאשם לשאלה אם הוא מבקש להיוועץ בעורך דין לפני החקירה. הנאשם אמנם כי "דיבר איתו" – והכוונה לשיחה עם עורך הדין. אולם, כוונתו היתה כי שוחח עם עורך הדין בדיון. הנאשם לא אמר כי נועץ עם עורך דין בטלפון לפני החקירה. כך או כך, הנאשם לא נועץ עם עורך הדין בטלפון לפני החקירה, כפי שגם עולה מהיעדר התיעוד בדבר שיחה כזו. הנאשם גם לא ויתר על זכות ההיוועצות ולא מסר כי אינו מעוניין להיוועץ בעורך דין. למעשה, שטר וגריר נתנו לנאשם את המסר כי כבר נועץ עם עורך דין. הן לא נתנו לנאשם כל הזדמנות לממש את זכותו להיוועצות עם עורך דין לפני החקירה השנייה ואין כל ראיה כי מימש הזכות, הלכה למעשה.

זכות ההיוועצות בחקירה השלישית

406. אין מחלוקת, כי במהלך חקירתו השלישית נתנה לנאשם לראשונה הזכות להיוועץ בעורך דין.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

407. בניגוד לחקירה הראשונה והשנייה, בפתח חקירתו השלישית אמר הנאשם מיוזמתו מבלי שנשאל, כי הוא מבקש לשוחח עם עורך דינו. גם בשלב זה גרגיר אינה מתקשרת באופן מיידי לעורך דין ואף אומרת לנאשם כי אין לה את פרטיו. הנאשם משיב שגם לו אין את הפרטים ומבקש שתבדוק בפרוטוקול דיון המעצר (ת/11א, בעמ' 1). יש להעיר, כי קודם לדברים אלו, לא הודע לנאשם דבר על זכות ההיוועצות. בהמשך לכך, שומעים את גרגיר מתקשרת לעורכת הדין אשר בקשה שימתינו עד להגעתה (שם, בעמ' 2). בשלב זה, מבקשת גרגיר להחתים את הנאשם על טופס זכויותיו והנאשם אומר כי אינו יכול לחתום בשל אזיקי הידיים. לאחר מכן שחררו לו את האזיקים והוא חתם על ההודעה. גם בשלב זה, הודעה על זכויות לא הוקראה לנאשם (שם, בעמ' 3). בהמשך, נותר רק השוטר זרובימסקי בחדר החקירות בזמן שהנאשם אוכל. זרובימסקי משוחח ממושכות עם הנאשם. אף שהנאשם אינו מבין שמדובר בחקירה, מדובר בחקירה לכל דבר ועניין המתנהלת מבלי להמתין לעורכת הדין. זרובימסקי אף אומר לנאשם, כי אינו חוקר. בין היתר אמר זרובימסקי לנאשם שנמצאו תכנים פדופילים בטלפון שלו, למרות שלא נמצאו כאלו. זרובימסקי לא תיעד את החקירה הזו בהודעה ואף לא במזכר, אולם, ניתן ללמוד על אודותיה מתוך ההקלטה והתמלול. כבר בשלב זה, ועוד קודם לפגישה הראשונה עם עורכת דינו, חזר הנאשם מהודאתו וטען כי הודה בשל לחצים בחקירה (שם, בעמ' 3 – 8). לאחר מכן, ניתנת לנאשם האפשרות להיפגש עם עורכת הדין, ובהמשך עוד אשוב לשיחה זו, משום שהוקלטה בניגוד לדין. רק בשלב זה הוקראו לנאשם זכויותיו (שם, בעמ' 10).

408. הנה כי כן, גם במהלך החקירה השלישית, לא נתנה לנאשם במועד הודעה בדבר זכויותיו ונערכה חקירה גם לפני שהוזהר בדבר זכויותיו ולפני שמימש את זכות ההיוועצות, שאותה ביקש מפורשות לממש. החקירה על ידי זרובימסקי נערכה מבלי שהמתינו לעורכת הדין ולמרות שהודיעה כי היא בדרכה. לפני המשך החקירה השלישית על ידי גרגיר אמנם התאפשר לנאשם להיוועץ בעורכת דינו, אולם שיחה זו הוקלטה, כפי שעוד יפורט להלן בהרחבה.

הקלטת השיחה בין הנאשם ובאת כוחו

409. במהלך שמיעת המשפט התברר, כי הוקלטה שיחה בין הנאשם ובאת כוחו באמצעות מערכת "ענבל". השיחה נערכה במהלך חקירתו השלישית של הנאשם, ובעת שהחקירה הופסקה לצורך היוועצות. תחילה, הוגשה ההקלטה לבית המשפט (ת/11ב). אולם, משגילתה זאת התובעת, ביקשה להגיש מחדש את ההקלטה ללא הקלטת השיחה עם עורכת דינו של הנאשם (ת/11ב כפי שהוגש מחדש - ת/11ג; פרוטוקול הדיון, בעמ' 412 – 415).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

410. באני הדגישה בעדותה, כי ישנה הנחייה לא לאפשר שיחת עורך דין – לקוח בחדר בו פועלת מערכת "ענבל". לדבריה, אין זה תקין להקליט שיחה בין עורך דין לחשוד, וככל שישנה תקלה כזו, יש לתעד זאת ולדווח (שם, בעמ' 774 – 775).

411. על מהלך העניינים שהוביל להקלטת השיחה עם עורכת הדין ניתן ללמוד מתוך הקלטת החקירה. כפי שכבר פורט, הנאשם ביקש להיפגש עם עורכת דינו, ולמרות זאת חקר אותו זרובימסקי לפני שהגיעה עורכת הדין, ומבלי שהנאשם ידע כי הוא נחקר. במהלך חקירה זו הודיע הנאשם כי הוא חוזר בו מהודאתו ומסר כי הודה מתוך לחצים (ת11א, בעמ' 4 – 7). בשלב זה גרגיר חזרה לחדר החקירות ועדכנה כי הנאשם מבקש לממש את זכות ההיוועצות ועורכת הדין עומדת להגיע. בשל חשיבות ההתנהלות יובאו להלן הדברים שנאמרו בשלב זה:

זרובימסקי: כבי את העמדה חבל, שימי דיסק חדש.

גרגיר: קודם כל אפשר להמשיך.

זרובימסקי: למה? חבל על כל השעה וחצי האלה. חבל. סתם. טוב

גרגיר: שלא יהיה

זרובימסקי: דיבורים

גרגיר: כן

...

זרובימסקי: תוציאי אותו מהחדר ברגע שתגיע

גרגיר: איד?

זרובימסקי: תוציאי אותי ברגע שהיא תגיע

גרגיר: כן, כן. בטח. מה אי אפשר אהה? (השניים צוחקים – א.פ.)

זרובימסקי: היו כבר דברים. אל תשאלי. היו כבר דברים. לא צוחק. לא צוחק בכלל". (ת11ב, מונה 1: 04; ת11א, בעמ' 9).

412. בעדותה טענה גרגיר, כי לא כיבתה את מערכת ענבל משום שההיוועצות לא נערכה בחדר החקירות. עם זאת, לא זכרה את פשר השיחה בינה ובין זרובימסקי וגם לא יכולה היתה להסבירה. לדבריה, "אינה יכולה לדעת למה התכוונה" בעת שצחקו. כן טענה, כי ההקלטה לא תוכננה והיא לא ידעה כי שומעים את הדיבור בין השניים מהחדר הסמוך (שם, בעמ' 586 – 588).

413. אין עוד מחלוקת, כי הפגישה הראשונה בין הנאשם ועורכת דינו הוקלטה, וזאת בניגוד לחובת החיסיון של שיחת עורך דין - לקוח. השיחה הוקלטה לאחר שבין השוטרים התנהל דין ודברים, במהלכו אמר זרובימסקי מפורשות לגרגיר כי ראוי להפסיק ההקלטה. יתר על כן, שני השוטרים שוחחו על אפשרות להקליט השיחה וצחקו על כך. בנסיבות אלו, קשה עד מאוד

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

לייחס תום לב להקלטה ולא נהיר כלל מדוע ההקלטה לא הופסקה. עם זאת, גם אם ההקלטה היתה בתום לב, לא התקבל כל הסבר מדוע ההקלטה לא הופסקה וככל שלא הופסקה בשל שגגה מדוע לא נמחקה.

הפגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם – סיכום ביניים

414. האם נפגעה זכות ההיוועצות של הנאשם הלכה למעשה? וככל שנפגעה, מה מהות הפגיעה, מה עוצמתה וחומרתה?

415. על מנת שיהיה בידי הנאשם להיוועץ בעורך דין, היה על החוקרת, בראש ובראשונה, להודיע לנאשם על זכויותיו, לפי סעיף 32 לחוק המעצרים וסעיף 19 לחוק הסניגוריה הציבורית. היה על ההודעה שנמסרה לנאשם לכלול לא רק הודעה על זכותו להיוועץ בעורך דין אלא גם על זכותו להיוועץ בסניגור ציבורי **עניין לין**, בפסקה כ"א, **עניין אבו עזא**, בפסקה 120 לפסק דינו של השופט דנציגר. יתר על כן, היה על החוקרת לוודא, ברחל בתך הקטנה, כי הנאשם מודע לזכויותיו. בכלל זה, היה על החוקרת לשאול את הנאשם אם הוא מבקש להיוועץ בעורך דין או בסניגור ציבורי ולרשום את תשובתו (**עניין אבו עזא**, בפסקה 109). לא ניתן ללמוד על ויתור משתמע של הנאשם להיוועץ בעורך דין, ובפרט הואיל ומדובר במעצרו הראשון ובחקירתו הראשונה של הנאשם. ממילא, היה זה מחובתה של החוקרת, ביתר שאת, לפעול למימוש זכויותיו של הנאשם.

416. אמנם נתנה לנאשם הודעה על זכויות לצורך חתימתו, אולם ההודעה לא הוקראה לנאשם ככתבה וכלשונה ולא נהיר כלל כי הנאשם קראה, וזאת במסגרת חקירתו הראשונה והשנייה. למרות שנאמר לנאשם, כי הוא זכאי להיוועץ בעורך דין, לא נאמר לו כי הוא זכאי לממש את הזכות לפני החקירה ולא נאמר לנאשם, כי הוא זכאי להיוועץ בסניגור ציבורי. הנאשם לא נשאל אם הוא מבקש לממש את זכותו להיוועץ בעורך דין או בסניגור ציבורי. בחקירה הראשונה לא נרשמה כלל עמדת הנאשם בשאלה אם הוא מבקש לממש את זכות ההיוועצות וממילא שהנאשם לא ויתר על הזכות.

כאן המקום לציין, כי למרות שבעת חקירתו הראשונה לא היה הנאשם עצור באופן פורמאלי, היה כבול בידיו וברגליו, ומכאן שהלכה למעשה היה עצור. ממילא היה על רשויות החקירה להודיע לו את זכויותיו ולפעול למימושן גם אם טרם נעצר.

417. גם לא ניתן כלל לדעת מה שטר הודיעה לנאשם, אם בכלל, במסגרת החקירה שערכה, המכונה "התשאול הנעלם" לפני חקירתו השנייה. קודם ל"תשאול" זה לא נועץ הנאשם עם עורך דין וגם לא התאפשר לו להתייעץ עם עורך דין.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

418. בחקירה השנייה נרשמו דברי הנאשם כי שוחח עם עורך דין וכוונתו היתה כי שוחח עם עורך הדין בדיון. לא נעשתה כל בדיקה מתי נערכה שיחה זו והיה על גרגיר לדעת כי לא היה מפגש כזה לפני החקירה או אפילו שיחה טלפונית, משום שהיא לא אפשרה זאת ואף חוקר אחר לא אפשר זאת. גם כאן לא נערכה כל הפסקה בחקירה על מנת לאפשר לנאשם להיוועץ בעורך דין. למעשה, התנהלות השוטרת הובילה את הנאשם לסבור כי אין באפשרותו להיוועץ עם עורך דין, משום שכבר שוחח עם עורך דין בדיון. מכאן, שגם לפני חקירתו השנייה לא התאפשר לנאשם לממש את זכותו, וזאת למרות שלא אמר כי אינו מעוניין בעורך דין.

להיעדר מתן זכות ההיוועצות לפני החקירה השנייה חומרה מיוחדת, וזאת משום שזו החקירה היחידה שבה הודה הנאשם במיוחס לו.

419. בפתח החקירה השלישית ציין הנאשם מפורשות כי הוא מבקש להיוועץ עם עורך דין, ולמרות זאת נערכה חקירה על ידי זרובימסקי קודם להגעת עורכת הדין ולמרות שהודיעה כי היא בדרכה וביקשה שימתינו לה. לפני המשך החקירה השלישית על ידי גרגיר אמנם התאפשר לנאשם להיוועץ בעורכת דינו, אולם שיחה זו הוקלטה שלא כדיון ובניגוד לכללי החיסיון.

420. הנה כי כן, הנאשם לא נועץ בעורך דין בימי המעצר הראשונים שלו, למעט פגישה קצרה עם עורך הדין בעת דיון המעצר הראשון שנערך יום לאחר שנעצר ונחקר. צוות החקירה לא יידע את הנאשם בדבר זכותו להיוועץ בסניגור ציבורי קודם לחקירותיו. אכן, הנאשם התבקש לחתום על הודעה בדבר זכויותיו, אולם נהיר מההקלטות, כי לא קרא ההודעה כראוי. צוות החקירה גם נתן לנאשם להבין כי בפגישה עם עורך הדין בדיון מיצה את זכויותיו. לא ניתן לומר כי הנאשם ויתר על זכויותיו להיוועץ עם עורך דין, בנסיבות אלו.

421. על המשמעויות הנובעות מהפרת זכות ההיוועצות של הנאשם במישורים שונים נעמוד עוד להלן במסגרת הדיון בנפקות ההפרה.

שימוש בטכניקות ובאמצעים פסולים במהלך החקירות

422. האם נעשה שימוש בטכניקות ובאמצעים פסולים במהלך חקירותיו של הנאשם? גם כאן, הטענות מצריכות תחילה הכרעה בדבר התשתית העובדתית. נתייחס, אפוא, לטענות בדבר הפעלת לחצים, אלימות ואיומים בחקירותיו של הנאשם, אחת לאחת. בין היתר נתייחס לטענות בדבר כבילת הנאשם לכיסא במהלך חקירותיו, דפיקות על השולחן, הרמות קול, טפיחות על גבו של הנאשם, שימוש באיומים, הבטחות ועוד. לאחר הנחת התשתית העובדתית ביחס לכל אחת מהטענות תידון גם השאלה אם מדובר באמצעי פסול ומה מידת חומרתו.

כבילת הנאשם במהלך חקירותיו

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

423. באי כוח הנאשם טענו, כי הנאשם נכבל לכיסא כחלק מאמצעי חקירה שנועדו לשבור את רוחו. כן טענו, כי הכבילה היא בניגוד לפקודות המטה הארצי בדבר כבילת עצור במקום ציבורי (נ/44) וכן בניגוד לנוהל מרחב שפלה בנוגע לכבילת חשודים (נ/58).

424. אעיר, כי פקודת המטה הארצי שאליה הפנו באי כוח הנאשם נועדה בעיקרה להסדיר את הכבילה במקומות ציבוריים ואין עניינה בכבילה בחדר החקירות, שאינו מקום ציבורי. פקודה זו נובעת מסעיף 9א לחוק המעצרים, שעניינה בכבילה במקום ציבורי. מכאן, שאין בה ללוונטיות של ממש למקרה הנדון.

לעומת זאת, סעיף 6 לנוהל מרחב שפלה מסדיר את סוגיית כבילתו של עצור במהלך חקירה. לפי סעיף 6.א ככלל אין לכבול עצור במהלך חקירה בחדר בו מתנהלת חקירה. סעיף 6.ב קובע חריג לכלל, לפיו אם העצור התפרע או סיכן את עצמו או אחרים ולא ניתן להורות על אמצעים אחרים או דחיית החקירה, ייכבל החשוד בידיו ובמקרה קיצוני גם ברגליו. לפי סעיף 6.ג את ההחלטה לכבול את החשוד יש לרשום ולנמק, לרבות משך הכבילה.

425. חקירה בתחנת משטרה מעצם טיבה אינה נעימה ואפילו יכולה להיות טראומטית עבור נחקר, בוודאי אלה שנחקרים לראשונה בחייהם. כבילת ידיו ורגליו של עצור היא פעמים רבות חלק משגרת החקירה והמעצר ואינה מהווה בהכרח אמצעי פסול. עם זאת, יש לבדוק את אופן הכבילה ואת מטרתה, על מנת להבטיח שאין בה פגיעה קשה בכבודו של הנחקר שלא לצורך.

426. אין מחלוקת, כי בחקירתו הראשונה היה הנאשם אזוק בידיו וברגליו. בפתח חקירתו השנייה מבקשת גרגיר משטר, המכניסה את הנאשם לחדר החקירות, לכבול אותו לא רק בידיו וברגליו אלא גם לכיסא, למרות נוכחותה של שטר במקום.

מעיון בהקלטת החקירה השנייה עולה, כי שטר מנסה להניע את גרגיר מלכבול את הנאשם בידיו לכיסא. בעודה מסתכלת על המצלמות אמרה שטר לגרגיר כי אין בכך צורך, וכן הוסיפה, כי זה לא הנוהל, וכי היא מחוץ לדלת. אולם, גרגיר התעקשה על כבילתו של הנאשם לכיסא (ת/10ב, מונה 07:20 – 07:25). יתר על כן, קודם לכבילת ידיו לכיסא משפשף הנאשם לא אחת בעיניו. לאחר איזוקו לכיסא, אין לנאשם כל אפשרות להשתמש בידיו על מנת לגעת בפניו, לגרד באף או בעין במשך שעות חקירה רבות. הנאשם אף לא מצליח להגיע לשולחן על מנת להרים את הכיפה שלו שנפלה (ראו, למשל: ת/10ב, מונה 40:00 – 41:00). במהלך חלק מחקירתו השלישית הנאשם שוב אזוק לכיסא.

427. משמעות הדבר, שבמהלך החקירה השנייה בה הודה הנאשם, היו ידיו ורגליו של הנאשם כבולות וכן היו ידיו של הנאשם כבולות לכיסא.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

428. גרגיר אישרה, כי הנאשם היה אזוק בידיו וברגליו וידיו היו אזוקות גם לכיסא. לטענתה, איזוק הידיים לכיסא היה לפי נוהל מפקד המרחב, וזאת למרות שהנאשם לא התנהל באופן חריג ולא סיכן גוף או רכוש. כן ציינה, כי במצב זה הנאשם "יכול לזוז" ואף לחתום על הודעותיו (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 383, 399).

לדברי גרגיר, על הנוהל של מפקד המרחב לכבילת עצורים למדה בישיבות. לאחר מכן הבהירה, כי ניתנה הנחייה מרחבית, לפיה יש לכבול לכיסא כל עצור במהלך חקירתו, וזאת משום בריחתו של עצור בסמוך לפני כן. עם זאת ציינה, כי הנאשם לא ברח ולא ניסה לברוח (**שם**, בעמ' 394 – 395). עוד הוסיפה, כי לא היתה מודעת לכך שישנו איסור לכבול עצור לעצם דומם וכי מעולם לא קראה את נהלי אח"מ (**שם**, בעמ' 395 – 396). לדבריה, בחקירה האחרונה שערכה לא נכבל הנאשם לכיסא הואיל והיה סייר בחקירה שיכול לשמור על הנאשם ולפיכך לא פעלה לפי "ההנחיה המרחבית" (**שם**, בעמ' 396 – 397). עוד ציינה, בהקשר זה, כי אינה זוכרת אם היא כובלת את כל העצורים לכיסא, אולם היא יודעת שהנאשם היה כבול בחקירתו השנייה משום שראתה זאת בווידאו, והיא אף זוכרת שביקשה לאזקו (**שם**, בעמ' 487). גרגיר הוסיפה, כי בשל חשש מבריחת עצורים גם לא השאירו נחקרים לבד, ולפיכך גם נכנסו במהלך החקירות שוטרים נוספים, כמו למשל שטר, אשר נכנסה לחדר במהלך החקירה השנייה (**שם**, בעמ' 487 – 488).

גרגיר לא מסרה הסבר של ממש מדוע יש צורך בנוכחות של שוטר נוסף אם הנאשם כבול לכיסא, ולחלופין, מדוע יש צורך בכבילה לכיסא, אם נמצא במקום שוטר נוסף. גם לא היה בידי גרגיר להבהיר מדוע הושאר הנאשם ללא איזוק וללא כל שמירה בחלק מחקירתו הראשונה ובחלק מחקירתו השלישית, כפי שעולה מהקלטות החקירות (**ת/ב9**, מונה 09:43:1; **ת/ב11**, מונה 18.22; **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 488 – 489).

גרגיר הוסיפה וטענה, כי אינה זוכרת שהנאשם התלונן על הכבילה. כן ציינה, כי לו היה הנאשם מתלונן על כאב כתוצאה מהאזיקים, היתה משחררת אותם מעט, אולם לדבריה, האזיקים היו רופפים (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 610 – 611).

דא עקא, כי בחקירתו השלישית של הנאשם, ניתן להבחין בנאשם כשהוא מתפתל עם אזיקי הידיים ולאחר מכן אומר לגרגיר כי "זה לוחץ". גרגיר אמרה כי "תיכף תבדוק" אולם היא אינה קמה אליו ואינה מתייחסת לכך (**ת/ב11א**, מונה 03:16). גרגיר אישרה בעדותה כי הנאשם אמנם אמר לה שהאזיקים לוחצים והיא אינה יודעת מתי בדקה זאת (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 611 – 612).

429. שטר מסרה, לעומת זאת, כי הסתייגה מאיזוקו של הנאשם לכיסא, וזאת משום שלא נראה כמי שיברח והיא אף ישבה מחוץ לחדר החקירות (**שם**, בעמ' 621 – 622). כן אישרה שטר, כי

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ניסתה להניע את גרגיר מלכבול את הנאשם לכיסא (שם, בעמ' 630). לדבריה, אכן ניתנה הנחיה באותם ימים של מפקד המרחב לכבול עצורים לכיסא בזמן חקירה בעקבות בריחה של עצור. אולם, היא זכרה נוהל לפיו אין לאזוק אדם לחפץ אלא במהלך אירוע. מכאן שסברה כי אין זה נכון לכבול את הנאשם לכיסא וניסתה להניע את גרגיר מכך (שם, בעמ' 634).

430. אין גם מחלוקת, כי במהלך שהות הנאשם בחצר עם גואטה וחדד, קודם לחקירתו הראשונה, לא היה הנאשם כבול כלל, לא בידיו, לא ברגליו ובוודאי שידיו לא היו כבולות לעצם כלשהו. כל זאת, למרות שהחצר אינה מוגנת וניכר כי ניתן לברוח ממנה בקלות יחסית רבה (ת/16).

431. גם גואטה התייחסה לנוהל בדבר כבילת עצור בעקבות בריחת עצור. עם זאת, לא ידעה להסביר מדוע דווקא בעת השמירה על הנאשם בחצר, ובסמוך לשער יציאה מהתחנה, לא היה הנאשם כבול בידיו וברגליו (פרוטוקול הדיון, בעמ' 650). לעומת זאת, חדד טענה, כי הנוהל היה לכבול יד של עצור ליד של שוטר (שם, בעמ' 661 – 662). גם כאן, לא ידעה להסביר מדוע ידיו של הנאשם לא היו כבולות באופן זה בחצר, בעוד שניתן לצאת מחצר זו בלחיצת זמזם (שם, בעמ' 662).

432. גם באני אישרה, כי באותה העת היתה הנחייה של מפקד המרחב בדבר כבילת עצור באזיקים בידיים וברגליים לשוטר או לכיסא, במהלך חקירה. לטענתה, הנוהל הוצא בעקבות בריחת עצור בתחנת המשטרה, יבנה. לדבריה, עד לנוהל זה העצורים היו אזוקים בידיהם וברגליהם ולא לכיסאות או לעצמים דוממים (שם, בעמ' 722 - 723).

באני מסרה, כי בעת השיחה בחצר, הנאשם ככל הנראה לא היה עצור כלל, משום שאינו כבול, ומשום שהשוטרים השומרות עליו, אינן אמורות לשמור על עצור (שם, בעמ' 758). עוד הוסיפה, שככל שהנאשם נעצר לפני חקירתו הראשונה, אמורה להיות אסמכתא לכך לפני חקירתו. לדבריה, החלטה בדבר מעצרו של הנאשם אמורה להתקבל, בנסיבות העניין, לאחר חקירתו, אלא אם התקיימו נסיבות שהצדיקו מעצרו קודם לכן ואז היה צריך לתעד זאת (שם, בעמ' 759 - 760). באני לא סיפקה, אפוא, הסבר לכבילת הנאשם דווקא בחקירתו הראשונה, בעוד שבחצר קודם לכן לא היה כבול כלל.

433. מפקד המרחב באותה העת, תת ניצב מוטי אדרעי, הובא לעדות כעד הגנה.

בעדותו מסר, כי בתקופה הרלוונטית החמיר את נוהל כבילת עצורים, בעקבות בריחת עצור מתחנת המשטרה ביבנה. כן ציין, כי אותו עצור ברח בעת שהיה כבול בידיו וברגליו. מכאן, "ועל מנת להעביר מסר" הוציא הנחייה שאינה בכתב, כי בעבירות מסוג פשע, ובהיעדר שמירה על עצור, כמו למשל בזמן חקירה, יש לכבול את העצור לעצם, כמו למשל לכיסא. אדרעי הבהיר כי ההנחייה היתה בעל פה ונרשמה במסגרת "הערכת מצב". עוד מסר, כי אמנם בהנחייה הכללית יש איסור של כבילה לעצם, אולם הוא "הקשיח" את הנוהל כחלק מתפקידו

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

וסמכותו. כן הדגיש, כי לפי הנוהל יש להפעיל שיקול דעת ואין מקום לכבול כל אדם. הנוהל עסק בכבילת ידיים והוא אינו זוכר אם עסק גם בכבילת רגליים. עוד הוסיף, כי אם האדם חולה או מבוגר לא היה מקום להפעלת הנוהל ((שם, בעמ' 937 – 939).

434. מפקד המרחב אישר, אמנם, כי נתן הנחייה לכבול את כל העצורים לעצם. אולם, לדבריו, ההנחייה הוגבלה למצב בו אין שמירה על העצור. כן הותיר שיקול דעת שלא לכבול עצור בהיעדר צורך ושלא לכבול כל אדם. דא עקא, כי דווקא בחקירה השנייה של הנאשם היתה שמירה מחוץ לחדר החקירות, כפי שהעידה שטר, אשר אף ניסתה למנוע מגרגיר את הכבילה. משמעות הדבר, כי הכבילה נעשתה שלא לצורך ואף בניגוד להנחייה של מפקד המרחב עצמו.

435. גרגיר עצמה העידה כי לא היה סיכון ספציפי מהנאשם ובמהלך שהייתה עם הנאשם בחדר החקירות בחקירה השנייה גם היתה שמירה מחוץ לדלת..

436. לא ניתן להתעלם מכבילת הנאשם בידיו, ברגליו ולכיסא דווקא בחקירה השנייה, בעוד שבמצבים אחרים, בהם הסיכוי לבריחה גבוה יותר, לא היה הנאשם כבול. כך למשל, הנאשם לא היה כבול כלל בשיחה בחצר עם חדד וגואטה ויש להניח כי לא היה כבול לכיסא "בתשאול" שערכה שטר, נוכח התנגדותה לכבילה הנאשם לכיסא. יתר על כן, גם אין כל הסבר מדוע דווקא בחקירה השנייה כבול הנאשם לכיסא, בעוד שבחקירות הנוספות לא היה כבול כל הזמן לכיסא. מכאן עולה הרושם, כי הנאשם נאזק לכיסא, לא מתוך חשש לבריחה אלא כאמצעי חקירתי סלקטיבי.

437. הנה כי כן, כבילתו של הנאשם בידיו וברגליו ולכיסא במהלך חלק גדול מחקירותיו, ובפרט במהלך חקירתו השנייה בה הודה, נעשתה ללא כל הסמכה לפי נוהל מרחב שפלה, אשר כלל אינו מאפשר כבילה לכיסא. גם הכבילה בידיים וברגליים במהלך חקירותיו של הנאשם לא נעשתה לפי הנחיות הנוהל של מרחב שפלה, שכן לא היה סיכון כלשהו שנשקף מהנאשם לבריחה, לעצמו או לאחרים.

438. למעשה, ההנחייה שנתן מפקד המרחב בעל פה סותרת את הנוהל הכתוב של מרחב שפלה. ניתן היה לצפות בנסיבות אלו, לכל הפחות, לתיעוד ההנחייה בכתב על ידי מפקד המרחב. כך או כך, גרגיר לא פעלה לפי הנחיות מפקד המרחב, שכן כבלה את הנאשם לכיסא למרות השמירה במקום. גרגיר גם לא הפעילה כל שיקול דעת אם היה מקום לכבילה לכיסא, נוכח היעדר החשש לבריחתו של הנאשם. על המשמעויות שיש לייחס לכבילת הנאשם אעמוד עוד להלן.

שימוש באיומים, אלימות והבטחות במהלך חקירות הנאשם

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

439. הנאשם העלה שורה ארוכה של טענות בדבר שימוש באיומים, אלימות והבטחות במהלך חקירותיו, לרבות הרמות קול, דפיקות על השולחן, חבטות בנאשם, איומים והבטחות במהלך חקירותיו ובמסגרת פעולות חקירה, והכל במטרה להביא להודאתו. חלק מטענות הנאשם מתמקד בשיטות פסולות שננקטו במהלך חקירות או פעולות חקירה שלא תועדו כלל או שתועדו באופן חלקי.
440. לטענת התביעה, יש לאמץ בהקשר זה את טענות השוטרים שלא היה כל שימוש באמצעים פסולים, באלימות או באיומים ויש לדחות את טענות הנאשם, שהן ברובן גרסאות כבושות.
441. חלק מההתרחשויות שמתאר הנאשם אינן שנויות כלל במחלוקת ואך פרשנותן והשאלה אם אכן האמצעים פסולים שנויה במחלוקת. לעומת זאת, ביחס לחלק מהטענות, עצם ההתרחשויות שנויה במחלוקת ויהיה צורך בקביעת ממצאים עובדתיים טרם הדיון במשמעות הדברים ובחוקיות האמצעים, ככל שנעשה בהם שימוש.
442. כאן המקום להדגיש, כי גם בהקשר זה הציגה גרגיר עמדה, לפיה לא נפל כל פסול בחקירה ולא היה כל שימוש באמצעים פסולים. לטענתה, גם לא נערכו פעולות חקירה כלשהן ללא תיעוד, ולדבריה, לא שמעה משוטרים או מהנאשם על שיחות שלא תועדו (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 424).
443. גם באני ציינה, כי החקירה היתה ראויה ו"הבעיות" החלו רק לאחר תחילת המשפט (**שם**, בעמ' 714). באני גם ציינה, כי לא מצאה לכונן לבדוק את טענותיו של הנאשם כי הודה בעקבות הבטחה של החוקרים כי ישוחרר אם יודה (**נ/52**).
444. כפי שנראה להלן, בניגוד לעמדתן של גרגיר ושל באני, התשתית העובדתית מלמדת, כי פעולות חקירה מהותיות לא תועדו כלל או שתועדו באופן חלקי בלבד וכי אכן נפל פסול בחלק מפעולות החקירה שבוצעו.
445. בה בעת יצוין כבר בשלב זה, כי ישנו קושי מובנה לאמץ חלק גדול מטענות הנאשם בקשר להבטחות ואיומים במהלך החקירות, משום שהועלו בשיהוי, בשלב מתקדם של ההליך המשפטי, ועל חלקן לא נחקרו נגדית השוטרים במהלך עדותם. כפי שעוד יפורט, ישנן מספר סוגיות בהן קיים קושי לאמץ את גרסת הנאשם בשל סתירות שנפלו בגרסתו. יתר על כן, ניכר במהלך עדותו, כי יש לנאשם נטייה לייחס לשוטרים אמירת דברים קשים מאלו שנאמרו לו, הלכה למעשה. התרשמתי, כי נטייה זו נובעת, ככל הנראה, לא משקרנות אלא מהלחץ הנוראי בו היה נתון במהלך החקירה, בין היתר, כתוצאה משבירת רוחו במהלך החקירה.
- במקביל, ישנו גם קושי מובנה לאמץ את גרסאות השוטרים ביחס לחלק גדול מהטענות, וזאת משום שכפי שיפורט, פעולות חקירות רבות לא תועדו בצורה ראויה או שלא תועדו כלל. אי

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

תיעוד פעולות חקירה כראוי נמצא בעוכרי טענת התביעה, כי יש לאמץ את גרסאות השוטרים באשר לאירועים, שהרי תיעוד הוא תנאי ראשון להעברת גרסתם במבחני מהימנות. יתר על כן, גם בגרסאות השוטרים נמצאו סתירות ותמיהות רבות. למעשה, גרגיר, שהיתה אחראית על כל החקירה, הותירה רושם מאוד בעייתי ולא מהימן. גרגיר לא ענתה באופן ענייני לרבות מהשאלות הטרוויאליות שנשאלה בחקירה נגדית. הרושם שנוצר בהקשר זה פעם אחר פעם הוא כי היא מנסה להתחמק ממתן תשובות ואף לשאלות שאין בהן כל קושי וכן משתהה במתן תשובות (ראו, כהמחשה בלבד, **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 452 – 453, 476, 479 – 480). מספר רב של פעמים גרגיר עמדה על פרטים מסויימים שלאחר מכן התבררו כלא מדויקים, וזאת בלשון המעטה. גרגיר סירבה לאשר פרטים אלו גם כאשר המידע העובדתי הוצג בפניה, ולמעשה, אין לגביו מחלוקת ממשית (ראו, כהמחשה בלבד, **שם**, בעמ' 444 – 445, 454, 479 – 480). נמצאו סתירות מהותיות בגרסאות של גרגיר (ראו, כהמחשה, **שם**, בעמ' 458 – 459, 464 – 465). גם שוטרים נוספים שהעידו הותירו, פעמים רבות, רושם בלתי מהימן, כפי שעוד יפורט בהרחבה.

446. היעדר התיעוד, לצד הקושי בגרסאות השוטרים, מתקשר באופן ישיר לטענות הנאשם בדבר היעדר הגינות החקירה ולטענות הפסול, וזאת משום שלטענתו במהלך חלק גדול מהחקירות שלא תועד התרחשו האירועים המבססים את טענות הפסול. יתר על כן, כפי שנראה להלן, בחלק גדול מהמקרים השוטרים המעורבים מכחישים את עצם קיומה של התרחשות נייטרלית, ולא ניתן אלא לתהות אם הכחשה זו לא נועדה להניח את התשתית להכחשת טענת הפסול.

הרמת קול ודפיקות חוזרות ונשנות על השולחן בחקירה

447. כאמור, הנאשם טען, כי במהלך החקירות היו דפיקות חוזרות ונשנות על השולחן, הרמות קול ויצירת אווירה של פחד.

448. בעדותה הראשית מסרה גרגיר מספר פעמים, כי כל החקירות היו רגועות ונינוחות. גם בתחילת חקירתה הנגדית חזרה על כך. עם זאת, לאחר שגרגיר נשאלה מפורשות במהלך החקירה הנגדית על שימוש בצעקות שינתה גרסתה וטענה, כי אמנם בשתי החקירות הראשונות האווירה היתה נינוחה, אולם אישרה כי בחקירה השלישית "הרימה את הטון" וצעקה על הנאשם. לדבריה, בעדותה הראשית התכוונה לשתי החקירות הראשונות בלבד. כן הוסיפה, שגם כאשר הנאשם הכחיש את המיוחס לו בחקירה הראשונה לא צעקה עליו והחקירה היתה "רגועה ונינוחה" (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 403).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

עוד הוסיפה גרגיר, שהנאשם היה נינוח ורגוע גם במהלך החקירה השלישית. אולם אישרה, כי "הטונים היו יותר גבוהים". לדבריה, הנאשם "ישב ברוגע" ואמר שלא ביצע את העבירות, למרות "הטונים הגבוהים" (שם, בעמ' 425 - 426)

גרגיר טענה תחילה, כי צפתה רק בהקלטות החקירה הראשונה והשנייה, אולם בהמשך אישרה כי צפתה גם בהקלטות החקירה השלישית (נ/30; פרוטוקול הדיון, בעמ' 495 - 496).

449. צפייה בהקלטת החקירה הראשונה (ת/9ב) מלמדת כי קשה לכנות את החקירה "רגועה ונינוחה". גרגיר צועקת על הנאשם לא פעם, משתמשת בקול רם, נוהגת כלפיו בזלזול, אומרת לו "די, די", "נו", "נו" באמצע דבריו, "אתה צריך להיות מודאג", וקוטעת את דבריו באמצע לא פעם. גרגיר מדגישה, כי אם ימשיך בגישתו, הדברים לא יסתיימו בצורה חיובית. יתר על כן, גרגיר דופקת על השולחן פעמים רבות (ת/9ב). גם החקירה השלישית אינה נינוחה כלל ועיקר וגרגיר צועקת על הנאשם לא אחת (ת/11ב).

450. כאן המקום לציין, כי במהלך שמיעת ההוכחות, בא כוח הנאשם השתמש בטכניקה דומה, הכוללת דפיקות על הדוכן והרמת קול כלפי גרגיר (פרוטוקול הדיון, בעמ' 432, 433, 438). התרשמתי, כי הרמת הקול והדפיקות על השולחן ערערו את שלוותה של גרגיר, אשר פנתה לבית המשפט פעם אחר פעם ובקשה כי עורך הדין יפסיק וסוף דבר עורך הדין התנצל וטען כי מדובר היה בטכניקה ששימשה להמחשת טענותיו בחקירה נגדית, ותו לא.

451. הנה כי כן, הקלטת החקירות מלמדת, כי גרגיר אכן הרימה את קולה וצעקה על הנאשם, לא אחת, ואף נהגה לדפוק על השולחן במהלך החקירה, עת ענה הנאשם תשובות שלא נשאו חן בעיניה. גרגיר גם אמרה לנאשם כי עליו להיות מודאג וכי הדברים לא יסתיימו בצורה חיובית אם ימשיך בגישתו. ברי, כי היה בטכניקה זו ובדברים שנאמרו לנאשם כדי להפעיל עליו לחצים. גם כאן, נעמוד על המשמעויות של הלחצים הללו בהמשך הדברים.

הבטחות, איומים וחבטות על גבו של הנאשם במהלך החקירה הראשונה

452. במהלך כל החקירה הראשונה הנאשם הכחיש, כאמור, את המיוחס לו.

453. לאורך החקירה גרגיר אמרה לו, כי מצאו DNA (ת/9א, בעמ' 12), כי זוהה על ידי קורבן העבירה (שם, בעמ' 13), כי דבריו אינם אמת (שם, בעמ' 14), וכי הוא מתאים לתיאור שמסרה הקטינה (שם, בעמ' 16). בהמשך לכל אלו אמרה גרגיר "נראה מה תגיד לאחר שתבלה לילה..." (שם, בעמ' 17). כן אמרה גרגיר לנאשם "ההבדל בין זה שאתה תספר עכשיו אמת לבין שאחר כך תספר השופט ישקול את זה אתה מבין? כי ברגע שאתה בחקירה הראשונה מוסר את האמת אז הוא מתחשב בזה. ברגע שאתה תספר את זה בעוד כמה זמן זה כבר לא משנה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מבחינתו כי אתה גם ... " (שם, בעמ' 17). כן המשיכה ואמרה לו "בוא נראה עד כמה השופט מחר יזדעזע ממך" (שם, בעמ' 19).

454. בעדותה הבהירה גרגיר, כי אכן התכוונה לגרסה שייתן הנאשם לאחר שיבלה לילה במעצר. לטענתה, אמרה את הדברים משום שמדובר במקרה חמור של פדופיליה שבו יש זיהוי ספונטני על ידי המתלוננת, זיהוי בתמונה על ידי מתלוננת נוספת והודאת חשוד (פרוטוקול הדיון, בעמ' 502). כן הוסיפה, כי אין מדובר בהבטחה, ולמרות שלא ידעה כיצד תבוא ההודאה לידי ביטוי בבית המשפט, אמרה הדברים משום ששופטים אינם אוהבים שלא אומרים את האמת (שם, בעמ' 504). עוד ציינה, כי מותר לה להציג דברים שאינם אמת בפני נאשם כחלק מתרגילי חקירה ובלבד שאינה מציגה מסמכים פסולים, והיא אמנם משתמשת לעיתים בתרגילים מעין אלו. עוד ציינה, כי ניתן לומר לנאשם כי נמצא DNA שלו בזירה, למרות שהדבר אינו נכון (שם, בעמ' 617).

455. לא נטען לשימוש בתרגילי חקירה לא חוקיים. עם זאת, יש להעיר, כי גרסתה של גרגיר באשר לסיבה שהתייחסה למעצרו של הנאשם – שכלל אינם במחלוקת עובדתית – תמוהה, הואיל ובעת חקירתו הראשונה של הנאשם כלל עוד לא זוהה על ידי מתלוננת הנוספת ובוודאי שטרם הודה. אין זאת אלא שגרסתה של גרגיר מלמדת על תפיסתה, כבר בתחילת החקירה, כי הנאשם אשם ומכאן ההצדקה להתנהלותה.

456. כאן המקום להתייחס להתרחשות נוספות שאירעה לקראת תום החקירה הראשונה. התרחשות זו אינה מתועדת כלל בהודעת הנאשם ומתועדת באופן חלקי בלבד בתמליל ההקלטה.

מעיון בהקלטת החקירה עולה, כי לקראת תום החקירה נכנס בשארי לחקירה ואמר "זה הפדוף" (הכוונה לפדופיל – א.פ.), חבט על גבו של הנאשם מספר פעמים ואמר "יש עוד אב שבא להתלונן ... אותו שטנץ". לאחר מכן אמר "מי חוקר תורן ... תחקרי אותו פעם נוספת". "העצור מ?". "מה את אומרת?" וגרגיר עונה לו כן "מ" (ת/9, מונה 2:13:49 - 2:15:00).

יוער, כי תמליל החקירה שנערך לחלק זה בהקלטה הוא חלקי ואינו משקף את כל הנאמר וגם לא את החבטות על גבו של הנאשם, שעליהן ניתן ללמוד מתוך ההקלטה, כאמור (ת/9א, בעמ' 39).

457. גרגיר נשאלה בעדותה אם היא יודעת את פירושה של המילה "מ" ואמרה תחילה מספר פעמים כי אינה זוכרת שימוש במונח "מ" וגם אינה יודעת את פירוש המונח. גרגיר לא ענתה תחילה כלל לשאלה אם היא נוהגת לתעד כניסה של שוטר אחר, אמירת דברים לחשוד ואף נגיעה בו. לאחר שנשאלה שוב את אותה שאלה, אמרה כי אינה זוכרת אם רשמה הדברים. כאשר נשאלה מדוע אינה עונה, אמרה כי החקירה מתועדת בסרטון וידאו. עם זאת אישרה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

שיש לתעד בהודעה את החקירה במקביל להקלטה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 490 - 491). לאחר שגריר שמעה את ההקלטה, אמרה כי למרות שאמרה שאינה זוכרת את המונח, יש מונח כזה והכוונה למעצר. לדבריה, תוך כדי חקירה הבינה שבשאר שאל אותה לגבי מעצרו של הנאשם. לאחר מכן תיקנה ואמרה, כי הבינה זאת רק תוך כדי צפייה בהקלטה (שם, בעמ' 492).

גריר השיבה כי חבטה בגב עשויה להיחשב תקיפה אם מי שקיבל את המכה חושב שזו תקיפה ומגיש תלונה. אולם, לעיתים מתן "כאפה" יחשב כאקט חברי. לדבריה, החבטה בגבו של הנאשם על ידי בשארי אינה תקיפה (שם, בעמ' 493 - 494). עם זאת, אישרה כי תפקידו של בשארי לגבות תלויות, והיא אינה יודעת מדוע נכנס באמצע החקירה (שם, בעמ' 495). גריר גם לא ידעה להסביר מדוע נשאלה, לטענתה, על ידי בשארי על מעצרו של הנאשם במהלך חקירתו, בעוד שמדובר בהחלטה של קצין ממונה לאחר החקירה (שם, בעמ' 499 - 500). בה בעת טענה, כי הנאשם כבר היה עצור באותה העת, והראיה, כי היה אזוק (שם, בעמ' 501).

כאן המקום להעיר, כי לגרסת התביעה באותו שלב היה הנאשם מעוכב בלבד (ת/29) והוא נעצר רק מספר שעות לאחר מכן (נ/34). על כך עמדנו כבר למעלה בתמיהות על כבילתו של הנאשם בידיו וברגליו כבר בחקירתו הראשונה.

458. גם בשארי, המשמש כחוקר במרכז לשירות הציבור, העיד על ההתרחשות שבתחילת החקירה הראשונה. לדבריו, לא היה מעורב כלל בחקירת התיק, היכרותו עם התיק היתה שטחית ביותר, אולם חקירות הנאשם נערכו במשרדו (שם, בעמ' 704 - 705). לאחר מכן הבהיר כי לא מדובר במשרדו, אלא בחדר בו יושב החוקר התורן והוא מחזיק במפתח לחדר (שם, בעמ' 706).

כאשר נשאל על הקלטת בה נראה נכנס לחקירה אמר, כי שאל על ה"פדו", משמע עבריין המין או פדופיל. לדבריו, ידע כי הנאשם פדופיל, ככל הנראה, מתוך ישיבת הבוקר. בשארי לא ידע להסביר הטענה שדובר על כל בישיבת הבוקר, בעוד שהנאשם נתפס והובא לתחנת המשטרה אחרי ישיבה זו (שם, בעמ' 706 - 707).

כן הוסיף, כי טפח לנאשם על הגב בסוג של "אמירת שלום" או "ליטוף" הנובעים מ"חמימות", וידע באותה העת כי החקירה מוקלטת, אולם זה סגנונו. לדבריו, אמר לחוקרת "מ", כדי לדעת אם הנאשם נעצר, אם לא. לדבריו, לא איים על הנאשם ולא נהג כלפיו באלימות אלא שזה סגנונו לומר שלום (שם, בעמ' 705 - 706). עוד ציין, כי שאל אם הנאשם "מ", משמע עצור, משום שהוא סקרן (שם, בעמ' 705 - 706).

בשארי ציין כי לא ניסה בכך להשפיע על הנאשם, משום שהלה אינו יודע מה משמעות המילה מ'. אולם, אישר כי ייתכן והדבר עשוי להלחיץ את הנאשם. לדבריו, כל התנהלותו לא נועדה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ללחוץ על הנאשם, אולם היא נועדה "לתת לו תובנות שכדאי לו שנגיע לחקר האמת" (שם, בעמ' 708).

בשאר אישר כי אמר לחוקרת כי יש מתלוננת נוספת, משום שזה יכול לקדם את החקירה (שם, בעמ' 707 – 708). עוד ציין, כי לא התבקש להיכנס לחקירה ו"זה היה ספונטני", אולם נכנס על מנת לקדם את החקירה. בשאר אישר כי גרגיר לא הבינה את ניסיונו לקדם את החקירה, והיא הופתעה מכניסתו הלא מתוכננת (שם, בעמ' 708 – 710).

בשאר אישר כי מדובר בפעולת חקירה שלא תיעד. לטענתו, די בכך שהחקירה מתועדת במערכת "ענבל" והחוקרת היא שצריכה היתה לתעד את כניסתו (שם, בעמ' 709). עוד אישר כי בדרך כלל אינו רושם דו"חות פעולה ולא מתעד כל שיחה עם מעורב בתיק (שם, בעמ' 710).

459. הנה כי כן, במהלך החקירה הראשונה היה שימוש בתרגילי חקירה, לרבות הודעה לנאשם על מציאת DNA, על זיהויו וכי ישנה עמדתו לאחר שיבלה לילה במעצר. בשאר נכנס השתמש במילת קוד "מ" וכינה את הנאשם "פדו" תוך שחבט על גבו. כניסתו של בשאר לא תועדה בהודעת הנאשם וגם התמליל חלקי ולא משקף את ההתרחשויות. עדותם של גרגיר ושל בשאר בקשר להתרחשויות אינה מעוררת אמון רב. גרגיר תחילה הכחישה ההיכרות עם המונח "מ", אולם בהמשך הודתה שמדובר במעצר. התיאור שמסרו השני בדבר החבטות על גבו של הנאשם כטיפיחה ידידותית אינו מעורר אמון רב, בנסיבות בהן מדובר בחטיפה של שוטר מספר פעמים על גבו של חשוד העצור לראשונה בחייו, תוך כינויו "פדו". אין המדובר, אפוא, בחבר הטופח באופן ידידותי על גב חברו.

מכל מקום, משמעות הדברים שאמרה גרגיר לנאשם בדבר מעצרו והאפשרות להקלה עמו, הטפיחות על גבו, השימוש במונח "פדו" ו-"מ", ייבחנו כולם בהמשך.

צילום הנאשם ואיום בפרסום תמונתו שלא תועדו

460. לפי טענה נוספת שהעלה הנאשם, טרם חקירתו הראשונה צילמה אותו בתקריב גרגיר, אשר גם איימה עליו כי תפרסם את הצילום ברבים. הנאשם הוסיף בעדותו, כי צולם שלוש פעמים, לראשונה בתקריב לפני חקירתו הראשונה, בהמשך במצלמה משטרתית בסוף חקירתו הראשונה ובשלישית בחקירה השלישית בתקריב צמוד. הנאשם מסר, כי לשאלתו, "לאן הולך הפרסום" אמרה גרגיר "אם אתה תודה – זה לא יפורסם", ו"אם לא תודה, זה יפורסם, אתה לא רוצה לדעת מה יהיה" (שם, בעמ' 792 – 793, 801). לטענתו, את הצילום שהוגש לבית המשפט צילמה גרגיר לאחר החקירה השלישית (ת/51). כן הדגיש, כי אביה של ג' צילם אותו בעת שיצא מהחקירה לשירותים. השוטר סיון אף העיר לו על כך (פרוטוקול הדיון, בעמ' 793).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

461. לטענתו של הנאשם בדבר צילום ואיום בפרסום אין בחומר החקירה כל תיעוד וגם בהקלטת הנאשם במערכת ענבל אין לכך כל זכר.

462. גרגיר מסרה תחילה, כי "לא זכור לה" שהיתה שיחה עם הנאשם טרם החקירה המוקלטת במערכת "ענבל". לאחר שנשאלה, ברחל בתך הקטנה, אם צילמה את הנאשם, אמרה "אה, כן", "התבקשתי לצלם את הנאשם על ידי הפרקליט המלווה ושלחתי את התמונה אליו". כאשר נשאלה אם היה שיח נלווה לצילום אמרה "לא זכור לי משהו מיוחד" (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 423 – 424). עוד הוסיפה לעניין זה, כי אינה זוכרת אם צילמה את הנאשם לפני החקירה הראשונה או השנייה, ומכל מקום, לא איימה על הנאשם במהלך הצילום כי תעשה שימוש בתמונתו (**שם**, בעמ' 449 – 450). עוד הוסיפה גרגיר, כי אינה זוכרת אם הנאשם צולם בחקירתו הראשונה, וזאת משום שהתעלף בעת מעצרו. לטענתה, ייתכן שבשל פינויו של הנאשם לא ניטלו ממנו תמונות ואמצעי זיהוי ולפיכך הפרקליט המלווה, מוניר, ביקש את צילומו של הנאשם באמצעות מכשיר הטלפון שלה. עוד הדגישה, כי לא היתה לה כל סיבה אחרת לצלם את הנאשם (**שם**, בעמ' 450 – 451). גרגיר אישרה כי לא תיעדה את הצילום (**שם**, בעמ' 462). לדבריה, מוניר ביקש את צילום פניו של הנאשם "מקרוב", ומטעם זה, צילמה את פניו של הנאשם בתקריב. כן ציינה, כי אינה זוכרת כלל דין ודברים עם הנאשם בקשר לצילום (**שם**, בעמ' 486).

במהלך חקירתה הנגדית הדגישה גרגיר מספר רב של פעמים כי הפרקליט המלווה, מוניר, ביקש זאת ממנה, כפי שפורט. גרגיר לא הסכימה תחילה לאשר כי מדובר בבקשה חריגה של פרקליט, וזאת למרות שנשאלה על כך פעמים רבות. בה בעת אישרה כי הדבר לא אירע במהלך השנה ושלושה חודשים שבהם היא משרתת כחוקרת בתחנת יבנה. לאחר מכן הסכימה לאשר כי מדובר בבקשה חריגה (**שם**, בעמ' 454).

דא עקא, כי בריענון הזיכרון מסרה גרגיר, כי פעלה כך כפי שהיא נוהגת לעשות "בתיקים רבים אחרים" (נ/30). אולם, לאחר שהיא עצמה אשרה שמדובר בהליך חריג טענה, כי אמרה זאת בריענון הזיכרון משום שכעניין שבשגרה מצלמים חבלות.

גרגיר לא ידעה לומר באיזה אופן הועברה אליה הבקשה של הפרקליט ולא תיעדה הבקשה (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 455). לאחר מכן אמרה שהתקשורת היתה בווטסאפ. כאשר התבקשה להציגה באמצעות מכשיר הטלפון שבידיה, אמרה תחילה כי החליפה מכשיר. לאחר שבא כוח הנאשם אמר לה כי אינה אומרת אמת, אישרה כי אכן לא החליפה את הטלפון ואמרה כי טעתה, אולם אין לה את ההתכתבות. לאחר מכן ציינה כי היא נכונה לאפשר עיון בתכתובת בינה ובין הפרקליט (**שם**, בעמ' 455). במקביל אמרה, כי לא ניתן לאתר התכתובת משום שביצעה פעולת "איפוס" הגדרות יצרן. לאחר שהדגישה זאת ואף הציגה תמונה מחודש אפריל

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

2019 שלטענתה היא התמונה הראשונה לאחר האיפוס, התברר כי יש בידיה התכתבויות ווטסאפ ישנה, ואף משנת 2015 (שס, בעמ' 460).

לשאלה מדוע לא תיעדה את צילום הנאשם והשיחה שנלוותה לכך, ענתה "אני לא זוכרת איפה עשיתי את הצילום" ומתי הצילום נערך ונמנעה מליתן תשובה (שס, בעמ' 462). לאחר שהתברר לה כי צילמה את הנאשם כבר ביום 28.5.18, כחלק מנטילת אמצעי זיהוי, טענה לראשונה לאחר חקירה נגדית ממושכת, כי ייתכן שהתמונות לא הועברו, באותה העת, לתיקייה משום שנציג מז"פ טרם נדרש לכך ומטעם זה התבקשה שוב לצלמו (שס, בעמ' 463 – 464). לאחר שנודע לגרגיר, כי לא סביר שהיה פרקליט מלווה בתחילת החקירה ומטעם זה גם לא סביר שביקש התמונות בשלב כה מוקדם של המעצר, מסרה כי ייתכן שהצילום בוצע בחקירה השנייה (שס, בעמ' 465). בה בעת, בהמשך התברר, כי הפרקליט המלווה מונה רק ביום 31.5.18, משמע, גם לאחר החקירה השנייה (שס, בעמ' 467 – 468).

עוד התברר, כי גרגיר נטלה מהנאשם אמצעי זיהוי כבר ביום 28.5.18, משמע, במועד החקירה הראשונה (נ/28) וכבר במועד זה הועברה תמונתו של הנאשם למערכת "אדם". על כך ניתן ללמוד מהתמונות במסגרת מסדר הזיהוי. גרגיר גם אישרה כי היא צילמה את התמונה הנמצאת במערכת ומכאן, כי צילמה תמונת הנאשם כבר במועד חקירתו הראשונה (ת/32; פרוטוקול הדיון, בעמ' 518 – 519). לא היה צורך, אפוא, בצילום הנאשם פעם נוספת לצורך הכנסת התמונה למערכת הזיהוי.

עוד התברר בדיעבד, כי הפרקליט המלווה אכן ביקש במסמך השלמות חקירה לבדוק אם התמונה של החשוד הנמצאת בתיק צולמה ביום מעצרו וכן לצלם את פניו ולהדפיס בצבע (ת/50). אולם, בניגוד לדבריה של גרגיר, המדובר בבקשה מיום 3.6.18 – שנועדה לבדוק פרטי זיהוי של הנאשם שנמסרו בחקירה - ולא משלביה הראשונים של החקירה. יתר על כן, בניגוד לדבריה של גרגיר, הפרקליט לא ביקש ממנה לצלם את הנאשם באמצעות מכשיר הטלפון הפרטי שלה.

463. עדותה של גרגיר באשר לצילום הנאשם עוררה אי נחת רבה ונמצאה בלתי מהימנה ביחס לסוגיות רבות. בעדותה נמצאו סתירות רבות אשר לא ניתנות להסבר סביר כלשהו: גרגיר התעקשה לומר כי צילום הנאשם בתקריב הוא בגדר שגרה, וזאת למרות שבדיעבד אישרה שמדובר בחריג; גרגיר אמרה שהחליפה את מכשיר הטלפון, למרות שלאחר מכן הודתה כי לא החליפה את המכשיר; גרגיר עמדה על כך שאפסה את המכשיר וכי לא ניתן לשלוף ממנו הודעות, למרות שלאחר מכן התברר, כי כלל לא אפסה את המכשיר וניתן לשלוף הודעות ישנות; משהתברר כי גרגיר נטלה מהנאשם אמצעי זיהוי כבר ביום 28.5.18, כל גרסתה כי הנאשם צולם בשלב מאוחר, משום שלא הספיקו לצלמו - קרסה. גרסתה החלופית של גרגיר

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

כי צילמה את הנאשם משום שלא היתה לה גישה לתיקיות באותו שלב, רק מחזקת את הפגיעה במהימנותה, שכן גרסה זו הועלתה רק לאחר שהבינה את הקושי בגרסתה הראשונה; תחילה העלתה גרסה כי צילמה הנאשם בחקירה הראשונה משום שהתמונה הפורמאלית טרם הגיעה לתיקייה. אולם, לאחר שהתברר לגרגיר כי לא היה פרקליט מלווה בשלב ראשוני של החקירה טענה, כי יכול והצילום בוצע בחקירה השנייה; יתר על כן, דבריה של גרגיר כי צילמה את הנאשם משום שלא היתה תמונה בתיקייה אינם עולים בקנה אחד עם בקשת הפרקליט לצילום התמונה, למרות שהתמונה כבר היתה בתיק, בשל הצורך לבדוק את פרטי הזיהוי שמסרה הקטינה (ת/50, ת/51); כן התברר, כי בניגוד לדבריה כי התכתובת עם הפרקליט נמחקה בעת איפוס, יש לגרגיר תכתובת חלקית עם הפרקליט. לא ניתן הסבר מספק מדוע אין את התכתובת במלואה; גם החלפת מכשיר הטלפון שלה דווקא ביום 5.5.19 – מועד שבו נחקרה נגדית בבית המשפט ועלו טענות בדבר איפוס המכשיר – מעוררת תמיהה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 572). גרגיר אמנם הכחישה מכל וכל כי מחקה תכתובת בתקופה שחלפה מאז יום 5.5.19 ועד למועד הדיון, 2.6.19 (שם, בעמ' 574). עם זאת, השילוב בין החלפת הטלפון דווקא במועד ההוכחות ובין התכתובת הנעדרת עם מוניר גם היא מעוררת תמיהות. במקביל התברר, כי גרגיר שמרה תכתובת ותמונות הרלוונטיות לחקירה במחשב הביתי שלה וכן ב"גוגל תמונות" (שם, בעמ' 575).

464. אכן, גילוי הנחיית הפרקליט מלמד, כי גרגיר אמנם ערכה צילום אחד של הנאשם לבקשת הפרקליט. אולם, היעדר מהימנותה של גרגיר בכל הקשור לצילום הנאשם והגרסאות הרבות והמשתנות שמסרה לעניין המועד שבו צולם הנאשם וסיבת הצילום, מעוררות תהיות הן באשר למספר הפעמים בהם צולם הנאשם והן בדבר גרסתה של גרגיר לעניין מטרת הצילום. משמעות הדבר, כי ייתכן והיה צילום לבקשת הפרקליט בסמוך לחקירה השלישית, אולם אין בכך כדי ללמד, כי לא היו צילומים נוספים, כטענת הנאשם. למעשה, ברי עתה, כי לכל הפחות היו שני צילומים של הנאשם. חוסר המהימנות של גרגיר בסוגייה שהיא לכאורה שולית – האם צילמה את הנאשם אם לאו ובאילו נסיבות – מעוררת חשש של ממש, כי היה לגרגיר מה להסתיר בהקשר זה. התמיהה המתעוררת בהקשר זה היא שמא הכחשת הצילומים והגרסאות המתחלפות באשר לצילומים ונסיבותיהם נועדו להסתיר את העובדה, כי גרגיר אכן איימה על הנאשם, כטענתו. מכל מקום, נוכח חוסר המהימנות המובהק שנמצא בגרסאותיה המתחלפות והסותרות באשר לצילום הנאשם, אין לי אלא לאמץ את גרסת הנאשם, בהקשר זה. כאן המקום לציין, כי הנאשם כלל לא נחקר נגדית באשר לצילומו, נסיבות צילומו והאיום שבפרסום הצילום. גם בכך די כדי לאמץ את גרסתו בהקשר זה.

איומים על הנאשם במהלך שמירה על הנאשם בחצר שלא תועדה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

465. טענה נוספת של הנאשם שיש לדון בה עניינה בהתרחשות שאירעה לפני החקירה הראשונה בחצר תחנת המשטרה.

466. בעדותו מסר הנאשם, כי לפני שהוכנס לחדר החקירות שחררו לו את האזיקים ושתי שוטרות ערכו עמו שיחה בחצר. במהלך השיחה אמרו לו השוטרות כי אין לו מוצא אלא לשתף פעולה וכי מחקירה לחקירה "זה יכול להגיע למכות" ו"הגרוע ביותר יכול לקרות", ו"אם לא תודה, הם יוציאו ממך במצב של אלימות ומכות". כן אמרו לו שאם יודה יוכל להשתחרר ולקבל עבודות שירות. לשאלתו אם עליו להודות במשהו שלא ביצע אמרו לו שאין לו ברירה. הנאשם הצביע על גואטה ושטר כמי שאמרו לו את הדברים בחצר.

הנאשם הדגיש, כי גואטה אמרה לו שאין לו עבר פלילי ולפיכך יוכל לקבל עבודות שירות ואם ישתף פעולה ויודה ישוחרר ממעצר. כן ציין, שכל הזמן אמר "אני צריך להודות על משהו שלא עשיתי"? וגואטה אמרה לו "אתה יכול לראות בתקשורת שאנשים נאלצו להודות, כך זה עובד, אחרי שהגעת לתחנה" וכן "זה לא משנה בכלל" "אתה תצטרך להודות" (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 796, 803).

לדבריו, גואטה מסרה לו כי כבר זיהו אותו, ברחוב ובתמונה ואמרה שיש כבר את כל הראיות ומכאן שעליו להודות, ואחרת "יקבל מכות מהשוטרים". כן ציינה כי מישהו קרא לו ברחוב והוא לא ענה (**שם**, בעמ' 797). עוד הוסיף, כי גואטה תיארה לו שני זיהויים, האחד ברחוב והשני בתמונה. לדבריו, גם שוטרים אחרים אמרו לו זאת. הנאשם לא ידע להסביר כיצד גואטה תיארה זאת, כאשר בעת השיחה טרם נערך הזיהוי במסדר התמונות (**שם**, בעמ' 841).

467. התביעה, כאמור לעיל, טענה כי כלל לא נערכה שיחה בחצר, ומקל וחומר, שלא נאמרו לנאשם כל הדברים שתיאר.

468. כאמור, מ' צילם את הנאשם בהיותו בחצר תחנת המשטרה וניתן לראות כי הנאשם נמצא בחצר עם גואטה ועם חדד. כפי שכבר תואר, באותה העת לא היה הנאשם כבול כלל (**ת/16**; **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 650). הנוכחות של הנאשם בחצר לא תועדה במזכר כלשהו וממילא לא תועדה שיחה כלשהי, ככל שהיתה שיחה כזאת.

469. גרגיר לא ידעה מדוע הנאשם נמצא עם שוטרות בפינת העישון, אולם אישרה כי הנאשם לא ביקש ממנה סיגריות וגם לא ביקש לצאת לעשן. עוד אישרה כי עברה כשעה מאז היה הנאשם בפינת העישון ועד שהוכנס לחדר החקירות (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 603 - 604). משמעות הדבר, כי הנאשם שהה בחצר במשך זמן בלתי מבוטל.

470. גואטה, אשר שימשה כאחראית על המתנדבים וחלק מהמערך המבצעי, מסרה בעדותה, כי אינה מכירה כלל את הנאשם או את חקירתו (**שם**, בעמ' 636 - 637). כן מסרה גואטה, כי לא

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ציינה פרט כלשהו בפני הנאשם וכי אין לה כלל נגיעה לעצורים (שם, בעמ' 638). עם זאת אישרה, כי היא שומרת לעיתים על עצורים. לדבריה, "לא יצא לה לאחרונה" לרשום דו"ח פעולה ביחס לשמירה על עצורים, וזאת משום שמדובר אך בהחלפה קצרה שאינה מתועדת, והשוטר המבצע את תפקיד השמירה אמור לערוך דו"ח פעולה (שם, בעמ' 643 - 644). לדבריה, אינה זוכרת כי ערכה דו"ח פעולה על דברים שנמסרו בעת שמירה על עצורים (שם, בעמ' 645 - 646).

בחקירתה הנגדית אישרה כי היא משתתפת בשיבות שוטפות ביבנה. תחילה טענה, כי אינה משתתפת בשיבות בוקר, אולם בהמשך אישרה, כי לעיתים היא מחליפה את המפקד שלה או את הסגן שלו בשיבות אלו (שם, בעמ' 639). גואטה ציינה כי היא משוחחת עם המפקד שלה על המשימות כדי לקבל את אישורו, אולם הדגישה מספר פעמים כי אינה משוחחת עם מפקדה על התיקים עצמם. עם זאת מסרה, כי היא יודעת מה כתוב בניירת, וכי לעיתים יש להעביר לה המידע לצורך העברתו והיא "מתכללת" זאת מול מפקדיה (שם, בעמ' 642 - 643).

גואטה הדגישה, כי אינה יודעת דבר על הנאשם ואף לא זיהתה אותו, אולם היא יודעת שהוא נאשם בעבירות מין (שם, בעמ' 645 - 646). גואטה הכחישה מכל וכל כי שוחחה עם הנאשם על דברים שקשורים בתיק וטענה כי אינה זוכרת כלל אם דיברה עמו וגם אינה זוכרת כלל ששמרה עליו. כן מסרה כי אינה זוכרת אם אמרה לנאשם שכדאי לו להודות. כן מסרה גואטה, כי לא ציינה פרט כלשהו בפני הנאשם וכי אין לה כלל נגיעה לעצורים, וממילא לא הבטיחה כל הבטחה לנאשם. בה בעת, לאחר שהוצגה לה תמונתה עם הנאשם בחצר תחנת המשטרה אישרה כי אכן שמרה על הנאשם בחצר עם חדד (שם, בעמ' 638, 647 - 648).

471. גם חדד העידה בסוגייה זו. לדבריה, שימשה כסמלת מבצעים באותה העת ולא ידעה "יותר מדי" על התיק. גם לא היתה לה כל היכרות עם הנאשם. עוד הוסיפה, כי הסיטואציה המצולמת לא זכורה לה כלל, כי אינה מכירה כלל את התיק וממילא לא הבטיחה דבר לנאשם (שם, בעמ' 652 - 654). עוד הוסיפה, שאינה משוחחת ואינה מתקשרת כלל עם עצורים שעליהם היא שומרת (שם, בעמ' 655). לאחר מכן אישרה, כי לעיתים היא עשויה לשוחח עם עצורים על עניינים שוליים אולם אינה זוכרת את כל הדברים שעליהם שוחחה עמם (שם, בעמ' 656). בה בעת, בעדותה אישרה שהיא לעיתים עונה לחשודים על שאלות וטענה, כי כוונתה היתה שאינה משוחחת שיח ארוך עם חשודים (שם, בעמ' 660). כן ציינה, כי אינה זוכרת כלל את נוכחותה לצד הנאשם וגם אין זה סביר כי שמרה עליו (שם, בעמ' 661). חדד הכחישה מכל וכל כי המליצה לנאשם להודות במיוחס לו. לדבריה, אינה מכירה את הנאשם ולעולם לא תעשה דבר כזה (שם, בעמ' 661 - 662).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

חדד הוסיפה בעדותה, כי לאחר שהוזמנה לעדות על ידי הפרקליטה, שאלה את קצין אח"מ, אריק רזניק, מדוע היא מוזמנת לעדות ובעקבות זאת הוצגה לה תמונתה עם הנאשם בפינת העישון בחצר. לדבריה, רזניק הציג לה את התמונה מתוך מכשיר הטלפון שלו ואמר "את אמרת משהו, הוא אמר משהו". כן אמר לה רזניק שאם אינה יודעת דבר שתגיד כי היא "לא יודעת כלום". לדבריה, שוחחה עם רזניק פחות משעה לאחר שהתקבלה שיחה מהפרקליטה (שם, בעמ' 652 - 653). עוד מסרה, כי לפני שיחת הטלפון עם הפרקליטות לא שוחחה עם איש על התמונה (שם, בעמ' 657 - 658). עם זאת, בהמשך התברר, כי השיחה עם הפרקליטה היתה לאחר השיחה עם רזניק (שם, בעמ' 658). על השיחה בין הפרקליטה וחדד ועל הדברים שמסר רזניק לחדד ניתן ללמוד מתיעוד שערכה הפרקליטה. מתיעוד זה עולה כי נודע לחדד על התמונה "במהלך ניסיון איתור שמות השוטרים", משמע, במהלך השיחה עם רזניק שהתקיימה לפני השיחה עם הפרקליטה (שם, בעמ' 657 - 658 ; נ/47).

472. גרסתן של גואטה ושל חדד אינה מעוררת אמון רב. ראש וראשונה, משום שלא אישרו את דבר השמירה על הנאשם עד שלא הוצגה להם התמונה. למעשה, אלמלא התמונה שצילם מ', ניתן היה לסבור, כי טענת הנאשם בהקשר זה היא שקרית. טענתן החלופית כי שמרו על חשוד בחקירה כה רגישה, ולא ידעו דבר עליו או על המיוחס לו אינה סבירה, בהינתן מעצרו של הנאשם המואשם בביצוע שתי עבירות של מעשים מגונים כלפי קטינות צעירות, ואשר נתפס בעקבות תפיסתו על ידי הוריה של א'. יש להניח כי באותה תקופה התנהלו לא מעט שיחות בתחנת המשטרה על אודות התיק, כפי ששטר תיארה בכנותה. מכאן גם שישנה סבירות כי גואטה וחדד ידעו על מי הן שומרות ומה מיוחס לו. יתר על כן, גואטה הדגישה כי אינה זוכרת את ההתרחשויות המתוארות ומכאן שגם לא ניתן ליתן אמון רב בהכחשתה את דבריו של הנאשם. גם חדד שתחילה הכחישה כל אפשרות שתשוחח עם חשוד, אשרה בעדותה, כי ייתכנו שיחות כאלו עם חשודים "על עניינים שוליים". גם גרסתה של חדד באשר לנסיבות שבהן הקצין רזניק, שוחח עמה לפני שיחה עם הפרקליטה, על נושאי עדותה – מעוררת תמיהות ממשיות והיא לא אמרה אמת, בהקשר זה.

473. הנה כי כן, הנאשם נכח בחצר עם גואטה וחדד קודם לחקירתו הראשונה וזאת במשך זמן בלתי מבוטל. אכן, לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי לפי גרסת הנאשם, כבר באותה שיחה גואטה אמרה לו שזוהה גם בתמונה, והרי שבאותה העת, טרם נערך מסדר הזיהוי. עם זאת, במהלך החקירה נעשה שימוש בתרגילי חקירה לא מעטים. כך למשל נאמר לנאשם שנמצא DNA, למרות שלא נמצא. מכאן שלא די בטענתו כי נאמר לו שזוהה בתמונה, כדי ללמד על חוסר מהימנותו. למעשה, ישנה גרסה אחת של הנאשם, שהיא עקבית, וכוללת את מכלול הפרטים על האירוע, ומנגד עומדת גרסתן של השוטרים, שלא זוכרות כלל את השמירה על הנאשם וגם לא שיחה כלשהי עם הנאשם. בנסיבות אלו, בהן שיחה זו לא תועדה – אולם

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

נמצא לה תימוכין בתמונה שצילם מ' – אין לי אלא לאמץ את גרסת הנאשם באשר לעיקרי תוכן השיחה. בה בעת, יצוין כבר כאן, כי לא ניתן ללמוד מגרסתו של הנאשם על תוכנה המדויק של השיחה, וזאת בהינתן הלחצים בהם היה הנאשם נתון ונטייתו, שבאה לידי ביטוי גם בגרסאות נוספות שמסר, לייחס לשוטרים דברים קשים מאלו שנאמרו לו, הלכה למעשה.

איומים והבטחות במהלך הובלת הנאשם לטיפול רפואי שלא תועדה

474. הנאשם מסר בעדותו, כי לאחר שהתעלף בחקירתו הראשונה הובל לטיפול רפואי באמבולנס ובעת הטיפול שמרו עליו שוטרים. כן טען, כי השוטרים אמרו לו "אין לך דרך מוצא. תשתף פעולה. תספר את האמת". המדובר בשני שוטרים שהנאשם לא ידע את זהותם, אולם הוא ידע לומר כי האחד הוא ממוצא אתיופי והשניה היא שוטרת. כן ציין, כי השניים השפילו אותו בבית החולים והשוטר אמר לאחות "זה הפדופיל מיבנה". השוטרת אמרה "אתם מואשם בשני מקרים של פדופיליה ועליך לשתף פעולה עם החוקרים, אין לך דרך לצאת מזה, הילדות כבר זיהו אותך". לדבריו, אמר לשוטרים כי לא ביצע את המיוחס לו, ומכאן כי אינו יכול להודות. בבית החולים היתה החלפת משמרת ושני שוטרים אחרים החזירו אותו לבית המעצר (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 795 – 796). עוד הוסיף, כי השוטר ממוצא אתיופי אמר לו "אתה חייב להודות, אין לך דרך אחרת" (**שם**, בעמ' 840).

475. גם בהקשר זה, אין כל תיעוד בתיק החקירה בדבר פינויו של הנאשם לבית החולים, אופי הפינוי, מי ליווה אותו ומי שמר עליו בעת שהותו. ממילא גם אין כל תיעוד בדבר שיחות שנערכו בבית החולים עם השוטרים ושני השוטרים לא נכללו תחילה ברשימת עדי התביעה. למעשה, ניתן היה לזהות את השוטרים רק לפי התיאור שמסר הנאשם בדבר מוצאו של השוטר ובדבר נוכחותה של שוטרת בפינוי.

476. שאואט, אשר שימשה כסיירת באותה העת, אישרה בעדותה, כי היתה שותפה לפינויו של הנאשם לבית החולים יחד עם השוטר רוני גטנך. עוד ציינה, כי גטנך ביקש ממנה שלא לדבר עם הנאשם משום ש"הנושא רגיש". בהמשך לכך, לקחו את הנאשם לבית החולים, שם עבר הנאשם סדרה של בדיקות. לאחר מכן נמסר לה כי ניתן לשחרר את הנאשם. לדבריה, במשך כל הנסיעה המשותפת לא דיברו כלל עם הנאשם, שישב מאחור, אולם היא בדקה מעת לעת את מצבו. עוד ציינה כי לא נאמר לנאשם דבר, ובפרט לא על מצבו, גם בבית החולים. לדבריה, כאשר הנאשם הגיע לבית החולים היה נסער, לא הבין היכן נמצא, היה בחרדה וניסו להרגיעו באמצעות כוס מים (**שם**, בעמ' 666 – 667 ; 675 - 676).

שאואט הכחישה מכל וכל כי שוחחה עם הנאשם. לדבריה, לא ידעה את פרטי התיק, למעט מה שמסר לה גטנך "בגדול", דהיינו שהנאשם חשוד בעבירות מין. גטנך גם הזכיר לה כאשר הגיעו לבית החולים לא לשוחח עם הנאשם על אודות החשדות נגדו (**שם**, בעמ' 676 – 677).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

תחילה אמרה כי גטנך הוא שאמר לה ללוות את הנאשם, אולם בהמשך נזכרה שלמעשה היה זה רזניק שהורה לה ללוות את הנאשם עם גטנך. רזניק אף ליווה אותם לניידת המשטרה ובידיו היו המסמכים שהועברו אליה (שם, בעמ' 677 - 678).

עוד הוסיפה, כי לא רשמה דו"ח פעולה לגבי הליווי, משום שהדבר נשכח ממנה. לדבריה, אינה זוכרת אם הנאשם היה כבול בנסיעה, אולם אישרה כי היה כבול בבית החולים (שם, בעמ' 679).

לאחר חקירה נגדית ממושכת שבמהלכה עמדה על כך שלא ידעה דבר על התיק מסרה, כי עיינה רק בדף הראשון של החומר שהועבר אליה. מכאן המשיכה וטענה, כי לא יכלה לומר דבר לנאשם על התיק, אולם, בהמשך לכך אמרה לפתע, כי עיינה בתיק החקירה משום ש"רצתה לדעת פרטים". לאחר מכן חזרה בה ואמרה כי לא קראה את החקירה עצמה אלא אך את הדפים שמסר לה רזניק (שם, בעמ' 680). כל זאת בניגוד לדבריה בהכנה לעדות, כי אכן ידעה שמדובר בתיק של עבירות מין וכי עיינה בתיק קודם לחקירה (נ/48).

שאואט עמדה על כך שהיא וגטנך פינו את הנאשם בעצמם. היא גם הוסיפה פרטים כי נסעו באמצעות ויז דרך כביש 413 וכי בדקה מדי פעם את הנאשם. שאואט עמדה על כך שהם פינו את הנאשם גם לאחר שהוצג לה תיעוד על אודות פינויו באמבולנס (נ/49, נ/50; פרוטוקול הדיון, בעמ' 681 - 682). אולם, בהמשך הוסיפה לפתע, כי אמרה לתובעת ביום שישי כי אינה זוכרת אם הנאשם פונה על ידי שוטרים או על ידי אמבולנס (שם, בעמ' 682). לאחר שהוצג לה, כי אין לכך כל תיעוד בשיחת ההכנה עם התובעת, שאואט אישרה שאמנם לא אמרה זאת לתובעת. בהמשך שבה וטענה כי אמרה לתובעת שאינה זוכרת אם הנאשם נלקח על ידה או על ידי אמבולנס, וזאת שוב בניגוד לתיעוד השיחה עם התובעת ושוב בניגוד לדבריה שלה זמן קצר קודם לכן, כי היא זוכרת את הפינוי, לרבות ישיבתו של הנאשם מאחור (נ/48; פרוטוקול הדיון, בעמ' 683).

במהלך חקירה נגדית ממושכת הוטחו בשאואט טענות קשות על התנהלותה בעת ליווי של הנאשם והשמירה עליו בבית החולים. כן הוטח בה כי סיפרה לנאשם פרטים מוכמנים. שאואט לא ענתה במהלך החקירה הנגדית להטחות חמורות אלו (שם, בעמ' 682 - 684). רק בחקירה חוזרת טענה שלא נעשה שום עוול לנאשם וכי לא עשתה דבר מעבר לדאגה שיבוצעו הבדיקות (שם, בעמ' 687).

477. גם גטנך העיד על הובלת הנאשם לבית החולים. לדבריו, שמר על הנאשם בתחנת המשטרה ו"אולי" גם לקח אותו לבית החולים. תחילה טען כי אינו זוכר את הסעת הנאשם לבית החולים בשל הזמן שעבר. אולם, בהמשך מסר, כי אמנם נסע עם הנאשם לבית החולים, לצורך קבלת טיפול. כן ציין, כי לפני ההסעה נאמר לו, כי הנאשם חשוד "במגע עם קטינות". לדבריו,

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

אינו זוכר מה דיבר עם הנאשם ו"מה היה". לאחר מכן הוסיף, כי בעת שהוא "מקבל" עצור הוא שומע על מה הנאשם עצור, ותו לא. כן מסר כי אינו זוכר שסיפר לנאשם פרטים על אודות התיק. עוד מסר כי אינו זוכר שאמר לנאשם ש"מצבו בכי רע" (שם, בעמ' 689 - 690).

גטנך הוסיף, כי אינו זוכר אם רשם דו"ח פעולה ולדבריו "ברוב המקרים" אינו רושם דו"ח פעולה בפעולות מעין אלו (שם, בעמ' 691, 693). בהמשך הוסיף, כי היה צריך לרשום דו"ח פעולה וכן היה מקום לרשום דו"ח על שמירה וליווי (שם, בעמ' 694 - 696). גטנך לא ידע לומר מה היה מצבו הרפואי של הנאשם ומה היו נסיבות פינויו לבית החולים (שם, בעמ' 694).

גטנך לא זכר את נסיבות העלאתו של הנאשם לניידת (שם, בעמ' 691). בה בעת זכר, כי הנאשם היה מעוכב ולא היה עם אזיקים (שם, בעמ' 692). גטנך אישר, כי ייתכן שדיברו עם הנאשם נוכח העובדה שהשמירה על הנאשם נמשכה מספר שעות (שם, בעמ' 693). גטנך טען, כי "אין סיבה" שישוחח עם הנאשם על מצבו בתיק, אולם לא הכחיש אפשרות זו. גטנך אמר, כי "אינו זוכר" שאמר לנאשם כי מצבו "אינו טוב" וגם "אינו זוכר" מה אמר לנאשם (שם, בעמ' 699). גם כאן, לא הכחיש הדברים.

כאשר נשאל אם ייתכן שאמר לשאואט לא לדבר עם העצור, ענה "למה שאני אגיד דבר כזה". גם לא זכר אירוע בו הוגשה לנאשם כוס מים. על כך חזר מספר פעמים. לדבריו גטנך, אינו זוכר שמסר לשאואט פרטים על אודות הנאשם. גם לא זכר את הנסיעה, מי נהג בנסיעה ומי ישב מאחורה עם החשוד (שם, בעמ' 694 - 695). גטנך לא זכר כי היתה בידיהם שקית עם חומר חקירה, ולדבריו, בדרך כלל אין מסמכים כאלו בליווי לבית חולים (שם, בעמ' 697).

עוד מסר, כי לפי זכרונו, הסיעו את הנאשם בניידת, ואינו זוכר כי הנאשם נסע באמבולנס או כי היה אמבולנס באותו יום (שם, בעמ' 696 - 697). לאחר שהוצג לו אישור כי הנאשם הגיע באמבולנס אמר כי ייתכן שאינו זוכר שהנאשם הובא לבית החולים באמבולנס (שם, בעמ' 700).

עוד הוסיף, שכאשר התובעת זימנה אותו לעדות, שאל באיזה תיק מדובר ואמר כי אינו זוכר פרטים רבים מהאירוע. לדבריו, לא ייתכן כי זכר מספר ימים לפני עדותו שהנאשם היה עייף וכי הגיש לנאשם כוס מים. יש להעיד, כי דברים אלו סותרים את תיעוד שיחת התובעת עם גטנך, לפיו גטנך מסר לתובעת שהנאשם היה עייף וכי נתן לו מים (נ/48). בהקשר זה התעוררה תמיהה של ממש, משום שהן גטנך והן שאואט מסרו לתובעת כי הגישו לנאשם מים, בעוד שגטנך הכחיש זאת בעדותו.

478. באני התייחסה לפינויו של הנאשם ואישרה, כי היה על השוטרים הרלוונטיים לתעד את זימון האמבולנס והפינוי, לצרף את התעודות הרפואיות ואף להעביר המסמכים לשב"ס, ככל שישנו מעצר (שם, בעמ' 721 - 722). עוד אישרה כי על שוטר השומר על עצור בבית חולים לתעד זאת

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

(שם, בעמ' 722). לדבריה, לסיירים אין כל קשר לתיקי החקירה ומכאן כי אין להם מידע על אודות התיק וגם אין להם דרך לדעת על מידע מתוך התיק (שם, בעמ' 713 – 714). עוד ציינה, כי "כמעט במאה אחוזים" אין לסיירים נגישות לתיק החקירה ו"בשום מצב" תיק החקירה לא יהיה בידי סייר, אלא בהעברה לטוען בבית המשפט (שם, בעמ' 717 – 718). באני נשאלה על דבריה של שאואט כי עיינה בתיק החקירה (נ/48) ומסרה, כי אינה מכירה את המקרה וכי אין כל סיבה לעיון בתיק החקירה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 719).

479. הנה כי כן, גם פינוי הנאשם באמבולנס, ליווי לבית החולים והשמירה עליו שם לא תועדו כלל. הגרסאות שמסרו השוטרים בעניין זה רצופות סתירות ותמיהות ולא ניתן ליתן בהן אמון. למעשה, חלק ניכר מגרסת השוטרים בבית המשפט, בהקשר זה, סותר את הדברים שהם עצמם מסרו בהכנה לחקירה. כן יש סתירות בין גרסאות השוטרים ובין עצמן.

שאואט מסרה עדות ארוכה שלא ניתן לייחס לה מהימנות של ממש. שאואט מסרה כי היא וגטנד לקחו את הנאשם לבית חולים ומסרה פרטים רבים על הנסיעה, כמו למשל שהנאשם ישב מאחורה וכי התעניינה במצבו במהלך הנסיעה. דא עקא, כי לפי הרישום האובייקטיבי, הנאשם הובל לבית החולים באמבולנס; שאואט טענה תחילה, כי לא ידעה דבר על התיק. אולם, בהמשך התברר כי היה בידה תיק החקירה או לכל הפחות מסמכים מתוכו, שמסר להם רוניק. יתר על כן, שאואט הודתה ואישרה בפני התובעת כי עיינה במסמכים אלו. מכאן גם הקושי לייחס מהימנות לגרסתה של שאואט כי כלל לא שוחחה עם הנאשם על החקירה.

גם עדותו של גטנד אינה מעוררת אמון רב. גטנד עמד במהלך כל עדותו על כך שאינו זוכר דבר באשר למירב השאלות שנשאל. גטנד לא הכחיש כלל כי היתה שיחה עם הנאשם בבית החולים אלא שלא זכר את תוכן השיחה. גטנד אף לא הכחיש כי מסר לנאשם פרטים על התיק או כי שוחח עמו על התיק, אלא אך אמר כי אינו זוכר שיחה כזו. גטנד עצמו טען, כי בהיעדר דו"ח פעולה אמר דברים "פחות או יותר" וייתכן כי טעה. גטנד אישר כי ייתכן שטעה בעניין הסעת הנאשם בניידת. גטנד אישר כי ייתכן שטעה בעניין החזרת הנאשם לתחנה לאחר המשמרת. גטנד אישר כי ייתכן שטעה בעניין כוס המים. גטנד טען שהנאשם לא היה כבול, בעוד ששאואט עמדה על כך שהנאשם היה כבול בבית החולים (שם, בעמ' 700 – 701). לא נהיר כיצד בנסיבות אלו מסר לתובעת, יומיים לפני העדות, תיאור האירוע וכן פרטים על אודות האירוע. לא נהיר כיצד בנסיבות אלו ניתן בכלל לבסס דבר מה על עדותו של גטנד.

480. גם ביחס לשאואט וגטנד לא ניתן אלא לתהות על הנסיבות בהן נמצאו סתירות כה רבות על אירוע תמים של הסעה לבית החולים, וגם כאן עולה תמיהה שמא הסתירות והשכחה לא נועדו אלא להסתיר את תוכן השיחות בינם ובין הנאשם.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

481. כאן המקום לציין, כי לא נמצאו סתירות כלשהן בגרסת הנאשם, בהקשר זה, ואף נמצא תימוכין לחלק ניכר מדבריו. כך למשל, נמצא תימוכין לטענתו כי פונה באמבולנס לבית החולים (נ/49, נ/50). בה בעת, בניגוד לעמדת התביעה, לא נמצאה כל פרכה בגרסתו. הנאשם טען, כי התעלף, ובניגוד לגרסתה של גרגיר שעוד תתואר, אושר בבית החולים כי איבד הכרה (נ/54). יתר על כן, בניגוד לטענת התביעה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 848), לא נרשם בתעודה הרפואית כי היה בהכרה מלאה בבדיקתו בתחנת המשטרה אלא בבית החולים (נ/54). הנאשם אמנם נחקר נגדית על הדברים שאירעו בבית החולים, אולם בחקירה קצרה ביותר ובלתי ממצה שלא נמצאו בה סתירות של ממש (פרוטוקול הדיון, בעמ' 911).

בנסיבות אלו, עולה תהייה של ממש אם שמא דווקא התיאור שמסר הנאשם בדבר ההתרחשות בבית החולים, לרבות הדברים שאמרו לו השוטרים, היא המשקפת את האמת. למעשה, נוכח הסתירות הקשות בין גרסאות השוטרים ובין עצמן, אין לי אלא לאמץ את עיקרי גרסת הנאשם, בהקשר זה. בה בעת גם כאן, יש לציין, כי ישנו קושי מובנה באימוץ גרסתו של הנאשם כפשוטה. מצבו הרפואי של הנאשם באותה העת לא היה שפיר וקשה ללמוד על תוכנה המדויק של השיחה. יתר על כן, מאז התנהלה עבר זמן רב, הנאשם שהה במעצר ממושך וגם עבר זמן בלתי מבוטל עד למתן עדותו.

איומים והבטחות בתשאול הנעלם שערכה השוטרת ענבל שטר

482. הנאשם תיאר שיחה לא קצרה עם שטר קודם לחקירתו השנייה. לדבריו, לפני חקירתו השנייה, נכנסה שטר לתוך החדר בו שהה מול חדר החקירות. כן ציין, כי שטר אמרה לו כי חשוב להודות, "תחשוב שאתה בשיחה סגורה עם פסיכיאטר או פסיכולוג, אף אחד לא ידע מהשיחה הזו". עוד ציינה, כי "שתיים כבר זיהו אותך", "אתה צריך לשתף פעולה". עוד הוסיף, כי במהלך השיחה שטר אמרה לו "אם תמסור הודאה, יש לנו אחלה קציני חקירות, הם יכולים להתחשב בך, אפילו לשחרר אותך מהתחנה, אין לך עבר פלילי, אם תמשיך באותו קו של לא לשתף פעולה, זה יהיה המצב הכי גרוע שלך, תיכנס לשנות מאסר ממושכות, אתה נראה בחור עדין, שקט, רגיש, לא כדאי לך מחקירה לחקירה זה רק יתדרדר, אם לא תשתף פעולה זה יכול להגיע למצב של מכות". כן אמרה לו כי יוכל לראות את הוריו אם יודה. לדבריו, הודה, משום שסבר כי אם יודה ישוחרר. (פרוטוקול הדיון, בעמ' 804 - 805).

483. בתיק אין כל תיעוד בדבר מעורבותה של שטר בחקירתו של הנאשם. למעשה, גם שטר כלל לא נכללה תחילה ברשימת עדי התביעה. כפי שיפורט, אין כבר מחלוקת, כי קודם לחקירה השנייה – שבמהלכה הודה הנאשם - חקרה שטר את הנאשם מבלי שנערך תיעוד כלשהו של חקירה זו. יתר על כן, במהלך החקירה השנייה נכנסה שטר פעמיים לחדר החקירות. כניסות אלו אינן מתועדות בהודעת הנאשם (ת/10), אולם ניתן לצפות בהן בהקלטת חקירתו השנייה.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

484. גם שטר הוזמנה לעדות בדיעבד למרות שלא נכללה מלכתחילה ברשימת עדי התביעה. לדבריה, שמרה על הנאשם עד שגרר התארגנה לחקירה. כן אישרה, כי במהלך השמירה שוחחה עם הנאשם בחדר הסיור. לדבריה, בתחילת השיחה "אמרה לנאשם את זכויותיו, כי היא שוטרת, שכל מה שיגיד עלול לשמש נגדו" והודיעה לו על זכותו להיוועץ עם עורך דין. לאחר מכן דיברה עמו באופן כללי ועל התיק עצמו, אם ביצע אם לא. כן מסרה, שאם ביצע "שיבוא, ויודה, וזה יקל עליו וכי אם ביצע יש לו בעיה שצריכה טיפול והוא יוכל לקבל את הטיפול". כן אמרה לו שאם לא ביצע שלא יודה. כן ציינה, כי הנאשם הכחיש את המיוחס לו לכל אורך השיחה שנמשכה כרבע שעה (שס, בעמ' 620 - 621). לדבריה, לא מדובר היה בחקירה אלא ב"תשאול" ומטעם זה השיחה לא תועדה (שס, בעמ' 625).

שטר אישרה, שבאותה העת היה הנאשם עצור מספר ימים ו"דיברו עליו" בתחנה בימים מאז מעצרו. מכאן, גם ידעה כי יש 2 - 3 מתלוננות וכי זיהו את הנאשם ברחוב. לדבריה, הכירה את התיק ברמה כללית והיו שיחות על התיק במסדרונות התחנה. כן ידעה שהנאשם מכחיש את המיוחס לו (שס, בעמ' 624 - 625).

עוד הוסיפה, כי היתה אווירה נינוחה והיא אף הציעה לנאשם לאכול. לדבריה, הנאשם היה נינוח אך "קצת קשה אחרי הכלא" (שס, בעמ' 621). כן ציינה, כי אם הנאשם היה מתחיל להודות, היתה מקליטה השיחה ורושמת מזכר, אולם בנסיבות העניין, לא שקלה לתעד השיחה. שטר אישרה כי מדובר בטעות שלא רשמה מזכר (שס, בעמ' 626 - 627). לעניין זה הוסיפה, כי הנאשם הכחיש, אולם היא אינה זוכרת באיזו דרך הכחיש ומה היו מילותיו המדויקות. לדבריה, בשל חלוף הזמן, היא אינה זוכרת את השיחה במדויק (שס, בעמ' 631).

485. כאן המקום להזכיר, כי כבר עמדנו למעלה על כך ששטר לא ידעה לומר כיצד הודיעה לנאשם את זכויותיו למרות שלא ידעה במדויק מה יוחס לו. כאמור, שטר גם לא ידעה לומר אם הנאשם נועץ בעורך דין ומתי, וזאת למרות שאמרה לגרר כי אכן שוחח עם עורך דין.

486. באני התייחסה ל"תשאול" זה שנערך על ידי שטר והדגישה, כי יש לתעד כל חקירה במערכת "ענבל" מרגע שהתקבלה החלטה על עריכת חקירות באמצעות המערכת. באני לא ידעה כי שטר ערכה חקירה לא מתועדת בתיק וגם ציינה כי שטר לא היתה אמורה להיות מעורבת בחקירה. לדבריה, מעורבותה של שטר בתשאול ללא תיעוד וללא אישור מעוררת אי נוחות ומדובר בחקירה לא תקינה. מכל מקום, אישרה שככל שנערך "תשאול" היתה חובה ליידע את הנאשם בדבר זכויותיו ולתעד התשאול (שס, בעמ' 749 - 751, 753 - 754).

487. גררר התייחסה להיעדר תיעוד כניסותיה של שטר לחדר החקירות. תחילה ציינה, כי ממילא החקירה מצולמת ומכאן שאין צורך בתיעוד בהודעה. אולם, בהמשך אישרה כי יש צורך בתיעוד בהודעה גם כשהחקירה מצולמת לפי נהלי החקירה (שס, בעמ' 401 - 402).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

488. אין אפוא מחלוקת, שלפני חקירתו השנייה של הנאשם, שבהלכה הודה במיוחס לו - ערכה שטר חקירה מוקדמת שכונתה "תשאול". המדובר בחקירה לכל דבר ועניין שלא תועדה כלל ולא היה ידוע על אודותיה עד לעדותה של שטר. חומרה מיוחדת יש לביצוע חקירה זו, מבלי שידוע אם בכלל היתה הודעה לנאשם על זכויותיו. ממילא לא התאפשר לנאשם להתייעץ עם עורך דין קודם לחקירה זו. בהיעדר תיעוד, ובפרט הואיל ושטר אישרה בכנותה, כי אינה יכולה לזכור במפורש את הדברים שנאמרו, יש לאמץ את גרסת הנאשם ביחס לעיקרי השיחה, משמע, כי עליו להודות במיוחס לו ולשתף פעולה, וכי אם יודה ניתן יהיה להתחשב בו ואף לשחררו. אולם, אם לא יודה יוטל עליו מאסר ממושך והחקירה תדרדר.

אי תיעוד ראוי של כניסות שוטרים לחקירות הנאשם ומעורבותם בחקירות

489. טענה נוספת שהעלה הנאשם עניינה בכניסותיהם ובמעורבותם של לא מעט שוטרים בחקירותיו.

כבר עמדנו למעלה על כך שאמנם היו כניסות כאלו ומעורבות של שוטרים שלא תועדו כראוי או שלא תועדה כלל.

490. כפי שכבר פורט, כניסותיה של שטר לחדר החקירות במהלך החקירה השנייה לא תועדו בהודעת הנאשם. גם לא תועדה כניסתו של בלש, שלטענת גרגיר החליף את שטר בשמירה על הנאשם (פרוטוקול הדיון, בעמ' 405 – 407). גרגיר אמנם טענה, כי השניים אך שמרו על הנאשם, אולם כפי שכבר פורט, לשטר היה תפקיד מהותי בחקירת הנאשם והיא לא פעלה אך בתפקיד שמירה גרידא, כפי שעולה מ"התשאול הנעלם". מכאן, שגם לא ניתן לדעת מה היה תפקידו של אותו בלש ואם שמא גם לו היה תפקיד בחקירתו של הנאשם.

491. גם נדונה כבר כניסתו של בשארי לחקירתו הראשונה של הנאשם שלא תועדה בהודעת הנאשם שערכה גרגיר (ת/9). אולם, מעיון בהקלטת הנאשם ובתמליל ניתן ללמוד על תפקידיו הממשיים של בשארי בחקירת הנאשם, כפי שפורט, לרבות השימוש במונח "פדון", "העצור מ", שלא פורטו בהודעת הנאשם. החבטות של בשארי על גבו של הנאשם גם אינן באות לידי ביטוי בתמליל החקירה וממילא גם לא בהודעה.

492. גם כניסותיה של וקסמן לחדר החקירות במהלך חקירתו השנייה של הנאשם לא תועדה בהודעת הנאשם שערכה גרגיר ביום 30.5.18 (ת/10). על הנוכחות של וקסמן בחלק הקריטי בו הודה הנאשם לראשונה ניתן ללמוד רק מהקלטת החקירה ותמלולה (ת/10א, בעמ' 43 ואילך).

וקסמן מסרה בעדותה, כי לא עסקה בתיק במישרין אלא רק "שמעה" בגדול על התיק מגרגיר ובמהלך ישיבות הבוקר וסייעה בהתאם לצורך בפעולות מסוימות. וקסמן אישרה, כי נכנסה לחקירת הנאשם ביום 30.5.18, אשר נמשכה כשעתיים. בזמן שנכנסה, גרגיר מסרה לה כי

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

הנאשם מודה. לדבריה, נכחה בחדר משך כ-5 דקות ורצתה לסייע לגרגיר, משום שהיא חוקרת לא מנוסה. הנאשם ניסה "לתרץ" את מעשיו וטען כי מדובר במעשה חד פעמי. בשלב זה, אמרה לנאשם שיתאר את כל פעולותיו, יספר מתי יצא מהבית, איך בחר בקורבנות, מה לבש, ומספר פעמים אמרה לו כי "טוב שהוא מודה", ו"טוב שהוא לוקח אחריות", וכי אם יודה יתחשבו בו, וכוונתה לכך, כי בית המשפט יכול לעזור לו לטפל בבעיה. כן שאלה אותו על הניסיון המיני שלו, על מנת להבין אם יש סיבה כי ביצע העבירות. לדבריה, הדלת הפנימית היתה פתוחה, היה נעים בחדר, הנאשם היה אזוק, אולם לא אזוק לכיסא. הנאשם לא בכה ולא התרשמה מקושי נפשי או פיסי (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 248 – 249). עוד מסרה, שלא נתנה לנאשם כל מסר כי אם יודה היא תתחשב בו בחקירה (**שם**, בעמ' 265).

עוד מסרה, כי השאלות ששאלה לא היו אמורות להיות חלק מהחקירה, אולם היא ביקשה מגרגיר לרשום את הדברים (**שם**, בעמ' 250).

493. גם כניסתו של גטנך לחקירתו השנייה של הנאשם לא תועדה בהודעת הנאשם. גטנך טען כי אינו זוכר כל מעורבות שלו בחקירה וכי אין לו כל סיבה להיכנס לחדר החקירות, וזאת גם שהוצגה לו כניסתו לחקירה השנייה (**ת/10ב**, מונה 0: 18: 2; **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 701 – 703).

494. כבר עמדנו למעלה על מעורבותו של זרובימסקי בחקירה השלישית, בכך שחקר את הנאשם בעת שהמתין לעורכת דינו, והכל מבלי שהודעו לנאשם זכויותיו ומבלי שהנאשם ידע שמדובר בחקירה. גם חקירה זו לא תועדה בהודעה או במזכר ועל קיומה למדים מתוך הקלטת החקירה ותמלולה.

כאמור, במהלך חקירה זו הנאשם חזר בו מהודאתו וטען כי הודה בשל לחצים. אולם, זרובימסקי לא מצא לנכון לערוך תיעוד, ולו בדיעבד של הדברים. גם כאשר נמסר לנאשם כי נמצאו תכנים פדופיליים במחשב שלו – למרות שלא נמצאו – חזר הנאשם על טענת חפותו. גם דברים אלו לא תועדו למעט בהקלטת החקירה.

לעמדת זרובימסקי, הואיל והשיחה הוקלטה אין צורך בתיעוד נוסף, גם לא של תרגיל חקירה. בה בעת טען, כי לו היה הנאשם מודה בביצוע העבירה בעת החקירה, היה רושם הדברים בזכרון דברים (**שם**, בעמ' 375 – 376).

495. הנה הי כן, כניסתם ויציאתם של שוטרים רבים לחקירות הנאשם לא תועדה כנדרש, לרבות כניסותיהם של שטר, בשארי, וקסמן, זרובימסקי וגטנך. במהלך החקירות שלא תועדו כנדרש בוצעו, בין היתר, פעולות חקירה מהותיות הקשורות בטבורן לטענות הפסול של הנאשם וכן תרגילי חקירה. אכן, חלק מהפעולות תועד באמצעות ההקלטה והתמליל. אולם, קשה להניח, כי מי מהחוקרים עיין בהקלטות אלו לצורך קבלת החלטה על אפיקי חקירה או על מנת

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

לבדוק את טענות הנאשם. למעשה, כפי שעוד יפורט באני אישרה, כי היה צריך לתעד הדברים בהודעה, משום שהיא לא עיינה בהקלטה לצורך קבלת החלטות. משמע, כי פעולות החקירה שלא תועדו בהודעה וגם לא תועדו במזכר, ממילא לא הגיעו לידיעת קציני החקירה וגם לא השפיעו על מהלך החקירה.

אי תיעוד הכוונה לצאת להובלה והצבעה וביטול היציאה

496. לדברי הנאשם, לפני חקירתו השלישית, המתין בתא המתנה, גרגיר וזרובימסקי ביקשו שיצא עימם להובלה ושחזור וכי יצביע איפה היו המקרים. בתגובה, אמר להם שלא ביצע את המעשים ולפיכך, אינו יכול לקחת אותם למקומות "שהוא לא יודע". זרובימסקי אמר לו "אנחנו ניקח אותך למקומות ואתה צריך להצביע", "אנחנו נראה לך איפה זה". בתגובה אמר כי אינו יכול להצביע על משהו שלא עשה. זרובימסקי אמר "עוד יותר עמוק", "אתה כורה לעצמך בור", והוא אמר להם "למה? אני לא עשיתי את זה". לאחר מכן הועבר לחדר החקירות וגרגיר הלכה לדבר עם באני (שם, בעמ' 806).

497. בתיק אין כל תיעוד על כוונה לצאת להובלה והצבעה ועל ההחלטה לבטל אותה. גם אין כל רישום בדבר הטעמים שהובילו לביטול ההובלה וההצבעה.

עם זאת, מהשיחה בין הנאשם וזרובימסקי בפתח חקירתו השלישית של הנאשם, ניתן ללמוד, כי אמנם היתה כוונה לצאת לשחזור, אולם השחזור בוטל בשל חזרת הנאשם מהודאתו (ת/11ב, מונה 20: 01).

498. כאמור, גרגיר טענה תחילה, כי "לא שמעה" על פעולת חקירה כלשהי שלא תועדה. עם זאת, לפתע בתום עדותה הראשית אמרה, כי לפני החקירה השלישית, הנאשם היה אמור לצאת להצבעה ולהובלה אולם הודיע כי הוא חוזר בו מהודאתו. בעקבות זאת הודיעה על כך לקצינים. גרגיר אישרה כי השיחה בקשר ליציאת הנאשם לשחזור וחזרתו בו מהודאתו, לא תועדה (שם, בעמ' 428).

499. למעשה, גם במקרה זה, אלמלא השיחה בין זרובימסקי לנאשם בפתח חקירתו השלישית, לא ניתן היה לדעת כלל, על הכוונה להוציא את הנאשם לשחזור ועל ביטול השחזור בשל חזרתו של הנאשם מהודאתו. זרובימסקי לא אמר דבר בעדותו על מעורבותו בכוונה לשחזור ובהיעדר תיעוד גם לא נערכה חקירה נגדית, בהקשר זה. זרובימסקי גם לא הוחזר כעד הזמה לאחר עדותו של הנאשם. ניתן להניח, כי אלמלא חזר הנאשם מהודאתו, היתה פעולת חקירה זו מתועדת.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

500. לא ניתן להמעיט מחשיבותו של הרגע שבו הודיע הנאשם לראשונה כי הוא חוזר בו מהודאתו. כבר אין ספק, נוכח עדותה של גרגיר, כי הנאשם אכן הודיע על כך לראשונה בעת שעמדו לצאת עמו לשחזור.

גם כאן הרושם העולה הוא, כי כל פעולת חקירה, שעשויה היתה לסייע לנאשם לא תועדה. ממילא, בהיעדר תיעוד והואיל וזרובימסקי לא הובא כעד הזמה, יש לאמץ את גרסת הנאשם באשר לדברים שאמר לו זרובימסקי בהקשר זה.

פעולות חקירה שלא תועדו – סיכום ביניים

501. במהלך שמיעת הראיות התברר, כי חקירות מהותיות של הנאשם לא תועדו כלל או שתועדו בצורה חסרה ולקויה. המחדלים שבתיעוד חקירות הנאשם מצטרפים למחדלים שבהיעדר תיעוד ראוי של הליכי הזיהוי ואיתור החשוד, שעליהם עמדנו למעלה בהרחבה.

502. בנסיבות אלו, ישנו קושי מובנה לאמץ את גרסאות השוטרים באשר למה שאירע באותם אירועים וחקירות שלא תועדו או שתועדו באופן לקוי. בה בעת, לא התעלמתי מהקושי באימוץ גרסת הנאשם כפשוטה באשר לכל אחת ואחת מהשיחות עם השוטרים שהתנהלו במהלך ימי חקירתו. קושי זה נובע הן מאי דיוקים הקיימים בגרסתו, ואשר תוארו מפעם לפעם בפרקים שלמעלה, והן ממצבו הנפשי, כפי שהיה בעת החקירה. משמע, כי התרשמתי שאמנם התרחשו אירועים, כטענתו, ובו הושמעו הבטחות או איומים במהלכם, אולם חלק מהדברים שייחס לשוטרים לא נאמרו כפשוטם.

503. בראש ובראשונה, לא תועדה חקירת הנאשם שנערכה על ידי שטר בסמוך לפני חקירתו השנייה. לא ניתן להמעיט בתיאור חשיבותה של חקירה זו, אשר הובילה בסופו של דבר להודאתו של הנאשם מיד לאחר מכן. שטר אמנם כינתה את החקירה "תשאול" אולם מדובר בחקירה לכל דבר ועניין שלא תועדה כלל ולא היה ידוע על אודותיה עד לעדותה של שטר. שטר גם לא נכללה ברשימת עדי התביעה. חומרה מיוחדת יש לביצוע חקירה זו, מבלי שניתן להתרשם אם היתה הודעה לנאשם על זכויותיו, לרבות זכותו להיוועץ בעורך דין. ממילא לא התאפשר לנאשם להתייעץ עם עורך דין קודם לחקירה זו. בהיעדר תיעוד, ובפרט הואיל ושטר אישרה בכנותה, כי אינה יכולה לזכור במפורש את הדברים שנאמרו, יש לאמץ את גרסת הנאשם ביחס לעיקרי השיחה, משמע, כי שטר אמנם אמרה לו בשיחה זו שעליו להודות במיוחס לו ולשתף פעולה, וכי אם יודה ניתן יהיה להתחשב בו ואף לשחררו. כן אמרה לו שטר, כי אם לא יודה יוטל עליו מאסר ממושך והחקירה תדרדר. אכן, הנאשם מסר, כי במהלך חקירה זו שטר איימה כי החקירה עשויה להתדרדר לאלימות של ממש. אולם, אין ביכולתי לדעת אם אמנם אלו היו דבריה המדויקים של שטר או שזה היה הרושם של הנאשם מתוך דבריה.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

504. שנית, לא תועדה הכוונה לצאת לשיחזור עם גרגיר וזרובימסקי ולא תועדו דברי הנאשם בעת שעמדו לצאת עמו לשחזור, כי הוא חוזר בו מהודאתו. גם כאן לא ניתן להמעיט מחשיבותו של הרגע שבו הודיע הנאשם לראשונה כי הוא חוזר בו מהודאתו, משום שהיה בכך כדי ללמד על כנות החזרה ועל משקל ההודאה. חומרה מיוחדת יש להיעדר התייעוד בהקשר זה, משום שנהיר, כי מדובר בתייעוד שהיה יכול לסייע לנאשם, שהרי יש בכך כדי לחזק את טענתו לחפות.

505. לכל אלו יש להוסיף, אירועים מהותיים בחקירת הנאשם שלא תועדו כלל, ובכלל זאת: השהייה עם הנאשם ללא איזוק בחצר עם גואטה וחדד, לפני חקירתו הראשונה, במשך זמן בלתי מבוטל, בלא שהיתה לכך סיבה ממשית; פינויו של הנאשם לבית החולים והשהות של השוטרים שאואט וגטנך יחד עמו בבית החולים; צילום הנאשם שלוש פעמים – ולכל הפחות פעמיים – ללא תיעוד והסבר בתוך חומר החקירה.

במהלך אירועים מהותיים אלו נערכו שיחות עם הנאשם, ונמצאו פרוטוקולים לא מעטות בעדויות השוטרים באשר למה שאירע במהלך אירועים אלו. מכאן, שבהיעדר תיעוד, לא ניתן לדחות את גרסת הנאשם בדבר עיקרי תוכן הדברים שנאמרו לו.

506. יתר על כן, כניסתם ויציאתם של שוטרים רבים לחקירות הנאשם לא תועדו כנדרש, לרבות כניסותיהם של שטר, בשארי, וקסמן, זרובימסקי וגטנך לחקירות הנאשם, אשר לא תועדו בהודעות הנאשם. במהלך החקירות שלא תועדו כנדרש בוצעו, בין היתר, פעולות חקירה מהותיות הקשורות בטבורן לטענות הפסול של הנאשם וכן תרגילי חקירה. אכן, חלק מהפעולות תועד באמצעות ההקלטה והתמליל. אולם, קשה להניח, כי מי מהחוקרים עיין בהקלטות אלו לצורך קבלת החלטה על אפיקי חקירה או על מנת לבדוק את טענות הנאשם. למעשה, הקצינה באני אישרה כי לא היתה מודעת למה שלא תועד בהודעות. משמע, כי פעולות החקירה שלא תועדו בהודעות וגם לא תועדו במזכרים, ממילא לא הגיעו לידיעת קציני החקירה ולא השפיעו על מהלך החקירה.

507. כאן המקום לציין, כי גרגיר ערכה תיעוד סלקטיבי בהודעות לא רק באשר לכניסה ויציאה של שוטרים, אלא גם באשר לחלקם המהותי של אותם שוטרים בחקירה. על כך ניתן ללמוד, למשל, מהיעדר התייעוד בהודעה השלישית של חקירה שערך זרובימסקי טרם הגעת עורכת דינו של הנאשם, ולמרות שהנאשם ביקש להיוועץ עמה קודם לחקירתו. גרגיר גם בחרה שלא לתעד בהודעת הנאשם את טענותיו כי הודה בשל לחצים, כפי שהעידה באני. גם כאן מסרה באני, כי לא יכולה היתה לדעת על אודות טענות אלו, משום שלא תועדו בהודעה (פרוטוקול הדין, בעמ' 746 – 747).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

508. המעורבות של רבים מתוך שוטרי תחנת יבנה בחקירתו של הנאשם, בתרגילי חקירה, בשמירה עליו ובליוויו – ללא כל תיעוד של רבות מפעולות החקירה ומהאירועים – מעוררת חשש של ממש בדבר העברת מידע לנאשם על אודות פרטים מוכמנים. על כך עוד נעמוד בהמשך.

509. כאן המקום להוסיף את המובן מאליו. חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב – 2002 (להלן – "**חוק חקירת חשודים**") קובע חובה לתעד כל חקירה, וזאת לצורך שמירת הגינות ההליך הפלילי וזכויותיהם של חשודים. הפרת חובת התיעוד מהווה, אפוא, הפרה של הוראות החוק.

510. בע"פ 1361/10 **מדינת ישראל נ' זגורי** (2.6.11) עמד השופט אליקים רובינשטיין על חשיבותו של תיעוד ההליך הפלילי:

"חובת התיעוד, כפי שעוצבה והוטמעה בפסיקה, מקורה בעקרונות כלליים שונים, ובכללם תקינות ההליך המינהלי וטהרו והגינותו של ההליך הפלילי, ואוסיף כי גם כמובן – בשכל הישר. לגורמי החקירה עצמם חשיבות התיעוד נובעת, בראש וראשונה, משיקולי תקינותו של ההליך המינהלי; אין זה מתקבל על הדעת שהחקירה תתנהל על פי זכרונם של החוקרים וללא תיעוד מסודר. אין להכביר מלים על חשיבותם של פרטים וממצאי עובדה בהליך הפלילי – אלה יכולים להביא לשלילת חרותו של אדם או מנגד להסיר מעליו עננת אשמה ולשלחו לחופשי; משכך ראוי שתובטח אמינותם, במידה רבה ככל שניתן, של פרטי מידע המובאים בפני בית המשפט." (שם, בפסקה כ"ה; ראו גם: ע"פ 8107/09 **דענא נ' מדינת ישראל**, בפסקה 20 (27.6.11))

511. סעיף 1 לחוק חקירת חשודים מגדיר "חקירה" כתשאול או גביית הודעה בקשר לעבירה. משמע, כי כל חקירה, בין אם כונתה כך ובין אם כונתה "תשאול" מחייבת תיעוד.

512. במקרה הנדון, הוחלט על תיעוד חזותי של החקירה, כפי שהעידה באני, ומכאן שהיה על החוקרים לתעד חזותית כל חקירה, לרבות את "התשאול הנעלם" שערכה שטר וכן היציאה לשחזור, אשר בוטלה בעקבות דברי הנאשם. חובת התיעוד של השחזור אינה נובעת אך מההחלטה לתעד את כל החקירה בתיעוד חזותי אלא שהיא הוסדרה אף בדבר חקיקה ספציפי, סעיף 9 לחוק חקירת חשודים.

513. בע"פ 9334/08 **עלי נ' מדינת ישראל** (23.11.11) תיאר השופט יורם דנציגר את חשיבותו של התיעוד החזותי, במילים הבאות:

"... בהעדר תיעוד חזותי וקולי של מהלך החקירה קיים קושי של ממש לבצע ביקורת שיפוטית אפקטיבית באשר לאופן התנהלות החקירה ובעניין מהימנות תיעודה" (שם, בפסקה 7).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

514. בתי המשפט העבירו, לא אחת, ביקורת קשה על התופעה של "תשאולים נעלמים", משמע חקירות שאינן מתועדות ומכונות "תשאול". כך למשל, בתפ"ח (מרכז) 15711-01-17 **מדינת ישראל נ' גרושי**, בפסקה 7 (29.1.18) נאמר:

"נפתח בתופעה החמורה של חקירה בלתי מתועדת – בשיטה המכונה "תשאול נעלם", שעל אי חוקיותה, פסלותה, והסכנה שטמונה בה לחקר האמת – עמדנו בהרחבה רבה בהכרעת הדין בתפ"ח 10101-11-09 **מדינת ישראל נ' שוואהנה** [פורסם בנבו] (29.11.2015). ראו במיוחד פסקאות 354-356 להכרעת הדין. בין השאר הטעמנו: שיטת חקירה פסולה כזו היא רבת משמעות. מאחר שמדובר בחקירות נעלמות מעינינו – אין אנו יכולים לדעת מה היה אורכן, והאם הופעלו בהן לחצים או איומים, או שמא ננקטו אמצעי פיתוי והשאה על ידי החוקרים. החשש הוא שאם ננקטו אמצעי חקירה פסולים על פניהם, נעשה הדבר בחלק הסמוי מן העין, ולא בחלק הגלוי של החקירה...אכן, חשיפתו של התשאול הנעלם מערערת את ההנחה, או החזקה, בדבר תקינותה של החקירה כולה." (ראו גם: תפ"ח (י-ם) 54272-09-14 **מדינת ישראל נ' מלול**, בפסקה 360 (7.6.18); ת"פ (ב"ש) 4135-01-15 **מדינת ישראל נ' סבג** (23.6.16)).

515. הפסיקה לא הותירה ספק, אפוא, לגבי חשיבות התיעוד ונחיצותו להבטחת ההליך המנהלי והגינות ההליך הפלילי. אין להשלים עם תשאולים לא מתועדים ועם חקירות שלא מצאו ביטוי בכתב, כפי שאירע בחקירה שבנדון. בכלל זאת לא ניתן להתעלם מהשורה הארוכה של פעולות חקירה ואירועים שלא תועדו כלל או שתועדו בצורה לקויה, ובכלל זאת: "התשאול הנעלם" – היעדר תיעוד חקירת הנאשם שנערכה על ידי ה שטר בסמוך לפני חקירתו השנייה; היעדר תיעוד היציאה לשחזור ודברי הנאשם כי הוא חוזר בו מהודאתו; היעדר תיעוד של השהייה עם הנאשם ללא איזוק בחצר עם גואטה וחדד, פינויו של הנאשם לבית החולים והשהות של השוטרים שאואט וגטנך יחד עמו שם, צילום הנאשם; תיעוד לקוי של כניסתם ויציאתם של שוטרים רבים לחקירות הנאשם ותיעוד סלקטיבי של מעורבותם בחקירות.

516. היעדר התיעוד של חקירות הנאשם מצטרף להיעדר תיעוד מספק בהליכי הזיהוי והאיתור, שעליהם כבר עמדנו למעלה בהרחבה. המסקנה המתבקשת היא כי היעדר התיעוד לא היה בגדר אירוע נקודתי אלא שהוא ליווה את החקירה כולה. בתופעה זו יש משום פגיעה אנושה בהליך המשפטי ובגילוי האמת. ניהול חקירה ללא תיעוד וללא שקיפות אינו מאפשר בחינת החקירה על ידי בית המשפט באופן מלא. מידע שעשוי להיות מידע מהותי נעלם מעינו של בית המשפט. ממילא, נוכח היעדר התיעוד וגרסאות שוטרים שנמצא ספק לגבי מהימנותן, בשל

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

סתירות, היעדר היגיון והסתרת מידע, יש לאמץ את עיקרי גרסתו של הנאשם באשר לאותם אירועים בלתי מתועדים.

פרק שלישי – האם יש בטענות הפסול כדי להוביל לפסילת ההודאה?

שלב העלאת טענות הזוטא – האם חל שיהוי?

517. כאמור, טענה מרכזית של התביעה ביחס לטענות הזוטא היא, כי נפל שיהוי של ממש בהעלאת הטענות ודי בכך על מנת לדחותן. לטענת התביעה, העלאת טענות זוטא בשיהוי גם משליכה על מהימנות הטענות.

518. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי הנאשם טען כבר במהלך חקירתו, כי הודה כתוצאה מלחצים שהופעלו עליו. יתר על כן, הטענה בדבר הפעלת לחצים בחקירה גם נמסרה במהלך דיוני המעצר. כן טענו, כי רק לאחר שחלק מהשוטרים העידו, נמצאה תשתית ראייתית לחלק מטענות הזוטא של הנאשם, ובפרט במהלך פעולות חקירה בלתי מתועדות. מטעם זה העלו הטענות רק בשלב מאוחר. לכך הוסיפו, כי חלק השוטרים אשר הובאו לעדות, לא ערכו כל מזכר בתיק החקירה ואף לא נרשמו כעדי תביעה, ומכאן שלא ניתן היה מלכתחילה להעלות את כל הטענות, כפי שהועלו בטענות הזוטא.

519. תחילה לשאלה אם הנאשם העלה טענות באשר להודאה כתוצאה מלחצים כבר במהלך חקירתו.

520. גרגיר מסרה תחילה, כי הנאשם לא העלה טענות כלשהן כלפי השוטרים במהלך חקירתו. עם זאת, בהמשך אישרה, כי במהלך החקירה השלישית עמד הנאשם על כך שלא ביצע את העבירות ומסר, כי הודה משום ש"לחצה עליו להודות" וכי סבר שאם יודה ישוחרר הביתה. עוד ציין הנאשם בפניה במהלך אותה חקירה כי את הפרטים שמסר בחקירתו השנייה למד מתוך "שמועות ששמע בעיר". עוד אישרה, כי טענה דומה עלתה בפרוטוקול מעצר הימים, כפי שהוקרא לה (שם, בעמ' 425 - 426, 467 - 468).

521. גם באני טענה, כי הנאשם לא העלה טענות על לחץ ואיומים במהלך חקירותיו (שם, בעמ' 713). כן הוסיפה, כי לו היה הנאשם מעלה טענות בדבר לחץ בחקירה, היתה בודקת אותן, אולם מתוך ההקלטות ניתן להתרשם כי לא היו טענות כאלו (שם, בעמ' 715 - 716, 738, 745). בין היתר מסרה, כי היתה בודקת מי השוטרים שהפעילו לחץ והיתה בודקת בתיעוד החקירות אם הופעל לחץ. לאחר שהוצג תמליל חקירתו השלישית של הנאשם מסרה, כי טענת נאשם בדבר לחץ וחזרה מהודאה, אין משמעה כי הלחיצו אותו. עוד הוסיפה, כי בכל מקרה לא היתה יכולה לדעת על טענה זו, משום שלא נרשמה בהודעה עצמה אלא אך בתמליל. לדבריה,

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ככל שהנאשם הודה בשל תחושותיו הפנימיות, אין בכך כל פסול ואין צורך לערוך בדיקות כלשהן (שם, בעמ' 746 - 747).

522. אינדיקציה נוספת, כי הנאשם העלה בזמן אמת טענות בדבר הודאה בשל לחצים, עולה מתוך דיווח שמסר אביו של הנאשם במהלך החקירה למשטרה.

ממזכר שערכה הפרקליטות עולה, כי וקסמן דיווחה בשיחת הכנה, שנערכה יומיים לפני עדותה, על אודות שיחה עם אביו של הנאשם (נ/20). במזכר צוין, כי אביו של הנאשם פנה אליה, יום לאחר חקירת הנאשם, ואמר כי בנו הודה משום שהקפידו אותו במזגן. לדבריה, לא דיווחה על כך במהלך עדותה, משום שמדובר היה בשיחה עם גרגיר, שרק נכחה במהלכה. לאחר שהוצג לה המזכר אישרה כי אביו של הנאשם אמנם שוחח עם גרגיר, אולם בשלב מסוים "סובב את הראש" והסתכל לכיוונה. וקסמן לא תיעדה את השיחה בזמן אמת וגם לא תיארה שיחה זו לאורך כל עדותה עד שהוצג המזכר (פרוטוקול הדיון, בעמ' 271 - 272).

523. הנאשם העלה כבר במהלך דיוני המעצר את הטענה, כי הודה בעקבות לחצים והבטחה של החוקרים כי ישוחרר אם יודה (נ/29 ; נ/52). הנאשם אף העלה הטענה בדבר לחצים שגרמו לו להודות בפתח חקירתו השלישית וכן במהלכה. עוד העלה הנאשם טענות בדבר לחצים במהלך חקירותיו. כאן המקום להדגיש, כי המשטרה תיעדה באופן לקוי ביותר את כל הטענות שהועלו, ואין לדעת אם הועלו טענות נוספות במהלך פעולות חקירה שלא תועדו כראוי.

524. אכן, הנאשם העלה הטענות באופן כללי בלבד בשלב החקירה והמעצר ואין מדובר בטענות זוטא מפורטות, שהועלו, כאמור, רק במהלך שמיעת ההוכחות.

525. ככלל, יש לעיתוי העלאת טענות זוטא כדי להשליך על מהימנות הטענות (ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 והאסמכתאות המפורטות שם (3.9.09)). בה בעת, לא ניתן להתעלם מהמידע שהתגלה במהלך עדויות השוטרים וחקירותיהם הנגדיות, שיש בו כדי לבסס חלק מהתשתית הנדרשת לביסוס טענות הזוטא של הנאשם. כך למשל, חלק מהשוטרים שהעידו באשר לטענות מהותיות לביסוס טענות הזוטא כלל לא נכללו מלכתחילה כחלק מעדי התביעה, וניתן היה להניח כי לא ערכו כל פעולת חקירה בתיק. משמע, שעל חלקם בחקירה ניתן היה ללמוד רק מתוך גילויים שעלו במהלך החקירות הנגדיות.

526. ממילא, גם לא ניתן לראות בגרסת הנאשם כגרסה מתפתחת או שנמסרה בשיהוי. הנאשם לא מסר גרסה בדבר האירועים במשטרה, אלא לראשונה במהלך עדותו. חקירת משטרה לא נועדה לגבות הודעה בדבר לחצים שהופעלו על הנאשם, שהרי מטרתה לגבות הודעה באשר לאירועים מושא כתב האישום. ממילא הנאשם לא התבקש לפרט את הלחצים שהופעלו עליו, גם כאשר העלה נושא זה במהלך חקירתו השלישית, איש מגורמי החקירה לא בירר עמו את פרטי טענותיו.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

527. לפיכך, אין בידי לדחות את טענות הזוטא רק בשל כך שלא הועלו בהזדמנות הראשונה. חלף זאת, במסגרת הדיון בטענות הזוטא, נקבעו ממצאים עובדתיים, שיש בהם כדי לשקף את מלוא התמונה העובדתית, לרבות שלב העלאת הטענות, מחד גיסא, וממצאים הנובעים מתוך עדויות השוטרים, מאידך גיסא. בה בעת, הואיל וממילא לא נפסלה הודאת הנאשם מטעמי זוטא, כפי שעוד יפורט, ממילא אין משמעות של ממש להעלאת הטענות באיחור.

נפקות השימוש באמצעים פסולים – פסילת ההודאה

528. כאמור לעיל, לאחר בחינת ההיבטים העובדתיים הלא מעטים של טענות הפסול וקביעת ממצאים באשר למכלול היבטים אלו, יש לבחון את שאלת הנפקות של אמצעים אלו על הודאת הנאשם. שאלת הנפקות תיבחן, כאמור, בשני מסלולים, האחד, לפי סעיף 12 לפקודת הראיות, והשני, לפי כללי הפסילה הפסיקתית כפי שנקבעו בהלכת יששכרוב.

529. במישור העובדתי נמצא בסיס לשורה ארוכה של טענות בדבר פעולות חקירה נפסדות, שניתן לחלקן לשלוש קבוצות עיקריות: פגיעה בייצוג הנאשם - לרבות אי מתן הודעה לנאשם על אודות זכויותיו, אי מתן אפשרות לנאשם לממש את זכותו, ופגיעה בחיסיון עורך דין לקוח; היעדר תיעוד ראוי של חקירות ופעולות חקירה מהותיות; שימוש באמצעים פסולים, לרבות כבילת הנאשם בידיו וברגליו ולכיסא, שימוש בדרכי חקירה אגרסיביות, איומים והבטחות.

530. למרות הפגיעה בזכויות הנאשם, הפרת זכות ההיוועצות, היעדר התיעוד של חקירות מהותיות ושימוש בטכניקות חקירה פסולות, לא מצאתי מקום לפסילת ההודאה, לפי סעיף 12 לפקודת הראיות, וזאת משום שלא הונחה תשתית מספקת לפיה נפגעה אוטונומית הרצון החופשי של הנאשם וחופש הבחירה שלו. יתר על כן, לא מצאתי שהיה שימוש בטכניקות חקירה שהפסלות בהן כה קשה וחמורה עד שהיא פוגעת בצלם דמות האדם ואשר די בהן להביא לפסילת ההודאה גם כאשר רצונו החופשי של האדם לא נפגע.

531. עם זאת, מצאתי לנכון לפסול את הודאתו של הנאשם, לפי כללי הפסילה הפסיקתית, וזאת משום שמכלול הטכניקות הפסולות והבלתי חוקיות, פגעו באופן מהותי בזכותו של הנאשם להליך הוגן, והכל באיזון בין האינטרסים הנוספים העומדים על הפרק, כפי שיפורט להלן.

532. הפסול שבחקירת הנאשם אינו מבוסס על פעולת חקירה אחת או אפילו על סוג מסוים של טענות פסול אלא על שורה ארוכה של פעולות חקירה נפסדות שבוצעו שלא כדין תוך הפרה קשה של זכויות הנאשם. למעשה, הרושם העולה מתוך מכלול הראיות הוא, כי עם תפיסתו של הנאשם היתה מטרה אחת לחקירה והיא הבאת הנאשם לדין – והמטרה, למרבה הצער, קידשה את האמצעים, מבלי שנבחנו אפיקי חקירה אחרים.

533. זכותו של הנאשם להיוועץ בעורך דין הופרה בצורה קשה ומהותית.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

אכן, אין בכל פגיעה בזכות ההיוועצות כדי להוביל בהכרח לפסילת ההודאה אלא יש לבחון את מידת הפגיעה ואת השפעתה על זכויות הנחקר (ראו: **עניין שוייקי**, בפסקה 19). עם זאת, לא אחת הוחלט על פסילת הודאה בשל פגיעה מהותית בזכות ההיוועצות. כך בהלכת יששכרוב הורה בית המשפט על פסילת הודאתו של הנאשם משום שלא הוזהר כדין בדבר זכותו להיוועץ בעורך דין טרם תחילת החקירה. בע"פ 6144/10 **גטצאו נ' מדינת ישראל** (10.4.13) חיווה השופט ג'ובארן עמדתו כי יש לפסול את ההודאה בשל כך שנמנעה מהנאשם האפשרות להיוועץ בעורך דין. בע"פ 9956/05 **שי נ' מדינת ישראל** (4.11.09) נפסלה הודאתו של הנאשם בשל כך שחקירתו לא הופסקה למרות בקשתו להיוועץ בעורך דין. **בעניין חייבטוב** נפסלה הודאת הנאשם בשל מניעת פגישה עם עורך דין במשך שבועות רבים ובאופן שהשליך על השגת הודאה בפני מדובב.

במקרה הנדון, לפגיעה בזכות ההיוועצות מספר היבטים מצטברים: לא הודעה לנאשם זכותו להיוועץ בסניגור ציבורי ולא הוסברה לו מהות הזכות, למרות שמדובר בחקירתו הראשונה ובמעצרו לראשונה בחייו (**עניין לין**, בפסקה כ"א לפסק דינו של השופט אליקים רובינשטיין); הרשות החוקרת שלחה לסניגוריה הציבורית הודעה על מעצרו של הנאשם רק לאחר חקירתו הראשונה (**עניין אבו עזא**, בפסקאות 116 – 121). אכן, הנאשם נעצר פורמאלית רק לאחר חקירה זו, אולם הדבר לא מנע מהרשות החוקרת לאזקו בידיו וברגליו משך כל החקירה; הלכה למעשה, לא התאפשר לנאשם לממש את זכות ההיוועצות עד לחקירתו השלישית כתוצאה מאי מתן הודעה כראוי על זכויותיו. כאן המקום לציין, כי אין בפגישה קצרה באולם המעצרים או בסמוך לתא העצורים בבית המשפט, כדי לספק את מימוש זכות ההיוועצות (**עניין אבו עזא**, בפסקה 103 לפסק דינו של השופט דנציגר). לא זו אף זו, הנאשם לא ויתר על זכות ההיוועצות במפורש וויתור משתמע אינו אפשרי (**עניין אבו עזא**, בפסקה 109 לפסק דינו של השופט דנציגר). גורמי החקירה לא ביררו כדבעי אם הנאשם מעוניין להתייעץ עם סניגור ציבורי ואין התייחסות לכך כלל בחקירה הראשונה. לפני חקירתו השנייה נערכה חקירה לא מתועדת על ידי שטר וגם לפני חקירה זו לא התאפשר לנאשם להיוועץ בעורך דין. גם כאן לא הודעו לו זכויותיו כראוי. בפתח חקירתו השנייה של הנאשם נשאל אם שוחח עם עורך דין והוא אמר ששוחח עמו (בדיון). גרגיר הסתפקה בכך, למרות שידעה כי פגישה כזו לא התרחשה בסמוך לפני החקירה. משמעות הדבר, כי הנאשם לא נועץ כראוי עם עורך דין במהלך כל ימי החקירה הראשונים בהם היה עצור, ועד חקירתו השלישית שנערכה כשבוע לאחר מעצרו. בפתח חקירתו השלישית ביקש הנאשם מפורשות להיוועץ בעורך דין, וגם אז חלף המתנה לעורך הדין חקר אותו זרובימסקי. כאשר סוף סוף נפגש עם עורכת דינו השיחה הוקלטה בניגוד לכללי החיסיון ואף נשמרה על ידי המשטרה.

534. פעולות חקירה מהותיות לא תועדו.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

לא ניתן להתעלם מהשורה הארוכה של פעולות חקירה ואירועים שלא תועדו כלל או שתועדו בצורה לקויה, ובכלל זאת: "התשאול הנעלם" – היעדר תיעוד חקירת הנאשם שנערכה על ידי שטר בסמוך לפני חקירתו השנייה במהלכה הודה; היעדר תיעוד היציאה לשחזור ודברי הנאשם כי הוא חוזר בו מהודאתו; היעדר תיעוד של השהייה עם הנאשם ללא איזוק בחצר עם גואטה וחדד; היעדר תיעוד של פינוי הנאשם לבית החולים והשהות של השוטרים שאואט וגטנך יחד עמו שם; היעדר תיעוד מספק של הנסיבות ומספר הפעמים בהן צולם הנאשם; תיעוד לקוי של כניסתם ויציאתם של שוטרים רבים לחקירות הנאשם ותיעוד סלקטיבי של מעורבות שוטרים אלו בחקירות.

535. כפי שכבר פירטנו, גם בהליכי הזיהוי והאיתור לא תועדו פעולות חקירה רבות. המסקנה המתבקשת היא כי היעדר התיעוד לא היה בגדר אירוע נקודתי אלא שהוא ליווה את החקירה כולה, וזאת בניגוד לחובה שבחוק חקירת חשודים ואף בניגוד להוראות שהתקבלו באותה חקירה לתעד חזותית את החקירות. חומרה מיוחדת יש להיעדר התיעוד של חקירת הנאשם על ידי שטר בחקירה שכונתה "התשאול הנעלם" ושל היציאה לשחזור, שבוטלה. היעדר התיעוד של פעולות חקירה מהותיות פגע באופן קשה ואנוש בהליך המשפטי ובגילוי האמת, שכן לא ניתן עוד לדעת מה אירע במדויק במהלך אותן חקירות, ובפרט במהלך כל אותן "שיחות" בין שוטרים ובין הנאשם (עניין זגורי, בפסקה כ"ה; עניין דענא, בפסקה 20). מידע שעשוי להיות מידע מהותי נעלם מעינו של בית המשפט. ניהול חקירה ללא תיעוד וללא שקיפות אינו מאפשר בחינת החקירה על ידי בית המשפט באופן מלא, נוכח הטענות הקשות בדבר שימוש באמצעים פסולים.

536. כאן המקום להתייחס למכלול האמצעים הפסולים שבהם נעשה שימוש במהלך חקירתו של הנאשם ושעליהם כבר עמדתי.

537. כבילת הנאשם לכיסא – הנאשם נכבל בידיו וברגליו ולכיסא במהלך חלק גדול מחקירותיו, ובפרט במהלך חקירתו השנייה בה הודה.

אין להקל ראש בצורך לשמור על בטחונו של הציבור מפני בריחתם של עצורים. לפיכך, האינטרס שבכבילת עצורים מוכר ומעוגן בדברי חקיקה שונים ובהללים. עם זאת, כל סוג של שימוש בכוח, וכבילה באזיקים בכלל זה, טעון הצדקה ומידתיות, נוכח הפגיעה הקשה בגופו, בכבודו ובחירותו של אדם כתוצאה מהכבילה. ממילא, ההגנה על האינטרס הציבורי שבמניעת בריחת עצורים אינה עומדת כשלעצמה ויש לאזן בינה ובין הפגיעה בזכויותיו של העצור. כך נפסק, כי "... לא בכל מקום ובכל שעה ששוטר רשאי לעצור אדם, רשאי הוא גם לכבול את ידיו" (ע"פ 69/61 עובדיה נ' היועץ המשפטי, פ"ד טו 2114, 2116 (1961); ראו גם: רינת קיטאי סנג'רו המעצר: שלילת החירות בטרם הכרעת הדין 368-366 (התשע"א)).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מקל וחומר, שלא בכל מקרה רשאי שוטר לכבול חשוד ברגליו, בידיו ולכיסא במהלך חקירה ארוכה וממושכת. כבילה קיצונית כזאת טעונה הצדקה ומידתיות וככל שאינה נדרשת להגנה על שלום הציבור, היא עשויה לשבור את רוחו של החשוד ולפגוע בכבודו כאדם באופן בלתי מידתי.

למעשה, גם נוהל מרחב שפלה אינו מסדיר כלל אפשרות כבילה לכיסא ואף כבילת הנאשם בידיו וברגליו במהלך חקירותיו לא נעשתה לפי הנחיות הנוהל של מרחב שפלה. יודגש, כי לא היה סיכון כלשהו שנשקף מהנאשם לבריחה, לעצמו או לאחרים. למעשה, ההנחייה שנתן מפקד המרחב בעל פה סותרת את הנוהל הכתוב של מרחב שפלה. כך או כך, גרגיר לא פעלה לפי הנחיות מפקד המרחב, שכן כבלה את הנאשם לכיסא למרות שהיתה שמירה במקום. גרגיר גם לא הפעילה כל שיקול דעת אם היה מקום לכבילה לכיסא, נוכח היעדר החשש לבריחתו של הנאשם.

משלא נמצא כל טעם והצדקה לכבילת הנאשם בידיו, ברגליו ולכיסא במשך חקירות ממושכות, הרי שהיה בכבילה זו כדי לפגוע בזכויותיו של הנאשם באופן לא מידתי וגם היה בה כדי לשבור את רוחו של הנאשם במהלך החקירות.

538. שימוש באליומות ובאיומים – אכן, הוכח כי גרגיר השתמשה בטכניקה של דפיקות חוזרות ונשנות על השולחן, הרמת קול ואף צעקות. ניתן היה להתרשם, עת נעשה שימוש בטכניקה זו כלפי גרגיר במהלך חקירתה הנגדית, כי יש בה כדי לערער את שלוותו של אדם ולהכניסו למצוקה. כן הוכח כי בשארי חבט על גבו של הנאשם, תוך שהשתמש במילת קוד "מ" וכינה את הנאשם "פדוי". בשארי גם אישר כי התנהלותו נועדה "לתת לו תובנות שכדאי לו שנגיע לחקר האמת". בה בעת, לא היה שימוש באליומות ממשית ומדובר בעיקר בהתנהלות כוחנית ואגרסיבית במהלך החקירה.

עיון מדוקדק בטענה בדבר איום באליומות מעלה כי היא מבוססת על גרסת הנאשם בדבר שני אירועים. האחד, כי במהלך השיחה עם גואטה וחדד נאמר לו, כי אין לו מוצא אלא לשתף פעולה וכי מחקירה לחקירה "זה יכול להגיע למכות" ו"אם לא תודה, הם יוציאו ממך במצב של אלימות ומכות". השני, כי שטר איימה עליו כי תופעל נגדו אלימות אם לא יודה וזאת במסגרת החקירה שלא תועדה, שכונתה "התשאול הנעלם". המדובר בשני אירועים שלא תועדו כלל, כפי שכבר פורט. משלא תועדו שיחות אלו, אין לי אלא לאמץ את עיקרי גרסת הנאשם באשר לנאמר בהן. עם זאת, כפי שכבר צוין, ישנו קושי ממשי באימוץ גרסת הנאשם בהקשרים אלו, כפשוטה, נוכח הזמן הרב שחלף, המצב הנפשי בו היה ונטייתו לפרשנות מחמירה של האירועים. למעשה, הנאשם עצמו אישר, שאף כי לא היה שימוש של ממש

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

באלימות נגדו, הרי שקיבל את התחושה שהחוקרים לא בוחלים בשימוש בשיטות חקירה אגרסיביות.

539. פיתוי והשאה – גם כאן לא ניתן להתעלם מטענות הנאשם בדבר הבטחות שאם יודה ישוחרר ואיומים כי אם לא יודה יבולע לו וזאת במסגרת מספר שיחות שנערכו עם השוטרים. ביסוס מסוים לטענות הנאשם בהקשר זה, ניתן למצוא בדבריה של גרגיר לנאשם בחקירתו הראשונה כי עליו להיות מודאג וכי הדברים לא יסתיימו בצורה חיובית אם ימשיך בגישתו. כן אמרה לו גרגיר "נראה מה תגיד לאחר שתבלה לילה". כן נמצא בסיס לטענתו של הנאשם בדבר צילומו שלוש פעמים במהלך חקירותיו. צילום אחד נעשה כחלק מאמצעי הזיהוי וצילום אחד נערך לבקשת הפרקליט המלווה. הואיל וגרגיר אישרה כי היא עושה שימוש בטלפון הפרטי שלה לצרכי חקירה, לא ניתן לסתור הטענה כי היה צילום נוסף. לא ניתן לדחות את האפשרות, כי הכחשת הצילומים והגרסאות המתחלפות של גרגיר באשר לצילומים ונסיבותיהם נועדו להסתיר את העובדה, כי גרגיר אכן איימה על הנאשם, כטענתו. מכל מקום, נוכח חוסר המהימנות המובהק שנמצא בגרסאותיה המתחלפות והסותרות באשר לצילום הנאשם, אין לי אלא לאמץ את גרסת הנאשם, בהקשר זה. הנאשם כלל לא נחקר נגדית באשר לצילומו, נסיבות צילומו והאיום שבפרסום הצילום. גם בכך די כדי לאמץ את גרסתו בהקשר זה.

עוד נמצא בסיס לטענת הנאשם כי התנהלה שיחה בינו ובין גואטה וחדד קודם לחקירתו הראשונה וזאת במשך זמן בלתי מבוטל. אכן, לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי לפי גרסת הנאשם, כבר באותה שיחה גואטה אמרה לו שזוהה גם בתמונה, והרי שבאותה העת, טרם נערך מסדר הזיהוי. עם זאת, במהלך החקירה נעשה שימוש בתרגילי חקירה, כמו למשל האמירה לנאשם שנמצא DNA, למרות שלא נמצא. מכאן שלא די בטענתו כי נאמר לו שזוהה בתמונה, כדי ללמד על חוסר מהימנותו. למעשה, ישנה גרסה אחת של הנאשם, שהיא עקבית, וכוללת את מכלול הפרטים על האירוע, ומנגד עומדת גרסתן של השוטרים, שלא זוכרות כלל את השמירה על הנאשם וגם לא שיחה כלשהי עם הנאשם. בנסיבות אלו, בהן שיחה זו לא תועדה – אולם נמצא לה תימוכין בתמונה שצילם מ' – אין לי אלא לאמץ את גרסת הנאשם באשר לעיקרי תוכן השיחה. גם כאן יצוין, ועל כך כבר עמדתי, כי לא ניתן ללמוד מגרסתו על תוכנה המדויק של השיחה, וזאת בהינתן הלחצים בהם היה הנאשם נתון ונטייתו, שבאה לידי ביטוי גם בגרסאות נוספות שמסר, לייחס דברים קשים מאלו שנאמרו לו.

גם באשר להתרחשות בבית החולים עולה תהייה של ממש אם שמא דווקא התיאור שמסר הנאשם בדבר הדברים שאמרו לו השוטרים, היא המשקפת את האמת, וזאת בעיקר נוכח הסתירות הקשות בין גרסאות השוטרים ובין עצמן. משמעות הדבר, כי לא ניתן לדחות את גרסת הנאשם, לפיה במהלך השהייה בבית החולים אמרו לו שוטרים שאין לו ברירה אלא

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

לשתף פעולה וכינו אותו "פדופיל" בקול רם. כל זאת, למרות שלא ניתן לאמץ במדויק את תיאור הדברים שמסר הנאשם.

עוד ניתן למצוא בחקירה השנייה ביסוס לכך בדבריה של באני שאם יהיה גלוי "זה יסחרר" אותו. אכן, מדובר היה למעשה בהבנה של הנאשם מתוך הדברים שנאמרו לו, ולא בדברים שנאמרו לו באופן ממשי. על כך נאמר, כי לא כל אמירה שיש בה משום שידול למסור הודאה נגועה בפסול הכרוך בפיתוי והשאה (**קדמי**, בעמ' 84).

540. לא ניתן גם לדעת אם במהלך החקירות שלא תועדו היה שימוש בפיתוי והשאה ובמונולוגים סוגסטיביים. אולם, גם אם נאמץ את גרסת הנאשם בדבר חקירות אלו, לא ניתן לומר כי הדברים עולים לכדי מונולוגים סוגסטיביים השוללים את רצונו החופשי. המדובר, גם לפי גרסת הנאשם, באמירות קצרות שנאמרו לו, בין במסגרת השיחה בפינת העישון עם גואטה וחדד, או במסגרת החקירה על ידי שטר לפני כניסתו לחקירתו השנייה. אין מדובר במונולוג סוגסטיבי ארוך וממושך שכל מטרתו לשבור את רוחו של הנאשם (**עניין אבו עצא**, בפסקות 90 – 93).

541. הנה כי כן, נעשה שימוש באמצעי חקירה פסולים ונפסדים, אולם לא בסוג הפעולות שהיה בהן כדי להביא לפגיעה בבחירה האישית של הנאשם וברצונו החופשי של הנאשם. גם אין המדובר בסוג הנפסדות הקשה, שדי בה כשלעצמה כדי להביא לפסלות הודאתו. מכאן, שלא התקיימו התנאים לפסילת ההודאה, לפי סעיף 12 לפקודת הראיות.

עם זאת, הפגיעה הקשה בזכות ההיוועצות, היעדר התיעוד של פעולות חקירה מהותיות, לצד כבילת ידיו של הנאשם לכיסא, דפיקות על השולחן, חבטות בנאשם ושימוש באמירות קשות ובהבטחות – פגעו כולם קשה בזכותו של הנאשם להליך הוגן. בנסיבות אלו גם עולה החשש, שהיה באמצעים הפסולים כדי להשליך על מהימנות הראיה שהושגה, ועל כך אעמוד עוד להלן.

542. אכן, ייתכן שלו הייתי דנה, בכל אחת מטענות הפסול כשלעצמן, המסקנה היתה שלא נפגעה זכותו של הנאשם להליך הוגן. אולם, במקרה דנן מדובר בפגיעה מצטברת, נדבך על נדבך, וכמכלול, הפגיעה מצויה בדרגה חמורה ביותר שיש בה כדי לפגוע בזכותו של הנאשם להליך הוגן.

543. עתה לאיזון בין הפגיעה בזכויותיו של הנאשם ובין אינטרסים אחרים העומדים על הפרק. בכלל זה יש לקחת בחשבון את האינטרס הציבורי שבהבאת עבריינים לדין וכן את חומרת עבירות המין המיוחסות לנאשם. אולם, לא די בחומרת העבירות כשלעצמה, כדי להצדיק אי פסילה ההודאה. למעשה, בית המשפט המחוזי כבר הורה על פסילת הודאות שמסרו חשודים

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בתיק רצח, וזאת בעיקר בשל היעדר תיעוד של "תשאולים מקדימים" והיעדר אזהרה והודעה כדין באותן חקירות, שהיה בהם גם כדי לפגוע בזכות ההיוועצות בעורך דין (תפ"ח (מחוזי, מרכז) 10101-11-09 **מדינת ישראל נ' ע' ש'** (29.11.15); ראו גם: תפח (מחוזי, מרכז) 22149-10-13 **קרני נ' מדינת ישראל** (21.12.15)).

544. מכאן, שאינטרס הציבורי שבהבאת הנאשם לדין נסוג במקרה הנדון, משום שהפגיעה הקשה בהגינות ההליך. אולם, למעלה מכך, כפי שעוד יפורט, בשל הפגיעה בהגינות ההליך לא ניתן עוד לקבוע כי להודאה משקל מספק, וכי הנאשם אכן ביצע את המיוחס לו על יסוד הודאתו. לצד האינטרס הציבורי שבהרשעת הנאשם, קיים גם אינטרס ציבורי מובהק בשמירה על זכויותיו של נחקר בחקירה ועמידה על גילוי מלוא התמונה העובדתית לבית המשפט. לכך יש להוסיף, כי הפגמים בחקירה במקרה דנן, היו כה חמורים, עד שהיה בהם כדי לפגוע גם במהימנות הודאתו, כפי שיפורט.

545. הגעתי, אפוא, למסקנה, כי אין לקבוע שההודאה אינה קבילה, לפי סעיף 12 לפקודת הראיות, אולם יש לפסול את הודאתו של הנאשם, בהתאם לדוקטרינת הפסילה הפסיקתית שהותוותה בהלכת יששכרוב.

פרק רביעי: משקל ההודאה

המבחנים המשפטיים לבחינת משקלה של הודאה

546. על פני הדברים, משנפסלה ההודאה לפי מבחני הפסילה הפסיקתית, אין עוד צורך לדון במשקלה. אולם, למעלה מן הצורך תידון כאן גם משקלה. לפגיעה הקשה בהגינות ההליך, לרבות הפגיעה בזכות ההיוועצות ובעיקר המחדלים באי תיעוד החקירה, היתה השלכה גם על משקל ההודאה. משמע, משקלה הראייתי של ההודאה נפגע, בין היתר, גם כתוצאה מהפגיעה בהגינות ההליך.

547. שני מבחנים נקבעו בפסיקה לבחינת משקלה הראייתי של ההודאה:

המבחן הפנימי – מבחן זה נועד לבחון עד כמה ההודאה, כשהיא לעצמה ומתוכה, מעוררת אמון. במסגרת המבחן הפנימי נבדקת ההודאה לפי סימנים העולים מתוכה כמו למשל, הגיונה הפנימי, מידת פירוטה, בהירותה, רצף הבאת הדברים וכיוצא באלה (ראו: **עניין רמילאת**, בפסקה 4 לפסק דינו של השופט סולברג; **עניין וולקוב**, בפסקה 22 לפסק דינו של השופט גרוניס ובפסקה 8 לפסק דינה של השופטת ארבל).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

המבחן החיצוני – מבחן זה נועד להסיר את החשש כי על אף שעדות הנאשם נמצאה מהימנה, הנאשם לקח על עצמו, מסיבה שאינה ידועה, ביצועה של עבירה שהוא אינו אחראי לה או שאינו אחראי לה באופן מלא. מבחן זה הוגדר כ"ססתום הביטחון" של שאר המבחנים לבחינת אמיתותה של ההודאה (ע"פ 800/85 **ברדה נ' מדינת ישראל**, פ"ד מ(4) 266, 271 (1986)). לפי מבחן זה נדרשת תוספת ראייתית מסוג "דבר מה נוסף", חיצונית להודאתו של הנאשם, על מנת להרשיעו. יש לציין כי מבחן "הדבר מה", הוא דרישת מינימום בלבד, שכן בין משקלה הפנימי של ההודאה ובין משקלה החיצוני של ההודאה קיימים קשרי גומלין, כך, ככל שמשקלה הפנימי של ההודאה קטן יותר, נדרש חיזוק חיצוני משמעותי יותר להודאה, ועשוי אף להגיע לרמה של סיוע (ע"פ 4769/92 **ניג'ם נ' מדינת ישראל** (4.9.1994); ראו גם: **עניין חייבטוב**, בפסקה 100 לפסק דינו של שוהם; **עניין רמילאת**, בפסקאות 26 ו-34 לפסק דינו של השופט דנציגר, וסעיף 9 לפסק דינו של השופט סולברג; **עניין ח'ליפה**, בפסקה 64; **עניין שוויקי**, בפסקה 28).

548. בין משקלה הפנימי ומשקלה החיצוני של הודאה מתקיים יחס הפוך, משמע, ככל שגדל כוחו של המבחן האחד כך פוחת הנטל בגדרו של המבחן האחר (רע"פ 4142/04 **מילשטיין נ' התובע הצבאי הראשי**, בפסקה 20 לפסק דינו של השופט לוי (14.12.06); **עניין וולקוב**, בפסקה 22 לפסק דינו של השופט גרוניס (18.10.10)).

549. השופט ניל הנדל עמד בעניין וולקוב על הכלל בדין הפלילי של המשפט העברי, לפיו "אין אדם משים עצמו רשע" (**תלמוד סנהדרין**, דף ט', בעמוד ב'). משמעות הדבר, כי לפי דין זה, אין בית המשפט מקבל את הודאת הנאשם מחוץ לבית המשפט או בין כתליו. הרעיון העומד מאחורי כלל זה, הוא מניעת כל ניסיון לסחוט הודאות מפי נאשמים בדרכי כפייה או פיתוי (הרב עדין שטיינזלץ **תלמוד לכל**, בעמ' 122; ראו מקורות נוספים כפי שהובאו **בעניין וולקוב**, בפסקה 3 לפסק דינו של השופט הנדל).

אכן, הדין העברי, בהקשר זה, לא אומץ לשיטת המשפט הישראלית. אולם, מכוח ההיגיון המצוי בבסיסו, הציע השופט הנדל שלושה מבחני עזר, שיש בהם כדי לסייע בבחינת משקלה הפנימי והחיצוני של ההודאה, והם זכו לכינוי "מי אמר", "מה אמר" ו- "דבר מה נוסף", וכך תיאר את מהותם של המבחנים, כדלקמן:

"ההיבט הראשון עניינו זהותו של הנאשם. מי הוא הנאשם אשר הודה? האם, למשל, שייך הנאשם לאחת מהקבוצות אשר לחבריה נשקף סיכון גדול יותר למסירת הודאת שווא?... הנסיון המשפטי מלמד כי קיימות קבוצות סיכון החשופות יותר למנגנון העלול להוביל להודאת שווא. רשימת קבוצות הסיכון עשויה להשתנות בהתאם לתמורות השעה והחברה... ההיבט השני הוא, כאמור, ה'מה'. בדיקת נושא זה דורשת התמודדות חזיתית עם פרטי ההודאה – הגיונה הפנימי,

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

סבירותה, רציפותה, מידת הקוהרנטיות שבה וכיו"ב. כן יש חשיבות לשלב במהלך החקירה בו הודה הנאשם. בהקשר האחרון, המטרה היא להתחקות אחר הדינאמיקה החקירתית, לאו דווקא אחר נקודת זמן טכנית. היבט זה דומה למבחן הפנימי, אך הדגש הוא על כניסה לעובי הקורה של סיפור המעשה ועלילות החקירה. לא האמרה הבודדת במסגרתה הודה, אלא התמונה הרחבה יותר – הן מבחינת תוכן הדברים והן מבחינת עיתויים והקשרם. ההיבט השלישי הוא כאמור 'דבר מה'. ברם, הכוונה אינה רק בדיקת קיומו של דבר מה נוסף – דרישה ראייתית הכרחית לצורך קבלת ההודאה. אומנם, בלא דבר מה נוסף לא ניתן להרשיע. עם זאת, מילוי אחר הדרישה הראייתית מקנה לבית המשפט שיקול דעת אם להרשיע אם לאו, אך אינו מחייב כמובן את תוצאת ההרשעה. לשם הפעלתו של שיקול דעת מעין זה, יש לעשות שימוש במבחן החיצוני במובן הבא: האם קיימים גם 'דבר מה חסר' או 'דבר מה סותר'... "[עניין וולקוב, בפסקה 4 לחוות דעתו של השופט נ' הנדל; ראו גם: עניין שוויקי, בפסקה 29].

550. במסגרת בחינת משקלה של ההודאה, דהיינו מהימנותה, מתבקש בית המשפט לבחון אם שמא הנאשם נטל על עצמו אחריות למעשה שלא ביצע כתוצאה מלחצים פנימיים, מאפיינים אישיותיים, רצון לרצות את החוקרים או לזכות באהדתם; וכן מאפיינים הקשורים לשיקולים או לחצים חברתיים שונים (עניין רמילאט, בפסקה 25 לפסק דינו של השופט דנציגר).

551. נבחן, אפוא, את משקל הודאתו של הנאשם במבחן הפנימי והחיצוני, תוך שימוש בשלושת מבחני העזר. נבחן את מאפייניו האישיותיים של הנאשם, מצבו הנפשי והפיסי בעת החקירה. בהמשך נתייחס לתוכן ההודאה, בחינת הגיונה הפנימי, מידת פירוטה, בהירותה ורצף הדברים. לבסוף, נבחן קיומו של "דבר מה" נוסף הנדרש לצורך הרשעה, לרבות בחינת החסר והסותר, ככל שישנם.

משקל ההודאה – טענות הצדדים

552. התביעה טענה, כי יש ליתן משקל מלא להודאת הנאשם בהתאם לשלושת מבחני העזר שנקבעו בפסיקה לבחינת משקלה של הודאה.

553. "מי אמר"? – לטענת התביעה, הנאשם לא חולה נפש ולא סובל ממוגבלות שכלית. אכן, המסמכים הרפואיים מעת שירותו הצבאי מלמדים, כי הנאשם סבל מהפרעות אישיות ודווח על ניסיון התאבדות. אולם, חוות דעת רפואית מלמדת כי הנאשם צלול, בעל שיפוט ובוחן מציאות תקינים, חשיבתו מאורגנת ואינו סובל מסימנים פסיכויטיים. על כך ניתן ללמוד גם מהתנהלותו של הנאשם במהלך החקירה. יתר על כן, הטענה, כי משקפיו של הנאשם נפלו ונשברו עת נתפס ונעצר וכי ראייתו היתה פגומה במהלך חקירותיו היא טענה כבושה ואין ליתן בה כל אמון.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

554. "מה אמר?" – לטענת התביעה, הנאשם מסר הודאה מלאה, קוהרנטית, רציפה ומפורטת במהלך החקירה השנייה. מכאן, שיש ליתן בה אמון מלא ומשקלה רב. עוד טענה, כי ניכר מתוך ההקלטה, כי ההודאה נתנה מבלי שהופעלו לחצים כלשהם על הנאשם, אלא על רקע הבנתו כי נאספו נגדו ראיות. הנאשם תיאר את המקרים בפירוט ובתום ההודאה מסר כי הוקל לו. לאחר החקירה, הנאשם קרא בעיון את הודאתו, הפנה את החוקרת לטעות שיש לתקן ושאל אותה אם ניתן להתחשב בו נוכח גילו הצעיר. הנאשם אף ביקש כי יפנו אותו לטיפול ומכה על חטא.

555. "תוספת ראייתית" – כאן טענה התביעה, כי הזיהויים מהווים דבר מה. הנאשם גם מסר פרטים מוכמנים בדבר הסבתא, הקורקינט והורדת תחתונים ומכנסיים בו זמנית, שיש גם בהם כדי להוות דבר מה. יתר על כן, גרסאות הנאשם בניסיון להסביר את הפרטים המוכמנים הן גרסאות סותרות ובלתי מהימנות. מכאן טענה התביעה, כי ידיעת הפרטים המוכמנים, כל אחד בנפרד, וודאי שכולם יחד עולים לכל הפחות לכדי "דבר מה נוסף" והם אף בגדר "סיוע".

התביעה הוסיפה, כי ישנן ראיות תומכות נוספות: הצפייה של הנאשם בפורנוגרפיה הכוללת "פטיש" לליקוק איבר מין נשי, בעוד ששני האירועים מושא כתב האישום כללו ליקוק איבר מין; הדמיון בין המעשים בשני האישומים. בשניהם מדובר בילדות בנות 6 – 7, במיקום בחדר המדרגות, במעשה הכולל הפשטת מכנסיים ותחתונים וליקוק איבר מין; שעה דומה, סמיכות זמנים ומקום בשני האירועים; שקרי הנאשם – לרבות גרסאות כבושות וסותרות, ניסיון להרחיק עצמו מכל דבר שעשוי להתפרש ככזה שמחזק את הראיות, ושקרים מהותיים כמו למשל בסוגיית זכות ההיוועצות עם עורך דין או בסוגיית המשקפיים. לטענתו, שקרי הנאשם אף עשויים לבוא בגדר סיוע כשמדובר בשקר מהותי.

556. באי כוח הנאשם טענו, לעומת זאת, כי בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה, אין לייחס כל משקל להודאתו של הנאשם.

557. "מי אמר?" – לטענת באי כוח הנאשם, הנאשם בן יחיד, ומתגורר עם שני הוריו. הנאשם שירת כשנה בצה"ל ועזב בשל מצבו הנפשי, לרבות חרדות והפרעת אישיות. הנאשם ניסה להתאבד פעמיים במסגרת שירותו הצבאי. בשנותיו בבית הספר הנאשם לא יצא לטיולים, למעט טיול שנתי אחד בכיתה יב'. הנאשם חרד משהייה במקומות סגורים. הנאשם התעלף במהלך חקירתו הראשונה ופונה לבית החולים. מכאן, שהנאשם נמצא בקבוצת סיכון למסירת הודאת שווא. יתר על כן, הנאשם נחקר ללא משקפיים והיה בכך כדי להגביר את הלחצים הפנימיים והחיצוניים שהופעלו עליו.

558. "מה אמר?" – לטענת באי כוח הנאשם, ההודאה אינה מהימנה לפי המבחן הפנימי. הנאשם לא ידע לתאר פרטים רבים הנוגעים לאירועים והיא דלת פרטים, בהתאם למבחן הפנימי. כך

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

למשל, הנאשם לא ידע לתאר את צבע הקורקינט, גודלו, סוגו וכמה גלגלים היו לו. הנאשם לא תיאר שיחה עם ב', לא סיפר על הדחיפה ואף לא על המעקב אחרי שעזבה את דודיה, בניגוד לגרסתה. הנאשם לא תיאר עלייה במדרגות אחרי הקטינה. הנאשם לא ידע לתאר את צבע תחתוניה של ב' ואף לא את צבע חולצתה. הנאשם לא ידע לתאר את חדר המדרגות, את המבנה והאם יש מעלית בבניין. מכאן טענו, כי ההודאה היא טכנית וכל שיש בה היא חזרה על פרטים שהוטחו בו במהלך חקירתו או במהלך שהייתו בתחנת המשטרה. גם במבחן החיצוני אין לייחס, לטענתם, משקל של ממש להודאה. הנאשם שגה כמעט בכל פרט הנוגע לממצאי החקירה שעניינם באישום הראשון והשני והוא לא סיפר על אודות האירוע השלישי.

559. "תוספת ראייתית" – לטענת באי כוח הנאשם, לא ניתן לראות בזיהויים בגדר תוספת ראייתית, משום שאין לייחס להם משקל כלשהו.

הודאת הנאשם ומשקלה – הלכה למעשה

מי אמר?

560. הנאשם בן יחיד, היה בן 22 בעת מעצרו וזה מעצרו הראשון.

561. כאן המקום לדון בשאלה אם מצבו הנפשי והפיסי של הנאשם במהלך חקירותיו היוו גורם משמעותי שהעצים הן את הלחצים החיצוניים שהופעלו עליו והן את לחציו הפנימיים? הדיון יכלול הן התייחסות לרקע הנפשי של הנאשם ולמצבו הנפשי במהלך החקירה והן דיון בשאלה אם היה ללא עדשות וללא משקפיים במהלך חקירותיו באופן שפגע בראייתו.

562. אין מחלוקת, כי לנאשם רקע נפשי. לבית המשפט הוגשו מסמכים המעידים על מצבו הנפשי של הנאשם בעת שירותו הצבאי, לרבות אבחנות על קשיי תפקוד חמורים, הפרעות חרדה ומחשבות אובדניות. מהמסמכים הרפואיים גם עולה, כי הנאשם מתקשה לישון מחוץ לבית, בין היתר בשל חרדות אביו בהיותו בן למשפחה שכולה. הנאשם איים בהתאבדות ואף ביצע ניסיון אובדני במהלך שירותו הצבאי, שלאחריו שוחרר בהשגחה. לבסוף שוחרר הנאשם מצה"ל בשל מצבו הנפשי (נ/33, נ/39). גם במהלך החיפוש בבית הוריו הביעו השניים דאגה ממצבו של הנאשם בעקבות ניסיונות אובדניים קודמים (ת/24).

563. במהלך דיון המעצר ביום 29.5.18 הובאו בפני בית המשפט אינדיקציות בדבר מצבו הנפשי של הנאשם ובית המשפט הורה לקיים עליו השגחה ראווה (נ/31, בעמ' 4). בעקבות זאת, הועבר הנאשם להשגחה בין יום 29.5.18 ויום 30.5.18 (נ/32). תא השגחה בו שהה הנאשם כונה על ידי הנאשם ואחרים בכינוי "חללית". ביום 6.6.18 נערכה בדיקה ראשונית לכשירות הנאשם למעצר. במהלך הבדיקה תיאר הנאשם מחשבות אובדניות. כן תיאר את הבושה מול הוריו, פחד מפרסום שמו, ופחד מתגובת הסוהרים והאסירים אליו (נ/40).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

564. מהמסמכים בתיק עולה גם, כי הנאשם אכן התעלף בתום חקירתו הראשונה, איבד הכרה ובעקבות זאת פונה לבית החולים באמצעות אמבולנס (נ/49, נ/50). בבית החולים צוין כי איבד הכרה, אולם היה בהכרה בעת הבדיקה (נ/54). בתיק החקירה אין כל תיעוד רפואי בהמשך לפינויו של הנאשם לבית החולים. את המסמכים על אודות פינויו של הנאשם ותוצאות הבדיקות בבית חולים הגישו באי כוח הנאשם.

565. הנאשם העיד על אודות מצבו הנפשי קודם למעצרו וגם במהלך מעצרו.

בעדותו מסר הנאשם, כי היו לו קשיים נפשיים בצבא, לרבות ניסיונות אובדניים לאחר שנשפט בשל איחורים והיה לו קשה להיות "במקום סגור". כן התקשה להתמודד עם הדאגה של הוריו ובכיו של אביו שהיה במצוקה קשה. כן פירט את ניסיונות ההתאבדות באמצעות דוקרנים, סכין וכדורים. בהמשך לכך, לווה במסגרת "נוהל התאבדות", ונבדק על ידי פסיכיאטר בצה"ל שהמליץ על טיפול תרופתי. לדבריו, אביו היה חולה באותה העת, סבל מלחץ דם גבוה ועודף סוכר, והוא דאג לו. בהמשך לכך, שוחרר על בסיס נפשי בפרופיל 21 (פרוטוקול הדיון, בעמ' 789 – 790).

עוד מסר הנאשם, כי לא נהג לצאת לטיולים שנתיים, בשל חרדות של אביו שהוא בן למשפחה שכולה. לעניין זה הוסיף, כי בכיתה יב' אמרו לו הוריו לצאת לטיול למרות שיהיה לו קשה משום שמדובר בטיול מסכם. לדבריו, במשך כל הטיול דאג להוריו בשל קשייהם. כן הוסיף, כי לא נהג לישון מחוץ לבית למעט אצל קרובי משפחה קרובים ביותר. עם זאת, לאחר שהנאשם עמד על כך שלא נהג לישון מחוץ לבית, אישר בחקירתו הנגדית, כי ישן בגדני"ע במשך מספר ימים וטען, כי היה מחויב להשתתף בפעילות זו לצורך הגיוס, וכי השתתף בגדני"ע בשל חשיבותו לגיוס לצה"ל (שם, בעמ' 782 – 783).

הנאשם הוסיף ותיאר את מצבו הנפשי והפיסי במהלך החקירה, כתוצאה מהרקע הנפשי שלו, הקושי להתרחק מהבית והלחצים שהופעלו עליו. הנאשם הוסיף, כי התעלף בתום חקירתו הראשונה והובהל באמבולנס לבית החולים, שם, כאמור, הופעלו עליו לחצים להודות, תוך שקראו לו "פדופיל" ואמרו לו שאין לו דרך אלא להודות (שם, בעמ' 795 - 796).

בין היתר מסר, כי את שני הלילות הראשונים ישן בתא הנקרא "חללית" שהוא "קבר חי". מדובר בתא קטן עם "בול פגיעה", מזרן על הרצפה וג'וקים ולא יכול היה לישון כל הלילה. לדבריו, גם לא יכול היה לאכול דבר והיה ריח נוראי. בתא היה חסם רעש, ולמרות שצק וצרר לא שמעו אותו. בעקבות זאת, היה בלחץ "מסיבי". במהלך כל הלילה חשב על משפחתו והתקשה לישון (פרוטוקול הדיון מיום 16.7.19, בעמ' 795).

עוד הוסיף הנאשם, כי בחקירה הראשונה אמר את האמת, אולם גרגיר לא רצתה לקבל זאת, אלא רצתה "לקבל את האמת שלה". התחושה שלו היתה כי אין מנוס וכי עליו למסור "את

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מה שהיא רוצה". לדבריו, הרגיש באותו רגע "שבור נפשית", כל הזמן אמרו לו שרוצים את ההודאה שלו. כן ציין, כי בשל הלחץ שהופעל עליו, הכניסות והיציאות של שוטרים, האמירות של השוטרים שכבר זיהו אותו, הרגיש שלא רוצים להקשיב לו ושלא יוכל יותר להחזיק מעמד. כן חש כי איש לא בא לטובתו, שכולם נגדו, "כמו מחול שדים". מכאן הרגיש כי עליו להודות במשהו שלא עשה (**פרוטוקול הדיון** מיום 16.7.19, בעמ' 805). לדבריו, בשל הלחצים בהם היה נתון הבין מדברי השוטרים כי אם ימסור מידע ישתחרר, וזאת גם אם דברים אלו לא נאמרו מפורשות (**פרוטוקול הדיון** מיום 16.12.19, בעמ' 821).

566. הנה כי כן, הנאשם תיאר את הלחצים הפנימיים בהם היה נתון, לרבות לחצים נפשיים ופיסיים, שהצטרפו ללחצים שהפעילו עליו החוקרים להודות ותחושתו, כי אם יודה ישוחרר ממעצרו. התרשמתי, כי עדותו של הנאשם היא עדות אותנטית ומהימנה. ניכר מתוך התרשמתי, כי אופיו החלש של הנאשם ורגישותו הרבה, בין היתר כבן לאב ממשפחה שכולה, בהצטרף לתנאים הפיסיים הלא פשוטים הנלווים לכל מעצר, השפיעו עליו באופן קשה וממשי.

567. לעומת זאת, גרגיר תיארה את הנאשם כנינוח לאורך כל חקירותיו, רגוע וקר רוח (ראו, למשל: **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 424 – 428).

גרגיר ציינה, כי בתום חקירתו הראשונה הנאשם "נפל בזהירות" ובהמשך לכך זומן אמבולנס (**ת/42**). לטענתה, לו היה הנאשם נופל באופן ספונטני, בשל גודל החדר, היה עליו להיפגע מהשולחן (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 405). תחילה מסרה גרגיר כי אין לה הכשרה רפואית ולא יכולה היתה לדעת אם התעלף אם לאו. בה בעת טענה, כי להערכתה, מדובר היה באירוע מבויס (**שם**, בעמ' 470). עם זאת, לא היה בידיה להסביר מדוע הזמינה אמבולנס אם אכן היה האירוע מבויס וגם לא היה בידיה להסביר מדוע, אם בייס הנפילה, פונה על ידי אמבולנס (**שם**, בעמ' 471 – 472). לדבריה של גרגיר, לא אספה המסמכים מפינויו של הנאשם לבית החולים וגם לא מבדיקת כשירותו למעצר וגם לא התעניינה בתוצאות הבדיקות. בהקשר זה הוסיפה וטענה, כי אמנם העבירה את המידע על פינויו של הנאשם לאחר החקירה, אולם היא אינה זוכרת למי העבירה מידע זה (**שם**, בעמ' 475). גרגיר לא ידעה להסביר מדוע אין כל רישום בדבר העברת מידע זה או בדבר הפינוי עצמו (**שם**, בעמ' 476).

תחילה מסרה גרגיר, כי אינה זוכרת שהיה מידע בדבר כוונות אובדניות. לדבריה, ככל שהיה מידע על אודות מצבו הנפשי, הוא היה אמור לעבור עמו משירות בתי הסוהר (**שם**, בעמ' 473 – 474). לאחר מכן הוסיפה, כי נודע לה לראשונה על הרקע הנפשי של הנאשם, בעת שסיפר לה בחקירתו השנייה על אודות מצבו הנפשי שהוביל לשחרורו מצה"ל. לדבריה, לא היתה נוהגת אחרת ביחס לעלפנו של הנאשם גם לו ידעה על הרקע הנפשי והאובדני של הנאשם, משום

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

שלטענתה הדברים לא קשורים זה בזה (שם, בעמ' 474 - 475). גם לא היתה משנה, לדבריה, את החקירה לו ידעה על מצבו הנפשי של הנאשם, אלא שהיתה מעבירה המידע לקצינים (שם, בעמ' 475). עוד הוסיפה, כי לאחר החקירה השנייה העבירה את טענות הנאשם על מצבו הנפשי לקצינים. עם זאת, לא ביצעה פעולה כלשהי לאיסוף המסמכים הרפואיים בעניינו ולדבריה, אין המצב הרפואי קשור לעבירה שביצע הנאשם (שם, בעמ' 595 - 596).

גרגיר לא ידעה לומר אילו פעולות ביצעה בקשר למזכר של אילן סאדאטי כי ההורים הביעו דאגה בעקבות ניסיונות התאבדות קודמים של הנאשם (ת/24). תחילה ציינה כי חוקר תורן קיבל את המידע, אשר לא היה בידה. בה בעת, אישרה כי היא היתה אחראית על כל התיק וכל המידע אמור היה לעבור דרכה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 476 - 478).

568. כאמור, גרגיר אישרה כי לא פעלה באופן שונה במהלך חקירותיו של הנאשם, למרות המידע על אודות מצבו הנפשי וגם לא נתנה הוראות מיוחדות בהקשר זה. המדובר במידע מצטבר שנובע הן ממזכרו של סאדאטי בהמשך לשיחה עם הוריו של הנאשם והן ממספר החלטות של בית המשפט בהליכי המעצר. כך למשל, בית המשפט (השופט אייל כהן), בהחלטתו מיום 29.5.18, הפנה את היחידה החוקרת למצבו הנפשי של הנאשם (נ/31). כן קבע בית המשפט, בהחלטתו מיום 31.5.18, כי יש להשגיח על הנאשם בשל החשש כי יפגע בעצמו (נ/35). גם הועלו בפני בית המשפט, בהליכי המעצר, טענות בדבר לחצים המופעלים על הנאשם (נ/29).

569. רס"ל אילן סיון מסר כי העביר למפקדיו מידע על אובדנות הנאשם שהתקבל מהוריו. את המידע על מצבו הנפשי של הנאשם העביר, לטענתו, אל קצינים בתחנה, אשר דוד, וכן אל החוקר, רוני סדוקר. עם זאת, לא תיעד הדיווח במזכר (שם, בעמ' 274).

570. באני העידה כי אינה זוכרת שהיו אינדיקציות כלשהן בדבר אירועים נפשיים חריגים או אובדנות של הנאשם, וכי אם היו כאלו היתה יודעת זאת (שם, בעמ' 716 - 717, 761). עוד מסרה, כי אין כל הנחיות מיוחדות לגבי נאשם הסובל ממצב נפשי, למעט תיעוד במערכת ענבל וייעוץ משפטי. כן הוסיפה, שככל שישנה כוונה אובדנית, יש למלא על כך התייחסות במסמכי העצור ואין צורך בתיעוד בתיק החקירה (שם, בעמ' 717). עם זאת, ככל שהיתה מקבלת דיווח על כך, הרי שהיה תיעוד בתיק החקירה, אולם בהיעדר תיעוד כזה עולה כי לא היה כל דיווח. עוד ציינה, כי אינה זוכרת שגרגיר דיווחה לה על אודות כוונות אובדניות של הנאשם (שם, בעמ' 720 - 721).

עוד מסרה, כי הדיווחים בפרוטוקול המעצר בדבר אינדיקציה לפגיעה עצמית ובדבר מצבו הנפשי אינם מחייבים כל שינוי בחקירתו (שם, בעמ' 762). למעשה, באני עצמה הופיעה בדיון בערר מעצר, שבו היתה הסכמה לשלוח את הנאשם לבדיקה פסיכיאטרית בעקבות מצבו הנפשי (נ/52). עם זאת, חזרה והדגישה כי אין כל הבדל או משמעות חקירתיים לאינדיקציות

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בדבר מצבו הנפשי של חשוד, למעט הצורך לשמור עליו על ידי שירות בתי הסוהר (פרוטוקול הדין, בעמ' 763 - 764). באני לא ידעה כי הנאשם התעלף במהלך חקירה (שם, בעמ' 764).

באני הדגישה, כי היה על המסמכים הרפואיים והנפשיים להיות בתוך תיק החקירה, לרבות הפינוי באמבולנס והתעודות הרפואיות, והיא אינה יודעת מדוע לא הוכללו בתיק. לדבריה, אין זה תקין שהדברים לא תועדו (שם, בעמ' 765 - 768).

571. המידע בדבר מצבו הנפשי של הנאשם הועבר, אפוא, לידיעת גורמים שונים במשטרה על ידי הוריו של הנאשם ובמהלך דיוני המעצר. עם זאת, השוטרים לא סברו, כי יש למצבו הנפשי השלכה חקירתית כלשהי. גם הנאשם עצמו תיאר את הרקע הנפשי שלו במהלך חקירתו השנייה ושחרורו מצה"ל בשל כך. הנאשם התעלף ואיבד הכרה בתום חקירתו הראשונה. הערכת השוטרים שמדובר בהתעלפות מבוימת תמוהה בעיניי, נוכח פינויו של הנאשם מהמקום באמבולנס לבית החולים. הנאשם הוחזק בהשגחה במשך יומיים בתא השגחה שכונה "החללית". אכן, הנאשם תיאר זאת כשני לילות ומתברר שמדובר בלילה אחד בלבד. אולם, מדובר בפער שולי בתיאור, שאין לו משקל של ממש.

572. עתה ללקות הראייה של הנאשם.

בדיקת עיניים שערך הנאשם במהלך המשפט מלמדת כי הנאשם סובל מלקות ראייה מרחוק של 10- בעין ימין ו-11 בעין שמאל (נ/56). למעשה, גם המסמכים הרפואיים מתקופת הצבא מלמדים על לקות ראייה. בתקופה מסוימת בצבא גם סבל מהפרעות בשדה הראייה, ראיית שחור, "חוטאים שחורים" (ראו, למשל: נ/33, מסמך מיום 8.11.15, מיום 4.11.15, מיום 24.9.15 ומיום 3.9.15).

לא מצאתי כל מקום לפקפק במידע אובייקטיבי זה שהוצג לבית המשפט בדבר לקות הראייה של הנאשם, אשר עולה מתוך מכלול של מסמכים רפואיים, ולא נסתר.

573. אין מחלוקת, כי בהליכי המעצר קבע בית המשפט, כי יש להעביר לנאשם את משקפיו באמצעות אימו. לכך נדרש בית המשפט לראשונה כבר במועד הארכת המעצר הראשונה. אולם, למרות החלטות חוזרות של בית המשפט, במשך כשבוע, היה הנאשם ללא משקפיים, כפי שעולה מהפרוטוקולים של דיוני המעצר, לרבות מיום 5.6.18 (נ/29, נ/52).

574. בעדותו הראשית מסר הנאשם לעניין זה, כי הוא מרכיב משקפיים מכיתה ב', לאחר מכן אמר בסביבות גיל 13 – 14, ובהמשך תיקן שוב שמדובר החל מכיתה ב'. לדבריו, במהלך התיכון הרכיב עדשות אולם בשירותו הצבאי ראה "חוטאים שחורים" ונאמר לו שלא ישתמש בעדשות בשל הלכלוך בשטח. הנאשם הוסיף, כי הוא מסוגל לקרוא ללא משקפיים אך במרחק של כ-10

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ס"מ ולמעלה מכך רואה מטושטש. הנאשם גם מסר, כי הוא עושה שימוש מפעם לפעם בעדשות (שם, בעמ' 789 - 791).

כן הוסיף הנאשם, שבעת ש-מ' ראה אותו ברחוב, התנפל עליו, חנק אותו, הפילו לרצפה ובעט בו, ומכאן כי משקפיו הופלו לרצפה. בהמשך ציין, כי מ' גם דרך על משקפיו. לאחר מכן, במשך כשבוע היה ללא משקפיים וגם לא הביאו לו עדשות במהלך חקירותיו. מכאן שהיה "בחוסר אוניס" ו"חוסר ודאות מוחלט", "הרגשה נוראה" (שם, בעמ' 791). לטענתו, היעדר המשקפיים היה אחת הסיבות להודאתו (שם, בעמ' 979).

עוד מסר הנאשם, כי מיד לאחר שנעצר אמר לשוטר כי הוא צריך משקפיים, אולם לקח זמן רב עד שאישרו את הכנסתם (שם, בעמ' 796). כן הוסיף, כי אמר לשוטר כי אינו רואה טוב והשוטר אמר לו "אל תדאג יטפלו בכך". גם בחקירתו השנייה שאל את החוקרת "הבאתם לי את הדברים שאמרתם בחקירה האחרונה" ובכך התכוון למשקפיו (שם, בעמ' 838).

הנאשם הוסיף, כי את המשקפיים שלו החזירו לו רק במהלך דיוני המעצר, כשבוע לאחר שהושארו בשטח. כל הזמן הזה, אימו ביקשה מהשוטרים שיחזירו לו את המשקפיים, גם עורכי הדין ביקשו שיחזירו לו את המשקפיים. אולם, לקח זמן עד שאישרו זאת. לדבריו, ביקש משוטר ומסוהרים את המשקפיים ואמרו לו "ידאגו לכך". אולם, השהות ללא משקפיים גרמה לו "חוסר אוניס", לרבות בדיוני המעצר (שם, בעמ' 802, 815). לדבריו, ללא משקפיים הוא רואה דמויות בלבד (שם, בעמ' 810 - 811).

575. במהלך החקירה הנגדית הוצגה תחילה לנאשם חקירתו השלישית. במהלך חקירתו השלישית רואים את הנאשם קורא את עמודי ההודעה ואף מפנה לקושי הקיים בשורה 14, לרבות בתוספת פסיקים (ת/11, מונה 36: 36; ת/11ב, בעמ' 38). מכאן נהיר, כי הנאשם קורא את ההודעה. לעומת זאת, לקראת תום החקירה, הנאשם מדגיש בפני החוקרת כי לא קרא את דפי ההודעה (ת/11ב, מונה 40: 54: 4).

576. בעדותו מסר הנאשם תחילה, כי ניסה לקרוא את ההודעות אולם לא הצליח (פרוטוקול הדיון, בעמ' 793 - 794). בהמשך, לא ידע להסביר כיצד הוא קורא דברים מתוך הודעתו אם לא היו לו משקפיים. לאחר מכן הוסיף, כי אחד העצורים, בחור ערבי, הלווה לו עדשות מגע לפני חקירתו השלישית לאחר שהדגיש בפני הסוהרים כי אינו רואה. לדבריו, העדשות היו במספר נמוך יותר והוא עדיין התקשה לראות ומצמץ הרבה בעיניו (שם, בעמ' 794 - 795). כן מסר, כי לא דיווח על כך קודם, משום שהדבר "ברח לו מהראש", אולם נזכר בכך לאחר שראה את עצמו קורא במהלך חקירתו השלישית. לאחר מכן ניסה להיזכר אם בחקירתו השנייה היה כבר עם עדשות ואמר כי אינו יכול לומר בוודאות. לדבריו, גם אם ניסה לקרוא בחקירתו הראשונה, לא ייתכן שהיה כבר עם עדשות (שם, בעמ' 796 - 797).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

כאן המקום לציין, כי בחקירתו הראשונה רואים את הנאשם כשהוא מעיין בהודעה וחותר עליה (ת/9ב, מונה: 2:05:07; מונה 2:16:25). גם בחקירה השנייה הנאשם עיין בהודעתו וחתם עליה. הנאשם אישר כי חתם את כל חתימותיו בחקירותיו מעל הקו (פרוטוקול הדיון, בעמ' 792). גם בהקשר זה מסר הנאשם, כי ניסה לקרוא אולם לא הצליח (שם, בעמ' 797). לדבריו, לא באמת קרא מה כתוב אלא רק "הסתכל על הדף" וחתם בשל הלחץ שהיה בו בידוע כי לא ביצע דבר מהמיוחס לו. עוד הוסיף, שכאשר אמר "אני לא מסכים" התכוון לכך שהוא אינו מסכים באופן גורף עם כל מה שקורה (פרוטוקול הדיון מיום 16.12.19, בעמ' 807).

כן הדגיש הנאשם, כי בהיעדר משקפיים לא ראה על מה הוא חותם, וכי לאחר שקיבל עדשות מעצור אחר, הן לא התאימו לו כנדרש ולא ראה מספיק טוב על מה הוא חותם והדבר הצטרף ללחץ שבו היה נתון ומטעם זה לא הבין את משמעות הדברים (שם, בעמ' 802 – 803; 908 – 909).

577. אכן, הגרסה לפיה נשברו משקפיו של הנאשם במהלך מעצרו, הועלתה לראשונה בעדותו. עם זאת, אין מדובר בטענת זוטא וזו ההזדמנות הראשונה של הנאשם להעלותה. יתר על כן, קשה לחלוק על בדיקת העיניים שהציג הנאשם המצביעה באופן ברור על לקות הראייה המשמעותית ממנה סובל הנאשם. לכך יש גם אינדיקציות בתיקו הצבאי. גם נהיר מתוך הפרוטוקולים של דיוני המעצר, כי בית המשפט הורה להכניס לנאשם משקפיים, וכי אלו טרם הועברו עליו כשבוע לאחר מעצרו, משמע גם לאחר חקירתו השלישית. מכאן, כי הנאשם זקוק למשקפיים והוא היה ללא משקפיים במהלך כל חקירותיו.

578. לא התעלמתי מהקשיים שנפלו בגרסת הנאשם אשר הדגיש כי לא יכול היה לקרוא את הודעותיו, בעוד הנאשם מעיין בהודעות, ואף מבקש לערוך בהן תיקונים. גם לא ניתן להתעלם מהקושי שבגרסה שהועלתה לראשונה בחקירה נגדית, כי עציר אחר נתן לו עדשות. גם כאן הנאשם לא מסר גרסה עקבית מתי בדיוק קיבל את אותן עדשות. בה בעת, אין בידי לאמץ את טענת התביעה, כי הנאשם מסר גרסה שקרית באשר למשקפיו וללקות הראייה שלו. למעשה, אם היו לנאשם עדשות משלו במהלך החקירות, כטענת התביעה, מה טעם בבקשות החוזרות ונשנות בדיוני המעצר להכניס לו את משקפיו (ולא למשל תמיסה לעדשות או עדשות חלופיות)? יש לזכור, כי גם אם הנאשם נעצר עם עדשות בעיניו, אין אדם יכול להשתמש באותן עדשות ללא תמיסה במשך שבוע שלם. גם לא הונחה כל תשתית מטעם התביעה, לפיה אדם עם לקות ראייה מרחוק, לא יכול לקרוא מסמך מקרוב, וייתכן שבכך יש להסביר את קריאת ההודעות.

מכאן מתבקשת המסקנה, כי במהלך ימי חקירתו ועד הכנסת המשקפיים של הנאשם כשבוע לאחר מעצרו, לא ראה הנאשם באופן ראוי, וזאת בין אם סופקו לו עדשות על ידי עציר אחר,

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ובין אם לאו. למעשה, בהינתן לקות הראייה הקשה של הנאשם, ובהיעדר כל תשתית כי סופקו לו עדשות במספר שלו או תמיסה לעדשות, מדובר במסקנה המתבקשת מתוך הראיות, וזאת גם אם גרסת הנאשם בהקשר זה אינה נקייה מספקות.

579. מכלול המידע מלמד, אפוא, על מיהותו של הנאשם, כאדם צעיר, בן יחיד, הסובל מרקע נפשי, לרבות חרדות, פחדים ממקומות סגורים וכוונות אובדניות בעברו. אביו של הנאשם בן למשפחה שכולה והוריו של הנאשם התקשו לאפשר לו שינה מחוץ לבית. ניכר, כי הנאשם חשש במהלך מעצרו לא רק לעצמו אלא גם להוריו החרדתיים וייתכן מאוד כי הדבר הוביל לעלפנו בתום החקירה הראשונה. מעצרו של אדם כזה לראשונה בחייו, השמתו בתא השגחה, תוך ניתוקו מהוריו, מהחברה, ועריכת חקירות בלא שפגש ממשית בעורך דינו וללא משקפיים או עדשות במספר הנדרש, עשויים יחדיו לשבור את רוחו של הנאשם. המדובר, אפוא, במכלול של לחצים פנימיים המושפעים ממיהותו של הנאשם שעשויים להשפיע באופן ממשי על נכונותו של הנאשם למסור הודאת שווא. כל זאת, בפרט נוכח תפיסתו, כפי שעוד יפורט, כי אם יודה ישוחרר ממעצרו. הנאשם השתייך, אפוא, לקבוצת סיכון למתן הודאת שווא בשל מאפייני אישיותו ותשישות הנפש בה היה נתון עקב החקירה (עניין מילשטיין, בפסקה 14).

כאן המקום להעיר, כי צודקת אמנם התביעה, כי הנאשם לא סובל ממחלת נפש, אולם קשה לומר, כי אך חולה נפש משתייך לקבוצת סיכון או כי אך חולה נפש עשוי להיות מושפע מלחצים פנימיים ונפשיים.

מה אמר? – המבחן הפנימי

580. כאמור, הנאשם הכחיש מכל וכל את מעורבותו באירועים מושא כתב האישום בחקירותיו הראשונה והשלישית. לעומת זאת, בחקירתו השנייה, הודה במיוחד לו, תוך שמסר פרטים אודות שני האירועים מושא כתב האישום.

581. כאן המקום להתייחס בפירוט להשתלשלות העניינים שהובילה להודאה בחקירה השנייה ולפירוט ההודאה עצמה.

582. כפי שכבר תואר, בחקירתו השנייה המשיך הנאשם תחילה להכחיש כל קשר למיחוס לו ביחס לשלוש המתלוננות, וזאת למרות שנאמר לו כי אחת המתלוננות זיהתה אותו ברחוב והשנייה במסדר זיהוי. בשלב זה הוצגו לנאשם פרטי התלוננות, לרבות מועדי האירועים, השעות, ופרטים בדבר המעשים המיוחסים, אולם הוא המשיך להכחיש את המיחוס לו ואף הפנה את גרגיר לאנשים שראו אותו בבית הכנסת במועד האירוע מושא האישום השני. הנאשם תיאר את מצבו הנפשי הרעוע במהלך שירותו הצבאי ואת שחרורו מהצבא בשל כך. כן תיאר את קשייו הנפשיים לשהות במקומות סגורים ובמקומות מרוחקים מהוריו. כל זאת, תוך שהוא ממשיך להכחיש את המיחוס לו בשלב מתקדם של החקירה.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

בשלב מסוים אמרה לו גרגיר כי יתחיל לעזור לעצמו וכי השופט לא אוהב שקרים. כן אמרה גרגיר, כי אם ימשיך לשקר הדבר לא יעזור לו. לדבריה, כל חשוד מכחיש תחילה ובשלב מסוים מבין שיש ראיות נגדו וכי השופט ייקח הכל בחשבון. בשלב זה הנאשם אמר "אני באמת לא יודע מה היה שם, אני עשיתי טעות מסוימת, זה באמת היה משהו שהוא ... שני מקרים כאילו שהם לא... אם תוכלי באמת לעזור לי עם זה. בבקשה תעזרי לי עם זה" וכן אמר "כל מה שתגידי לי", "תגידי לי כל דבר, בסדר?". בשלב זה, נכנסה וקסמן לחדר החקירות, וגרגיר אמרה לה כי הנאשם רוצה לספר את האמת. וקסמן ציינה כי כך ייטב לו. לאחר שוקסמן יצאה, הנאשם תחילה אינו מדבר על המקרים עצמם וגרגיר חוקרת אותו על משיכתו המינית, זוגיות, סטייה, ועוד. בהמשך, נכסה גם באני לחדר החקירות וגם לה אמרה גרגיר כי הנאשם "מתחיל לספר את האמת". באני אמרה: "זה הכי טוב לך". לאחר שבאני יצאה מסר הנאשם גרסה מפלילה באשר לשני האירועים מושא כתב האישום, תוך שמסר פרטים לא מעטים על כל אחד מהאירועים (ת/10א, מעמ' 43 ואילך).

583. הדברים שנאמרו במהלך החקירה בסמוך לפני הודאתו של הנאשם חשובים ביותר להבנת משקל ההודאה, ומכאן שיובאו להלן:

"גרגיר: אז אני אומרת לך תתחיל לעזור לעצמך כי השופט לוקח הכל בחשבון, גם כשאתה סוף סוף מתחיל לדבר אמת, זהו
הנאשם: תקשיבי, פשוט אני ... אני באמת ... אני מה שקרה, אני באמת כאילו לא יודע מה היה שם, אני עשיתי טעות מסוימת ... זה באמת כאילו היה משהו שהוא ... שני מקרים כאילו שהם לא ... שני מקרים שכביכול לא ... באמת. זה לא אני כאילו ואני באמת, אני רוצה, אם אפשר, באמת כאילו, אם תוכלי באמת לעזור לי עם זה. תעזרי לי בבקשה, בבקשה תעזרי לי עם זה.
גרגיר: תספר לי את האמת.
הנאשם: בבקשה תעזרי לי עם זה.
גרגיר: תספר לי את האמת.
הנאשם: כל מה שתגידי לי.
גרגיר: כן אני רוצה, תקשיבי ...
הנאשם: בחינת טיפול ודברים כאלו.
גרגיר: לא, לא, לא, תקשיבי, אני רוצה את האמת
הנאשם: כל מה שאפשר, ללכת לפסיכולוג, פסיכיאטר, מה שצריך אני רק אעשה את זה.
גרגיר: או קיי.
הנאשם: תגידי לי כל דבר, בסדר?
גרגיר: למה
הנאשם: אני פשוט לא יודע
גרגיר: רדפת אחרי ילדה, ילדות?
הנאשם: זה כאילו פשוט
גרגיר: אחרי כמה ילדות עקבת?
הנאשם: זה פשוט היה ... אחד ...
גרגיר: לא, לא, תקשיבי, זה עדיין פה שתי תיקים, אתה ראית, אותו יום הגיעו עוד הורים

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

הנאשם : אני לא יודע
 גרגיר : לא משנה, תקשיב, זה לא מעניין. אני אומרת לך שזה
 עובר, יבנה היא עיר קטנה מאוד
 הנאשם : אני יודע
 גרגיר : אני רוצה עכשיו
 הנאשם : זה שתי המקרים שהיו.
 גרגיר : אתה רוצה, תסגור את הדלת, בוא נתחיל את החקירה,
 אתה תספר לי את כל האמת ואני אומרת לך השופט מסתכל על
 זה, אני לא שופטת, אני מראה לו את הכל אבל בסופו של דבר
 עושה אחד פלוס אחד פלוס שתיים ואז הוא מחליט (ת/10, בעמ'
 42 – 43 – הטעויות במקור, א.פ).

ובהמשך, עת כניסתה של וקסמן :

"גרגיר : הוא עכשיו רוצה להתחיל לספר את האמת
 וקסמן : כן?
 גרגיר : כן.
 וקסמן : הגיע הזמן באמת

....
 וקסמן : אני אומרת לך בשביל לעשות סדר גם לך וגם לנו, שאנחנו
 באמת נוכל איכשהו להתחשב גם במה שאתה אומר ... אתה צריך
 לספר הכל את כל מה שעשית, הרי אנחנו מבינים שזה לא פעם
 אחת, או קיי? גם אתה יודע שזה פעם אחת.
 גרגיר : פעמיים וזה
 הנאשם : לא, זה רק פעם אחת
 וקסמן : לא, לא, לא
 הנאשם : פעמיים... " (שם, בעמ' 43 – 44).

בשלב זה הנאשם עדיין לא מסר תיאור מפורט של האירועים ומתחילה חקירה על אודות
 משיכות או סטיות של הנאשם ונכונותו של הנאשם ללכת לטיפול (שם, בעמ' 45 – 49).

בהמשך לכך וקסמן יוצאת מהחקירה ובאני נכנסת. גם לאחר כניסתה הנאשם אינו מפרט
 תחילה דבר, אלא רק מאשר כי היו נגיעות בשני המקרים וכי הוא נכון לכל טיפול. הנאשם
 אומר, כי הוא לא רוצה לדבר על המקרים "כי זה גועלי". לאחר מכן, נאמרים הדברים
 הבאים :

"גרגיר : אני רוצה שמהתחלה, איפה פגשת אותה, למה פנית
 אליה.
 באני : טוב הוא יספר לך עכשיו כל מה שהיה
 גרגיר : כן, כן, כן
 באני : בסדר
 הנאשם : זה לא שפגשתי אותה, זה פשוט ...
 באני : ממש הראשונה שהוא יספר מה קרה
 גרגיר, כן כן כן
 באני : תהיה גלוי, זה גם ישחרר אותך
 גרגיר : יעשה לך טוב
 באני : אתה תרגיש עם עצמך יותר טוב כי באמת תחשוב שזה כמו
 ... אחיות שלך

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

הנאשם : אני יודע בסופו של דבר
באני : יש לך אחיות קטנות
הנאשם : לא

גרגיר : הוא בן יחיד (שם, בעמ' 51).

בסמוך לאחר מכן, החל הנאשם לתאר את המקרה הראשון ולאחר מכן את המקרה השני (שם, בעמ' 51 ואילך).

584. גרגיר העידה כי הופתעה ממעברו של הנאשם מהכחשה להודאה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 425, 528 – 529). באני מסרה, כי נכנסה לחקירה באופן אקראי וספונטני ושמעה את הודאתו של הנאשם, תוך הבעת חרטה והתנצלות באופן אותנטי (ת/10ב, מונה 55: 53: 1; פרוטוקול הדיון, בעמ' 713).

585. כאן המקום להתייחס לפרטים שמסר הנאשם במהלך הודאתו ביחס לשני האישומים. אם אכן מסר הנאשם פרטי מידע מוכמנים הרי שיש בכך כדי לתרום להכרעה בשאלת מהימנות ההודאה ומשקלה הפנימי. בהקשר זה התעוררה שאלה נלווית ועניינה בטענת הנאשם, כי נודע לו על פרטי מידע הן מתוך שמועות שהיו ביבנה והן מתוך דברים שמסרו לו שוטרים במהלך החקירות, ובפרט במהלך חקירות שלא תועדו.

586. הנאשם מסר ביחס לאישום הראשון, כי הקטינה יצאה מבית הספר "תפארת יבנה" והוא עקב אחריה בעת שיצא מהתפילה. הנאשם שאל באיזו שעה זה היה? באחד ועשרה המקרה? לאחר שגרגיר אישרה זאת "פחות או יותר", אמר הנאשם, כי היה בתפילה בשעה אחת ועשרה ומכאן שזה אירע "אפילו באחד וחצי". לאחר מכן הלך אחרי הקטינה עד לבית. הנאשם נשאל: נכנסת אחריה לבניין, והשיב שכן. לדבריו, הוריד לה את התחתונים ונגע בה רק עם היד. כן הוסיף, כי לא "הוציא את האיבר". רק לאחר שנשאל אם נגע בה עם הפה השיב שכן. לאחר מכן הוסיף, כי ליקק את איבר מינה. כן מסר שהילדה אמרה שהיא לא רוצה והוא עזב את המקום (ת/10א, בעמ' 51 – 56).

587. גם ביחס לאישום השני שאל הנאשם באיזו שעה זה היה, "חמישה לארבע לצורך העניין"? לאחר שנאמר לו שזה היה בסביבות השעה ארבע, אמר שזה היה בסביבות עשרה או רבע לארבע שבו ראה ילדה עוברת עם קורקינט. לאחר שהוא ראה שהיא נכנסת לבניין שלה תפס אותה. לדבריו, הילדה נכנסה לבניין והוא אחריה. תחילה אמר כי הילדה סידרה את הקורקינט כדי להעלות הביתה ולהשאיר את הקורקינט בחוץ. ולאחר מכן, לשאלתה של גרגיר אמר "כדי להחנות, כמו שחונים אופנוע ... הניחה את זה שם". עוד ציין כי שם נגע בה. לאחר מכן אמר כי היא היתה עם הגב אליו והוא תפס אותה והרים לה את החולצה. בהמשך היא הסתובבה והוא הוריד לה את המכנסיים. לאחר מכן נשאל אם הוריד לה את המכנסיים עם התחתונים אמר "אני חושב שזה היה ביחד ... לא יודע אם היו לה תחתונים". לאחר מכן אמר

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

- שאינו חושב שהיו לה תחתונים והעביר שם יד באיבר המין, התכופף וליקק לה באיבר. לאחר מכן היא אמרה שהיא רוצה לעלות לבית הסבתא ומשם הלך לבית כנסת (שם, בעמ' 56 – 60).
588. על פניו, הנאשם מסר שני תיאורים הגיוניים, רציפים, מלאים בפרטים, וזאת ביחס לשני האישומים. אין ספק, כי יש להודאה היגיון פנימי, סבירות, רציפות וקוהרנטיות. הנאשם ציין מספר פעמים כי "היה לו יצר רע" וכי הוא יודע עכשיו לעצור אותו. כן אמר "שהוא לא פדופיל" וביקש עזרה בהפנייתו לטיפול. הנאשם אף אמר שהוקל לו לאחר ההודאה. מכאן, שמשקלה הפנימי של ההודאה – ככל שעניינה בתוכן ההודאה – הוא רב. עם זאת, לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי פרטים לא מעטים נמסרו במסגרת השאלות המפורטות של גרגיר. כך למשל ביחס לאישום הראשון, רק לאחר שגרגיר שאלה אותו אם נגע עם פיו באיבר מינה – השיב בחיוב. גם ביחס לאישום השני, התייחס הנאשם להורדת תחתונים רק לאחר שנשאל על כך מפורשות.
589. בבחינת תוכן ההודאה גם לא ניתן להתעלם מהשלב בחקירה בו הודה הנאשם, מהדינאמיקה החקירתית שהובילה את הנאשם להודאה, תוך התייחסות לתמונה הרחבה של עיתוי הדברים והקשרם (עניין וולקוב, בפסקה 4 לחוות דעתו של השופט הנדל).
590. כפי שפורט למעלה, לא ניתן להתעלם מהדינאמיקה החקירתית מיד בסמוך לפני ההודאה. משמע, כי גרגיר אמרה לנאשם, כי יתחיל "לעזור לעצמו" והנאשם השיב כי הוא "באמת לא יודע מה קרה". הנאשם פנה מספר פעמים לגרגיר לעזרה, והיא שידרה לו כי הדרך היחידה לעזור לו היא שיתחיל "לספר את האמת". הנאשם אף פנה לגרגיר מספר פעמים ומבקש כי תגיד לו מה לומר. עוד אין להתעלם מהכניסה של וקסמן, שגם לה אמרה גרגיר כי הנאשם עומד "לספר את האמת" ומאמירותיה של וקסמן כי רק כך יוכלו להתחשב בו. כך גם בכניסתה של באני שאמרה לנאשם כי אם יהיה גלוי זה "ישחרר אותו" והוא ירגיש טוב עם עצמו. מיד לפני הודאתו, ציינה גרגיר כי הוא בן יחיד.
591. כבר עמדנו למעלה על חלק גדול מהדינאמיקה החקירתית שקדמה לחקירה השנייה, אולם יש לחזור על חלק מהדברים שיש בהם כדי להשליך גם על משקלה הפנימי של ההודאה, הלחצים החיצוניים והפנימיים שעמם התמודד הנאשם, תוך שימוש בממצאים העובדתיים שכבר נקבעו.
592. כאמור, עת הלך הנאשם ברחוב ביום 28.5.20 התנפל עליו מ', קפץ עליו והפילו לרצפה. כבר נקבע, כי לא ניתן לדחות את גרסתו של הנאשם שמשקפיו נפלו באותה העת, והראיה שבמשך כל ימי המעצר בקשו הוריו להכניס לו משקפיים למעצר. לנאשם לקות ראייה משמעותית. הנאשם נעצר בסמוך לאחר חקירתו הראשונה ומאז היה עצור במשך 3 ימים עד שמסר הודאתו ביום 30.5.18.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מייד לאחר מעצרו, שהה הנאשם בחדר פתוח וכל אחד יכול היה לעבור ולראות אותו, כפי שניתן ללמוד מהמעבר של א' ואביה ליד החדר, והעובדה כי מ' שאל את א' אם זה מי שפגע בה. יוער בהקשר זה, כי לפי עדות הנאשם, בעת שישב עם השוטרים בתא ליד השירותים עברו שם שוטרים ואמרו שהוא מי שביצע את עבירות המין בילדות.

קודם לחקירתו הראשונה ביום 28.5.18, הוצא הנאשם לחצר התחנה, שם היו עמו השוטרים גואטה וחדד. לא ניתן לדחות גרסת הנאשם, כי במהלך שהות משותפת זו בחצר – שלא נמצא לה כל הסבר בראיות – התנהלה שיחה ראשונית עם הנאשם על המיוחס לו ועל הכדאיות שלו למסור הודאה ולשתף פעולה. כל זאת, גם אם לא נאמר לו כטענתו, כי אם לא יודה יקבל מכות בחקירה.

אין כבר מחלוקת, כי הנאשם צולם בחקירתו פעמיים ואינני יכולה לדחות את גרסת הנאשם, כי במקביל לצילומים איימה עליו גרגיר כי תפרסם את תמונתו. כל זאת, בשים לב לקשיים המהותיים שנמצאו בגרסתה של גרגיר בהקשר זה.

כאן המקום להתייחס לטענת הנאשם, כי לאחר השהייה בחצר, הושיבו אותו על ספסל מול חדר החקירות, והיה שם שוטר, שמשך לו באוזן עד שכאב לו ואמר "זה הפדופיל מיבנה", זה שמלקק לילדות ביבנה. אותו שוטר אמר "אם אתה לא תודה, אתה חייב לשתף פעולה" ולמרות שאמר לו "יש טעות בזיהוי" לא התייחסו לכך. השוטר אמר לו "אתה מבלבל לנו את המוח", מצאו את ה-DNA, אתה ברחת (שם, בעמ' 797). עוד הדגיש הנאשם, שכל הזמן שוטרים קראו לו "פדופיל מסריח", "דוחה", וזאת מיום מעצרו הראשון (שם, בעמ' 801). לאחר שאמר לשוטר שיש טעות בזיהוי, אמר לו שוטר "מה אתה מבלבל לי את המוח", "מצאנו את ה-DNA שלך בקורקינט של הילדה" "הסבתא ראתה אותך בורח", "יש לנו טביעות אצבע שלך". "אתה חייב לשתף פעולה. שתי הבנות זיהו אותך, אחת ברחוב והאחת בתחנה, ה-DNA נמצא בידית של הדלת". לדבריו, הואיל והיה ללא משקפיים הוא אינו יודע מי מהשוטרים שוחח עמו (שם, בעמ' 802, 810 - 815). אכן, ישנו קושי מובנה לבחון גרסתו זו של הנאשם, משום שאיש מהשוטרים לא נחקר עליה. בה בעת, גם לא הובאו ראיות הזמה בעניין זה.

גם לא ניתן להתעלם מהדברים ששומעים בהקלטת החקירה הראשונה, עת הנאשם מוצא מהחקירה ושומעים אדם אומר "הייתי שובר לו את השיניים" (ת/ב9, מונה 30: 21: 2). בעדותו הוסיף הנאשם, כי בעת שיצא לשירותים האדם שהיה שם צילם אותו. מדובר באדם המוכר לו מבית הכנסת, שאמר "מסריח" "הייתי שובר לו את השיניים", במקום היו עוד משפחות והמולה ואנשים אמרו לו "הנה הסוטה", "לך לעזאזל" (פרוטוקול הדיון מיום 18.7.19, בעמ' 187).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

803 - 804). כבר עמדתי למעלה על כך, שככל הנראה בשלב זה נחשפו מי ממשפחתה ג' לנאשם, וכי הדברים ככל הנראה נאמרו על ידי ר', אביה של ג'.

593. לא ניתן להתעלם בדיון בדינאמיקה של החקירה מהלחצים החיצוניים שחווה הנאשם בחקירה, וזאת גם אם אינם עולים לכדי טענות פסול.

594. בכלל זה, יש לציין את העובדה, כי הנאשם לא נועץ בעורך דין טרם חקירותיו הראשונה והשנייה, למעט פגישה קצרה במהלך דיון המעצר. הנאשם מסר, שכלל לא הבין את משמעות וחשיבות ההיוועצות ואף סבר שזה עולה כסף, ומשום שידע כי לא ביצע העבירות, לא רצה להטיל הוצאות על משפחתו. גם לא ידע ולא הודע לו שיש לו זכות לסניגור ציבורי בחינם ולא הבין את תפקידו של עורך הדין בדיון (פרוטוקול הדיון מיום 18.7.19, בעמ' 798).

עוד יש להדגיש, בהקשר זה, את הדפיקות החוזרות ונשנות על השולחן, הצעקות במהלך החקירות, החבטות על גבו של הנאשם, האמירות החוזרות ונשנות כי הנאשם משקר, כי מצאו DNA שלו, הכניסות החוזרות ונשנות של שוטרים נוספים לחקירות.

כל אלו עומדים לצד מיהותו של הנאשם, הרקע הנפשי, כפי שכבר פורט, לרבות חרדות ממקומות סגורים, חרדות משינה מחוץ לבית ונסיונות אובדניים, כמו גם היותו בן יחיד לאב שהוא בן למשפחה שכולה. במהלך חקירתו הראשונה של הנאשם, גרגיר פירטה בפניו את החשדות, אופי המעשים ופירוטם. הנאשם שאל על הוריו וגרגיר אמרה לו כי "ההורים כבר ידעו", "בסופו של דבר תוכל לדבר עם ההורים". כאשר אמר כי הוריו דואגים אמרה גרגיר "אתה זה צריך להיות מודאג" (ת/9ב, מונה 20: 50).

הנאשם מסר בהקשר זה, כי במהלך כל מעצרו חשב על הוריו, ושמע קולות של אביו ואמו האומרים לו "תהיה חזק" (נ/40). עוד מסר, כי במהלך המעצר גם ביקשו לפרסם את שמו וגם עניין זה הוביל אותו לחרדות קשות. לדבריו, המעצר גרם לו לטראומה וסיוטים, ובין היתר המרחק מהוריו, טריקות דלתות הברזל, ובפרט כאשר נעצר על דבר שלא ביצע (פרוטוקול הדיון, בעמ' 801, 811). לדבריו, כל החקירות הרגיש לחץ מבפנים, "אכל את עצמו", ובפרט לאור הכניסות החוזרות והנשנות של השוטרים לחקירות (שם, בעמ' 808, 811).

גם לא ניתן להתעלם מהתעלפותו של הנאשם, פיניו לבית החולים, והלחץ משהות במקום ציבורי שבו יודעים על החשדות המיוחסות לו. כל זאת, במנותק מהשאלות שכבר נדונו על השיחות שהתנהלו בין השוטרים ובינו. כן יש לקחת בחשבון את השהות של הנאשם בהשגחה, בחדר בו שהה לבד במשך יומיים – וגם אם לא מדובר בשני לילות – היה גם בכך כדי להגביר את החרדות שסבל מהן.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

595. אין כבר מחלוקת, כי הודאתו של הנאשם בחקירתו השנייה באה בסמוך לאחר ה"תשאול הנעלם" על ידי שטר, ואת דבר קיומו אישרה שטר. בהיעדר כל תיעוד של שיחה זו, אין לי אלא לאמץ את גרסת הנאשם בדבר עיקרי ההתרחשויות באותו תשאול. בין היתר מסר הנאשם, כפי שכבר פורט, כי שטר הדגישה לו את חשיבות ההודאה ושיתוף פעולה ואת מה שצפוי לו אם לא ישתף פעולה (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 804 – 805).

596. עוד יש לציין את איזוקו של הנאשם במהלך החקירה השנייה. בהיותו אזוק לכיסא בחקירתו השנייה לא יכול היה אפילו לגרד את האף או לשתות מים. הנאשם מסר, בהקשר זה, כי האיזוק היה גורם נוסף של לחץ. לתחושתו, "אם כבר קושרים אותי לכיסא זה יכול להגיע למצב של מכות" כמו שאמרו לו השוטרים בתחנה כי המצב ילך ויתדרדר. כאשר הוגש לו אוכל היה על זרובימסקי לשחרר את ידיו כדי שיוכל לאכול. במהלך החקירה, הכיפה שלו נפלה מהראש, הוא כמעט לא שם לב לכך מרוב שהיה "בקיבעון" בשל המעצר (**שם**, בעמ' 805 - 806).

597. כאן המקום להתייחס לעדותו של הנאשם באשר לכל מה שהביאו להודאה. כאמור, הנאשם תיאר את כל שלבי החקירה, כפי שכבר פורטו, והלחצים החיצוניים והפנימיים שחוה. כן הוסיף, כי במהלך החקירה הראשונה אמר את "האמת שלו", אולם גרגיר לא רצתה לקבל את זה, אלא רצתה "לקבל את האמת שלה". מכאן חש כי אין מנוס וכי עליו למסור "את מה שהיא רוצה". לדבריו, הרגיש באותו רגע "שבור נפשית", כל הזמן אמרו לו שרוצים את ההודאה שלו. כן ציין, כי בשל הלחץ שהופעל עליו, הכניסות והיציאות של שוטרים, הדברים שאמרו לו שזיהו אותו, הרגיש שלא רוצים להקשיב לו ושלא יוכל יותר להחזיק מעמד. כן חש שכולם נגדו, "כמו מחול שדים". מכאן הרגיש כי עליו להודות במשהו שלא עשה (**פרוטוקול הדיון** מיום 16.7.19, בעמ' 805). כן הוסיף, כי גם אם לא אמרו לו שישתחרר אם ימסור מידע, בשל הלחץ בו היה נתון, כך הבין את דברי השוטרים, כי אם יספר יוקל לו (**פרוטוקול הדיון** מיום 16.12.19, בעמ' 821).

הנאשם הדגיש מספר פעמים בעדותו, כי מסר כמה שיותר פרטים "שליקט מהסביבה" על מנת להשתחרר מהלחץ שבו היה וכי אינו מאחל לאיש לעבור את מה שעבר. לדבריו, הרגיש שהוא משתגע והיה מוכן "להגיד הכל", בין היתר לאור "התא" שבו היה נתון וגם האיום כי תפורסם תמונתו (**פרוטוקול הדיון** מיום 16.12.19, בעמ' 824).

הנאשם הוסיף, כי בעקבות הלחץ שהרגיש וההתדרדרות בשימוש באמצעים, כמו למשל האיזוק לכיסא, אמר לעצמו "לאן עוד זה יגיע" ומכאן הודאתו בחקירה השנייה. כן הוסיף, כי שוטרים נתנו לו את התחושה שאם יודה ישוחרר (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 844). עוד הוסיף, כי התחושה שנתנו לו כל הזמן היתה שהם מצפים שיודה במעשים. לדבריו, גרגיר אמרה לו כי

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

זוהה בשני מקרים אולם לא זוהה במקרה שלישי, וגם לא נמסרו פרטים לגבי המקרה השלישי. מכאן שהודה ביחס לשני מקרים בלבד (**שם**, בעמ' 845 – 846; ת/א, בעמ' 41 – 42).

כן מסר כי שוטרים נכנסו כל פעם לחדר והבהירו לו את חשיבות ההודאה. כך למשל, שטר נכנסה לחדר, הכירה את העניינים, עיינה בדפים, ואמרה "רואים שזיהו אותך, תצטרך להודות אין דרך אחרת", או להודות ולהשתחרר או להישאר ככה. כן התייחס לכניסה של בשארי, באני ווקסמן. לדבריו, וקסמן אמרה לו "תגיד הכל כדי שנוכל להתחשב בהכל" ומכאן הבין שעליו להודות כדי להשתחרר. גם באני אמרה לו להגיד הכל וזה "ישחרר אותו". (**שם**, בעמ' 846 – 847).

למעשה, במהלך חקירתו השנייה של הנאשם, היו שותפים לחקירה באופן ממש, מעבר לגרגיר, גם באני ווקסמן. מעבר לזאת, מתועדות עוד כניסות לא מעטות במהלך החקירה.

כבר עמדנו למעלה על הדברים שנאמרו לנאשם קודם להודאתו, לרבות הדברים של גרגיר, כי יתחיל לעזור לעצמו, משום השופט ייקח הכל בחשבון. הבקשה של הנאשם, כי תעזור לו "כל מה שתגיד". הדברים של וקסמן, כי הגיע הזמן שיספר הכל על שני המקרים, וכן הדברים של באני כי יהיה גלוי ו"זה ישחרר אותך".

אמנם, סביר להניח כי כוונתה של באני היה "לשחרור פסיכולוגי" אחרי הודאה. אולם, מהימנים עליו דבריו של הנאשם כי הבין את דבריה של באני כאילו אם יודה ישחררו אותו ממעצרו. לדבריו, כך הבין בתוך הסיטואציה (**שם**, בעמ' 852 – 853). הנאשם חזר בעדותו מספר פעמים על כך שבאני אמרה לו שאם יודה ישחרר ולדבריו, הואיל ונחקר לראשונה ונעצר לראשונה בחייו, המדובר היה בדבר היחיד שעניין אותו בשלב זה, כיצד להשתחרר מתוך המעצר (**שם**, בעמ' 853 – 854). לדבריו, "הרגיש עליהם, כל המשטרה עליי", לאחר שלא אכל יומיים ולא ישן והרגיש לחץ. לדבריו "אתה לא תבין" (**שם**, בעמ' 854 – 855).

598. גם ההתרחשות לאחר ההודאה בחקירה השנייה היא חלק מהשתלשלות העניינים החשובה לבחינת מהימנות ההודאה.

599. למעשה, על הגרסה, כי הבין שהודאה תוביל לשחרור חזר הנאשם גם במהלך חקירתו השלישית (**ת/א11**, בעמוד 24). בעדותו הוסיף, כי חשב שישתחרר בשל הדברים שאמרו לו השוטרים (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 855). כאן המקום להדגיש, כי הנאשם חזר בו מהודאתו כבר בפתח החקירה השלישית, ועוד טרם נפגש עם עורך דין.

600. כפי שכבר פורט, בתחילת החקירה נערכה שיחה בין זרובימסקי והנאשם, והכל טרם שוחח הנאשם עם עורכת דינו ולמרות שביקשה להמתין לה. במהלך שיחה זו, הנאשם הסביר כי לא יכול לצאת לשחזור משום שלא ביצע את העבירות (**ת/א11**, מונה 20: 01). הנאשם שב והדגיש

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

כי לא ביצע את העבירות, וכי הודה רק משום שסבר שזה יוביל לשחרורו (ת/11, שורות 8 – 9). בעדותו הבהיר, כי לאחר הודאתו הבין שכל ההבטחות של השוטרים לא מתקיימות, משמע כי אם יודה, ייקח אחריות, ישוחרר. מכאן אמר לעצמו "הודית במשהו שלא עשית", "עבדו עליך". לפיכך, חזר בו מהודאתו (שם, בעמ' 809).

601. הנה כי כן, ככל שבוחנים אך את פרטי ההודאה כשלעצמה – כפי שמבקשת התביעה – לא יכולה להיות מחלוקת כי להודאה זו יש משקל ממשי, וזאת משום הפרטים שנמסרים במהלכה, הקוהרנטיות וההיגיון שבה. אולם, כאשר בוחנים את התמונה בכללותה, עולה הרושם בדבר הפחתה ממשית במשקלה של ההודאה. בין היתר, יש להדגיש את הלחצים הפנימיים שבהם היה נתון הנאשם, מיהותו של הנאשם, מצבו הנפשי, לקות הראייה, מעצרו לראשונה בחייו, חששותיו להוריו, אחזקתו בהפרדה ובהיעדר כל קשר עם העולם החיצון. כן יש להדגיש את הלחצים החיצוניים שהופעלו על הנאשם, לרבות מניעת מימוש זכות ההיוועצות, המעורבות של שוטרים רבים בחקירה, בשמירה ובליויי הנאשם, השיחות הרבות שערכו לו שוטרים רבים – חלקן ללא תיעוד – בהן הדגישו, כי הדרך היחידה לעזור לעצמו היא בהודאה. אכן, ברי כי אף לא אחד מהשוטרים אמר לו למסור הודאת שווא, אולם היו אמירות חוזרות ונשנות, כי הוא משקר בהכחשתו ולחצים "לומר את האמת", שמשמעותם, לומר את מה שאינו אומר עד לאותה העת. כן יש לציין את המסרים שהועברו לו כי הודאה תסייע לו, ואת הבנתו ותפיסתו של הנאשם כי אם יודה ישוחרר ממעצרו.

דבר מה

602. במסגרת הדיון ב"דבר מה", יש לבחון הן את החיזוקים להודאת הנאשם, מחד גיסא, הן את החסרים והסתירות בהודאתו, ככל שישנן, מאידך גיסא.

האם תיאר הנאשם בהודאתו פרטים מוכמנים, שיש בהם משום תוספת מאמתת להודאה?

603. כאשר נכללים בהודאה פרטים מוכמנים, אשר מי שלא היה מעורב באירוע העברייני לא אמור לדעת אותם, יש בכך חיזוק ממשי לאמיתותה של הודאה (עניין וולקוב, בפסקה 23 לפסק דינו של השופט גרוניס). עוד נקבע, כי ידיעת פרטים מוכמנים נחשבת לחיזוק איכותי במיוחד והיא אף עשויה לעלות כדי סיוע (ע"פ 6679/04 סטקלר נ' מדינת ישראל, בפסקה 26 (11.5.06)). עם זאת, כדי שהבקיאות בפרטים תהיה בעלת אופי מסבך, יש להקפיד על כך שהבקיאות בפרט תהיה ברורה ולא בספק, כי יוכח קיומו של הפרט במציאות וכי לא יכול להיות אלא בתודעתו של מי שביצע את העבירה (ע"פ 2109/96 אל עביד נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 673, 719 (1997)).

604. ביחס לאישום הראשון לא נטען לקיומם של פרטים מוכמנים של ממש. הנאשם מסר, כאמור, פרטים בסיסיים על האירוע, שנמסרו לו בחקירה הראשונה על ידי גרגיר, ובכלל זאת, המועד,

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

המקום, ההליכה אחרי א' ברחוב ופירוט של הסיטואציה. כן מסר, כי זוהה על ידי א' ואמה בעת שהיה ברחוב – פרט שהובא לידיעתו מספר פעמים במהלך חקירתו הראשונה. הנאשם אמנם הוסיף, כי עמד בצד ימין (ת/10א, עמוד 77). אולם, קשה לראות בכך פרט מוכמן, לאור ההתרחשות המתוארת שבה, לפי הנטען, קראו לו מתוך הרכב והסיכוי של 50% כי ישיב שעמד בצד ימין (פרוטוקול הדיון מיום 16.12.19, בעמ' 807).

605. כאן המקום להדגיש, כי הנאשם לא ציין שהיתה ל-א' חצאית וגם לא ציין כי הרים את החצאית, וזאת בניגוד לגרסתה של א', בהקשר זה.

606. ביחס לאישום השני טענה התביעה, כי הנאשם מסר מספר רב של פרטים מוכמנים: התרחשות האירוע בבניין של הסבתא; השימוש שעשתה ב' בקורקינט, מקום ביצוע העבירה ועיתויה בסמוך למקום חניית הקורקינט ולאחר שסייע ל-ב' להכניס את הקורקינט; הורדת המכנסיים והתחתונים של ב' בו זמנית.

607. האמנם מדובר בפרטים מוכמנים, כטענת התביעה, או שמא יכול היה הנאשם ללמוד פרטים אלו מתוך מידע שהגיע אליו לפני חקירתו השנייה, כפי שטען הנאשם?

608. תחילה יש להדגיש, כי בניגוד לטענת התביעה, ב' מסרה דווקא כי לבשה חצאית במועד האירוע ולא מכנסיים. משמע, כי הנאשם מסר פרט שאינו נכון ואינו תואם את האירוע. ממילא, גם לא ייתכן שהוריד את המכנסיים והתחתונים יחדיו. פרט נוסף שמסר הנאשם ואינו מופיע בגרסתה של ב' הוא כי הסבתא ראתה אותו מהחלון. למעשה, ב' מסרה גרסה הפוכה, לפיה איש לא ראה את הנאשם מהחלון. משמעות הדבר, כי יש פרטים בגרסת הנאשם הסותרים את גרסתה של ב'.

609. עתה לגרסת הנאשם ביחס לפרטים שמסר על אודות האירועים.

הנאשם מסר בעדותו, כי שוטרים מסרו לו את כל הפרטים שמסר על אודות האירועים, לרבות לעניין הקורקינט והסבתא (פרוטוקול הדיון, בעמ' 786). כן מסר, כי מי שהיה ליד שוטר שמשך לו באוזן אמר "מה אתה מבלבל את המוח מצאנו את ה-DNA בקורקינט של הילדה והסבתא ראתה אותך מהחלון בורח" (שם, בעמ' 801 – 802). עוד הוסיף, כי במהלך חקירתו ביקש מגרגיר לתאר את מה שהתרחש, משום שלא ידע מה אירע, כפי שניתן ללמוד מתוך התמליל (ת/10א, בעמ' 54) (פרוטוקול הדיון, בעמ' 826 – 827, 830). עוד מסר, כי הוסיף פרטים ו"אלתר" באשר לנסיעת הקטינה בקורקינט וחניית הקורקינט. כן ציין, כי הזכיר זאת "סתם" מהראש שלו, מה שבא לו באותו רגע. עוד מסר שהאירוע התרחש בחדר המדרגות משום שגרגיר אמרה לו שהאירוע אירע בתוך הבניין (שם, בעמ' 833 – 835). כך גם אישר דברים שאמרה לו גרגיר, כמו למשל שהפוגע נגע בקטינה (פרוטוקול הדיון, בעמ' 863).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

הנאשם הסביר בעדותו, כי חשש לומר בחקירתו ששמע דברים משוטרים, משום שהם עלולים היו לנקוט נגדו באלימות, הטחות והשפלות ולדרוש ממנו עימותים מול אותם שוטרים. מכאן ציין בחקירתו השלישית, כי שמע הפרטים "בהתקהלות של אנשים" ו"שמועות" "ברחבי העיר יבנה" (ת/א, בעמ' 52; **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 857 - 859). כן מסר, כי חשש מגרגיר שהלחיצה אותו בעת שחקרה אותו על מקור השמועות ואף דפקה על השולחן וצעקה עליו בעת שניסה להשיב (ת/א, מונה 4:49:00 ואילך; **פרוטוקול הדיון**, בעמ' 860). עוד הבהיר, כי ברור שאין כל היגיון בטענה שהשמיע בחקירה, לפיה שמע את הדברים בעיר יבנה כשבועיים לפני מעצרו או במהלך השבועיים, משום שהמקרה שעניינו בקטינה ב' אירע אך יומיים לפני מעצרו. עוד הדגיש, כי אמר דברים לא הגיוניים ולא נכונים משום שחשש מהשוטרים ומעימות מולם (שם, בעמ' 860 - 861). כן הוסיף, כי אמר ש"שמע שמועות בבית כנסת" בחקירתו השלישית, למרות שהדבר לא קרה והוא לא שמע זאת בבית כנסת. לטענתו, גם דברים אלו אמר מתוך פחד או לחץ, אולם ברור שזה לא יכול להיות ומדובר בשקר (שם, בעמ' 896).

הנאשם הוסיף, כי אמר פרטים ותיאר דברים "סתם" והכל כדי להודות, כי זה מה שגרגיר רצתה ובעקבות הלחץ שחש בו. לדבריו, גם הוסיף פרטים שהתבררו כלא אמיתיים, כמו למשל שהקטינה לבשה מכנסיים. כן ציין, כי השתמש בפרטים ששמע מגרגיר, הוסיף דברים ואמר "סתם" (שם, בעמ' 863 - 864). לדברי הנאשם "הודה סתם" ואיש לא יבין את המצב בו היה נתון (שם, בעמ' 866).

610. גם גרגיר העידה בהקשר זה.

בחקירתה הנגדית אישרה גרגיר כי ציינה בפני הנאשם, כבר בחקירתו הראשונה, את פרטי האירועים, לרבות המועדים, הכתובות ואף פרטי המיוחס לנאשם. כך למשל, ציינה גרגיר בפני הנאשם כי מיוחס לו באישום הראשון כי נכנס אחרי הקטינה לבניין, תפס אותה, הרים לה את החצאית ובא לנשק את איבר מינה. הדברים נאמרו לו בחקירתו הראשונה, וטרם נשאל הנאשם שאלות פתוחות בעניין זה (ת/9, בעמ' 3). כן ציינה בפני הנאשם בחקירתו הראשונה שבאישום השני נכנס אחרי הקטינה לבניין, הוריד לה את החצאית והתחתונים, ליקק את איבר מינה ואמר לה כי הוא משחק עמה (ת/9, בעמ' 3). גרגיר אישרה שכלל עדיף לא למסור לחשוד את אופן ביצוע העבירות הנטען, והיא אינה זוכרת מדוע עשתה כן. עם זאת הדגישה כי לא מסרה לנאשם את כל הפרטים (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 527).

יתר על כן, גם במהלך החקירה השנייה, וכפי שכבר פורט, שאלה גרגיר לא מעט שאלות, תוך שמסרה פרטים אגב השאלות ששאלה. כך למשל שאלה את הנאשם אם הוריד יחד את

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

המכנסיים והתחתונים, מבלי שאמר דבר בהקשר זה, קודם לכן. הנאשם השיב על כך בחיוב, למרות שלפי גרסתה של ב' היתה בכלל עם חצאית.

611. מסירת פרטים מפורטים לנאשם במהלך חקירתו הראשונה פוגעת באופן מהותי ביכולתו של בית המשפט לקבוע את מהימנות ההודאה, כפי שנמסרה בחקירה השנייה.

612. כאמור, פורטו למעלה מספר אירועים שבהם היה הנאשם בחברת שוטרים במשך זמן בלתי מבוטל מבלי שהשוטרים תיעדו את ההתרחשות. בכלל זאת, יש להדגיש את האירועים הבאים:

ראשית, יש לחזור ולציין את החקירה שערכה שטר לנאשם בסמוך לפני חקירתו השנייה במסגרת "התשאול הנעלם" שלא תועד. כאמור, שטר עצמה אישרה כי שוחחה עם הנאשם קודם לחקירתו השנייה על "התיק עצמו". כן אישרה שטר, כפי שכבר פורט, כי באותה העת היה הנאשם עצור מספר ימים ו"דיברו עליו" בתחנה בימים מאז מעצרו. מכאן, גם ידעה כי יש 2 – 3 מתלוננות וכי זיהו את הנאשם ברחוב. לדבריה, הכירה את התיק ברמה כללית והיו שיחות על התיק במסדרונות התחנה (שם, בעמ' 624 – 625).

שנית, הנאשם שהה עם השוטרים גואטה וחדד בחצר גם כאן ללא תיעוד ובמשך זמן בלתי מבוטל. גואטה אמנם הכחישה מכל וכל כי שוחחה עם הנאשם על התיק (שם, בעמ' 638, 647 – 648). חדד אישרה, לעומת זאת, כי היא לעיתים משוחחת עם עצורים על "עניינים שוליים" (שם, בעמ' 661 – 662). כאמור, גרסתן של השתיים ביחס לשהות בחצר, לא נמצאה מהימנה, הואיל ולא סיפקו הסבר סביר לסיטואציה המצולמת. ממילא, לא ניתן לפסול את האפשרות, כי שוחחו עם הנאשם ואף העבירו לו פרטים בשיחה זו.

שלישית, הנאשם שהה עם השוטרים שאואט וגטנך בבית החולים. כאמור, שאואט אישרה, כי נתנו לה מסמכים מהתיק והיא עיינה בהם (שם, בעמ' 666 – 667 ; 675 – 680). גם כאן עמדתי למעלה על הקשיים שבגרסתה של שאואט, לעניין ליווי הנאשם, מה אירע במהלך הליווי והעיון במסמכים. גם התייחסתי לאי המענה של שאואט לשאלות רבות שהוטחו בה, כי מסרה לנאשם פרטים מוכמנים, וכי לבסוף התייחסה לכך רק בחקירתה החוזרת (שם, בעמ' 687). בה בעת, גטנך לא הכחיש כי שוחח עם הנאשם על התיק ואמר שאינו זוכר על מה דיבר עם הנאשם ולא זוכר שסיפר לנאשם על אודות התיק (שם, בעמ' 689 – 690). גטנך לא הכחיש, אפוא, את קיומה של שיחה עם הנאשם ולא זכר כלל על מה שוחחו. מכאן, שגם לא ניתן לשלול העברת פרטים על התיק במהלך השהות של הנאשם עם השוטרים בבית החולים.

613. הנה כי כן, היעדר התיעוד של שהיית שוטרים עם הנאשם במשך מספר אירועים לזמן בלתי מבוטל, אינו מאפשר לבית המשפט להתרשם מתוכן המידע שהועבר לנאשם באותם אירועים. מכאן שלא ניתן לדחות את האפשרות כי המידע המוכמן הגיע לנאשם משוטרים (עניין

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

וולקוב, בפסקה 7 לפסק דינו של השופט הנדל). המעורבות היתרה של שוטרים כה רבים בחקירותיו של הנאשם, לרבות בכניסות תכופות לחדר החקירות, שלא תועדו בהודעות הנאשם, מלמדת כי ייתכן ושוטרים נוספים אמרו לנאשם דברים על אודות האירועים. יש להדגיש, כפי שמסרה בכנות שטר, כי באותה העת היה הנאשם עצור מספר ימים ו"דיברו עליו" בתחנה במהלך הימים מאז מעצרו. לא ניתן גם להתעלם מהפרטים שמסרה גרגיר עצמה על האירועים במהלך חקירתו הראשונה של הנאשם, כפי שכבר פורטו. אכן, אין בגדר מידע זה את הפרטים המוכמנים דווקא, באשר לקורקינט ולסבתא, אולם לא ניתן הסבר סביר מדוע להעביר לנאשם פרטים כה רבים על האירועים בטרם מסר גרסה על אודותם.

614. אכן, קשה להתעלם מהפירוט הרב שבהודאתו של הנאשם, לרבות ביחס לפרטי פרטים של התיאור שמסרה ב'. יתר על כן, הנאשם הודה, כי לא אמר אמת בחקירתו ביחס למקור שממנו שאב את הפרטים על אודות האירועים, ומכאן שישנו קושי מובנה ליתן אמת בגרסתו. עם זאת, לא מצאתי, כי יש סתירה בין גרסאות הנאשם באשר לשוטרים שתיארו בפניו מידע. גם לא התרשמתי כי הנאשם אינו דובר אמת או כי הוא מניפולטיבי. הרושם העולה הוא, כי שוטרים רבים היו מעורבים בחקירת האירועים, או לכל הפחות, מצאו לנכון להתערב בחקירה. בשים לב להתרחשויות הלא מתועדות למול שוטרים בתחנת המשטרה, "התשאול הנעלם" שערכה שטר לצד המעורבות של מספר גדול של שוטרים מתחנת המשטרה בחקירתו של הנאשם בדרכים מגוונות, לא ניתן לדחות את האפשרות, כי שוטרים אכן תיארו בפניו את פרטי האירועים ובכך יש כדי להסביר את המקור לידיעת הפרטים.

מיקום האירועים, מועדם וטענת האליבי של הנאשם -

615. האם מיקום האירועים ומועדם מהווה ראיית חיזוק להודאתו של הנאשם, כטענת התביעה? או שמא, יש לנאשם טענות אליבי – שכלל לא נבדקו – הסותרות את הודאת הנאשם, כטענת באי כוח הנאשם?

616. תחילה לעדותו של הנאשם ביחס לטענות האליבי שהעלה, לרבות התייחסותו למיקום האירועים ומועדם.

617. בעדותו מסר הנאשם, כי בכל יום הוא משתתף בתפילת מנחה בבית כנסת ... בשעה 15:13 או בית כנסת ... בשעה 13:30. אולם, לא היה בידו ליתן גרסת אליבי בוודאות באשר ליום 8.5.18, וזאת משום הזמן הרב שחלף מאז המקרה ועד חקירתו (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 791).

הנאשם אישר כי בימים שלישי ורביעי הוא כנראה עבד משמרת ערב, משמע, כי בימים אלו היה אמור להיות בדרך לבית כנסת בשעות הצהריים (**שם**, בעמ' 826).

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

618. עוד הוסיף, כי ביום 26.5.18, שבת, היה בבית כנסת ... כבר בשעה 15:55. לדבריו, בית הכנסת מצוי מול ביתו ומכאן כי מדובר במרחק של דקה מביתו. כן ציין, כי שלמה בנישו, ששימש כחזן באופן חד פעמיים, ראה אותו במועד זה בבית הכנסת, וכך גם הרצל לוי, שישב בסמוך אליו. מבית הכנסת חזר לכיוון ביתו בליווי של בנישו. כן הדגיש, כי הוא זוכר את כל הפרטים ממועד זה בשל מעצרו יומיים לאחר מכן (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 791).

לדבריו, הוא הולך במישרין לתפילות ומשם הביתה (**שם**, בעמ' 812). הנאשם הדגיש כי אינו מכיר את הכתובת, ... ואינו מכיר את הבניין, למרות שהוא מכיר את ..., שם גם נעצר (**שם**, בעמ' 814 – 815).

עוד הוסיף הנאשם, כי הוא זוכר את השעה המדויקת שבה היה בשבת בבית הכנסת ...", משום שחקירתו היתה בסמוך למועד זה. יתר על כן, כל שבת הוא מגיע לבית הכנסת עד 16:00. לדבריו, הוא יורד מביתו בשבתות בסביבות 15:50 על מנת ללכת לבית הכנסת (**שם**, בעמ' 813, 827, 829). כן הדגיש, כי באותו יום כבר בשעה 15:55 היה בבית הכנסת והדרך נמשכת זמן קצר בלבד (**שם**, בעמ' 832). כאן המקום לציין, כי גם בחקירתו הראשונה אמר כי בשעה חמישה לארבע כבר היה בבית הכנסת "אם אני זוכר נכון פלוס מינוס לא על הדקות" (**ת/10**, בעמ' 11).

הנאשם מסר כי לתפילת שחרית הוא לוקח עמו תפילין, שקיבל לבר מצווה, ואילו לתפילות מנחה וערבית, הוא לא נוטל עמו תפילין. בשבתות הוא נוהג ללבוש חולצה לבנה ומכנסיים שחורים (**שם**, בעמ' 787). כן מסר, כי בתקופה הרלוונטית לתפילת מנחה ביום חול נהג לצאת בשעה 13:15 לבית כנסת ... או בשעה 13:30 לבית כנסת ... בשבת נהג לצאת למנחה מתחת לבית בבית כנסת ... בשעה 15:55 (**שם**, בעמ' 787 – 788).

619. למרות החקירות הנגדיות הממושכות בעניין זה, לא מצאתי כי נפלו סתירות מהותיות כלשהן בגרסת הנאשם לעניין ההליכה לבית כנסת ביום 8.5.18 – דהיינו במועד האירוע מושא האישום הראשון. גרסתו העקבית היא כי אינו זוכר מה אירע באותו יום. הנאשם הדגיש בחקירתו, כי הוא בדרך כלל הולך לבית כנסת בשעות 13:15 ו-13:30 וכי הוא עובד **כנראה** בימי שלישי ורביעי בשעות הערב. גם בעדותו עמד על כך כי אמר לגרגיר שזה מה שקורה **בדרך כלל**. אינני מוצאת כל אבחנה מהותית בין תיאורים אלו, וזאת למרות החקירה הנגדית הממושכת שנערכה בעניין זה (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 824 – 829). כאן המקום להדגיש, כי מטבע הדברים ישנם פערים מסויימים בין מספר אופנים שבהם ניתן למסור תיאור, אולם השאלה העיקרית היא, אם מדובר בפערים מהותיים, היורדים לשורשו של עניין ומלמדים על היעדר מהימנות. פערים מסוג זה במקרה הנדון – אין.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

עם זאת, ברי כי המיקומים והזמנים הנטענים בהם שהו הנאשם ו- א' ביום 8.5.18 – סמוכים. בית הכנסת מצוי בסמוך לדרך חזרתה של א' מבית הספר ולדבריה, חזרה מבית הספר בסביבות 13:00, משמע בסמוך לפני השעה שבה הנאשם נוהג לרדת לבית הכנסת.

620. גם לא מצאתי פערים של ממש, כטענת התביעה, למרות החקירות הנגדיות הממושכות, בגרסתו של הנאשם בדבר השעות שבהן יצא הנאשם לבית כנסת ביום 26.5.18. הנאשם עמד על כך שהגיע כבר בשעה חמישה לארבע לבית הכנסת, ומכאן שיצא בסמוך לפני כן או מספר דקות קודם לכן מביתו. על כך עמד גם במהלך חקירותיו וגם בעדותו בבית המשפט. כן הדגיש, כי הוא זכר בחקירה את השעה בשל סמיכותה למעצרו. כך או כך, אין פער של ממש בגרסה שלפיה הגיע בחמישה לארבע לבית כנסת, לגרסה שלפיה יצא מספר דקות לפני כן לבית הכנסת, או לגרסה שלפיה הוא יוצא בדרך כלל בשעה עשרה לארבע. גם כאן מדובר במספר תיאורים של אותה התרחשות, וככל שיש פערים בין התיאורים מדובר בפערים מינוריים, אם בכלל, בגרסה בדבר השעה שבה יצא הנאשם מביתו והגיע לבית הכנסת.

עם זאת, גם המיקומים והזמנים הנטענים בהם שהו הנאשם ו- ב' – סמוכים. בני משפחתה של ב' מסרו כי הסתובבו למטה בסביבות השעה 16:00 ביום 28.5.18, משמע בסמוך לשעה בה יצא הנאשם לבית הכנסת.

621. סמיכות מקומות וזמנים עשויים אמנם להוות חיזוק לאפשרות כי הנאשם ביצע את העבירות. אולם, יש לזכור כי יבנה היא מקום לא גדול. למעשה, אלמלא סמיכותם של כל המקומות, לרבות מקום מגוריו של הנאשם, מקום מגורי הקטינות, ומיקום בתי הכנסת, לא היו בני משפחתה של א' מאתרים את הנאשם ברחוב. לסמיכות מקומות המגורים וההיכרות בין תושבי יבנה יש גם משמעות בשאלת זיהויו של הנאשם. המסקנה העיקרית הנובעת מעובדות אלו היא, כי ביתו של הנאשם, בתי הקטינות ובתי הכנסת בהם נוהג הנאשם להתפלל סמוכים זה לזה וקשה להסיק מסקנות נוספות מעבר לזה.

622. כאן המקום להתייחס לעדותו של עד ההגנה שהובא לביסוס טענת האליבי של הנאשם. יש להדגיש כבר כאן, כי טענת האליבי של הנאשם לא נבדקה על ידי המשטרה.

623. שלמה בנישו, עובד קופת חולים כללית, העיד מטעם הנאשם. בעדותו מסר, כי הוא מכיר את משפחת ... כ-15 שנים ואף מתפלל עם בני המשפחה בבית כנסת ויושב לידם. לדבריו, בשבתות הוא נוהג להתפלל תפילת מנחה בבית כנסת ... – המצוי מול ביתם. בכל שבת הוא פותח את בית הכנסת לצורך תפילת מנחה כמה דקות לפני 16:00 על מנת להתחיל את התפילה בשעה 16:00 (פרוטוקול הדיון, בעמ' 917).

עוד מסר, כי כשבועיים לאחר האירוע, שאל את אביו של הנאשם היכן הנאשם, והאב סיפר לו כי נעצר. בתגובה אמר לו "זה לא יכול להיות כי הרי הנאשם היה בבית הכנסת במועד זה".

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

לדבריו, זכר זאת, משום שבאותה שבת היה מנין מצומצם מאוד ומטעם זה שימש כחזן, עניין נדיר בבית כנסת זה. עוד הדגיש, כי ישנה חשיבות להתחלת התפילה ב-16:00, על מנת שהנוכחים לא יתפזרו לבתי כנסת אחרים. לדבריו, בתפילה זו יש מיעוט משתתפים, משום שרוב המתפללים מעדיפים להתפלל בשעה מוקדמת יותר. עוד מסר, כי במשך כל הזמן שחלף זכר את הפרטים מתוך שיחתו עם האב שבועיים לאחר האירוע. לדבריו, אלמלא שיחה זו לא היה זוכר את האירוע (שם, בעמ' 917 - 918). בנישו הדגיש, כי הנאשם נכנס לבית הכנסת כמה דקות לפני ארבע והוא זוכר זאת, משום שאחרת לא ניתן היה לקיים את המניין בשל מיעוט המשתתפים (שם, בעמ' 919).

עוד הוסיף בנישו, כי כבר באותה שיחה, כשבועיים לאחר המעצר, אמר לאביו של הנאשם, כי הלה היה בבית הכנסת וכי הוא נכון לבוא ולהעיד בעניין זה (שם, בעמ' 919). לדבריו, הוזמן על ידי הוריו של הנאשם למתן עדות (שם, בעמ' 920).

624. הואיל ובנישו זכר את האירוע מתוך שיחה עם אביו של הנאשם כשבועיים לאחר האירוע, יש לייחס מהימנות גבוהה לעדותו, למרות הזמן שחלף מאז. הזמן הקובע אינו הזמן שחלף מאז האירועים ועד היום, אלא הזמן שחלף מאז האירוע ועד ששחזר לראשונה את הדברים בראשו. הואיל ובמקרה הנדון שחזר את האירוע שבועיים לאחר מכן, ועל רקע אירוע טראומטי כמעצרו של הנאשם, היה זכרונו טרי באותה העת. יתר על כן, זכרונו נטוע בהקשר, היותו חזן באותו היום והעובדה כי היו מעט נוכחים בתפילה.

625. גם כאן אינני מוצאת כל משמעות לחקירה נגדית ממושכת שנועדה להראות כי לעיתים ייתכן שהתפילה תתחיל מספר דקות לאחר 16:00. אכן, תיתכן תפילה המתחילה באיחור של דקות. גם תיתכן כניסה של אנשים באיחור של דקות. אולם, העד הדגיש, כי באותה שבת התפילה החלה בזמן וכי זכר פרט זה לאור הנסיבות הייחודיות, משמע, היותו חזן, המנין המצומצם והשיחה בסמוך לאחר האירוע (שם, בעמ' 921). עוד הדגיש, כי ישנם 4 שעונים בבית הכנסת (בנישו נזהר מאוד בדבריו, לא הוסיף ולא הגזים). בנישו לא היה מוכן להתחייב אם הנאשם הגיע ב-15:55, 16:00 או 16:05 באותה שבת. בנישו גם לא היה מוכן לציין שמות של אנשים נוספים שהיו במקום, משום שלא זכר זאת. בנישו גם הדגיש, כי אינו זוכר אם האב דיבר עמו על זמנים. בנישו אף הדגיש פעמים רבות את הקרבה בינו ובין הנאשם (שם, בעמ' 923 - 925).

626. לא מצאתי כל דופי במהימנותו של בנישו. אמנם, מדובר בחבר משפחת ..., וברי כי ברצונו לסייע לנאשם. עם זאת, לא די בכך על מנת להביא לפגיעה במהימנותו. מטבע הדברים, רוב רובם של העדים במשפט – שהם אזרחים – קרובים לצד זה או לאחר, ואין בכך כדי להוביל לפגיעה במהימנותם, אך בשל כך.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

627. בסופו של דבר, לא מצאתי כי יש בגרסת האליבי של הנאשם כדי להוסיף או לגרוע מהודאתו. כאמור, הנאשם היה בסמיכות זמנים לשני האירועים במיקומים קרובים. אולם, לא ניתן לתחום את השהות שלו בבתי הכנסת בזמן מדויק עד כדי הרחקת הנאשם מאפשרות ביצוע המעשים. בה בעת, גם לא ניתן לומר, כי די בשהות זו, כדי לחזק את הראיות לחובת הנאשם. על המחדל שבאי בדיקת טענות האליבי אעמוד עוד להלן.

628. עתה לטענת התביעה, כי חיזוק נוסף נמצא בפטיש של הנאשם לצפייה בפורנוגרפיה ייחודית.

הנאשם אישר בחקירתו השנייה, כי נהג לגלוש באתרים פורנוגרפיים של בגירים וכי הקטגוריה המועדפת עליו היא פטיש לליקוק איבר מין נשי (ת/א10, בעמ' 64 – 69). הנאשם לא הכחיש פטיש זה גם בחקירתו השלישית, במהלכה חזר בו מהודאתו (ת/א11, בעמ' 16). גם זרובימסקי העיד שמצא תכנים פורנוגרפיים בחיפוש בטלפון של הנאשם (פרוטוקול הדיון, בעמ' 356).

629. בה בעת, לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי בבדיקה שנערכה לטלפון של הנאשם לא נמצאו תכנים פדופיליים כלשהם אלא אך חומר פורנוגרפי (ת/א38; פרוטוקול הדיון, בעמ' 357).

630. אכן, אין מחלוקת כי שני האירועים מושא כתב האישום כוללים ליקוק של איבר מין. בה בעת, אין בידי לאמץ את עמדת התביעה, כי ישנו דמיון מהותי בין הפטיש של הנאשם ובין ביצוע העבירות בקטיונות, וזאת משני מטעמים. האחד, הפורנוגרפיה בה החזיק הנאשם כללה בגירים בלבד, אולם בענייננו מדובר בביצוע עבירות מין בשתי ילדות קטיונות (ואפילו לא על גבול הבגרות); השני, אין מדובר בנטייה ייחודית או בעלת מאפיינים ייחודיים. מכאן, שלא מתקיים דמיון מהותי בין החומר שנתפס ובין המעשים, כפי שנדרש בפסיקה, על מנת לקבוע שחומר זה ישמש כדבר מה (ראו, למשל: עניין זדורוב, בפסקה 316 לפסק דינו של השופט עמית).

631. גם את עמדת התביעה, לפיה יש למצוא חיזוק נוסף בדמיון בין המעשים אין בידי לקבל.

אכן, ישנו דמיון בין המעשים במספר רב של פרמטרים, ובכלל זה מאפייני הקורבן, מקום העבירה, טיב המעשים, שעת המעשה ומשך המעשים, סמיכות זמנים וקרבה גאוגרפית.

632. אולם, השאלה אינה אם אירוע אחד יכול לשמש כחיזוק לאירוע האחר, אלא אם שני האירועים יחדיו יכולים לשמש כחיזוק להודאה. משמע, גם אם ישנה סבירות כי שני המעשים בוצעו על ידי מבצע אחד, לא נהיר כיצד מסקנה זו יכולה לחזק את ההודאה שנתנה על ידי הנאשם.

633. עוד יש להתייחס לטענת התביעה, כי שקרי הנאשם מהווים חיזוק של ממש להודאתו.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

התביעה פירטה שני שקרים עיקריים שלטענתה נפלו בגרסת הנאשם: האחד, טענת הנאשם, כי אמר שדיבר עם עורך דינו "בדיון" ולא "מקודם"; השני, גרסת הנאשם, כי במשך מרבית ימי החקירה היה ללא משקפיו ולפיכך לא ראה דבר.

634. משקבעתי כבר למעלה, כי לא השתכנעתי שהנאשם אמנם שיקר ביחס לשתי סוגיות אלו, ממילא אין בהן כדי לשמש חיזוק להודאתו. עוד אציין, כי גם העובדה שמסר תחילה בחקירתו ששוחח ביום 27.5.18 בטלפון עם חברו, ולאחר מכן תיקן, כי מדובר היה בשיחה עם אימו, אינה מספקת על מנת לקבוע שאין ליתן אמון בנאשם. הנאשם אישר כבר בחקירתו כי שוחח עם אימו, וכי לא מסר תחילה אמת, משום שחשש שדבר מעצרו יגיע לחברו. ההסבר סביר, ולמעשה, סוגיית השיחה בטלפון אינה מהותית כלל להכרעה בתיק.

משקלה של ההודאה – סיכום ביניים

635. הגעתי לכלל מסקנה, כי לנאשם אישיות בעלת נטייה להודאות שווא. מסקנה זו מבוססת על הרקע הנפשי של הנאשם, החרדות והפחדים מהם הוא סובל, הלחצים הפנימיים הנובעים, בין היתר, כתוצאה מריחוק מהוריו, החששות שלו לשלומם של הוריו, ובפרט אביו, הקשיים המובנים שבמעצר ראשון, לקות הראייה והיעדר המשקפיים, ועוד.

636. עוד עולה, כי למרות משקלה הפנימי של ההודאה, כשהיא עומדת כשלעצמה, לא ניתן לקבוע את משקלה של ההודאה במנותק מכל הדינאמיקה שסבבה את חקירת הנאשם ומאישיותו של הנאשם. בכלל זאת, פעולות החקירה שלא תועדו, העובדה כי הנאשם לא נועץ בעורכי דין לפני חקירתו הראשונה והשנייה, הפעלת לחצים להודות ותפיסתו השגויה של הנאשם כי אם יודה ישוחרר ממעצרו.

637. כאן המקום להדגיש, כי במקביל מצאתי אותות אמת ניכרים במהלך עדותו של הנאשם, התרשמתי מפשטות אופיו של הנאשם, אופיו החלש והיעדר מניפולטיביות.

638. התרשמתי מכנות אמירותיו של הנאשם, לאורך כל עדותו, ובכלל זאת, אמירותיו הבאות: "אני לא יודע איך קישרו אותי, ... זה סיוט" (פרוטוקול הדיון, בעמ' 827 – 828). "איזה בן אדם יפגע מינית וירוף לבית כנסת. עד היום אני מנסה להבין מי הלביש עליי את הדבר הזה" (שם, בעמ' 833). "מאשימים אותי במשהו שלא עשיתי. עד היום אני מנסה לחשוב מי זה הבן אדם. זה משהו הזוי לגמרי" (שם, בעמ' 841). "המציאות היא אחת אני לא עשיתי את הדברים הללו נקודה" (שם, בעמ' 847). כן אמר הנאשם "אני לא פגעתי באף אחד. דברים שהם סתם, כל התיק הזה, עד היום בלילות אני לא ישן. אני מנסה להבין מאיפה התיק הזה נפל עליי. זו טראומה רצינית, סיוט רציני לי ולכל המשפחה שלי ... אני חוויתי את הדברים האלה, זה כמו להיות ממש קבר הדבר הזה. אפילו יותר גרוע ממקלט ..." (שם, בעמ' 852). כן

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

אמר: "אני חף מפשע. האשימו אותי בדברים שלא עשתי. הודיתי על דברים שלא עשיתי (שם, בעמ' 864).

639. אכן, לא די בהכחשת הנאשם את המיוחס לו, אולם התרשמתי מכנות דבריו, מהתפרצות הדברים מתוכו ומהטראומה שנגרמה לו במעצרו. ייתכן שישנם חיזוקים חיצוניים קלים להודאת הנאשם. לא התעלמתי בהקשר זה מהעובדה, כי הנאשם אכן תיאר פרטים, שיכול וניתן היה לראותם, בנסיבות אחרות, כחיזוקים. גם לא התעלמתי מהנוכחות של הנאשם בסמוך למקומות האירועים מושא כתב האישום. נתתי גם דעתי לסתירות ולתמיהות שנפלו ביחס לחלק מהדברים שמסר הנאשם. אולם, על מנת לייחס משקל של ממש להודאה, למרות כל התמיהות לגבי משקלה, היה צורך בראיות מסייעות ממשיות, שכן ככל והמשקל קטן, כך גובר הצורך באימות חיצוני ממשי (עניין מילשטיין, בפסקה 20 לפסק דינו של השופט לוי; עניין וולקוב, בפסקה 22 לפסק דינו של השופט גרוניס). ראיות כאלו לא נמצאו, נוכח הקשיים הממשיים בראיות הזיהוי.

פרק חמישי: מחדלי חקירה הקשורים בחקירתו של הנאשם

640. רוב הטענות למחדלי חקירה כבר נדונו למעלה בקשר לראיות הזיהוי ואיתור הפוגע. אולם, נטען כי נפלו גם מחדלים שעניינם בחקירת הנאשם, שיידונו כאן.

641. התביעה טענה, כי יש לדחות את רוב רובן של טענות הנאשם למחדלי חקירה. בה בעת הוסיפה, כי גם אם נפלו מחדלים מסויימים מקורם בתקלות שאירעו בתום לב וללא כוונת זדון ואין מדובר בפגמים שיורדים לשורשו של עניין. לטענתה, הנאשם לא הוכיח ששהה במקום אחר בזמן האירוע ומכאן שאי בדיקת האליבי בזמן אמת אינה בגדר מחדל חקירה.

642. מנגד טענו באי כוח הנאשם, כי בתיק נפלה שורה ארוכה של מחדלי חקירה הקשורים לחקירתו של הנאשם, שחלקם מהותיים ויש בהם כדי לפגוע בהגנת הנאשם ובאפשרות להעניק לו משפט צדק. בין היתר מנתה את המחדלים הבאים: הקלטת שיחת היועצות בשלב החקירה בין הנאשם לסגורו דאז, שכבר נדונה למעלה; הטענה בדבר אי כתיבת מזכרים

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

ודוחות פעולה באופן שיטתי מצד השוטרים, שגם היא כבר נדונה; אי בדיקת טענת האליבי של הנאשם; וסירוב לערוך לנאשם בדיקת פוליגרף.

643. נתייחס, אפוא, לטענות שטרם נדונו בדבר אי בדיקת האליבי וסירוב לערוך לנאשם בדיקת פוליגרף.

אי בדיקת האליבי

644. האמנם נפל מחדל באי בדיקת האליבי של הנאשם?

למעשה, הנאשם טען כבר במהלך חקירותיו, כי בזמן ביצוע העבירות היה בבית כנסת. כבר עמדתי למעלה על סמיכות הזמנים בין שהות הנאשם בבית הכנסת ובין האירועים מושא כתב האישום, ועל כך שקשה לומר היום כי הוכחה טענת אליבי ממשית. עם זאת, ייתכן שלו היתה הטענה נחקרת בזמן אמת, ייתכן והיה ניתן לבססה.

645. במהלך החקירה לא היתה כל בדיקה של טענות האליבי. כל זאת, למרות שהנאשם מסר ביחס לאישום הראשון כי בשעה זו הוא בדרך כלל הולך לתפילה, המתקיימת בשעה 13:15 או 13:30. ביחס לאישום השני טען, כי באותן שעות היה בבית הכנסת – ולא בדרך לתפילה. גרגיר אף אמרה לנאשם שתבדוק זאת (ת/9, עמוד 2; ת/9א, עמוד 11). כן מסר הנאשם, כי ביום 26.5.18 החזן, שלמה בנישו ראה אותו וחזר עמו מבית הכנסת. הנאשם אף מסר כתובתו המדויקת וציין כי יש לו את מספר הטלפון שלו. עוד ציין הנאשם, כי גם ... היה נוכח בתפילה (ת/10, בעמ' 3).

גרגיר מסרה בעדותה כי אינה "מתייחסת במיוחד" לטענות אליבי של נאשם ולפיכך לא בדקה טענה זו. לדבריה, שאלה את הנאשם היכן היה במועדי העבירות והנאשם הסביר כי היה בדרכו לתפילה. לדבריה, מדובר ב"סוג של אליבי", משום שהנאשם תיאר היכן היה "פחות או יותר" אולם לא זכר באופן מדויק. עוד ציינה כי נבדקו מצלמות (פרוטוקול הדיון, בעמ' 520 – 521). גרגיר אישרה כי היו לה שמות וכתובות בתי הכנסת אולם לא בדקה טענותיו של הנאשם בהקשר זה. גרגיר לא חיפשה את מספר הטלפון של בנישו, לא ניסתה לאתר וגם לא ניסתה לאתר את לוי או מתפללים אחרים (שם, בעמ' 522). גם לא היה בידה של גרגיר הסבר מדוע לא ביצעה את הנחיית הפרקליט מוניר לבדוק את טענת האליבי (נ/38; פרוטוקול הדיון, בעמ' 593).

646. גם שטר נשאלה על חקירת טענות האליבי וזאת משום שבמהלך חקירתו של הנאשם, בעת שנשאל על טענת האליבי, אמרה לו שטר "חזן, חזן, אבל לא שם לב מי נמצא" (ת/10ב, מונה 42:20). מילים אלו נאמרו דווקא לאחר שהנאשם ציין שמותיהם של אנשים שהיו בבית הכנסת. שטר לא ידעה אם נבדקה טענת האליבי.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

647. באני מסרה, כי לפי ההנחיות, יש לבדוק טענת אליבי שהעלה נאשם, כפי שלומדים בקורסי החקירה הבסיסיים. לדבריה, ככל שהיתה מועלית טענה, היא היתה מורה לבדקה. עוד ציינה, כי היא מאמינה שגרגיר יודעת מהי טענת אליבי וכיצד יש לפעול בהינתן טענה כזו. עם זאת, לא ידעה להסביר את דבריה של גרגיר, כי לא בדקה את טענת האליבי שהעלה הנאשם. לדבריה, ככל שטענת האליבי לא נבדקה, אין זה תקין ומדובר במחדל חקירתי. בה בעת, באני לא ידעה להסביר מדוע היא לא נתנה הנחיות בהקשר זה (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 739 – 741). גם באני לא ידעה מדוע לא בוצעה הנחיית הפרקליט המלווה לבדוק את טענת האליבי (**שם**, בעמ' 744).

648. הנה כי כן, הנאשם העלה טענות אליבי במהלך החקירה ואיש מגורמי החקירה לא בדקן, ובכך יש מחדל חקירתי ממשי. טענות האליבי לא נבדקו למרות שהפרקליט המלווה הורה מפורשות לבדקן וגם בית המשפט הורה על בדיקתן במהלך דיון מעצר.

ניכר מתוך דבריה של גרגיר, כי לא מצאה מקום לבדוק הטענות, נוכח התרשמותה כי הנאשם אכן ביצע את המיוחס לו, וזאת בהינתן הזיהויים והודאת הנאשם. גם כאן ניתן ללמוד על הלך הרוח שליווה את החקירה, ואשר לא אפשר חקירה ממשית של אפשרויות אחרות, למעט האפשרות כי הנאשם הוא האשם במעשים המיוחסים.

אי בדיקת פוליגרף

649. האם היה מקום לערוך לנאשם בדיקת פוליגרף, כבקשת הנאשם?

650. גרגיר העידה לעניין זה ומסרה תחילה, כי אינה זוכרת כל פעולה הקשורה לפוליגרף וגם אינה זוכרת אם אמרה לנאשם שתתאם לו בדיקה (**פרוטוקול הדיון**, בעמ' 505 – 506). כל זאת, למרות שגרגיר אמנם שאלה את הנאשם בדבר בדיקת פוליגרף והוא הסכים (**ת/9**, בעמ' 4). כן התברר שגרגיר אמרה לנאשם שתתאם לו בדיקה, וזאת בחקירתו השלישית (**ת/11**, בעמ' 3).

651. אכן, בדיקת פוליגרף לא הוכרה כראיה קבילה במשפט הפלילי, ומכאן שגם לו היתה נערכת בדיקה, לא ניתן היה להגישה. ממילא, קשה לראות באי עריכת בדיקת פוליגרף משום מחדל חקירתי. אולם, לא ניתן להתעלם גם בהקשר זה מחוסר הנכונות לבדוק כיווני חקירה נוספים ומהנחת היחידה החוקרת כי הנאשם ביצע את העבירה.

מחדלי חקירה והגנה מן הצדק – סיכום

652. האם יש בשורה הארוכה של הפגמים שנפלו בחקירה, בהליכי הזיהוי, בחקירת הנאשם ואף במשפט עצמו, כדי להביא לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק?

לכל אורך הכרעת הדין נדונה שורה ארוכה של פגמים ומחדלים בחקירת הנאשם ובמשפט עצמו. בין היתר אדגיש את העיקריים שבהם: אי בדיקת מצלמות בסמוך למקום האירוע;

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

מחיקת היסטוריית הפייסבוק של אד' על ידי זרובימסקי; אי בדיקה נאותה של הטלפון של מ' במסגרת השלמת חקירה; מתן אפשרות למשפחות הקטינות ב' ו-ג' לשוחח לפני המסדר ולעיון בתמונות בפייסבוק ואי בדיקת תוכן השיחות; היעדר בדיקה נאותה של היכרות מי מהקטינות או משפחותיהן עם זהות הנאשם; אי כתיבת מזכרים ודו"חות באופן שיטתי על ידי השוטרים והיעדר תיעוד של חקירות הנאשם ואירועים מהותיים; פגיעה בזכות ההיוועצות והקלטת שיחה עם עורכת דין; אי בדיקת האליבי של הנאשם בזמן אמת.

653. כבר עמדתי במסגרת הכרעת הדין על כך שחלק ממחדלים אלו והפגמים בחקירה פגעו בצורה קשה בהגיינות ההליך ואף בהגנתו של הנאשם.

654. למעשה, בשל המסקנות שאליהן הגעתי, היעדר המשקל הממשי של הזיהויים, פסילת הודאת הנאשם במבחני הפסלות הפסיקתית, והמשקל הנמוך של ההודאה – אין עוד צורך לדון בשאלה אם יש מקום לבטל את כתב האישום גם מטעמים של הגנה מן הצדק. אולם יוער, כי ייתכן שאלמלא המסקנות שאליהן הגעתי, היה מקום לדון בכך בכובד ראש.

סיכום וסוף דבר

655. תם ולא נשלם. אין עוררין כי שתי קטינות, צעירות בימים, נפגעו מינית על ידי מאן דהוא. אולם, לא ניתן לומר בוודאות הנדרשת במשפט הפלילי, כי הנאשם הוא שפגע בהן וביצע בהן מעשה מגונה. משמעות הדבר, כי יש לזכות את הנאשם מהמיוחס לו, ויש להניח, כי הפוגע לא נתפס ולא הובא לדין. המדובר אמנם במסקנה קשה, שכן מטרת ההליך הפלילי, היא הבאת מי שביצע עבירות לדין, אולם זאת המסקנה הבלעדית האפשרית נוכח הנסיבות.

656. בפתיחת המשפט הרושם היה, כי ראיות כבדות משקל עומדות לחובתו של הנאשם, ובכלל זאת, זיהויו על ידי שתי הקטינות, האחד, זיהוי ספונטני והשני במסדר תמונות והעובדה כי הודה במיוחס לו. אולם, במהלך המשפט התברר, כי ראיות אלו נופלות כמגדל קלפים.

657. נמצא כי משקל הזיהוי שנערך על ידי א' אפסי - אין כל ראיה לכך ש-א' זיהתה את הנאשם ברחוב ביום 27.5.18, ולמעשה מדובר בזיהוי על ידי אמה, למחרת, משמע, זיהוי מכלי שני. הזיהוי בתחנת המשטרה נעדר כל משקל, הואיל ואביה של א' הפנה אותה לנאשם העצור ושאל אותה אם הוא מי שפגע בה. חלו שינויים רבים בתיאור שמסרה א' בדבר הפוגע ונוצר הרושם, כי הוריה השפיעו עליה, לאחר תפיסת הנאשם, על מנת שתתאר אדם הדומה בקירוב לנאשם. התעורר גם חשש לזיהום הליך הזיהוי במסגרת חשיפתה של א' לפרטי הנאשם ותמונתו טרם מעצרו, שיחות מרובות עם א', לרבות על אודות הנאשם, ושיחות בין הוריהן של הקטינות.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

658. נמצא כי משקל הזיהוי שנערך על ידי ב' אינו מספק – גם ביחס ל-ב' נמצאו פערים ממשיים בתיאור הפוגע כפי שנמסר על ידה לאורך הזמן. ב' אמנם זיהתה את הנאשם במסדר תמונות, אולם ב' לא העידה וחוקרת הילדים מסרה כי אין בידיה להעריך את משקל הזיהוי. מכאן, ובהיעדר חקירה נגדית, לא נמצאת בפני בית המשפט ראיה מספקת בדבר מהימנות הזיהוי על ידי ב'. יתר על כן, התעורר חשש ממשי בדבר זיהום הליך הזיהוי שנערך על ידי ב', נוכח השיחה שנערכה בין ב' ומשפחתה ו-ג' ומשפחתה לפני הליך הזיהוי והעיון של שתי המשפחות בתמונות בדף הפייסבוק של הנאשם. לא זו אף זו, אין עוד מחלוקת, כי עת הנאשם יצא מחקירתו, ראה אותו ר', אביה של ג'.

659. בהליכי הזיהוי נפלו פגמים ומחדלים קשים ומרובים, הן במהלך החקירה והן במהלך ניהול המשפט. המשטרה לא ערכה חיפוש ראוי של מצלמות בזירת האירועים, וזאת למרות ששתי המשפחות הפנו את המשטרה למצלמות ואף פעלו לאיסוף ראיות בעצמו. נפלו מחדלים רבים בתיעוד הליכי האיתור והזיהוי של חשוד. המשטרה לא פעלה לביצוע פעולות חקירה נדרשות, כמו למשל עריכת מסדר זיהוי בהשתתפותה של א', חקירת הפערים בתיאורים של החשוד שמסרו הקטינות, היעדר חקירת אירוע הזיהוי בתחנת המשטרה והיעדר עריכת חקירה כלשהי בקשר לתלונה של ג', לאחר שלא זיהתה את הנאשם. המשטרה לא בדקה את הטענה לקשר בין המשפחות, למרות שבא כוח הנאשם דאז התריע על כך וגם לא בדקה את הטענה כי עיינו יחדיו בפייסבוק, למרות שחוקרת הילדים נחשפה לכך. המשטרה גם לא ערכה בדיקות פורנזיות חיוניות שהיו יכולות להצביע על הפוגע. בפרט יש להדגיש, כי לו היה נמסר למשפחות הקטינות מידע חיוני שהיה עשוי לשכנע להסכים לבדיקות פורנזיות. גם לא נהיר שבדקה כראוי את פרטי הלבוש. גם לאחר תחילת המשפט, נמשכו המחדלים הקשים של המשטרה. לא ניתן להמעיט בתיאור המחדל של מחיקת היסטוריית החיפוש בדף הפייסבוק של הנאשם שנערך על ידי אד', וזאת במסגרת השלמת חקירה שעליה הוריתי בהסכמת הצדדים. למעשה, המשטרה שיבשה ראייה משמעותית, שהיתה יכולה לבסס הטענה ש-א' נחשפה לתמונות הנאשם לפני שנתפס. המשטרה גם לא חקרה כראוי את טענת הקשר בין המשפחות שהתעוררה במהלך המשפט.

660. זכות ההיוועצות של הנאשם נפגעה בצורה קשה - לא הודיעו לנאשם על זכותו לסניגור ציבורי, ולמרות שהנאשם לא ויתר על זכותו להיוועץ בעורך דין, לא התאפשר לו לממש את זכות ההיוועצות. למעשה, הנאשם לא נועץ בעורך דין לפני חקירתו הראשונה והשנייה, אלא בפגישה קצרה עם סניגור ציבורי בבית המשפט. נערכה לנאשם חקירה במסגרת "תשאול נעלם" וגם זאת, בלא שהתאפשר לו להיוועץ בעורך דין ומבלי שהודעו לו זכויותיו. גם לאחר שהנאשם ביקש להיוועץ בעורך דין בפתח חקירתו השלישית, נערך לו תרגיל חקירה נוסף. בהמשך הוקלטה שיחה שלו עם עורכת דינו.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18-06-12876 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

661. בחקירה נעשה שימוש בשורה ארוכה של אמצעים פסולים – הנאשם נאזק בידיו, ברגליו ולכיסא במהלך חקירתו השנייה וחלק מחקירתו השלישית. שוטר חבט בגבו של הנאשם. נעשה שימוש בדפיקות על השולחן וצעקות, עת לא מסר הנאשם תשובות לרוחה של גרגיר. הנאשם צולם מספר פעמים ולא ניתן לדחות גרסתו, כי איימו עליו כי יפרסמו תמונותיו.
662. חקירות מהותיות ואירועים נוספים שאירעו לא תועדו בניגוד לדין – לא תועדה כלל חקירה שכונתה "התשאול הנעלם", שנערכה לפני חקירתו השנייה. גם לא תועדה יציאת הנאשם לשיחזור. לא תועדו אירועים מהותיים, ובכלל זאת שיחות של הנאשם עם שוטרים בחצר תחנת המשטרה ובבית החולים. חלק מהחקירות תועד בצורה לקויה ומבלי לשקף כראוי את ההתרחשויות. במהלך החקירות שלא תועדו אין לדעת מה אמרו השוטרים לנאשם, ומכאן שיש לאמץ את עיקרי גרסת הנאשם באשר לאירועים אלו. בנסיבות אלו, לא ניתן לדחות את גרסתו של הנאשם, כי שוטרים הפעילו עליו לחצים להודות ואף הפחידו אותו, כי יבולע לו אם לא יודה, וזאת בעיקר משום היעדר התייעוד של שיחות אלו.
663. באיזון בין השיקולים נקבע, כי יש לפסול את הודאת הנאשם בהתאם לכללי הפסילה הפסיקתית כפי שנקבעו בהלכת יששכרוב, וזאת משום הפגיעה הקשה בהגינות החקירה, ובאיזון בין השיקולים, לרבות האינטרס הציבורי. כל זאת, למרות שנקבע, כי אין לפסול ההודאה, מכוח סעיף 12 לפקודת הראיות. ממילא, גם לא נמצא כי די בהעלאת טענות הפסלות באיחור, כדי להשליך על המסקנות.
664. משקלה של ההודאה אינו מספק – הנאשם סובל מקשיים נפשיים, חרדות ובעברו ניסיונות אובדניים. הנאשם פונה באמצעות אמבולנס לבית חולים לאחר שהתעלף בחקירה. אין להתעלם גם משהיית הנאשם בהשגחה במסגרת התא המכונה "חללית", תוך ניתוקו מכל אדם. כל זאת, בהיות אביו בן למשפחה שכולה, וכאשר הוריו מנעו ממנו ככלל לישון מחוץ לבית. הנאשם היה במשך שבוע שלם לאחר מעצרו ללא משקפיו וללא עדשות המתאימות לו. אמנם, לא ניתן להתעלם מהמידע המפורט שמסר הנאשם בהודאתו על אודות שני האירועים. בה בעת, נוכח השיחות הרבות של שוטרים עם הנאשם, שחלקן לא מתועדות, לא ניתן לדחות את האפשרות כי שוטרים העבירו לנאשם מידע. גם לא ניתן להתעלם ממכלול הלחצים הפנימיים והחיצוניים שליוו את החקירה. לא מצאתי כי יש דבר מה מספק להודאת הנאשם. מכאן שמתעורר חשש ממשי, כי לחצים פנימיים וחיצוניים הובילו את הנאשם למסור הודאת שווא.
665. טענות להגנה מן הצדק – ייתכן שהיה מקום לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק בשל המחדלים והפגמים הרבים שנפלו בחקירה ובמשפט. אולם, נוכח המסקנות שאליהן הגעתי, אין צורך לדון בטענה זו.

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12876-06-18 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' פלוני

666. לפני סיום, אבקש להודות לבאי כוח שני הצדדים על תרומתם המקצועית לניהול התיק.

667. לאור כל האמור, אני מזכה את הנאשם מהעבירות שיוחסו לו.

ניתנה היום, כ"א חשוון תשפ"א, 08 נובמבר 2020, במעמד הצדדים

אפרת פינק, שופטת, סגנית הנשיאה